

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8 / Sayı 98 / 31 Mart 1990 / 2.50 DM

KÜRDİSTAN "SERÎHILDAN"I YAYILIYOR

ERNK/Botan-Cizre Temsilciliği'nin Cizre halkına ulaştırdığı karar:

KAHRAMAN CİZRE HALKINA...

Sömürgeci faşist Türk devletinin yüzyıllardır uyguladığı baskı ve insanlıkdışı uygulamalarına karşı, tek bir vücut halinde direnerek bir halk olduğumuzu, insan olduğumuzu tüm dünyaya haykırdık.

İNTİFADA alevi, bütün Kürdistan'a yayılarak devam edecektir. Özgür ve bağımsız bir gelecek elde edene kadar devam edecektir. Halkımız, hiçbir zaman direnişten yılmayacak ve isyan ateşi daha da gürleşecektir.

İNTİFADA'nın sürekli kılınması için, halkımız kendi başına hareket etmesin. Düşmanın komplo ve provokasyonuna gelmesin. Halkımız, tek vücut halinde ERNK direktifleri doğrultusunda hareket etmelidir.

27.03.1990 Salı gününden itibaren kapalı olan kepenkler açılsın. Fakat bu, eylemden vazgeçildiği anlamına gelmesin. Kısa bir süre içinde tutuklanan insanlarımız serbest bırakılmadığı takdirde halkımız gereken cevabı verecektir.

- Biji Serîhildan'a gelê Kurdistanê!
- Biji serxwebûn û azadiya Kurdistanê!
- Biji Newroz!
- Biji Serok APO!

ERNK
Botan-Cizre Bölge Temsilciliği

İşte Kürdistan...
Yeminlidir sana vatan!
Vatan diye haykıran...
Bir tek tutkusu,
Bir tek hasreti,
Bir tek umudu var onların:
"YA ÖZGÜR VATAN YA ÖLÜM!"

KÜRDİSTAN HALKI, DİRENİŞ TARİHİNİN EN ŞANLI DÖNEMİNE AKIYOR

21-28 Mart Ulusal Kahramanlık Haftası ve Newroz nedeniyle PKK'nin yaptığı ayaklanma çağrısına yarım milyonun üzerinde kitle uydu. 1980'le girilen faşist terör ortamında en büyük kitlesel katılımlarla yurtseverler ayaklandılar. Şehirlerde silahsız kitlelerin ayaklanmaları ile koordineli olarak kırsal alanda ARGK eylemden eyleme koştu. Beşinci kuruluş yıldönümünde ERNK; işçisi, kadını, genci, esnafı ve çocuğuyla milyonları kucaklayan ve eyleme kaldıran örgüt haline geldi.

15 Mart tarihinde Nusaybin'de başlayan halk ayaklanmamız, alanı ve kapsadığı kitle artarak 28 Mart tarihine kadar kesintisiz sürdü.

Kürt halkının tarihinde hiçbir ay Mart ayı kadar anlamlı değildi. Ulusal birlik, direniş ve isyan günümüz Newroz, 21 Mart'a denk düşmektedir. 21 Mart, Birleşmiş Milletler tarafından "Sömürgecilik ve Irkçılığı Protesto Günü" olarak alınmıştır. 21 Mart 1982'de Diyarbakır askeri sömürgeci zindanlarda PKK-MK Üyesi Mazlum DOĞAN, işkencede katledildi. Halkımız Mazlum DOĞAN'ı Çağdaş KAWA olarak bağrına bastı. Mazlumumuz artık, Newroz direniş gününün sembolüydü. 21 Mart 1985 tarihinde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) kuruldu. 28 Mart 1986'da HRK (Hêzên Rizgariya

Devamı 14. sayfada

Kendisini yakan tıp öğrencisi yurtsever Kürt kızı Zekiye ALKAN şehit oldu

Diyarbakır'da, faşist Türk sömürgeciliğini protesto etmek ve halkı ayaklanmaya çağırmak amacıyla pankart asarak kendini yakan Diyarbakır Tıp Fakültesi altıncı sınıf öğrencisi Kürt kızı **Zekiye ALKAN** öldü.

Zekiye ALKAN, 21 Mart Newroz günü kendini yakma eylemine başvurmuştu. Ayak etleri dışında, bütün vücudu yanarak ağır yaralanmıştı. Sömürgeciler, halkın tepkisini önlemek için olayın hemen ardından yurtsever Kürt kızı **Zekiye**'yi Ankara Hacettepe Hastanesi'ne kaldırdılar. Bu bir sahtekarlıktı; çünkü **Zekiye ALKAN**, kendini yakma eylemi ardında son nefesini veriyordu, dolayısıyla ölü sayılırdı. Elbette ki, korkusuz eylemci Kürt kızının halkın gözü önünde ölmesi, sömürgecilerin işine gelmezdi.

Zekiye ALKAN, kendini yakarak halkımızın isyan ateşini gürleştirdi. Kürt "Serîhildan"ının bir eylemcisi olarak unutulmayacak.

1990 NEWROZ FIRTINASINDA TC ŞAŞKIN VE ÇARESİZ

Ulusal kurtuluş mücadelemiz 1990 bahar atılımıyla yeni bir döneme girdi. Bu, önceki yıllarda yürütülen gerilla savaşı ve buna yaygın ve yoğun güç veren halkımızın ortaya çıkardığı kazanımlara dayanarak çok ileri düzeyde bir ataktır. Yapılan atağın, vuruşların sertlik düzeyine göre Türk egemenlik sistemi karşı koyuşu gerçekleştiremedi. Neredeyse dağılmaya yüz tuttu. Vuruşların hedefi arasında TC'yi Kürdistan'dan hemen söküp atma yoktu. Sadece bir çıkış yapma, ileri atılma ve TC'yi biraz sınamak ve halkın savaş kabiliyetini pratikte deneyerek halk savaşına bir aşama yaptırmak, ileri adım attırmaktı. Fakat ortaya çıkan sonuçlar, oldukça

Devamı 3. sayfada

PKK ve ERNK/Diyarbakır:

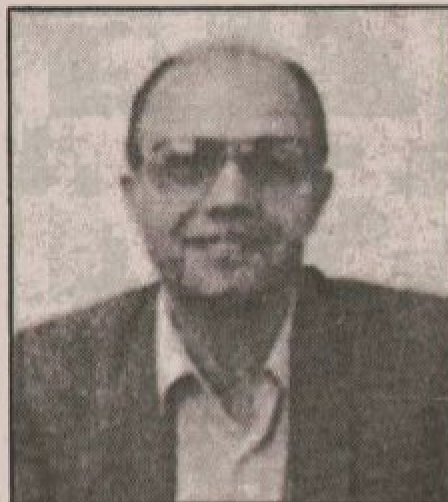
Devrimcilere ve yurtsever halkımıza!

Yazısı 16. sayfada

***

Halkımız, 1990 Newroz'unda ERNK'nin 5. kuruluş yıldönümünü ayaklanarak karşılıyor

Yazısı 4. sayfada

İsmail Beşikçi

Çıktığı gün toplatılan ve yazarı tutuklanan bir kitap:

"DEVLETLERARASI SÖMÜRGE KÜRDİSTAN"

Yazısı 12. sayfada

F. Almanya-PKK Davası tutukluları sömürgeciliği ve emperyalizmi yargılamaya devam ediyorlar

Federal Almanya'da tutuklu bulunan yurtsever-devrimci Kürt politikacıları, daha ilk tutuklandıkları andan itibaren yargılanması ve mahkum edilmesi gereken suçlunun kendi şahıslarında PKK, Kürdistan halkı, ulusal kurtuluş mücadelesi ve devrimi değil; tam tersine, sömürgecilik, emperyalizm ve her türden gericilik olduğunu vurgulamış ve Türk sömürgeciliği, emperyalizm ve işbirlikçilerinin halkımız ve dünya halkla-

Devamı 5. sayfada

ABD planı Newroz'a çarptı

Yazısı 17. sayfada

DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

YENİ ŞAFAKLARIN ÖLÜMSÜZ MİLİTANI: M. Salih YİĞİT

9 Ekim 1989 günü Mardin ilinin Nusaybin ilçesine bağlı Bamidê köyü yakınlarındaki Çiyayê Xirbezînê'de ARGK gerilla birliği ile sömürgeci kolluk kuvvetleri arasında büyük bir çatışma oldu. Bu çatışma mıntıkası, Ömeriyan Dağları'ydı. Çatışmada düşmana büyük bir darbe indirilir ve maddi-manevi zarara uğratılır. Bu muharebede 4 yiğit ARGK savaşçısı da şahadete ulaşarak Kürdistan bağımsızlık davasını daha da kızıllaştırırlar. 9 Ekim muharebesi, çatışmaların son ve doruk noktasıdır. Çatışma 8 Ekim günü başlar. Sabaha doğru bir ARGK birliği Bamidê köyüne baskın düzenler. Baskının hedefinde köyün okulu vardı. Çünkü okul, sömürgeciler tarafından askeri amaçlı olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla okulda düşman askeri ve bol miktarda askeri malzeme bulunmaktadır. Köyün sınırda olmasından, düşman karargah kurmuş durumdadır.

Gerillalar, okula yaptıkları baskında okulu havaya uçururlar. Bunun üzerine gerillalarla kalabalık düşman askeri arasında çatışma başlar. Çatışmada gerillaların üstünlüğü devam eder. Düşmana ağır kayıplar verdiren gerillalar, geri çekilmeyi gerçekleştirirler. Geçtikleri yakın köyde bir işbirlikçiye ait bir traktörü de yakarak tamamen tahrip ederler. Gerilla birliği, geri çekilmeyi sürdürürken düşman güçleri, binlerce asker, özel tim ve polisle takibata devam ederler. 9 Ekim günü güçler, Ömeriyan Dağları'nda karşılaşırlar ve büyük bir çatışma başlar. Çatışma uzun saatler devam eder ve yakın köylerde silah sesleri çok rahat dinlenir. Yine köylüler, düşmanın ölü ve yaralılarını kapalı askeri araçlarla Mardin hastanesine taşırken görürler. Düşman, bu yolla kalabalık ölü ve yaralı sayısını gizlemeye çalışır. Çatışmada 4 kahraman ARGK gerillası da şehit düşer.

Fakat gerillaların cesetleri tanınmaz haldedir. Çünkü çatışma uzadıkça ölü ve yaralı sayısı arttığından TC, çözümü, kimyasal gaz kullanarak gerillaları katletmekte görmüştür. Daha önce Bagok'ta, Hani'de yaşananlar, bu sefer de Ömeriyan Dağları'nda gerçekleşti. 4 yoldaşımız, kullanılan kimyasal yakıcı gaz sonucu hunharca katledildi. Bu yüzden gerillaların cesetleri ailelerine teslim edilmek istenmez. Fakat halk alıp kendi geleneklerine uygun cenazelerini gömmek için dayatmada bulunur. Bu, halkla sömürgeci kolluk kuvvetleri arasındaki tartışmayı kızıştırır. Sonunda halk, TC'nin tutumunu protesto etmek için sokaklara dökülür. Küçük Nusaybin ilçesinde 4000 kişi protesto eylemine katılır. Sömürgeciler, binlerce özel tim polisini, eylemi dağıtmak için kullanır. Polis, kitlenin üzerine rastgele ateş eder, cop kullanır ve motorize araçlarla saldırır. Fakat halkın sömürgeciliğe duyduğu soylu kin artık dışa vurmuştur. Sömürgecilerin aldığı hiçbir bastırma, sindirme önlemi kitleleri durdurmaya yetmedi, yetmeyecekti de. Bunların içinde ölüm de olsa böyle olacaktı. Çünkü artık Kürdistan halkı ölüm korkusunun duvarını aşmıştı. Halk taşla, sopayla, askeri araç ve polise saldırır. Çok sayıda aracın camı kırılır ve polis yaralanır. Böylece binlerce polis geri püskürtülür.

Halktaki düşmana duyulan kin ve bunun dışa yansıyarak eyleme dönüşmesi, sömürgecileri geri adım atmak zorunda bırakır. Ve yoldaşlarımızın cenazelerini halka teslim ederler. Fakat cesetler yandığından tanınmaz halde. Sadece **Mehmet Salih YİĞİT (Battal)** yoldaşınki ailesi tarafından tanınır ve alınır. Diğer 3 yoldaşın cenazeleri büyük bir mitingle Nusaybin'de toprağa verilir.

Mehmet Salih YİĞİT (Battal) yoldaşın cenazesi de ailesi tarafından köyü olan Darê (Akağıl) köyüne götürülür. Kalabalık bir kitle katılımıyla köyünde toprağa verilir. Halkın genelde ARGK gerillalarına, özellikle **Battal** yoldaşa duyduğu engin bağlılık ve saygıdan dolayı görevini salt cenazeyi defnetmekle yerine getirmediler. Ailesi de yurtsever olan **Battal** yoldaşın evi, insan selinin akınına uğradı. Ailesine taziyeye gelenlerin sayısı 30 bin sınırına dayandı. Fakat gelenlerin, ailesine teselli verme diye bir sorunları yoktu. Tersine ailesi taziyeye gelenlere güç ve moral verir. **Battal** yoldaşın evi, gelenlerin ulusal kurtuluş mücadelesini tartıştıkları ve yurtseverlere düşen görevlerin neler olduğu, mücadele için daha nelerin yapılabileceğinin konuşulduğu alana dönüşür.

M. Salih yoldaşın ailesi geniştir. Hemen hemen hepsi de mücadeleye sempati duyan yurtseverdir. Avrupa'da da yakın akrabaları vardır. Buradaki akraba aileleri de, **Battal** yoldaşın şahadeti üzerine kitlelerin akınına uğradı. Ailenin yüzünde hiçbir üzüntü belirtisi yoktur. Her ferdi bir moral kaynağı durumundadır. Taziyeye gelenlere moral vermektedirler ve *"Ancak şehit verilerek, şahadet yolunun açılması ile bu ulusun kurtulacağını"* belirtmektedirler. Ozan Xelîl Xemgîn'in kaseti salonun girişinde çalmakta ve adeta ikinci bir güç kaynağı olmaktadır. Ayrıca Botan'dan yeni gelen video filmi ziyaretçilere gösterilmektedir. Bu temelde mücadeleye ilişkin tartışmalar yoğunlaşır. Ve kurtuluş savaşına karşı görevlerin daha neler olabileceğinin üzerinde durulmaktadır.

Battal yoldaşa halkın bu düzeyde sevgi, saygı ve bağlılık göstermesinin kaynağında yatan nedir? Açık ki O, sıradan bir Kürdistanlı değildir. Dolayısıyla ölümünde bir rastgelelik ve sıradanlık yoktur. Her şeyden önce O, bir PKK militanıydı. PKK, Kürdistan'da yeniyi, güzeli ve aydınlığı yaratmanın adıdır. Her şeyi bize zindan eden, geleceğimizi kararttıkça karartan, zulüm ve kölelik dünyasını dayatan, bizi çağın dışına iterek tarihi köklerimizle bağlarımızı koparan sömürgecilik diyarından alıp Kürdistan toprağında ayakları üzerinde yürüten hareketin adıdır PKK. İşte, **Battal** yoldaş, PKK militanı, ARGK'nin kahraman komutanı olduğundan ve kanıyla bu yolu kızıllaştırıp aydınlattığından büyüktür, yücedir ve gururludur. Bu, O'nu halkın sevgili evladı haline getirdi ve halklaştırdı.

"Öldüğümde sakın üzülmeyin. Benim iki oğlum var; Serxwebûn, benim yerime SALİH olur, Agit ise zaten ismi üzerindedir. Onu da AGİT'in yolunda hazırlayın"

Battal yoldaş, 1963 yılında Nusaybin'in Darê (Akağıl) köyünde dünyaya geldi. İlkokulu köyüne yakın bir köyde bitirir. Ortaokul ve liseyi Nusaybin'de tamamlar. Ailesinin yurtsever oluşu, O'nun yurtsever bir çevrede büyümesine neden olur. Küçüklüğünden beri taşıdığı yurtsever duygular, O'nu lise sıralarında devrimci mücadeleye katılmasına götürür. Fakat o yıllarda okuduğu lise "Dengê Kawa"nın denetimindedir. Bunlar, ulusal kurtuluş mücadelesinden sözettiklerinden ve **Salih** yoldaşın yurtsever duygularına hitap ettiğinden, bu saflarda aktif yer alır. Bu yılları, bir konuşmasında şöyle anlatmaktadır: *"Hareketi tanımıyordum. Bizim okulda Dengê Kawacılar vardı. Kurtuluş mücadelesinden, silahlı mücadeleden sözediyorlardı. Bunun üzerine ben de içlerinde yer aldım. Fakat bir dönem sonra kurtuluş mücadelesi vermekte kararlı olmadıklarını anladım. Kısa süre sonra 12 Eylül faşist darbesi oldu ve hepsi kayboldu ve ilişkiler koptu."*

12 Eylül sömürgeci-faşist darbesi sonrası "Dengê Kawa" ile ilişkileri kopar. Bu dönemde Partimiz de düzenli geri çekilmeyi gerçekleştirmiştir. Dolayısıyla **Battal** yoldaş, örgütsüzdür. Fakat O, Türk sömürgeciliğine büyük kin duymaktadır. Bireysel de olsa tepkisini çeşitli şekillerde ortaya koymakta ve kitlelerde kurtuluş bilincini canlı tutmaya çalışmaktadır. 14 Ağustos tarihsel atılımı, genelde olduğu gibi O'nda da büyük bir coşku ve sevinç yaratır. Artık aradığını bulmuştur. Oldukça da mutludur; ve gerillalarla ilişki aramaya başlar. İlişkiyi 1984 yılında sağlar. Artık PKK'nin aktif ve kararlı bir sempatizanıdır. Verilen her görevi büyük bir azim ve coşkuyla yerine getirir. Bu faaliyetlerinden dolayı sömürgeciler, O'nu defalarca tutuklar ve yoğun işkenceye tabi tutarlar. Ancak, O'nun kararlı direnişi sonucu hiçbir şey elde edemezler ve geri adım atmak zorunda kalarak her seferinde bırakmak zorunda kalırlar. Ayrıca köyün yurtsever özelliklerinden dolayı tutuklanmalar da sıklaşmıştır. Kendisi de artık hedef olma durumundadır. İki amcaoğlunun da ARGK saflarına katılması sonucu, katılım arzusu doruğa çıkar. Sonunda kendisi de ARGK'ye katılarak savaşçı olur. Ve O, artık bir Kürt askeridir; yıl 1987'dir.

M. Salih YİĞİT yoldaş, ARGK'de özgürlüğün silahına kavuşmuş, onurluca bir savaşı yürütmektedir. Onlarca silahlı eyleme katılır ve üstün kahramanlık örnekleri gösterir. Aldığı her görevi yetkince yerine getirmek için bütün yeteneklerini kullanır ve bu yönlü yoğun çabanın sahibi olur. O'nun sürekli gelişme gösteren özellikleri, Partinin dikkatini çeker. Parti ortamında yaşaması ve eğitim görmesi, O'nu daha da geliştireceği çok belirgindir. Bunun üzerine Parti, Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gelmesini karar altına alır.

Battal yoldaş, bu karar doğrultusunda 1988'in son günlerinde Akademi'ye gelir. Akademi ortamına hızla adapte olan ve eğitimden en iyi yararlanan arkadaşların başında geliyordu. Partinin sunduğu her olanağı en itinalı şekilde kullanırdı. Kendi kişiliğini devrimcileştirmenin iyi bir gerekçesi haline getirmeyi çok iyi biliyordu. Zamanı iyi kullanmada oldukça titizdi. Parti değerlerine son derece bağlı olmasından üretken yaklaşır; gelişme ve devrimci dönüşüm sağlamada oldukça yararlanırdı. Bir konuşmasında; *"Akademi'ye gelmeden önce Parti gerçekliğine yabancıydım. Yığınla yanılgı ve yetmezlik taşıyordum. Hatta derslerde birçok şey bildiğim halde cesaret ederek kalkıp konuşamıyordum. Sömürgeciler konuşma cesaretimizi bile kırmış. Bu yüzden Parti, her konuda büyük olanaklar sunmuş. Bunlardan yararlanıp devrimcileşmemek, ard niyet yoksa mümkün değildir"* derdi.

Nitekim Akademi ortamına doğru yaklaşımı, Partiye gerçek katılımı esas alması, kısa sürede O'nun gelişmesine neden oldu. Ve gelişinden kısa bir dönem sonra grup komutanlığına getirildi. Bu görevini başarıyla yürüttü. Diğer arkadaşlara da gelişmeleri için hiçbir destekten kaçınmazken, özellikle grubundaki arkadaşlarıyla çok yakından ilgilenirdi. Aynı zamanda grup komutanlığı görevini, taktik önderlik sanatıyla yekinleştirmede ustaca yararlanmasını bildi. Partinin taktik önderlik hattını yakalamış durumdaydı.

Eğitim devresi çalışmalarından çok iyi yararlanan **Battal** yoldaş, devre sonunda pekiyi derecesiyle Akademi'den mezun olarak, başarısını belgeledi. Parti, taktik önderlik hattında daha da yetkinleşmesi için açılan yeni eğitim devresinde Akademi yönetiminde görev verdi. Bu yeni görevine de büyük bir coşkuyla başladı. Günün 24 saati büyük bir disiplin ruhuyla çalışır. Hem öğrenci, hem öğretmendir. **Battal** yoldaş, öğrenme yeteneğine olduğu kadar, güçlü öğretme yeteneğine de sahiptir. Kürtçeyi etkin kullandığından Kürtçe grubunun ağırlıklı siyasi derslerini hazırlayarak verirdi.

Battal yoldaşın Akademi yönetimindeki görevi, bununla sınırlı değildir. O'nun en çok zamanını alan, düşmanın Parti ortamına sızdırdığı ajan-provokatörleri açığa çıkarmak ve soruşturmalarını yürütmektir. Düşman, **Battal** arkadaşın yönetimde olduğu dönemde onlarca ajan-provokatör sızdırır. İşte tüm bunları açığa çıkarmak, günlerce soruşturmalarını yürütmek, bunların ilişki ağını tespit etmek oldukça ağır ve çok büyük sabır isteyen bir iştir. Ama O'ndaki büyük sabır ve metanet sonucu, bunun da üstesinden gelir ve Partimizin ciddi bir tehlikeden kurtarılmasında önemli rol oynar.

89 Temmuz'unun son günlerinde askeri-siyasi eğitimini başarıyla tamamlayan **Battal** yoldaş, artık ileri düzeyde savaşı yürütecek bir ARGK komutanıydı. Kişiliğinden geri toplumsal yapıya ait ne varsa tümünden arınmış; Parti militan kişiliği ile tam bütünleşmiş, taktik önderlik sahada oldukça yetkinleşmişti. Bu temelde bir grup yoldaşıyla ülke pratiğine yönelir. Yeni dönem devrimci pratiği içinde ileri düzeyde görev ve sorumluluklar üstlenen **Battal** yoldaş, kısa süren mücadele pratiğinde önemli kazanımlar ortaya çıkarır. Ülkedeki savaş pratiğinde 3 ay gibi kısa sürede kitleler içinde mücadelemizin kök salmasında yoldaşımızın çalışmaları belirgindir. Nitekim şahadetiyle, Nusaybin halkının ayaklanması bunun en

Devamı 22. sayfada

1990 NEWROZ FIRTINASINDA TC ŞAŞKIN VE ÇARESİZ

Baştarafı 1. sayfada

zengin ve halkımızın savaş kabiliyeti oldukça gelişkin ve üretken oldu. Bunun karşısında Türk egemenlerinin bütün barbar ve vahşi uygulamaları etkisiz kaldı. Bin yıllık egemenlerin ne kadar dayanaksız, güçsüz ve çaresiz oldukları bütün çıplaklığıyla açığa çıktı. Açık ki, halk ayaklanmamızın ortaya çıkardığı dersler paha biçilmez değerdedirler. Bu yüzden çok yönlü incelenip sonuçlar çıkarılması gerekmektedir. Bunlar önümüzdeki süreçte ele alınması gereken konuların başında gelmektedir.

Yalnız burada çaresizleşerek tükenip kalan Türk rejiminin durumu ibret vericidir. TC, ne yapacağını bilmeyen şaşkın bir ördek gibidir. Bu şaşkınlığın korkusunu, DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, "Buradaki olaylar bir fırtınanın ayak sesleridir" dedikten sonra şöyle dile getirmektedir: "Olaylar adım adım benim korktuğum yere doğru geliyor. Yarın hiç altından kalkılamayacaktır. 1980'de bölgede olan birtakım örgütlerin 'burada devlet aşılır mı, aşılamaz mı?' demesiydi. 1980'deki nisbi suskunluktan sonra aşılabileceğine karar veren bu örgütler, şimdi halktan da destek almaya başladılar." (Tercüman, 29 Mart 1990)

Evet, Kürdistan'daki gelişmeler bir fırtınanın ayak sesleridir. Bu sesler, gerilla yürüyüşü ile halkın yürüyüşünün ayak seslerinin ortak bir hedefe yönelmesi ve bu hedefi sürekli dövmesidir. İşgalci ve katliamcı Türk egemenleri tarafından tamamen sindirilmiş bu halk, onların da tahmin edip beklemediği bir tarzda başkaldırıyı gerçekleştirdi. Halk "Ya özgür vatan, ya ölüm" sloganıyla TC'nin kurumlarına saldırıyor. Apoculuk yediden yetmişe bütün Kürdistanlıların beyninde ve ruhunda yer etmiştir. Bu temelde dağdaki gerilla ile kentteki insan arasında hemen hemen hiçbir fark kalmamış; ikisi de Türk sömürgeciliğine karşı isyan ruhuyla yaşamaktadır. Özellikle Kürdistan'daki başkaldırı ve isyan durumuna geçişin Newroz'a denk getirilmesi, gelişmeyi daha da anlamlı kılmaktadır. Bu durum, bir yönüyle Newroz isyan geleneğinin tarihimizde tartışma götürmez önemini ortaya koyarak, Kürdistan'da Newrozla başlayan canlanma ve yaratıcılığın çok ileri düzeyde temsilini ve buna sahip çıkışı ifade eder. Diğer yönüyle Parti tarihimizde bugüne büyük önem verilerek, daha da anlamlı kılmak için, bütün insani yeteneklere son derece yüklenerek en değerli varlıklarımız olan şehitlerimizi bu günde fiziksel olarak kaybedilmesidir. Zaten Partimiz en güçlü atılımlarını her yıl Newroz'da yapmakla yeni bir kahramanlık dönemi yaratmıştır. İşte halkımız da bu iki olguya gereken cevabı vermiştir ve 90 Newroz'unda ayaklanmalar dönemini başlatmıştır. Bu, PKK'nin tarihimize ve halk gerçekliğimize ne kadar doğru ve bilimsel sosyalizmin canlı özüyle yaklaştığını ve öncülük ettiğinin bir kez daha en çarpıcı şekilde kanıtlanmasıdır. Dolayısıyla kazanan PKK ve öncülük ettiği Kürdistan halkı olmuştur. Böylece dünya ezilen hakları ve ilerici insanlığın hanesine de yeni bir deney daha eklenmiş oldu.

Türk burjuva gazetelerine yansıyan ve TC'nin içinde bulunduğu ruh haletini ortaya koyan "Tanrım, ne acı, bölücü ayaklanma da görecektik" haberleri düşmanımızın yaşadığı şaşkınlığı çok iyi ortaya koymaktadır. Söyleye söyleye kendilerini de inandırarak "Kürt ruhunu öldürdük, mezara gömdük ve üstünü betonladık. O artık cansızdır, ölüdür" dedikleri halk, bugün çok canlı, diri ve ayakta karşılarına dikilmiş, bin yıllık vahşet ve köleliğin hesabını sormaktadır. Hem de yüzbinlerce güçten oluşan özel tim, asker, polis ve ihanet şebekeleri olan köy korucularına karşı, ellerindeki en modern araç-gerece rağmen, bu halk en ilkel araçlar olan taşla, sopayla karşı koymakta ve geri püskürtmektedir. "Bijî PKK", "Bijî Kurdistan", "Bijî Serok APO" sloganları Kürdistan'ın dağını, taşını, ovasını çınlatmaktadır. Elbette TC, şaşkın olacak ve korkusundan kedi gibi bir köşeye sinip sağı solu tırmaklayacaktır.

Nitekim başlayan halk ayaklanmasıyla kurtuluş mücadelemizin yeni bir sürece girdiğini Türk Genelkurmaylığı da kabul etmektedir. Özel Harekat Komutanlığı'nca hazırlanıp Genelkurmaylığa sunulan bir raporda, bağımsızlık mücadelemizin stratejik savunmadan stratejik dengeye geçtiği ve bundan sonraki aşamanın stratejik hücum olacağı belirtilmektedir. Konuya ilişkin Tempo dergisinin sorduğu soruyu eski sıkıyönetim komutanı emekli orgeneral Nevzat Bölügiray şöyle yanıtlamaktadır: "Doğrudur. Bunlar zaten terör örgütlerinin normal bir süreç içinde uyguladıkları stratejilerdir. 1982'de sınırlarımızda kamplarını kurup örgütlendiler. 1984'den itibaren Eruh'tan başlayarak eyleme geçtiler. Bunlar ileride bir topluca kalkışma için bölgenin hazırlanması bakımından yapılan eylemlerdir. Önceleri üçer-beşer kişiyle yaptıkları eylemleri, bugün yüzlere varan kişilerle yapabiliyorlar. Bunlar askeri terimle bölük çapında kuvvetler demektir. Gerçekten eğer Genelkurmay'a böyle bir rapor verildiyse, mantığın yolu bir, rapor doğru bir tanı koymuştur." (Tempo, 25-31 Mart 1990)

Bu alıntıda da görüleceği gibi halk savaşımızın ayaklanmalar dönemine girişi, TC'yi müthiş etkilemiştir. Bugüne kadar sonsuz güvendiği ve bel bağladığı barbar ordusu ve Kürdistan'daki ihanet yerle bir olmuştur. Kürdistan halkı, bu çapul sürülerine karşı sonsuz kin ve öfkeyle kahramanca savaşmaktadır. Artık "devlete devlet gerek" anlayışı silinmiş, halkımızın özgücü PKK önderliğinde ARGK ve ERNK'de büyük bir kuvvete dönüşmüştür. Açık ki bu Türk egemen sınıflarının ülkemizde bütün varlığı açısından sonun başlangıcıdır. Hızla bir tasfiyeyi yaşayan TC, her gün Kürdistan'da eriyip yok olmaktadır.

TC'nin imhası temelinde Kürdistan'da yeni yaşam kurumlaşıyor. Bu yaşam bağımsız ve özgür esaslara göre biçim ve öz kazanmaktadır. Bu yeni, canlı, dinamik ve her türlü köleliği red esasına göre boy atıyor. Bu yaşam özlüdür, bize aittir ve bizim kutsal emek ve çabalarımızın eseridir. O halde yeni ve özgür yaşama daha hızlı ulaşabilmek için, halk olarak bütün insani yeteneklerimizi buna hasredelim. Bu lanetli düşmandan ebediyen kurtulmak için elimize geçirdiğimiz her aletle ona saldıralım. Onun hiçbir kuralına itaat etmeyelim, reddedelim. Ve, "Ya özgür vatan, ya ölüm" şiarını her namuslu ve dürüst Kürdistanlının yaşam felsefesi haline getirmek için ileri!

Dağdöşü köyü korucularına ölümcül darbe

13 Mart'ta gerillalar Siirt'e bağlı Eruh'un Dağdöşü köyündeki koruculara yönelik bir baskın gerçekleştirdiler. Köyde bulunan toplam 10 korucudan 3'ü fırsatını bulup köyden kaçtı. Diğer 7 köy korucusunu etkisiz hale getiren gerillalar, 3'ü düşman adına çalışmanın ihanet olduğu ve bunun cezasının ölüm olduğu belirtildikten sonra bir kereye mahsus olmak üzere affedildi ve silahlarına el konuldu. Geriye kalan 4 köy korucusunun suçu ağır olduğundan, sorgulanmaları için gerillalar, birlikte götürdüler.

Çağlayancerit TC'ye mezar olacaktır

Bir ihbarı değerlendiren düşman güçleri, 12 Mart günü Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Çağlayancerit nahiyesi Abbasiye köyü yakınlarına operasyon düzenledi. Bu alanda bulunan ARGK'ye bağlı gerilla birliğini çembere alan yüzlerce düşman kuvvetiyle gerillalar arasında şiddetli çatışma başladı. Uzun süre devem eden çatışma sonucu gerillalar düşman çemberini yardı. Çember yarılırken Türk kolluk kuvvetlerine ağır darbeler indirilerek büyük kayıplar verdirildi. Çatışma sonuçlanırken, düşman kayıplarının sayısı onlarca ölü ve yaralı düzeyine ulaşmıştı. Yalnız TC, yine kayıplarını oldukça az gösterme yoluna başvurdu. Sadece "1 astsubay ve 2 er ağır yaralandı" şeklinde açıklama yaptı. Gerillalar da düşman çemberini yararken 4 yiğit savaşçıyı şehit verdiler. Çatışmanın ardından Türk çapul sürüleri operasyonları devam ettirdi ve bu operasyonlarda da çatışmalar oldu, düşman ciddi darbeler aldı.

Öte yandan Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Narlı'nın Cennetpınar köyü ilkokul öğretmeni Hanifi Çakıllıoğlu cezalandırıldı. 29 Mart 1990 günü akşam saatlerinde okula baskın düzenleyen gerillalar, ajanlık yapan öğretmeni işlediği suçun karşılığı olarak kurşuna dizdiler. Böylece bir asimilasyon yuvası daha kurutulmuş oldu.

Pervari'de özel time aman verilmiyor

Siirt'in Pervari ilçesine bağlı Sarıyaprak köyü yakınlarında operasyon yürüten düşman güçleriyle gerillalar arasında büyük çatışma meydana geldi. 15 Mart 1990 günü meydana gelen çatışma saatlerce sürdü. Çok sayıda özel tim elemanı, asker ve köy korucusu yer almasına rağmen, düşman onlarca ölü ve yaralı vermekten kurtulamadı. Fakat kayıplarını "1 jandarma öldü, 1 korucu yaralandı" diye açıklama yaptı. ARGK gerilla birliğinin ise 2 gerillası yiğitçe savaşarak şehit düştü.

Yine, ihbar sonucu Türk özel savaş birlikleri 16 Mart'ta Siirt'in Pervari ilçesine bağlı Doğan (Osyan) köyü yakınlarındaki Sarıtepe mevkiine operasyon yaptılar. Sabah saatlerinde çembere alınan gerillalarla düşman güçleri arasında şiddetli çatışma başladı. Çatışmada sürekli kayıp veren düşman, bölgeye yeni güçler takviye etmesine rağmen kayıplarının önüne geçemedi. Çok sayıda ölü ve yaralı veren düşman, sadece 1 erin öldüğünü açıkladı. Çok sayıda düşman gücüne rağmen gerillalar üstün manevra kabiliyeti ile çemberi yardılar. Bu yarma esnasında 2 gerilla kahramanca savaşarak şehit düştü.

Aynı tarihten iki gün sonra Pervari'nin Doğan (Osyan) köyüne bağlı Karamik mezrası yakınında kardan yolu temizlemeye çalışan özel time gerillalar pusu kurdu. Gerillalar tarafından karşılıklı çapraz ateşe tutulan özel timden kurtulan olmadı, tümü imha edildi. Özel savaş yetkilileri ise, "2 özel tim elemanı öldü, 3'ü de yaralandı" tarzında açıklama yaparak, kayıplarını gizlediler. Gerillalar ise hiç kayıp vermeden üslerine geri çekildiler.

Ağrı'da bütün gizlemelere rağmen TC, yeniktir

22 Mart 1990 günü Doğubeyazıt'a bağlı Güngören köyündeki ilkokulu gerillalar ateşe vererek yaktılar. Benzin dökülerek yakılan okul tamamen yandı. Böylece Güngören'deki kemalist zehiri aşılayan bir yuva daha kurutulmuş oldu.

Ayrıca Mart ayının ikinci yarısından sonra düşmanla ARGK gerillaları arasında sürekli ve çok yaygın çatışmaların olduğu bildirilmektedir. Çatışmaların en çok yaşandığı alanlar Ağrı ve çevresidir. Özellikle Küçük Ağrı Dağı'ndaki muharebeler günlerce sürmektedir. Gerillaların roketatarlar da kullandığı muharebelerde, düşmana ağır zayiatlar verdiriliyor. Fakat TC, hem kayıplarını, hem de Serhet Eyaleti'ndeki savaşı ısrarla gizlediğinden ve bölgeye giriş-çıkışları kontrol altında tuttuğundan haberlerin dışa yansıması gecikiyor. Ayrıca sağlıklı bilgi akışını da engellemeye çalışıyor.

Lice'de sömürgeci eğitime darbe

Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Tuzluca, Çeper ve Kıralan köylerindeki ilkokullar gerillalar tarafından ateşe verilerek yakıldı. 24 Mart akşamı Tuzluca köyüne gelen ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği, ilkokul ve lojmanını benzin dökerek yaktılar. Ardından TC ajanı öğretmen Tahir Çivri ölümle cezalandırıldı. Daha sonra aynı gerilla birliği Çeper ve Kıralan köylerine de giderek her iki köyün ilkokulunu ateşe verip yaktılar.

Yine 26 Mart tarihinde aynı ilçeye bağlı Zümrüt köyü ve bu köye bağlı Kocik mezrasında bulunan iki ilkokul da gerillalar tarafından benzin dökülerek yakılmışlardır.

Öte yandan Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde muhtemelen askeri cephane yüklü 3 vagon ARGK gerillaları tarafından yakıldı. 23 Mart günü gerçekleşen eylemde, düşmana büyük maddi zarar verdirildi.

Elazığ-Bingöl karayolunda gerilla denetimi

Elazığ-Bingöl karayolu Sarıcan köyü mevkiinde saatlerce kapalı tutuldu. 25 Mart saat 10.30 sıralarında eylemi başlatan gerillalar, gelen araçların tümünü durdurdular. Araçlardan inen yolcuların kimlik kontrolü yapıldı, bildiri dağıtıldı ve ağırlıklı olarak halk ayaklanması içerikli propaganda yapıldı. Daha sonra GAMEDA şirketine ait gazete dağıtım aracı, 1 otobüs ve 1 kamyon yakıldıktan sonra eyleme son verildi.

Uludere'de özel tim-çete terörü ve devrimci eylem

26 Mart günü Uludere'nin en güçlü çete odağı Mala Beyrê ve çetesine ölümcül darbe indirildi. Şi (Onbudak) köyünde bir çete reisi ve ağa olan Abdulmecidê Avdê ölümle cezalandırıldı. Çetelerin devletten aldıkları 7 adet G-3 silahına ARGK gerillalarınca el konuldu. Çıkan çatışmada da bir ARGK savaşçısı yaralandı.

Geri çekilirken pusuya düşen ARGK gerillaları bir defa daha çatışmaya girdiler. Biri ilk çatışmada yaralanan olmak üzere iki savaşçı kahramanca savaşarak şehit düştü.

Alanda sömürgecilerin en güçlü dayanağı olan ağanın vurulmasıyla kuduran özel tim ve çete artıkları, bir ARGK savaşçısının Hilal köyündeki evine saldırdılar. Bir ve dokuz yaşlarında iki kız çocuğunu vahşice katlettiler. Evde bulunan diğerleri ağır yaralandılar.

Bu olaya ilişkin detayları gelecek sayımızda vereceğiz.

Elazığ'da TC'nin 9 soygun görevlisi cezalandırıldı

Elazığ'da sömürgeci talana güçlü bir darbe daha indirildi. Aralarında Etibank'a bağlı Şark Ferro Krom İşletme Müdürü Metin Çakır'ın da bulunduğu TC'nin 9 önemli elemanı ölümle cezalandırıldı. Bunlara ait 4 araç da yakılarak imha edildi.

Kürdistan'daki halk ayaklanmasını desteklemek ve Newroz'u kutlamak amacıyla, bir ARGK gerilla birliği tarafından eylem gerçekleştirildi. 22 Mart 1990 günü öğleden sonra gerillalar, Palu'ya bağlı Kayaönü köyü Rut Dağı mevkiinde karayolunu kestiler. Gelip-geçen bütün araçları durdurup kimlik kontrolü yaptılar, bildiri dağıttılar. Ayrıca biriken 200-300 civarındaki kitleye halk ayaklanması ve Newroz'un anlamı, içeriği ve devrimci savaşımızın geldiği aşamaya ilişkin propaganda yaptılar. Bu sırada Ferro Krom İşletmeleri'nden dönen Türk talan heyeti 4 arabayla geldi. Gerillalar bunların kimlik kontrolünü yaptıktan sonra, toplanan yüzlerce kişiye bu tip unsurların Kürdistan'da yeraltı kaynaklarımızın talanında üstlendikleri rolü ayrıntılı izah ettiler. Ve Kürdistan kurtuluş savaşının hedefleri arasında bu tarz görevleri üstlenenlerin de bulunduğunu açıkladılar. Daha sonra kurşuna dizilerek 9'u da ölümle cezalandırıldı.

Türk sömürgecileri aldıkları ağır darbenin etkisiyle çaresizleşerek yine propaganda bombardımanına sarıldılar. "Katliam, masum sivillerdi" manşetleri günlerce gazetelerde eksik olmadı. Yine sözümona eski yönetim PKK'ye kaçak kömür veriyor ve PKK bunu satıp silah alıyormuş! Yeni atanan yönetim dedikleri -cezalandırılanlar- bunu kestiklerinden ötürü öldürülmüşler! Bu safsatalar, TC'nin en yetkili ağızları olan bakanları ortaya atıyordu. Özel savaşın hizmetindeki basın da bu laf salatalarını geniş bir şekilde işledi. Bununla gerçekler tersyüz edilerek, çarpıtılmaya çalışıldı. Fakat artık bu çarpıtmaların hiçbiri tutmuyor. Çünkü güneş balçıkla sıvanamaz. Dolayısıyla TC'nin bütün yalan ve demagojileri sonuç vermiyor, vermeyecektir de.

Eylemin hem zamanlama açısından Newroz ve ayaklanmaya denk düşürülmesi, hem de düşmana indirdiği darbenin büyüklüğü oldukça isabetli olmuştur. Bu durum halkımızı sevince ve coşkuya boğmuştur. Çünkü cezalandırılan unsurlar yeraltı zenginliklerimizin talanında birinci derecede rol oynamaktadırlar. Nitekim heyet halinde incelemelerde bulunmuş, soygun planlarını yaparak şehire dönüyorlardı. Dolayısıyla suçüstü yakalandılar ve hakkettikleri cezayı buldular.

Bir kere şu iyi görülmek durumundadır: Kürdistan'da Türk sömürgeciliğine ait her şey kurtuluş savaşımızın hedefleri arasındadır. Bu hedeflerin sıralanmasında Türk özel savaş güçleri birinci yeri işgal etse de, ikinci sırada ekonomik hedefler gelmektedir. TC'nin Kürdistan'daki ekonomik faaliyetleri esasta iki temele dayanmaktadır. Birincisi, yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarımızı talan etmek, yoğun emek gücümüzü sömürmek, yani Kürdistan'ı insanıyla birlikte soyup soğana çevirmek, bir de buna dayanarak halkımızı göç ettirip ülkemizi boşaltmaktır. Nitekim TC'nin bu ekonomik politikası sonucu, açlık sınırına gelen halkımıza göç yolu gösterilmiş ve milyonlarca insanımız, ülkeden koparılarak dünyanın dört bir yanına savrulmuştur. İkincisi; bu talan sonucu TC vurduğu vurgunlarla Kürdistan'da yürüttüğü özel savaşı finanse etmektedir. Yani Kürdistan'daki zenginlikler ağırlıklı olarak TC'nin elinde silaha dönüşüp tekrar halkımızın katledilmesinde kullanılmaktadır. Kısacası Türk rejimi ülkemizdeki ekonomik faaliyetlerine ilişkin politikasını özel savaşın bir parçası olarak ele alıp yürütmektedir. Bu yüzden sömürgeci ekonomik işletmelerde görevlendirilenler özel savaş politikasına uygun seçilmektedir. Bazı istisnalar hariç, bunların hemen hemen hepsi sömürgeci savaşın parçaları durumundadırlar.

Bunlar Kürdistan'da hala bazıları farkında olmasa da pratik olarak özel savaş hizmeti görmektedirler. Özellikle cezalandırılan 9 unsur TC'ye hizmeti bilinçli olarak seçmişlerdir. Dolayısıyla gerillalar aldıkları istihbarata dayanarak eylemi iyi planlamış ve isabetli vurmuşlardır. Eylem büyük caydırıcı özelliğe sahiptir; ve bu tarz TC'nin hizmetinde olmaya son verebilecek karakter taşıyor. Sonuç olarak sömürgeci ekonomik faaliyeti durdurmaya yönelik olduğundan, TC'ye güçlü bir darbedir. Zaten düşmanımızı hırçınlaştıran da budur.

Türkiye ve Kürdistan"daki yüksek okullar 1990 Newroz'unda intifadayla dayanışmanın görkemli örneğini verdiler

İstanbul Üniversitesinde Newroz ateşi yükseliyor

Türkiye ve Kürdistan'daki yüksek okullarda Newroz'u kutlama ve halk ayaklanmasıyla dayanışma amacıyla çeşitli eylemler yapıldı ve forumlar düzenlendi. Kürdistanlı öğrenciler tarafından düzenlenen eylemlere, Türkiyeli devrimci-demokrat öğrenciler de destek sundu ve güç verdiler. Eylemler, 21-22 Mart Newroz ve ERNK'nin 5. kuruluş yıldönümünde gerçekleşti.

İstanbul Üniversitesi Merkez Binası'nda toplanan 2000'i aşkın öğrenci, önce forum yaptılar. Forumun yapıldığı salona Savur direniş şehitlerinden **Kamuran DÜNDAR** yoldaşın büyük boy portresi de asıldı. Ayrıca ulusal bayrağımızın yanısıra, **"Cejna Newroz piroz be", "Biji Newroz", "Yaşasın Newroz halk ayaklanmamız", "Biji Kurdistan", "Yaşasın Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadele birliği"** pankartları da dikkat çekiyordu.

Forumda Newroz'un Kürdistan halk tarihindeki yeri anlatıldıktan sonra, ulusal bağımsızlık mücadelemizin yüklendiği anlam açıklandı. 21 Mart 1982'de **Mazlum DOĞAN** yoldaşın direnişi ve 21 Mart 1985'te ERNK'nin kuruluşuyla da PKK'nin Newroz'a verdiği en anlamlı yanıttır gerçeği vurgulandı. Bununla halkımızın, Halk Kurtuluş Ordumuz-ARGK ile kurtuluş mücadelesinde iyi bir bütünselliği sağlandı. Sonraki süreçte devrim savaşımızın gelişimi, büyük hamleler ortaya koydu. Bunun en kanıtlanan gelişmesi de Kürdistan'da başlayan ve gelişen halk ayaklanmasıdır. Kürdistan halk savaşı yeni bir döneme girmiştir ve bu da Kürdistan'da ayaklanmalar döneminin başladığını ilan ediyor. Önümüzdeki yıllar, Kürdistan'da siyasal ve silahlı şiddet içiçe gelişecek ve bu Türk sömürgeciliğini ülkemizden söküp atıncaya kadar devam edecektir. Ayrıca forumda, Kürdistan'daki halk savaşının Türkiye devrimi üzerindeki etkileri de irdelendi.

Forumdan sonra öğrenciler, topluca slogan atarak Beyazıt Meydanı'na doğru yürüyüşe geçtiler. Meydanda devrim şehitlerinin anısına yapılan saygı duruşundan sonra, topluca devrim andı okundu. Tekrar üniversite bahçesine dönen öğrenciler, Newroz isyan geleneğimizi temsilen gür bir ateş yakıp, çevresinde halay çekerek Kürtçe devrimci marşlar söylediler.

Diyarbakır Dicle Üniversitesi'nde aynı amaçlı yapılan gösteriler görkemli geçti. Binlerce öğrencinin katıldığı eylemler, tam bir bayram şenliğine dönüştü. Yine İstanbul Teknik Üniversitesi-İTÜ, İzmir Ege Üniversitesi, Adana Çukurova Üniversitesi'nde forum düzenlendi, yürüyüş yapıldı ve Newroz ateşleri yakıldı. Ankara Üniversitesi'nde yapılan eyleme polis saldırdı; çıkan çatışmada öğrencilerden yaralananlar oldu ve 20 öğrenci gözaltına alındı. Eskişehir Anadolu Üniversitesi'ndeki kutlamalarda da 13 öğrenci gözaltına alındı. Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde de Newroz ve ERNK'nin 5. yıldönümünü kutlama vesilesiyle, üniversite bahçesi ve koridorlarına pankartlar asıldı.

Bu üniversite ve yüksek okullar dışında, diğer okullarda da benzer eylemler oldu. Bu gösterilerin tümüne toplam onbinlerce öğrenci katıldı. Bu gösterilerde Kürdistan halk ayaklanmasıyla güçlü bir dayanışma örneği gösterilirken, Newroz birlik, dayanışma ve isyan ruhu çok ileri düzeyde temsil edilmiştir. Böylece 5. yılını bitirip 6. mücadele yılına giren ERNK, dünyanın neresinde olursa olsun bütün Kürdistanlıları birleştirmiş, tek yumruk, tek yürek haline getirdiği bir de bu eylemlerde ortaya çıkmaktadır. Sömürgeci Türk devleti, Kürdistan'daki halk ayaklanmasının verdiği büyük güçle de yüksek okullarda etkili eylemler olacağını tahmin ettiğinden, buralara da olağanüstü güç yığmıştı. Fakat gelişmelerin önüne geçemediği gibi, bu onun daha da yıpranmasına neden oldu.

Newroz ve ERNK'nin 5. kuruluş yıldönümünde yüksek okullardaki eylemliliğin ortaya çıkardığı en önemli sonuç, Türkiyeli devrimci-demokrat öğrencilerin bu eylemlerde etkin yer almasıdır. Bu durum Kürdistan ve Türkiye halklarının ortak mücadele edip iktidara yürüme koşullarının ne kadar olgunlaştığını göstermektedir. Düşüncede Kemalizm zırhı parçalanmış, ortak mücadelede pratik adımlar atılma sürecine girilmiştir. Açık ki böylesi bir düzey oldukça ileri bir gelişmeyi ifade etmektedir. Bunda PKK önderliğindeki Kürdistan halkının kurtuluş savaşı, belirleyici bir rol oynamıştır. Dolayısıyla Kürdistan ve Türkiye halklarının kurtuluşlarında PKK öncülük düzeyinde bir rol oynamıştır, oynayacaktır da. Sorun; kazanılan bu mevzileri Türkiyeli devrimci-demokrat güçlerin iyi değerlendirmeleri ve gerekli dersler çıkarıp etkin karşılığı vermeleridir. Yani hiçbir grupsal kaygıya kapılmadan mücadelemizin zengin deneylerinden gerekli sonuçları çıkarıp, döneme uygun mücadele perspektiflerine ulaşmalarıdır. Türkiye halkının devrim seçeneği ancak bu zemine dayanılarak yaratılabilir. Son gelişmeler bunu çok açık ortaya koymaktadır. 12 Eylül faşist rejimi, Türkiye halkı nezdinde de iyice teşhir olmuştur. Halk, Kürdistan'daki mücadeleyi ilgiyle izlemekte ve ona sempatiyle bakmaktadır. Buna örgütsel ve eylemsel sahada verilecek iyi bir cevap, 12 Eylül rejiminin sonunu getirmeye yetecektir. O halde bu lanetli rejimden kurtulmak için, onur sahibi bütün devrimciler, demokratlar ve sosyalistler; geleceğin hakkını verebilmek için görev başına!

Halkımız 1990 Newroz'unda ERNK'nin 5. kuruluş yıldönümünü ayaklanarak karşılıyor

Halk olarak tarihi bir atılımla yeni bir Newroz'a ulaşmış bulunuyoruz. Artık halkımız bu Newroz'da sadece Halk Kurtuluş Ordumuz-ARGK gerillalarının yükselttiği kurtuluş savaşını yürek ve beyninde yaşamakla, maddi ve manevi olarak desteklemekle yetinmiyor. Kitlesel olarak koyduğu siyasal eylemiyle Newroz'u karşılıyor. Nusaybin, Cizre, Silopi, Kızıltepe'de başlayan halk ayaklanması ile halkımız tarihi eylemini başlatmış oldu. Halkımızın ayağa kalkışı, onun bin yıllık barbar Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki varlığının sökülüp atılmasında yeni bir sürece girildiği anlamını da ifade etmektedir. Bu süreç, halkımızın Cephemiz ERNK'de somutlaşan siyasal şiddetiyle, ARGK'de yoğunlaşan silahlı şiddetin bileşeni olarak ortaya çıkmaktadır. Aynı zeminden beslenen bu iki kuvvetin bileşkesinin ortaya çıkardığı sonuçlar, 1990 Newroz'unu çok daha anlamlı kılıyor. Halkımız bu temelde 90 Newroz'una büyük umut, coşku ve eylemlilikle girdi.

Halk ve Parti tarihimizde Newroz, bir yandan geçmişin derinliklerindeki kutsal direniş ateşini günümüze taşırken, diğer yandan, 1982'nin 21 Mart'ında **Mazlum DOĞAN** yoldaşın soylu direnişiyle bugün çağdaşların eliyle ete ve kemiğe kavuştu. Çağdaş KAWA **Mazlum DOĞAN**'ın yaktığı üç kibrit çöpü, 1985'in 21 Mart'ında halkımızın kendisini gerçek kimliği ile ifade etme platformu olan ERNK'de somutlaştı. Aradan bir yıl gibi kısa bir zaman kesiti içinde devrimci savaşımız büyük gelişmeler yaşadı. Bağımsızlık ve özgürlük düşüncesi halkımızı derinden etkiledi. Devrimci savaşımız ülke genelinde yayılırken, uluslararası alanda Kürdistan sorunu gündemleşmeye başladı. Böylesi koşullar 1986

Devamı 22. sayfada

Federal Almanya-PKK Davası tutukluları sömürgeciliği ve emperyalizmi yargılamaya devam ediyor

Baştarafı 1. sayfada

rına karşı işledikleri insanlık suçlarının hesaplarının tek tek sorulacağını belirtmişlerdi.

Devrimci Kürt politikacıların davanın ilk açıldığı günden bu yana sergiledikleri tavır da bu oldu. Özellikle de geçtiğimiz Şubat ayı ortalarından sonra, Düsseldorf'daki mahkeme salonu, PKK öncülüğünde kendi ulusal-toplumsal kurtuluşu için ayağa kalkan Kürdistan halkı ve onun şahsında dünya halkları ile emperyalist, sömürgeci ve işbirlikçi gerici güçler arasında çok çetin bir mücadeleye, hesaplaşmaya tanık oldu. Tutuklu bulunan Kürt politikacıların hazırladıkları ve önemli bir bölümünü sundukları savunmalar, savunmadan çok emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı birer iddianame niteliği taşıyordu.

Tutuklu Kürt politikacıların iddianameleri, Türk sömürgeciliğinin, Alman ve genelde dünya emperyalizminin ve bunların işbirlikçilerinin halkımıza ve tüm insanlığa karşı oluşturdukları suç ortaklığına dayanan kirli işbirliği ve insanlık düşmanı suçlarını belgeleriyle kanıtlıyor, teşhir ediyor ve bu güçler hakkındaki kesin hükmü tarihin adaletine bırakıyordu. Federal Almanya Başsavcılığı tarafından tersyüz edilen ve bilinçli bir tarzda çarpıtılarak tanınmaz hale getirilen PKK ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi gerçekliği tüm boyutlarıyla ortaya konularak, emperyalizmin bu kirli oyunları boşa çıkarılıyordu. Emperyalist güçlerin günümüzde "bağımsızlık", "özgürlük", "demokrasi", "insan hakları", "ulusların kendi kaderini tayin hakkı" gibi çok soylu kavramları adeta ağızında sakız yaparak, özünü boşaltma ve çıkarlarına göre yorumlama ve uygulama mantığı ve yaklaşımı, alabildiğine açık ve kapsamlı bir biçimde açığa çıkarılıyordu. Ayrıca, bu yaklaşımların halkların bağımsız ve özgür yaşama hakları ve talepleri karşısında engelleyici, tıkayıcı, bastırmacı ve katliamcı özü sergileniyordu. Yine son dönemlerde adına uluslararası konferanslar, toplantılar düzenlenen "Kürt dostluğu"nun, nemenem bir dostluk olduğu ve bunun halkımıza ne getirip, ne götürdüğü de teşhir ediliyor, emperyalizmin bu yaklaşımlarına çanak tutan Kürt işbirlikçilerin durumları ortaya konuluyordu. Bunun karşısında PKK gerçekliği, ulusal bağımsızlıkçı özgürlükçü, demokrat, devrimci ve enternasyonalist özü teorik ve pratik örnekleriyle tek tek ortaya konuyor ve F. Başsavcılık temsilcileri ve mahkeme heyeti kendi yalan ve demagojilerinin ayaklarına dolanması sonucu hareketsiz kalmak zorunda kalıyorlardı.

Şimdiye kadar yapılan savunmalar, Federal Almanya-PKK Davası'nın açılmasının ardında yatan siyasal nedenleri, amaçları ve hedefleri teşhir etti. Bunun F. Başsavcılık tarafından sık sık iddia edildiği gibi bir ceza davası değil, tam tersine halkımızı, onun biricik önderi PKK'yi ve ulusal kurtuluş savaşını yargılmaya ve mahkum etmeye yönelik siyasal bir dava olduğunu, hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde kanıtladı. Ve emperyalizmin bu yaklaşım ve girişimini mahkum etti.

Evet, şimdiye kadar tutuklu politikacılardan Selahattin Erdem, Hasan Hayri Güler, Meral Kıdır ve Ali Haydar Kaytan (Ali Haydar Kaytan'ın savunması devam ediyor) yapmış oldukları savunmalar, Alman emperyalizminin temsilcilerini, kendi iddianamelerine bile sahip çıkamayacak bir duruma getirdi.

Federal Başsavcılık temsilcileri, kendi iddianamelerine bile sahip çıkamıyorlardı artık. Bu yüzden de o sözde iddianame arkasına gizlemeye çalıştıkları siyasal yaklaşım ve amaçlarını açıktan söyler oldular. Tutuklu devrimci politikacıların savunmaları sırasında, kendi iddianamelerinde sözkonusu ettikleri iddiaları değil, siyasal durumları demagojik bir biçimde soru konusu yapıyorlardı. Federal Savcı Völz'ün tutuklu Kürt politikacılara yönelttiği -amacı ve mantığı çok iyi bilinen- sorulardan birisi de, *"1926 yılında Kürtçe konuşanı öldüren savcıyla, görüşlerine katılmayanı öldürmek arasında ne fark vardır"* sorusu idi. Meral Kıdır'ın bu soruya verdiği yanıt şöyleydi:

(...)

"Şunları söyleyelim: Bizim ismimizin başında ne 'savcı' sıfatı var, ne de Türk devletiyle, onun dört Ali'den oluşan katliam heyetiyle, yani M. Kemal'in sözde mahkemeleriyle herhangi bir dostluğumuz var. Sorunun cevabını durumu böyle olanlar düşünsünler ve de versinler. Bay Völz'ün gözlüğünün camları galiba ayna camından yapılmış. Konuşurken, bu camlardan kendi resmini görerek konuşuyor. Fakat bugün Kürdistan'daki gerçek şu: Türk devletine verilen özel tim uzmanları, eğitimler, helikopterler, marklar, tanklar Kürt halkının isyanını bastırmaya yetmiyor. Nusaybin'de, Cizre'de, Silopi'de halkımız yüzbinler halinde isyan bayrağını açmış bulunuyor. GSG-9 tarafından eğitilen Türk özel timleri, on yaşlarındaki Kürt çocuklarının taşları önünde sığınacak delik arıyorlar. Hatırlatırız, şimdiye kadar verilenler yeterli olmadı, Bay Völz'ün takviye birlikler göndermesi gerekiyor."

"Bir kez insanlık damarı çatlamasın. Eğer çatlarsa, o zaman faşizm, sömürgecilik, işkence, katliam ve soykırım değil; bunlara karşı direnmek, bağımsızlık ve özgürlük istemek suç olarak görülebiliyor. Sömürgeci savaş değil, ulusal kurtuluş savaşı suç sayılabiliyor.

"PKK'nin kendi düşüncelerini zorla kabul ettirdiği, düşüncelerini kabul ettirebilmek için başkalarını öldürdüğü savı, her türlü mantıktan yoksun olan açık bir yalandır. Gerçek ise şudur: PKK ve Kürt halkı, Türk sömürgeciliğine karşı bağımsızlık ve özgürlük için savaşıyor; Türk sömürgeciliğinin bütün güçlerine karşı, bu arada onun ajanlarına karşı da mücadele veriyor. Bir siyasal mücadeleyi ve karşılıklı süren savaşı, kendi dilini kullandığı için bir halkı katletmekle kıyaslamaya yeltenen mantığın ise, aklı başında bir insan mantığı olabileceğini düşünmenin imkanı ve bunun dünyada başka bir örneği bulunmuyor. Hem sormak da gerekiyor: Bize karşı yapılanlar, yapanları kendi düşüncelerini zorla kabul ettirebilmek için bizi öldürmeye çalışmaları değilde de nedir?.."

Bu konuşmanın yapıldığı 21 Mart 1990 Newroz günü, Kürdistan'da halk ayaklanmaları, yaygın kitle gösterileri, kepenk kapatma ve ARGK eylemleriyle yakılan Newroz ateşinin şavkı olanca sıcaklığıyla Düsseldorf'daki duruşma salonuna da yansıdı. Söz sırası kendinde olduğu için F. Almanya-PKK Davası tutukluları adına bir konuşma yapan Meral Kıdır'ın sözü, salonda bulunan izleyiciler, tutuklu-tutuksuz tüm Kürt politikacılarının **"Biji Newroz", "Biji Serok APO"** sloganlarıyla sona erdi. Alkış, zılgıt ve slogan sesleriyle inleyen duruşma salonunda bulunan mahkeme heyeti ve Federal Savcılar, bu coşkulu Newroz kutlaması karşısında sessizce yerlerinde oturmak ve dinlemek zorunda kaldılar. Duruşmanın öğleden sonraki oturumu başlarken de tutuklu devrimci Kürt politikacılar tüm olanaksızlıklara rağmen, hazırladıkları ve üzerinde **"NEWROZ PİROZBE"** yazılı pankartı açıp Başkan APO'nun posterini havaya kaldırdıktan sonra, tutuksuzlar ve tüm izleyicilerle birlikte **"Ey Şoreşgerên Kurdistan"** marşını söylediler.

Mevcut durumda Federal Almanya-PKK Davası tutuklusu devrimci Kürt politikacılardan Ali Haydar Kaytan, iddianamede suçlama konusu yapılan "Lübnan olayı"na ilişkin konuşmasına devam ediyor. Bilindiği gibi Alman devleti PKK'ye karşı böyle bir suçlama getirerek adeta dünya polisliğine soyunmuş ve sanki Lübnan, F. Almanya'nın bir egemenlik alanıymış gibi, oradaki gelişmelere de doğrudan müdahale etmeye çalışmıştı. Alman emperyalizminin ve onun temsilcisi F. Başsavcılığın bu hukukdışı yönelimi, davanın siyasal karakterini ortaya koyan bağlı başına ilginç bir örnektir. Ali Haydar Kaytan'ın bu çarpıklığı ve ölçüsüzlüğü teşhir ettiği konuşmasının bir bölümü şöyle:

"Sayın Başkan, Lübnan Elçiliği bu açıklamayı sizin sorularınız üzerine yapmıştır. Burada bu açıklamanın ikinci bölümünü aktarmanın gereğini duymuyorum. Çünkü açıklamanın ikinci bölümü ilk bölümü tamamlayıcı nitelikte olmanın ötesine geçmiyor. Elçiliğin açıklaması hiçbir yorum gerektirmeyecek ölçüde somuttur. Lübnan Cumhuriyeti'nin yetkilisi açıkça şunları söylüyor: 'Bir; Lübnan bağımsız bir ülkedir; Lübnan toprakları üzerinde uygulanan yasalar ve nizamnameler, sadece ve sadece Lübnan Cumhuriyeti'nin yasaları ve nizamnameleridir. İki; başka bir siyasal gücün ya da devletin ceza yasası veya yasaları, Lübnan toprakları üzerinde işlenmiş suçlara uygulanamaz. Daha açık olarak ifade etmek gerekirse, FAC yargı organları kendilerini Lübnan Cumhuriyeti yargı kuruluşlarının yerine koyarak koğuşturma yürütemez ve ceza davası açamaz.' Söylenenler bunlardır. Bu noktada şu gerçeğin de mutlaka vurgulanması gerekiyor: Bir an için karşıtlarımızın savları doğru olarak kabul edilse bile, bizim Lübnan Cumhuriyeti yasalarına aykırı davranışlarda bulunmuş olmamız, sadece ve sadece Lübnan Cumhuriyeti yargı organlarını ilgilendiriyor. Bu konuda sizin yapabileceğiniz ve yapmanız gereken bir tek şey vardır: O da taşıdığınız emperyalist mantığı terkederek, 'Lübnan olayları' hakkında açılan davayı kesinlikle ve derhal lağvetmektir.

"2-Gerçeğin başka yönleri de var. PKK'nin Lübnan toprakları üzerindeki faaliyetleri, bu davanın açılması sonucunda deşifre olmuş faaliyetler değildir. Bu faaliyetlerin başlangıcı 1979 yılının sonlarına kadar uzanıyor. Partimiz, Lübnan'a işgalci bir güç olarak girmiyor. Lübnan yurtsever güçleri ve Ortadoğu'daki devrimci hareketlerle kurduğu dostluk ilişkileri çerçevesinde bu alanda varlık gösteriyor. Daha açık söylemek gerekirse, Filistin Kurtuluş Hareketi içindeki çeşitli örgütlerin Lübnan'daki varlığı ile PKK'nin bu alandaki varlığı arasında pratikçe hiçbir farklılık sözkonusu değildir. En azından gazetelerden okuyor veya radyo ve televizyon haberlerinden izliyor olmalısınız. Saldırgan İsrail siyonistleri, hemen her gün Lübnan'daki Filistin kamplarına karşı karadan ve havadan saldırılar düzenliyor. Dolayısıyla en azından Lübnan yönetimi açısından bu kamplardan hiçbiri gizli kamp özelliği taşımıyor. Lübnan'daki PKK kamplarının özelliği de budur. Bunun dışında Lübnan toprakları üzerinde, tıpkı Filistinli mülteciler gibi hatırı sayılır bir Kürt mülteci kitlesi yaşıyor. Partimiz, Lübnan'da yaşayan bu Kürt mülteci kitlesiyle örgütlü bir bütünlük oluşturuyor. PKK, bir bakıma, sürekli savaş koşullarında bulunan ve insanların ancak bir örgüt içinde yer alarak varlıklarını sürdürebildikleri Lübnan'da yaşayan Kürt azınlığın meşru temsilcisi olarak ortaya çıkıyor. Böylelikle Partimizin Lübnan'daki varlığı her açıdan meşru temellere dayanıyor."

Alman emperyalizminin çıkarları öyle gerektiriyor diye açılan bu davanın pratikteki yürütücüleri, bu kadar somut gerçekler karşısında zorlandıkça zorlanıyorlar. Gerçek, mantık ve hukukdışı iddiaları birer birer çürütülüp yerlerine doğrular konduçka bundan sonra ne yapacaklarının sıkıntısını yaşıyorlar. Daha o çok güvendikleri sözde "tanıklar"ın dinlenme aşamasına bile geçilmeden. Düsseldorf'da görülmekte olan bu davadan istedikleri sonucu alamayacaklarını, yani PKK'yi "terörist" ilan edemeyeceklerini anlamış bulunuyorlar.

İşte Düsseldorf-PKK Davası'nda 8 Kürt politikacının serbest bırakılması ve savunmaların başlamasıyla aynı döneme denk getirilen ve Berlin'de görülen "Çetiner davası" da, F. Başsavcılık şahsında Alman Emperyalizminin bu çıkmazının bir sonucuydu. Düsseldorf'da çıkaramayacaklarını anladıkları mahkumiyet kararına Berlin'de, emperyalizmin işbirlikçi ajanı Ali Çetiner sayesinde ulaşmak istediler.

PKK'yi "terörist" ilan edebilmek için, Federal Almanya tarihinde ilk kez "Pişmanlık Yasası" çıkarıldı ve Ali Çetiner hainiyle uygulanmaya sokuldu. Düsseldorf'daki davanın iddianamesini hazırlayanlardan ve Berlin'de işbirlikçi ajan Ali Çetiner lehine tanıklık yapan Federal Savcı Senge; *"Eğer Pişmanlık Yasası ve bundan yararlanan Ali Çetiner olmasaydı, Düsseldorf'daki PKK davası da olmazdı"* diye ifade vererek Kürt işbirlikçiliği ile Alman emperyalizminin PKK'ye ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı nasıl kirli bir işbirliği ve suç ortaklığı içinde olduklarını kendi ağzıyla itiraf etti. Duruşmalar boyunca, orada doğrudan yer almadığı halde suçlama ve yargılama konusu yapılan PKK'ydi. Emperyalist mantığa göre, bunun adı da "bağımsız hukuk" veya "adalet" oluyordu. Karar aşamasında "Pişmanlık Yasası"nın "terörizmi önlemede sağlayacağı yararları" saymakla bitiremeyen Ali Çetiner alçağı, nasıl olduysa bir gerçeği teslim etmekten de geri durmadı ve bu yasanın Kürt cephesinde pek bir işe yarayamayacağını söyledi.

Her şeye rağmen, Alman emperyalizmi bu davada da PKK'yi "terörist" ilan edemedi. Ve bu arada hemen yeni taktiklere yönelmeye başladı. F. Almanya'nın Celle ve Koblenz kentlerinde bulunan Eyalet Yüksek Mahkemeleri'nde de Düsseldorf'daki ile aynı özü taşıyan yeni davalar açma hazırlıklarını hızlandırdı. Koblenz'de tutuksuz yurtseverlere, Celle'de de biri tutuklu, biri tutuksuz iki yurtsevere karşı açılmak istenen davaların da içeriği, amacı ve hedefi aynı. Düsseldorf'da sonuç alamayacakları kesinleşince, bu kez de iki-üç kişilik yurtseverlere karşı aynı iddianameyi öne sürerek dava açmaya ve onlar şahsında PKK'yi yargılamaya kalkışması, Alman emperyalizminin hedeflerinden hiç ama hiç vazgeçmediğini, kör ve nafile bir inatla bir halkın, Kürt halkının ulusal-toplumsal kurtuluş hareketini yargılamaya ve mahkum etmeye çalıştığını kanıtlamaktadır.

Fakat her şeye rağmen, PKK ve Kürdistan halkı nasıl ki, Türk sömürgeciliğinin ve işbirlikçilerinin tüm komplo, saldırı ve kirli oyunlarını boşa çıkarıyor ve vahşi saldırılarını büyük bir kahramanlıkla geri püskürtüyorsa Alman emperyalizminin de kuralsız, ölçüsüz oyunlarını boşa çıkarmasını bilecektir.

Ceza davası avukatlarının Frankfurt'ta yapılan 14. yıllık kongresine sunulan karar tasarısı

TAZ gazetesinin 21.03.1990 tarihli nüshasında "**Kürt İntifadası şekillenmeye başlıyor**" başlığı altında bir tarafta Türk ordusu ile özel timler ve diğer tarafta Kürt halkının geniş kesimi arasında vuku bulan yoğun çatışmalar üzerine haber veriliyor.

Bugün Türkiye-Kürdistan'ındaki halkın güvenlik kuvvetlerine karşı kendini savunmaya başladığı konusunda artık hiçbir kuşkuya yer yok.

Bu çatışmalarda -şu da artık bugün ciddi olarak inkar edilemiyor ki-, Kürt kurtuluş hareketi PKK önemli bir rol oynuyor. Aynı zamanda Düsseldorf Eyalet Yüksek Mahkemesi'nde çok yakınlarda ise Celle ve Koblenz Eyalet Yüksek Mahkemelerinde FAC hukuk tarihinde ilk defa bir ulusal kurtuluş hareketine -PKK gibi- karşı ceza davası yürütülüyor.

Ceza kanununun 129a maddesine göre şimdiye kadar sözkonusu Devlet Güvenlik Senatolarında 23 Kürde karşı dava açıldı. Ana iddianamede atfedilen "terörist birlik", yanısıra Federal Başsavcılığın 30.12.1988 tarihli ek iddianamesinin onayı sözkonusu iddianameye göre iki sanık PKK'nin Lübnan-Barlias'taki gerilla kampında, sözümona Haziran 1987'de iki kişinin kurşuna dizilmesine katılmış olmalarından dolayı suçlanıyorlar-ki; bu her şeyden önce davanın hukuk devleti ilkelerine göre tartışılırlığı ve aynı zamanda politik handikapını oluşturmaktadır.

Böylelikle ilk defa kurtuluş savaşıyla doğrudan bağlantı içindeki olaylar üçüncü bir ülkede, FAC'da bir iddianameye konu ediliyor.

Federal Alman hukuk kurumları yabancılardan yabancılara karşı yurtdışında ceza kanununun 129a maddesine göre işlendiği ileri sürülen sözde bu olayların hukuksal takibatını üstlenmekle dünya polisi rolünü oynuyor. Aynı zamanda Türk devletini, Kürt ulusal kurtuluş savaşına karşı yürüttüğü baskıları da desteklemiş oluyor.

Bir kurtuluş hareketi, FAC'nin hukuksal koruma yardımıyla uluslararası alanda da "terörist" olarak damgalanmak istenmektedir. İlk defa bu davada 16.05.1989 tarihinde geçerli olan pişmanlık yasası da uygulanmak istenmektedir.

İtirafçı Çetiner'e karşı da 1984 yılındaki bir cinayetten dolayı Berlin Eyalet Mahkemesi'nde yürütülen dava da bu kapsam içinde. Federal Savcılık ve Berlin Eyalet Savcılığı sözkonusu "şahide" (itirafçı Çetiner'e -bn.) davasında en az ceza kapsamı düzeyinde uygulanması için bir dilekçe verecekleri güvencesinde bulundular. Bu handikapa uygun olarak Federal Savcılığın Düsseldorf davasındaki temsilcisi (Senge -bn.) Berlin'deki davaya şahit olarak çıktı ve Düsseldorf'taki iddianamesine ilişkin "cesur ispatlamalar"da bulundu. Önce itirafçının itirafları suçlamaların "çerçevesini belirledi". Berlin Eyalet Savcısı da 22.13.1990'da cinayet suçu için itirafçıya 4 yıl 6 aylık bir hapis cezası verilmesi talebinde bulundu.

Rollerin bu takasıyla bir iddia makamı temsilcisi daha şimdiden pişmanlık yasasının uygulamasının hukuk devletine aykırılığını gösteriyor. Pişmanlık ikramiyesinin uygulanmasında karar yetkisi böylelikle yalnızca ve fiilen soruşturma makamlarının elinde oluyor. Yalnızca bunlar, (soruşturma makamları -bn.) itirafçının yapmış olduğu açıklamaları kendi hüküm ilgileri dahilinde değerlendirebilirler. Mahkemenin bu değerlendirmeyi gerçekten araştırma imkanı hemen hemen hiç yok.

Böylelikle itirafçının soruşturma makamlarına açıkça olan bağımsızlığı, kendi davasının sonucundan bağımsız olarak var oluyor. Cezanın icrası, yeni kimlik, yaşam koşullarının vekaleti gelecekte de bu kurumlar tarafından kararlaştırılıyor. Her itirafçının içinde bulunduğu zoraki koşullar, ki kendi varlığının suç mükellefiyetinin kapsamına göre doğrudan üçüncüye bağlı olmasından dolayı gelecekte de böyle olacak ve bunu dayanılmaz suç mükellefiyeti tehlikesi takip edecektir. Şundan şüphe edilmelidir ki, bu koşullar altında itirafçı "şahit" Çetiner'in Kürt sanıklara karşı davada gelecekteki inandırıcılığının incelenmesi acaba mümkün mü, aynı zamanda onu sözkonusu dava için hapis tutmaları soruşturma makamlarının elinde mi (ceza davaları yönetmenliği 96. madde)?

Federal Başsavcı Düsseldorf Eyalet Makkemesi'ndeki dava dahilinde daha şimdiden sanıkların en temel haklarının tasfiyesini gerçekleştirmek için politik hukuk ihlallerine başvurdu -örneğin mahkeme salonundaki cam bölmeyi hatırlayın.- Bu uygulamanın en yeni değişikliklerinden biri, sözümona savunma görevinin itaatsizce "kötüye kullanılma hükmü" ve sözde yabancı "teröristlerin", daha doğrusu mahkemesiz bir biçimde yurtdışı edilmesi. Düsseldorf Eyalet Yüksek Mahkemesi'ndeki PKK davası savunucuları bundan dolayı 14. ceza davası avukatları kongresinden aşağıdakilerin karar altına alınmasını talep ediyor:

-Ceza kanunun 129a maddesinin kayıtsız-şartsız iptali!

-Federal Alman Ceza Hukuku aracılığıyla yabancı kurtuluş hareketlerinin koğuşturmasına son!

-Pişmanlık yasası hemen kalkmalıdır!

-Yabancılar yasasının sertleştirilmesinden dolayı sözümona daha başka "terörist davalarına" son!

24 Mart 1990 tarihinde İspanya'nın Barselona kentinde yapılan Uluslararası Demokrat Avukatlar Birliği 13. Kongresine "F. Almanya-PKK Davası" hakkında sunulan karar tasarısı

24 Ekim 1990 tarihinden beri FAC'ın Kuzey-Ren-Westfalya (NRW) Eyaleti Yüksek Mahkemesi'nin 5. Ceza Senatosu'nda önce 19, şimdi ise 17 Kürt hakkında F. Başsavcılık tarafından açılan ve en az iki yıl devam etmesi öngörülen bir dava sürdürülmektedir.

Bu davada, adil davaların tüm temel prensipleri sınırsız bir ölçüde çiğneniyor. Bu davada uygulanan ölçüler, şimdiye kadar FAC tarihindeki uygulamaların çok çok altında. Ki Federal Almanya Cumhuriyeti'nin anayasasında yer alan ve terörist örgüt üyeliği için öngörülen 129a maddesi ve uygulamaları, konuyla ilgilenen Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu, Uluslararası Af Örgütü (AI) ve öteki ilgili kuruluşlar tarafından sürekli eleştirilmektedir.

Bu dava, PKK (Kürdistan İşçi Partisi)'yi kriminalize etme ve terörist örgüt olarak göstermeye yönelik olup, Kürt kurtuluş mücadelesine müdahale anlamı taşımaktadır.

Kongreyi aşağıdaki talepleri desteklemeye çağırıyoruz:

-129a maddesine dayanarak FAC'ın bağımsızlık ve kurtuluş hareketlerini kovuşturması durdurulmalıdır.

-Davada 15 Kürde karşı yapılan uygulamalar durdurulmalıdır.

-Tecrit koşulları değiştirilmelidir.

Savunma adına;
FAC Dortmund'dan
Avukat Reiner B. Ahues

"Zaferin ışıltısını 12 Eylül'ün en karanlık günlerinde bile gözlerimizde taşıdık"

Bu dava, altını kalınca çizerek belirttiğimiz gibi 1980'lerin sonunda mücadelemize karşı uluslararası ablukanın son boğumu olarak hesaplanmıştı. Her şey, PKK'nin tasfiyesinin başarılacağı hesabına dayandırılmıştı. İlgili güçlerin bu hesap uğruna çok şey yaptıklarını biliyoruz. Her şey, ama her şey denendi. Bunları genel hatlarıyla ortaya koyduk. Tekrarlamama gerek yok. Sadece, şimdiye kadar söylediklerime ekleyeceğim birkaç nokta var.

PKK ile bu kadar ilgili olduğunuza göre, PKK'nin üzerinde yeşerdiği toprak olan gelişmelere de ilgi duyuyor olmanız gerekir. Son gelişmeleri duydunuz mu? Duymaz ve bilmez davranmak işinize geldi mi, var olanı yok saymayı, tersi durumda ise, pireyi deve yapmayı nasıl becerdiğinizi biliyoruz. Bu dava bize çok şey öğretti; bilgilerimizi gözlemlerimizle derinleştirdi. Öğretiş karşılıklıdır.

Türk burjuva politikacıları ve yazarları, Kürdistan'da halkın ayaklanışından "Türklük adına" acı duyuyorlarmış. Gazeteler böyle yazıyorlar. Şüphesiz bunlarla duygularımız karşıtlık oluşturuyor. Örneğin şimdi coşku ve sevinçle anlatıyorum.

12 Mart 1990'da Mardin'de düşman kuvvetleriyle çatışmada 13 gerillanın şehit olması ardından kadın-erkek, yaşlı-genç-çocuk, işçi, işsiz, köylü, esnaf, din adamı, öğrenci, yani Kürdistan toplumunun bütün kesimleri ayağa kalkmış durumda. Kürdistan, 1990 baharını böyle gerçek bir canlanışla karşıladı. Türk sömürgecilerinin "terörist" dedikleri ARGK gerillalarından şehit düşenlerin kanına bağlılık, Kürdistan halkı için her şeyin göze alındığı savaş gerekçesi oldu. Halk, çatışmalarda şehit düşen gerillaları, ERNK bayraklarına sararak toprağa verdi. Sadece bunu gerçekleştirebilmek için bile insanlar ölümü göze aldılar ve öldüler de.

Kürdistan'da Türk ordusunun iflas ettiğini, sömürgeci savaşın kendileri için bir batak olduğunu sömürgeci cephede artık görmeyen ve itiraf etmeyen yok.

Umarım bu davayı açan o malum güçler de, halk hareketinin ne demek olduğunu biliyorlardır. Bildiklerini düşünüyorum. Çünkü ilk örneği Kürdistan değil. Bu konuda Vietnam'ı hatırlamak bize her zaman coşku vermiştir. Ama çok daha yakın tarihin, günümüzün sıcak örnekleri de var. Filistin halkının "intifada" olarak dünya literatürüne geçen sürekli isyanı güç aldığımız diğer bir örnektir. Ve artık çok geniş kesimlerin de kabul ettiği bir "Kürt intifadası" da patlamıştır.

Kürdistan'da Türk sömürgecilerinin tankları, savaş uçakları, yüzbinlerce askeri dışında bir varlığı yok. Türk sömürgecileri sadece bunlarla var. Bir de insanları, evleri, sokakları, hatta gördükleri her canlıyı kurşunlayan, azgınca saldıran, tutuklayıp, hatta hemen buldukları yerde işkence yapan "özel tim" var. Bunlar, Federal Almanya'nın eğittiği o ünlü timler. Görevleri, kendilerine öğretildiği biçimde Kürdistan halkına "Avrupa demokrasisi"ni öğretmek. Bunların ABD kaynaklı bir ismi de "Rambo!". Cumhuriyet gazetesi muhabiri Fuat Kozluklu'nun yazdığına göre, bu "Rambo" şeflerinden biri, "gel ulan buraya!" diye çağırdığı gazetecilere şöyle bir demokrasi söylevi vermiş: *"Buranın kralı bizleriz. Yanlış olmasın. Fotoğraf çekeni biraz öperiz. Benle eli cebindeyken kimse konuşamaz. Çocuklar baba derler bana. Çok leşim vardır. Gerisi size kalmış!"* Tam da ABD filmlerindeki gibi! Kürdistan'ın "terörist" halkı, işte bu "demokrasi kahramanları" ile çatışıyor. Büyüklere gerek yok, bunları çocuklar taşlıyor. Halk, aynı zamanda, Türk Parlamentosu'nda "milletvekilliği" yapan uşakların evlerini de taşlıyor.

Kısa bir sonuç çıkaralım: Belki gün gelir işe yarar diye elde tutulan ve geçen yıl Avrupa'da düzenlenen konferanslarda da hayli öne çıkarılan işbirlikçi-hain Kürtler, Kürt halkı tarafından taşlandığına göre, demek oluyor ki, sömürgecilerin elinde işgal ordusu ve özel tim dışında kalan bir şey yok. Müttefikiniz TC, oldukça zor durumda.

Sizin elinizde ne kaldı? Bay Senge'nin ev, para ve yaşam güvencesi vaaddettiğini mahkeme önünde açıkça itiraf ettiği, Bay Rebmann'ın ise "baş tanık" sıfatıyla takdim ettiği Ali Çetiner ve yine Bay Senge'nin mahkeme önünde açıkça söylediği gibi yazanların bile inanç duymadığı sözde bir iddianame... Ha... tabii şu ilginç Lübnan iddianamesine dayanak yaptığınız bir "tanığınız" daha vardı. Üçüncüsü ise zaten çoktan gözünüzden düştü.

İddianamede uslu çocuklar diye övgüye layık görüp, korumanıza aldığınız, açıkça ilan ettiğiniz işbirlikçileriniz ise, sizin için üzücü de olsa söylemek zorundayım ki, artık komada bile değiller.

Gözlerimize bakın. Sadece tutuklu olan bizlerin değil, buraya gelen insanlarımızın da gözlerine bakın. Zaferin ışıltısını göreceksiniz. Bunu son gelişmelerin heyecanıyla söylemiyorum. Biz bu ışıltıyı 12 Eylül'ün en karanlık günlerinde bile gözlerimizde taşıdık. 12 Eylül'ün işkencehanelerinde gözlerimizi oydular, ama bu zafer ışıltısını yine söndüremediler. Bu yıl, dağlardaki gerilla savaşıyla şehirlerde halkın ayaklanışı birleşti. Cumhuriyet gazetesi iç politika muhabiri Celal Başlangıç, *"Burada, çocuklara büyüyünce ne olacaksın sorusunu soramadık"* diyor. Özel time taş attıkları gerekçesiyle tutuklanan çocuklar arasında altı yaşında olanlar bile var. Objektife karşı zafer işareti yapıyorlar. Bay Rebmann'ın iddianamesinde ise, PKK'nin asker kaynağı olarak Avrupa gösterilmiş. "PKK'nin Avrupa'daki faaliyetleri engellenirse PKK'nin çökeceğine inanıyor. Hem maddi geliri kalmaz, hem de savaştıracak adam bulamaz" diyor. Türk gazetecileri kendileri yazdılar. Kürdistan çocuklarına büyüyünce ne olacaksın sorusunu sormaya cesaret edemiyorlar. Çünkü; cevabını biliyorlar. Kürdistan çocukları şunu söyleyecekler: "ARGK gerillası olacağım!" Elimde Federal Almanya'da büyümüş Kürt çocuklarının çizip gönderdikleri birkaç resim var. Bunlardan birini bir kız çocuğu, diğerini bir erkek çocuğu çizmiş. Bu resimleri Bay Rebmann'a hediye ediyorum. Kürdistan kızları ve oğullarının nasıl büyüdüğü hakkında daha iyi fikir edinebilir.

Sözlerimi sonuçlandırıyorum. Her şeyin bir kuralı vardır. Politika da politikanın kurallarına göre yürütülür. Bu dava özgülünde yapılacağı gibi politik mücadeleye hukuki ceza davası maskesi geçirilmeye kalkışılırsa, en basit deyimle hukuk adamlarının elinde hukuk katledilmiş olur. Böyle bir iddianame ile karşımıza çıkması, Federal Almanya için gerçek bir talihsizliktir.

Meral Kıdır /28 Mart 1990

NEWROZ KUTLAMALARI DEVAM EDİYOR

Newroz kutlamaları, Avrupa'nın çeşitli alanlarında sürüyor. Kürdistan'daki gelişmeler, Newroz gecelerini daha coşkulu kılıyor ve katılımları daha da arttırıyor. Gazetemize son olarak ulaşan kutlama haberleri şunlardır:

Hannover'de Newroz coşkuyla kutlandı

(Hannover/Berxwedan)

3.3.1990 günü Hannover'e yakın olan Braunschweig bölgesinde, Kürt halkının birlik, diriliş ve dayanışma günü olan Newroz bayramı, düzenlenen coşkulu bir geceyle kutlandı.

Gecenin düzenlendiği yer, şehir merkezinin dışında sarp bir yerde olmasına rağmen, Kürdistanlı yurtseverler erken saatlerde gece salonuna akın etmeye başladılar. Geceye, yaklaşık olarak 1700 kişi katıldı. Gece programının akıcı ve zengin oluşu, kitlede beğeni kazandı ve ilgiyle izlendi. Kitlenin coşkusu, gece boyunca atılan slogan ve sık alkışlarla devam etti.

Gece programı, Kürdistan ve dünya devrim şehitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Saygı duruşu ve açılış konuşmasından sonra her yönüyle Kürdistan'ı ve bağımsızlık mücadelesini dile getiren ve coşkusunu yaşatan halaylar, oyunlar ve müzik parçaları sunuldu. Gece kitlesinin büyük beğenisini kazanan müzik ve folklor ekipleri, coşkun alkışlar arasında programlarını tamamlayarak sahneyi terkediyorlardı. Geceye dayanışmacı ve misafir olarak katılan Ozan Aramê Tîgran ve Ozan Meçhuli, kitlenin büyük alkışlarıyla karşılandılar. Ayrıca oynanan tiyatro, büyük bir ilgiyle izlendi. Newroz'un günümüzde modern anlamda gelişmekte olan ulusal bağımsızlık mücadelemizdeki yeri, anlam ve önemi üzerine yapılan Türkçe, Kürtçe ve Almanca siyasi konuşmalar ilgiyle dinlendi. Konuşmalar, sık sık atılan gür sloganlar ve alkışlarla yer yer kesiliyordu. Yine F. Almanya-PKK Davası avukatları, geceye katılmaları ve birer konuşma yapmalarıyla anlamlı bir dayanışma örneğini sergilediler.

Devrimci, ilerici ve demokrat örgütlerin dayanışma mesajlarının da okunmasından sonra büyük bir coşku ve disiplin içinde geçen gece programı, saat 23.00 sularında "APO Hate Hilvanê" halayıyla son buldu.

Almanya'nın Bavyera Eyaleti'nde Newroz kutlaması

(Nürnberg/Berxwedan)

3.3.1990 tarihinde Almanya'nın Nürnberg şehrinde halkımızın ulusal birlik, direniş ve isyan geleneği olan Newroz bayramı, 1500'ün üzerinde kitlenin katılımıyla coşkulu bir şekilde kutlandı.

Gece salonuna akın eden yurtsever, devrimci ve demokratların coşkusu yüzlerinden okunuyordu. Düşmana karşı duydukları soylu kin, nefreti topluca attıkları canlı ve bir o kadar gür sloganlarla dile getiriyorlardı. Kısacası halkımız, her alanda olduğu gibi, bu alanda da tüm engellemelere rağmen, geleneksel isyan bayramını kutlayarak PKK önderliğinde gelişmekte olan ulusal direniş mücadelesine omuz vermekte kararlıydı. Eyalet polisinin tüm yıldırma hareketine ve provokatif yaklaşımına rağmen, kitlenin Newroz gecesine etkin bir şekilde katılımı engellenemedi.

Gece programı, teknik hazırlıklardan sonra devrim şehitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Stuttgart foklor ve müzik ekipleri ve Nürnberg folklor grubu, Kürdistan'ın değişik yörelerine ait oyunlar sergilediler ve direnişçi türküler söylediler. Ardından sahnelenen tiyatro, büyük bir beğeni ile izlendi. Tiyatro Kürdistan'da halk komitelerinin işlevi, sömürgeci ordunun çıkmazı ve mücadelenin günümüzdeki seviyesini içeriyordu. Tiyatrodan sonra peşpeşe sahneye çıkan Ozan Seyitxan, Ozan Zamani, Ozan Şiyar ve Ozan Dilgeş okudukları devrimci, direnişçi ve klasik halk türküleri ile gece programının coşkulu havasını daha da arttırdılar. Gecenin anlamını ve mücadelenin boyutunu açıklayan Kürtçe, Türkçe ve Almanca siyasi konuşmalar ilgi uyandırdı. Geceye sunulan dayanışma mesajları yoğun alkış ve sloganlarla karşılandı. Gece programı, Koma Berxwedan'ın sunduğu müzik şöleniyle daha da çekici bir hal aldı. Ve gece "APO Hate Hilvanê" türküsü eşliğinde kitle halaya kalkarak sonuçlandı.

Newroz Stockholm'de coşkuyla kutlandı

(Stockholm/Berxwedan)

Kürdistan halkının direniş tarihinden kaynaklanan ve günümüzde örnek alınması gereken bir militanlıkla PKK'de gerçek anlamına kavuşarak, özgürlük ve bağımsızlığın simgesi Newroz, 1000'i aşkın yurtseverin katılımı ile coşkulu bir şekilde 10.3.1990 tarihinde Stockholm'de kutlandı.

Gece programı, şehitler anısına yapılan saygı duruşundan sonra meşaleli bir gösteri eşliğinde açıldı. Stockholm korosu, çeşitli marş ve direniş türküleri sundu. Daha sonra sahneye çıkan Koma Jiyan Çocuk Folkloru, sunduğu folklor örnekleriyle yurtsever kitlenin hayranlığını kazandı. Gece Kürtçe konuşmayla sürdü.

Stockholm ve Bollnäs ortak müzik grubunun sunduğu parçalardan sonra, sıra misafir konuşmacılara geldi. İlk konuşmayı Yunan Dernekleri Federasyonu Başkanı ve PASOK İskandinavya sorumlusu yaptı. Federasyon Başkanı, konuşmasında, PKK'nin öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini sonuna kadar desteklediklerini, İsveç devletinin, Kürt halkına ve PKK'ye karşı tavrını da kınadıklarını belirterek başarılar diledi.

Onu, parlamentoda grubu bulunan Sol Komünist Partisi ve Kürdistan Komitesi üyesi Berit Eriksson izledi. Eriksson, Güney Kürdistan'dan yeni döndüğü için gezisini anlattı. Kürdistan sorununun çok yakında uluslararası sorun haline gelmeye aday olduğunu vurgulayarak, günümüz dünyasında artık kimsenin 30 milyon insanı gizleyemeyeceğini belirtti ve *"Kürdistan koşullarına uygun olarak sürmekte olan Kürt halkının kendi yazgısını yazma mücadelesini koşulsuz destekliyoruz"* diyerek konuşmasını bitirdi.

Daha sonra Yeşiller Partisi milletvekili ve Kürdistan Komitesi üyesi Ranghild Pohanka konuşmaya başladı. Faşist Saddam yönetiminin davetlisi olarak Halepçe ve Qaladizi'yi yerinde görmüştü. Gözlemlerini anlattı ve kitleye, *"Acıklı durumunuzu biliyorum, mücadelenizi candan destekliyorum. Yaşasın özgür Kürdistan"* diyerek konuşmasını sonuçlandırdı.

Son olarak Komünist Partisi ML'nin MK üyesi Rainer Andersson, yerinde bir konuşma yaparak kitleden büyük alkış aldı. Andersson; *"Nikaragua'da geçici de olsa, geri bir adım attık. Fakat umutsuz değiliz. Çünkü Kürdistan'da ileri bir adımımız vardır. Sosyalizm çeşitli sorunlarla karşılaşıyor ve bazı yerleri geçici olarak kaybediyoruz. Fakat Kürdistan ve Güney Afrika'da hep beraber kazanacağız. Bütün imkanlarımızla PKK ve ERNK ile beraber olacağız. Yaşasın Kürdistan halkının PKK öncülüğündeki bağımsızlık mücadelesi"* diyerek başarılar diledi.

Konuşmalardan sonra Ozan Xemgîn, devrimci direniş türküleriyle salonu oldukça coşturdu. Bollnäs çocuk folklorunun gösterisini Türkçe siyasi konuşma izledi. Xelîl Xemgîn, sunduğu parçalarla yurtseverlerin beğenisini kazandı.

Programın ikinci yarısı Koma Bênav Folklor Ekibi'nin çeşitli yörelerimizden sunduğu folklor oyunlarıyla başladı. Daha sonra işbirlikçiliği lanetlemeyi konu edinen tiyatro, kitlenin büyük alkışını aldı. Ozan Zinar, söylediği devrimci-direniş türküleriyle yurtsever kitleye büyük coşku kazandırdı.

Misafir Ozan Aramê Tîgran'ın Kürtçe ve Ermenice olarak okuduğu türkülerden sonra, "APO Hate Hilvanê" halayıyla yaklaşık olarak yedi saat süren Newroz gecesi sona erdi.

Geceye ayrıca aşağıdaki örgüt, kuruluş ve kişilerden dayanışma mesajları geldi.

Antep Cezaevi'nden Muzaffer Ayata ve Haydar Geçilmez, Ceyhan Cezaevi'nden Bedrettin Kavak, Bräcke ve Olofsfors Mülteci Kamplarından ERNK taraftarları, Devrimci Komünist Partisi-İsveç Örgütü, Sosyalist Gençler Birliği-İsveç, Sosyal Demokrat Partisi Milletvekili ve Kürdistan Komitesi üyesi Avukat Hans Göran Frank, Yunan Dernekleri Federasyonu ve PASOK İskandinavya Temsilciliği, YJWK-Stockholm, Bollnäs Kürt Kültür Derneği, Bottkurda Kürt Kültür Derneği, İsveç Kürt Kültür Derneği.

Batı Berlin'de direniş ve isyan gecesi Newroz kutlandı

(B. Berlin/Berxwedan)

10.3.1990 tarihinde Batı Berlin'de Newroz bayramı, coşkuyla kutlandı. Düzenlenen Newroz gecesine yaklaşık olarak 1100 civarında yurtsever ve demokrat katıldı.

Gece programı, hazırlanan özel programın sunulmasıyla başladı. Saygı duruşu ve açılış konuşmasından sonra sahneye koro çıkarak iki direniş marşı okudu. Korodan sonra gecenin anlam ve önemini açıklayan Kürtçe siyasi konuşma yapıldı. Ozan Evin, okuduğu devrimci türkülerle geceye coşku kattı. Yapılan Almanca siyasi konuşmadan sonra sahneye çıkan Ozan Meçhuli, türküleriyle kitleyi coşturdu. Botan Folklor Ekibi, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden sunduğu güzel oyunlarla büyük beğeni kazandı. Ardından son güncel siyasal gelişmeleri ve Newroz'un anlamını dile getiren Türkçe konuşma yapıldı. Konuşmadan sonra Kürdistan'daki güncel pratik yaşamdan örnekler sunan bir skeç oynandı. Beğeni ile izlenen skeçten sonra Ozan Şiyar okuduğu devrimci halk türküleriyle kitleden coşkulu alkış topladı. Yarım saatlik bir aradan sonra gecenin ikinci bölümü tiyatro ile başladı. Kitle üzerinde büyük etki bırakan tiyatro ilgiyle izlendi. Misafir ozanlardan Güney Kürdistanlı Ozan Said Yusuf ve Ozan Awaz, gece programına renk kattılar. Berlin çocuk folklor ekibi ve bayan folklor ekibi peşpeşe sahneye çıkarak birbirinden güzel oyunlarıyla kitleyi coşturdular. Yoğun alkışlar arasında sahneyi terkeden folklor ekiplerinden sonra Ozan Bedran sahneye çıkarak devrimci-direnişçi türküler okudu ve sahneyi Koma Botan'a terketti. Birbirinden güzel seçme türküleriyle kitleyi coşturan Koma Botan, sloganlar eşliğinde yoğun alkış topladı. Ve "APO Hate Hilvanê" türküsü eşliğinde kitlenin de halaya kalkmasıyla gece programı sonuçlandı. Ayrıca program boyunca arada bir okunan şiir ve anlamlı fıkralar geceye renk kattı.

Batı Berlin Newroz gecesine PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaş, F. Almanya-PKK Davası tutukluları, Almanya Direniş Hareketi, Sosyalist Parti taraftarları, Kürt Sosyalist Partisi-Berlin, Cephe Nidal (Filistin), Avrupa Dev-Genç, Türkiye-T. Kürdistan'ı Siyasi Tutuklu ve Mahkumlarıyla Dayanışma Komitesi, Feyka Kurdistan, YXK-Almanya Örgütü, YRWK, YJWK ve YKWK Almanya Merkezleri dayanışma mesajlarını sundular.

Stuttgart'ta geleneksel Newroz kutlaması

(Stuttgart/Berxwedan)

10.3.1990 tarihinde F. Almanya'nın Stuttgart alanında bulunan Kürdistanlı yurtseverler, Newroz bayramlarını muhteşem bir coşkuyla kutladılar. Düzenlenen geceye yaklaşık olarak 2500 kişi katıldı. Saat 16.00'da başlayan gece programı 23.00 sularında sonuçlandırıldı.

Devrim şehitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra gece programı başlatıldı. Programın oldukça yüklü ve zengin oluşu kalabalık kitle tarafından büyük beğeni kazandı. Sahneye çıkan koro devrimci marşlar okudu. Korodan sonra Ozan Azad direnişçi türküleriyle yoğun alkış topladı. Stuttgart folklor ekibi sahneye çıkarak birbirinden güzel oyunlar sergiledi. Foklor ekibinin oyunları ve özellikle rengarenk milli giysileri oldukça dikkat çekiciydi. Ardından Newroz'a ve ulusal bağımsızlık mücadelesine ilişkin siyasi bir konuşma yapıldı. Siyasi konuşma, oldukça ilgi uyandırdı. Yer yer atılan sloganlarla mücadeleye ve önderliğe olan bağlılık dile getiriliyordu. Siyasi konuşmadan sonra, dayanışma mesajları okundu. Ozan Dilgeş sahneye çıkarak devrimci, direnişçi türküleriyle kitleyi coşturdu. Yapılan Almanca siyasi konuşmadan sonra Koma Jiyan, sahnedeki yerini alarak direniş üzerine bestelediği türküleri okudu. Ardından Mannheim folklor ekibi sahneye çıktı ve Kürdistan'ın değişik yörelerinden güzel halk oyunları sergiledi. Büyük beğeni toplayan folklor ekibinden sonra gece programına yarım saatlik bir ara verildi.

Gece programının ikinci bölümü tiyatro sahneleriyle başladı. İlgi çeken konuları içeren tiyatro sahneleri, kitle tarafından ilgiyle izlendi. Tiyatrodan sonra sahneye çıkan Ozan Zamani'nin söylediği Türkçe türküler dakikalarca alkışlandı. Kürtçe siyasi konuşma ardından ikinci bir folklor gösterisi ve Ozan Seyidxan'ın devrimci türküleri gece coşkusunu doruğa ulaştırdı.

Gece programı, geleneksel "APO Hate Hilvanê" halayıyla

sonuçlandı. Halaya yüzlerce kitle eşlik etti.

Geceye sunulan dayanışma mesajları sunlardır: Yurtsever Devrimci Birliği-Stuttgart, FAC-PKK Davası tutukluları, Feyka-Kurdistan, YXK, YKWK, YJWK, YRWK, TKP/B-Stuttgart taraftarları, Kurtuluş Hareketi-Stuttgart, Ekim-Stuttgart taraftarları, Devrimci Partizan-Stuttgart taraftarları, Sosyalist Parti-Stuttgart taraftarları, TDKP taraftarları.

Saarbrücken'de Newroz gecesi

(Manheim/Berxwedan)

17.03.1990 tarihinde B. Almanya'nın Saarbrücken alanında düzenlenen Newroz'u kutlama gecesine 1200'ü aşkın demokrat ve yurtsever katıldı. Geceye katılan yurtseverlerin coşkusu gece boyunca devam etti; atılan canlı sloganlar ve tempolu alkışlar sürekliliğini korudu.

Gece programı başlamadan önce kitleler yerini almıştı. Programın başlamasıyla birlikte bütün dikkatler sahnedeydi. Sunuştan sonra sahneye çıkan folklor ekipleri, güzel ve bir o kadar canlı oyunlar sergilediler. Büyük beğeni kazanan folklor ekiplerinin yanısıra, aralıklarla sahneye çıkan, Ozan Zozan, Ozan Xelîl Xemgîn, Ozan Azad ve Medya okudukları direniş türküleriyle adeta bir müzik ziyafeti çektiler ve dakikalarca alkışlandılar. Bir de Sovyet Ermenistan Cumhuriyeti'nden gelerek gece programına katılan Kürt halkının dostu Ozan Aramê Tîgran sıcak bir ilgiyle karşılandı. Okuduğu müzik parçalarıyla kitleyi coşturdu.

Programın ikinci bölümünde oynanan tiyatroda, düşmanın barbar uygulamaları teşhir edilirken, mücadelenin ve buna bağlı olarak halkımızın durumu canlandırıldı. Newroz ruhuna uygun bir tarzda canlandırılan tiyatro sahneleri, kitle üzerinde büyük etki bıraktı. Yapılan siyasi konuşmalarla gece programı daha da anlamlı bir hal aldı. Koma Berxwedan'ın sunduğu müzik programından sonra "APO Hate Hilvanê" halayı eşliğinde gece programı son buldu. Gece boyunca; **"Selam selam APO'ya bin selam", "Vur gerilla vur, Kürdistanı kur", "Bijîn PKK-ERNK-ARGK", "Yaşasın Nusaybin Halk Ayaklanmamız"** sloganlarının atılması ilgi çekiciydi. Ayrıca gösterilen dia ve okunan mesajlar da coşkuyla karşılandı.

Genk'te coşkulu Newroz kutlaması

(Genk/Berxwedan)

17.3.1990 tarihinde Belçika'nın Genk alanında coşkulu Newroz kutlaması gerçekleşti. Genk'e bağlı Watterschei kasabasında düzenlenen geceye 800'ün üzerinde devrimci-demokrat ve yurtsever katıldı. Newroz kutlama gecesi, baştan sona disiplinli, coşkulu ve akıcı bir tarzda gerçekleşti. Gece programının zengin oluşu kitlede beğeni kazandı.

Saygı duruşu ardından özel program kitlelere sunuldu. İlgiyle izlenen özel program, Kürt halkının tarih boyunca sömürüye, zulme ve başkaldırı mücadelesini içeriyordu. Özel programdan sonra sahneye çıkan koro, devrimci marşlar okudu. Ardından peşpeşe sahneye çıkan Ozan Şemdin, Ozan Dilgeş, Ozan Bedran, Ozan Tirej, Ozan Zamani ve Ozan Meçhuli, söyledikleri direnişçi ve klasik halk türküleri ile kitleyi coşturdular ve dakikalarca alkışlandılar. Özellikle devrim şehitleri ve direnişleri üzerine bestelenen türküler görmeye değer bir coşku yaşattı. Yapılan Türkçe, Kürtçe ve Flamanca siyasi konuşmalar ilgi uyandırdı ve bir kez daha dikkatleri Kürdistan'a çevirdi. Daha sonra sahneye çıkan karma folklor ekipleri, Kürdistan'ın değişik yörelerine özgü oyunlar sergileyerek geceye renk kattılar. Ayrıca gösterilen dia filmleri ilgiyle izlendi. Geç saatlere kadar devam eden gece programı, "APO Hate Hilvanê" halayıyla son buldu.

Newroz Bayramı Osnabrück'ta kutlandı

(Osnabrück/Berxwedan)

17.3.1990 günü Batı Almanya'nın Osnabrück şehrinde bir araya gelen Kürdistanlı yurtseverler, Newroz'u coşkulu bir şekilde kutladılar. Geceye, gençyaşlı, kadın-erkek karışımı 1000'in üzerinde bir kitle katıldı. Kitle arasında özellikle giyilen rengarenk Kürt milli giysileri dikkat çekiciydi. Yine, gece salonunun "kesk, sor û zer" renkleriyle donatılması muhteşem bir manzarayı andırıyordu. Özellikle direniş sloganlarının yazılı olduğu pankart ve şehit flamalarının asılı oluşu ayrı bir anlam taşıyordu.

Ayrıca, Kürdistanlı yurtseverler, gece salonuna gelmeden önce Halepçe şehitlerini anmak ve faşist Saddam rejimini lanetlemek için Osnabrück şehir merkezinde bir araya geldiler. Ellerinde Halepçe katliamını protesto eden yazılı pankartlar taşıyarak ve direniş sloganlarını güzergah boyunca atarak gece salonuna doğru hareket ettiler. Halepçe şehitlerinin anısına düzenlenen bu eylem, kamuoyunda oldukça ilgi uyandırdı.

Gece programı saygı duruşu ve açılış konuşmasıyla başlatıldı. Sahneye çıkan Koma Botan Müzik Grubu birbirinden güzel parçalar okuyarak beğeni kazandı. Ardından Koma Amed Folklor Ekibi canlı folklor oyunlarıyla yoğun alkış topladı. Newroz'u, mücadeleyi ve direnişleri içeren siyasi konuşmalar gür sloganlarla karşılandı ve gece atmosferini daha da canlandırdı. Devrimci halk ozanlardan Seyitxan, Xemgîn, Rûken, Evin ve Diyar, okudukları direnişçi türkülerle kitleyi coşturdular. Yine, geceye katılan dost ozanlardan Şiyar ve Filistinli Ozan Hilmi geceye ayrı bir renk kattılar. Koma Welat Folklor Ekibi, oyunlarıyla dakikalarca alkışlandı. Ayrıca sahnelenen tiyatro oyunu büyük bir ilgi topladı. Tiyatroda canlandırılan düşman oyunları şiddetle protesto edilirken, direnişi dile getiren sahneler ise, coşkuyu doruğa ulaştırıyordu.

Geceye sunulan dayanışma mesajlarının okunmasından sonra, "APO Hate Hilvanê" türküsü eşliğinde kitleden yüzlerce kişi halaya kalkarak program coşkulu bir şekilde sonuçlandı.

Geceye sunulan dayanışma mesajları sunlardır: Devrimci Komünist Partisi-Yurtdışı Temsilciliği, Avrupa Dev-Genç taraftarları, Ekim taraftarları, Internationalistischer Arbeitskreis-Osnabrück.

Paris'te meşaleli Newroz yürüyüşü

(Paris/Berxwedan)

21 Mart 1990 tarihinde Fransa'nın başkenti Paris'te meşaleli bir yürüyüşle Newroz bayramı kutlandı. Akşama doğru saat 18.00'de Gare de L'Est önünde başlayan yürüyüşte bir araya gelen ve sayıları 1500'ü aşan devrimci, demokrat ve yurtseverlerden bazılarının milli kıyafetleri, gür slogan sesleri ve ellerindeki meşaleler muhteşem bir görüntü oluşturuyordu. Yurtsever kadınların zılgıt sesleri ise coşkuyu doruğa ulaştırıyordu. Newroz'un diriliş coşkusu her yurtseverin yüzünden okunuyordu. Bu görünüm ve kararlılık Fransız kamuoyunun da ilgisini çekti ve kısa sürede yürüyüşçülerin etrafı yüzlerce insanla dolup taştı. Alkış temposuyla güzel dayanışma örneği sergilendi.

Hazırlıkların tamamlanmasıyla birlikte tüm yurtseverler yürüyüş kortejindeki yerlerini alarak sloganlar eşliğinde Republique alanına doğru hareket ettiler. En önde PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaşın posteri, ardından Parti, Cephe, Ordu flamaları ve ardısıra dizilmiş pankartlarla yürüyüş kolu miting alanına ulaştı. Miting alanında yapılan siyasi konuşmalar, kültürel gösteri ve müzik eşliğindeki halaylar ardından 21 Mart Newroz'u kutlama eylemi son buldu.

Türkiyeli örgütlerden Partizan, TDKP, Acilciler de yürüyüşe katılarak dayanışmalarını sundular.

İsveç'te Kürt Kültür Günü

(Stockholm/Berxwedan)

10.2.1990 tarihinde İsveç'in Götebourg kentinde İsveç Kürt Kültür Derneği, Şehir Kütüphanesi ve Serbest Zamanları Değerlendirme Kurumu (Fritid) ortaklaşa Kürt Kültür Günü adı altında bir kutlama gecesi düzenlediler. Kutlamaya 1000'i aşkın kitle katılımı sağlandı.

Düzenlenen kutlamada kültürel sergiler, müzik ve folklor gösterilerinin yanısıra, siyasal ve kültürel içerikli konuşmalar, açıklamalar yapıldı ve şiirler okundu. Tanınmış Kürt yazar ve aydınlarından M. Emin Bozarslan ve Şerko Bêkes, kültür gününde birer konuşma yaptılar. Ayrıca İsveç'in tanınmış politikacıları, gazeteci ve yazarları da geceye katılarak birer konuşma yaptılar. Konuşmacılar, daha çok Kürdistan'da insan hakları ve uygulanan zulüm üzerinde durdular. PKK'nin önderlik ettiği Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'daki mücadelenin de haklı olduğunu belirttiler.

Düzenlenen bu gece, kamuoyunda oldukça ilgi uyandırdı. İsveç basını haber bültenlerinde konuya genişçe yer verdi. Gündüz saat 12.00'de başlayan Kültür Günü, akşam saat 21.00 sularında kitlenin "APO Hate Hilvanê" türküsü eşliğinde halaya kalkmasıyla sonuçlandı.

Sevgili kardeşimiz,

Nice canla kutsanan toprak, emeğin kutsal yaratımıyla özgür bir baharın sıcak ve coşkun renklerini ufuktan dağlarımızın doruklarına yansıtıyor.

Çağdaş KAWA'nın inancıyla yeşeren binlerce Newroz çiçeği, yüreğimizi sarıyor ve bizi kendisine katarak yarınlarımızın özgür bayramlarına yürüyor.

O zaman hep birlikte bir adım ötemizdeki özlemi kucaklamak için Newroz meşaleleriyle koşalım.

Yeni bir Newroz şafağında "Bu ülke bizimdir" diye bayram yapmak için; yüreklerimizi, seslerimizi ve beyinlerimizi birleştirelim güneşimizin ışıldayan yolunda.

Bayramınızı kutlar, Newroz sıcaklığıyla sizleri kucaklar, selam ve sevgilerimizi sunarız.

8 ve 13. koğuşlar adına
Alaaddin Aktaş
İlhami Adıyaman
Yusuf Onat

Antep Özel Tip Cezaevi'nde bulunan PKK'li savaş esirlerinin NEWROZ mesajı:

Arkadaşlar,

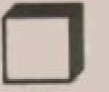
Halkımızın büyük bir kazanma azmi ve güveniyle ayağa kalktığı, korkuyu ve karanlığı yendiği bir dönemde, görkemli bir yürüyüş içinde karşılıyor, yaşıyoruz NEWROZ'u... Özgürleşen vatan topraklarında halkımızın kendini yönetme ve demokrasisini kurma çabası içinde, mücadele ruhunun yeni nesli şekillendirdiği ortamın yaratıcısı **MAZLUMLAR**'ın ve **MAHSUMLAR**'ın anısı konuşuyor, emrediyor:

"Biz daha büyük sevinçlere, daha büyük zaferlere layık bir halkız. Bunun için yürüyelim!.."

NEWROZUMUZ KUTLU OLSUN!..

Arkadaşça selamlarımızı ve sevgilerimizi yolluyor, başarılar diliyoruz.

Muzaffer Ayata, Sabri Ok, Rıza Altun, Haydar Geçilmez, Davut Utkun, Ferhan Güllü, Hüseyin Poyraz, Mahmut Aktaş, Ahmet Serin, Kazım Yeşiltaş, Ali Güngör, Osman Erdal, Bedri Açıkça, Salih Boğa.

Değerli arkadaşlar;

Bir Newroz'u daha esaret altında yaşamak zorunda bırakılmış bulunuyoruz. Ama, böyle bile olsak, bu Newroz'dan sömürgeciliğin nasıl bir korku duyduğunu bizzat kendi ifadelerinden görüyoruz. Emperyalizmin de aynı korkuyu yaşadığını yakından hissediyoruz.

1990 Newroz'u, halkımız için çok ileri gelişmelerin havasını taşıyor. Sömürgecilik ve emperyalizm ise, kaybetmişliğin çaresizliğini yaşıyor. Sömürgeciler, işgalciler, dış müdahale güçleri, muazzam tahrip gücüne sahip silahlarıyla yüzbinlerce insanımızı katledebilirler, Kürdistan'ı birkaç kez yakıp yıkabilirler, her tarafa zindanlar ve idam sehpaları kurabilirler, fakat kendi iradelerini halkımıza artık kabul ettiremeyeceklerdir. Kürdistan'da Kürt halkının özgür iradesi egemen olacak ve her türlü sorunu bu irade çözümleyecektir. Bu gerçek kanıtlanmıştır. 1982'nin Diyarbakır direnişi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK), bunun silinmez kanıtıdır. 1990 Newroz'u ise, bunun pratikte gerçekleştirilmesine yürüyüş olmaktadır.

Bu inançla, halkımızın ulusal kahramanlık bayramını kutlar, hepinize çalışmalarınızda ve mücadelenizde üstün başarılar dilerim.

Selahattin Erdem
4 Mart 1990

HALEPÇE KATLİAMI 2. YILDÖNÜMÜNDE YAYGINCA PROTESTO EDİLDİ

Faşist Irak rejiminin 2 yıl önce kimyasal gazlarla Güney Kürdistan'ın Halepçe şehrinde 5 bin Kürt insanını katlettiği ve binlercesini yaraladığı barbar katliamı Avrupa alanında yaygınca protesto edildi. Yapılan miting, yürüyüş vb. gösteri eylemleriyle faşist Irak rejimi teşhir edildi ve Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesinin haklılığı savunuldu.

Gazetemize ulaşan Halepçe Katliamı'nı protesto eylemleri şunlardır:

Norveç'in Stavanger şehrinde 10.03.1990 günü, bir grup yurtsever yürüyüş eylemi yaptı. Halepçe'de katledilen insanlarımıza saygı duruşunda bulunuldu. Eylem, boyunca bildiriler dağıtıldı ve Türkçe siyasi konuşma yapılarak Irak rejimi teşhir edildi. Eylemi Stavanger Aften Blad gazetesi haber olarak yer verdi.

Belçika'nın Haselt şehrinde 10.3.1990 günü, 200'ün üzerinde yurtsever, demokrat ve ilericinin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Flamanca, Türkçe ve Kürtçe olarak **"Halepçe unutulmadı"**, **"Katil Saddam"**, **"Bijî Serok APO"**, **"Kürdistan bizimdir terkedilemez"** vb. sloganlar sık sık atılarak eylemin amacı ve önemi aktarıldı. Eylem, Koma Botan ekibi ile birlikte kitleler tarafından "APO Hate Hilvanê" halayı çekilerek sonuçlandı.

B. Almanya'nın Mannheim şehrinde 15.3.1990 günü, 45'i aşkın bir grup yurtsever, bir miting yaptı. Eylemin amacını dile getiren (Kürtçe, Türkçe, Almanca) bildiriler dağıtıldı. Ayrıca bildiriler sesli okunarak ve sık sık sloganlar atılarak Halepçe Katliamı kamuoyunda önemli ilgi gördü.

B. Almanya'nın Hannover alanında 17.3.1990 günü, 170 civarında Kürdistanlı yurtsever, bir protesto yürüyüşü düzenledi. Yurtseverler, eylem boyunca sık sık sloganlar haykırarak, düşmana olan kin ve nefretlerini dile getirdiler. Yürüyüş korteji, Türk Konsolosluğu önüne vardığında, TC bayrağı yakıldı ve Kürdistan'daki gelişmelerle dayanışma dile getirildi. Eylemde Halepçe Katliamı'nı protesto eden yaygınca bildiriler dağıtıldı. Ayrıca sözlü olarak genişçe açıklamalar yapıldı. Eylem, kamuoyunda önemli yankı yarattı.

B. Almanya'nın Stuttgart şehrinde ERNK taraftarları, 17.3.1990 günü bir miting eylemi düzenlediler. Sosyalist Parti ve Mücadele Bayrağı taraftarlarının dayanışmacı olarak katıldığı mitingde 300 kadar kitle yer aldı. Eylemde yaygınca bildiriler dağıtıldı ve konuşma yapıldı. Atılan sloganlarla da protestolarını dile getiren eylemciler, Halepçe şehitlerinin anısına saygı duruşunda bulundular.

B. Almanya'nın başkenti Bonn'da 17.3.1990 günü Feyka-Kurdistan bir protesto yürüyüşü düzenledi. Yürüyüşe 1600'ün üzerinde kitle katıldı. Yürüyüşte SVP, Kurtuluş Hareketi, TKP-B, EKİM, SP, YNK ve Kürt Halkının Dostları dayanışmacı olarak yer aldılar. Eylemde sık sık sloganlar atıldı ve Türkçe-Almanca bildiriler dağıtıldı. Yürüyüşün sonunda eylem, mitinge dönüştürüldü; Türkçe, Almanca ve Kürtçe konuşma yapılarak Halepçe Katliamı protesto edildi. N. Dersimi'nin gençliğe hitabesi eşliğinde faşist Saddam'ın bir maketi ateşe verilerek yakıldı. Al Karamah ve Ortadoğu Dayanışma Grubu, eyleme birer mesaj göndererek, dayanışmalarını dile getirdiler. Ayrıca folklor ekipleri ve ozanlar, folklor oyunlarını ve müzik parçalarını sundular.

Fransa'nın başkenti Paris'te 17.3.1990 günü 1700'ü aşkın yurtsever ve demokratın katıldığı bir miting yapıldı. Eylemde çok sayıda bildiri dağıtılarak, Kürtçe, Fransızca ve Türkçe konuşmalar yapılarak, faşist Irak rejimi protesto edildi. Gür sloganların da atıldığı miting eyleminde şiirler de okundu. Ayrıca Koma Serhed, folklor gösterileri yaptı ve türküler söyledi.

Yine aynı amaçla Paris'te 19.3.1990 günü 35 kişiyi aşkın bir grup Kürdistanlı ve Türkiyeli Irak Konsolosluğu önünde bir gösteri eylemi yaptı. Siyah çelengi konsolosluk kapısı önüne bırakan eylemciler, sloganlar atarak Halepçe Katliamı'nı protesto ettiler. Partizan, DABK ve Acilciler Paris taraftarları eyleme dayanışmacı olarak katıldılar.

Kürdistan serîhıldanıyla dayanışmak amacıyla Paris'te esnaflar kepenk kapattı

Savur direniş kahramanlarının çağrısıyla Nusaybin'de başlayan halk ayaklanması kısa sürede diğer alanlara sıçrayarak bütün Kürdistan'ı etkisi altına aldı. Ayaklanma yurtdışında yaşamak zorunda bıraktırılan Kürdistanlıları da derinden etkileyerek eyleme kaldırdı. Yurtsever emekçiler, Kürdistan'daki gelişmelerle çeşitli gösteri eylemlerini gerçekleştirerek dayanışmada bulundular.

Gazetemize ulaşan bazı eylem haberleri şunlardır:

23 Mart 1990 günü ERNK ve İşçinin Sesi sempatizanları Paris Türk Konsolosluğu önünde korsan bir gösteri yaptılar. Gösteriye 60 civarında bir kitle katılımı oldu. **"Bijî Serîhildana Cizre"**, **"Cizre'de ayaklanma"** sloganlarının gür atıldığı eylemde, Türk bayrağı ve Turgut Özal'ın kuklası yakıldı.

Yine Paris'te 28 Mart günü Kürdistanlı ve Türkiyeli esnaflar kepenk indirdiler. Kürdistan'daki halk ayaklanmasını desteklemek ve Cizre, Silopi, Nusaybin, Derik ve Kızıltepe'de kepenk indiren esnafların eylemiyle dayanışmak ve 28 Mart 1986'da şehit düşen ulusal kahraman **Mahsum KORKMAZ (Agit)** yoldaşı anmak amacıyla kepenkler indirildi. Aynı gün esnaflar, Kürdistanlı ve Türkiyelilere ait işyerlerinin yoğun bulunduğu Strasbourg St. Denis semtinde eyleme geçtiler. Kadın, çoluk-çocuk 1500 civarındaki bir kitle gür sloganlar atarak, düzenli sıralar halinde OPERA'ya doğru yürüyüşe geçti. Çevrede ilgiyle izlenen yürüyüşte zaman zaman toplu alkış temposu, coşku ve canlılığı daha da arttırıyordu. OPERA'ya ulaşan kortej, burada devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra amacına ulaşmış olarak dağıldı.

Aynı gün ve saatlerde Fransız basın-yayın organlarının faşist Türk devletinin vahşet ve katliamlarına yer vermeyerek, Kürdistan'daki ayaklanmaya ilgisiz kalmalarını protesto amacıyla iki işgal eylemi gerçekleştirildi. Birinci eylem olarak

DUYURU
Cizre, Nusaybin,
Silopi ve Midyat'daki
Kürdistan'lı
esnafların Kepenk
kapatma eylemi ile
Dayanışma için bugün
iş yerimiz Kapalıdır

Fransız 2. Kanal (Antenne 2) televizyonu işgal edildi. 60'ı aşkın bir kitle katılımıyla gerçekleşen işgalde, eylemin amacını içeren bir dosya televizyon kurumu yetkililerine verildi. İkinci eylem Libération gazetesi bürosunun 60 civarında kitle tarafından işgal edilmesi oldu. Burada da eylemin amacını içeren dosya verildi. Her iki işgal eyleminde de yetkililerle yapılan görüşmelerde, Kürdistan sorunu karşısındaki basın ve yayın organlarının tutumu protesto edildi. Yetkililerin, işgalleri ve Kürdistan'daki gelişmeleri diğer basın-yayın organlarına da bildirileceklerine söz vermeleri üzerine eylemler sonuçlandırıldı.

Öte yandan Fransız kamuoyunun bu suskunluğuna karşı Kürdistan Halkıyla Dayanışma Komitesi bir açıklama yayınladı. Açıklamada, *"Kürdistan sorunu Türkiye halkı tarafından en önemli konu olarak tartışılmaktadır"* denildikten sonra, *"Türkiye kamuoyunda konu böylesi bir önemle gündemleşirken, sözde duyarlılığı ile ün yapmış Avrupa basını, özelde Fransız basının suskunluğunu anlamakta zorlanıyoruz. Dünyanın en ücra köşesinde meydana gelen bir olayı Avrupa TV ve basını ayrıntılarıyla yansıtırken, Kürdistan'da yaklaşık 10 gündür başlayan intifada ve akabinde onlarca insanın katledilmesi, yerleşim alanlarının imha edilmesi uygulamaları en barbarca yöntemlerle yürütülürken, Avrupa basınında bu olayların yansıtılmamış olması ve hatta tam bir suskunluğun sürdürülmesi biz Kürdistanlı ve Türkiyeli ilerici-demokratik kişi ve kuruluşları sizleri basın görevinizi gerçekçi bir şekilde yapmaya çağırmasını zorunlu kılmıştır"* şeklinde görüşlere yer verildi.

Paris'te Kürt intifadasıyla gerçekleştirilen yaygın dayanışma eylemlerine ERNK taraftarlarının yanısıra, şu Türkiyeli dost örgütler de katıldı: Sosyalist sempatizanları, THKP-C (Acilciler) sempatizanları, DKP sempatizanları, TKP(B) sempatizanları, TKP/ML (TİKKO) sempatizanları, Partizan sempatizanları, TKP/ML Hareketi sempatizanları, Kurtuluş Hareketi sempatizanları.

Ayrıca 17.3.1990 günü Batı Almanya'nın Stuttgart şehrinde aynı amaçla Türk Konsolosluğu önünde bir korsan gösteri yapıldı. 150'ye yakın ERNK taraftarı, Türk sömürgeciliğine duyduğu kini, nefreti sloganlarıyla haykırdı. Bunun karşısında korku ve paniğe kapılan Türk yetkilileri, bütün kapı ve pencereleri kilitleyerek içeri kaçtılar. Yapılan konuşmada TC'nin vahşiliği teşhir edildi ve işlenen hiçbir suçun cezasız kalmayacağı belirtildi. Daha sonra **"İntikam, intikam, intikam"** sloganları eşliğinde Türk bayrağı yakıldı ve eylem sonuçlandı.

Paris ve B.Berlin'de Devrimci Birlik Platformu toplantıları yapıldı

17 Şubat günü Batı Almanya'nın B. Berlin şehrinde Devrimci Birlik Platformu, 4. toplantısını Kürdistan Kültür Merkezi'nde yaptı.

DBP'nin içinde yer alan örgütlerin temsilcileri, son siyasal gelişmeler ve önümüzdeki süreçte DBP'yi oluşturan örgütlerin görevleri üzerine bilgilendirmede bulundular.

Toplantıya 100'ü aşkın Kürdistanlı ve Türkiyeli kitle katıldı.

Gündüz saat 15.00'te başlayan toplantıda, her örgütün temsilcisi birer konuşma yaptı. Her konuşmacı, Türkiye ve Kürdistan'daki siyasal gelişmeler, kendi örgütlerinin yaklaşımı ve önümüzdeki süreçte faşist Türk sömürgeciliğine karşı verilecek savaşımın perspektifleri üzerinde durdu.

Toplantının ikinci oturumunda, dinleyici kitle tarafından sorular soruldu. Kendilerine soru sorulan örgüt temsilcileri, yanıtlar verdiler.

Olumlu bir hava içinde geçen toplantı, dinleyicilerin beğenisini kazandı.

18.3.1990 tarihinde Fransa'nın başkenti Paris'te Devrimci Birlik Platformu güçleri, kamuoyuna açık bir tanıtma toplantısı düzenlediler. Toplantıya ERNK, Sosyalist, SVP, TKP-B, DKP, Kurtuluş Hareketi, THKP-C Acilciler temsilcilik düzeyinde katıldılar.

Saat 14.00'de saygı duruşuyla başlayan toplantıda, her örgütün temsilcisi sırayla söz hakkı alarak genel siyasi değerlendirmeler yaptı. Toplantının birinci oturumunda Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişmekte olan ulusal kurtuluş mücadelesi, gelinen aşama ve devrimci güçlere düşen görevler konusu ağırlıktaydı. Daha sonra Devrimci Birlik Platformu'nun hedefindeki iktidar için mücadele anlayışı üzerinde duruldu.

İkinci oturumda ise açık tartışmalar geliştirildi. Tartışmaların ana konusu PKK'nin Kürdistan'da önderlik ettiği mücadele oluşturuyordu. Olumlu bir tartışma ortamında sürdürülen toplantı, saat 19.00'da sonuçlandı. Toplantı, kalabalık bir kitle tarafından izlendi.

DREUX'TA KÜLTÜREL GÖSTERİ

3 Mart 1990 günü bir grup demokrat Fransız, Paris'e yakın bir yerde olan Dreux'da dernekleri kültürel gösteriye davet etti. Davet edilen dernekler arasında Kürdistanlı yurtseverlerin derneği de vardı.

Gösteride bir grup Kürt genci, direnişçi halk türkülerini söyledi. Kürdistanlı çocuklar ise, Fransızca ve Türkçe şiirler okudular. Ayrıca Kürdistanlı yurtseverlerin oluşturduğu folklor ekibi, Kürdistan'dan oyunlar sundu. Kürdistanlı yurtseverlerin kültürel gösterileri kitle tarafından beğeni ile izlendi.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Avrupa'da coşkuyla kutlandı

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, Avrupa'nın çeşitli alanlarında kitlesel olarak kutlandı. Kutlamaları ERNK üyesi **YJWK (Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistan)** tarafından örgütlendirilip yönlendirildi. Bazı alanlarda Türkiyeli devrimci-demokrat kadınların da yer aldığı kutlamalar gece, toplantı, yürüyüş şeklinde geçti.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla düzenlenen gece, toplantı ve yürüyüşlerde günün anlam ve önemini içeren siyasal konuşmalar yapıldı. Çeşitli müzik grupları ve folklor ekipleri gösterilerde bulundular. Ozanlar devrimci-direnişçi türküleriyle kitleleri Kürdistan'daki halk ayaklanmasına götürerek coşturdular. Böylece etkinlikler günün anlamına uygun düşen düzeyde gerçekleştiler. Bu kutlama haberlerinden gazetemize ulaşanları şunlardır:

PARİS:
10.3.1990 günü ağırlığı kadınlardan oluşan 300'ü aşkın kitlenin katıldığı bir gece yapıldı. Devrim şehitleri adına 1 dakikalık saygı duruşuyla gece başladı. Sahne rengarenk çiçeklerle süslenmişti. Şehit **Berivan (Binevş AGAL)**'ın büyük boy posteri salonun en dikkat çekici yerine asılmıştı. Ayrıca Başkan APO'nun büyük boy portresi sahnenin arkasını kaplamıştı. Programda ozanlar devrimci-direnişçi türküler sunarken, folklor grupları Kürdistan halk oyunlarından seçkin örnekler sundular. Yine bir grup bayan arkadaş sahneye çıkarak, halk türküleri söyledi ve kısa bir tiyatro gösterisi sundular. Çoşkulu geçen gece, geleneksel "APO Hate Hilvanê" türküsüyle sonuçlandı.

STRASBOURG:
11 Mart 1990'da yapılan geceye yüzlerce kitle katıldı. Coşkulu geçen gecede folklor gösterileri oldu ve devrimci türküler okundu. Yapılan siyasi konuşmada Kürdistan kadınının devrimimizdeki rolü ve güncel görevleri üzerinde duruldu.

DUISBURG:
8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü, **YJWK** ile Türkiyeli devrimci-demokrat kadınlar ortak bir yürüyüşle kutladılar. 200'ün üzerinde bir katılımın olduğu yürüyüşte şu örgütler yer aldı: ATİF-Duisburg kadınlar kolu, Mücadele Bayrağı-Duisburg, TKP-ML Hareketi-Duisburg, Bolşevik Partizan Kadınlar Grubu, Devrimci Partizan-Duisburg, TKİH-Duisburg.

MÜNSTER:
8 Mart, 10.3.1990 tarihinde coşkulu bir geceyle kutlandı. Gece programında çok sayıda folklor grubu yer aldı. Bu gruplar, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden birbirinden güzel oyunlar sundular. Ozan Diyar sunduğu programla coşkuyu daha da arttırdı. Ayrıca SVP adına yapılan konuşma ve Sinan Cemgil'in anısına okunan şiir geceye güç kattı. Özellikle program süresince kadınların attığı zılgıtlar geceyi bir isyan havasına büründürdü.

STOCKHOLM:
2 Mart 1990 tarihinde 8 Mart, düzenlenen bir geceyle kutlandı. Çoğunluğu kadın olmak üzere 200'ün üzerinde bir kitle katılımı oldu. Sunulan program canlı ve coşkuluydu. Ayrıca Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışmak amacıyla 4.000 krondan fazla bağış toplandı.

VİYANA:
Kürdistanlı ve Türkiyeli kadınlar ortak bir toplantı düzenlediler. 10.3.1990 günü yapılan toplantıya 120'nin üzerinde bir kitle katıldı. Bir dakikalık saygı duruşundan sonra Kürdistan'da kadın sorunu üzerine konuşma yapıldı. Konuşmada özellikle kurtuluş mücadelesinde kadına düşen görev ayrıntılı açıklandı. Ardından **YJWK**'nin hazırladığı Kürdistan kadınının yaşamı üzerine video filmi gösterildikten sonra tartışma bölümüne geçildi. Tartışmalarda, Kürdistan kadınının kurtuluşunun bağımsızlık mücadelesinden geçtiği sorunu ayrıntılı açımlandı. Çanakkale Cezaevi'nden M. Can Yüce'nin 8 Mart'a ilişkin gönderdiği mesajın okunmasıyla toplantı sonuçlandı.

BUDAPEŞTE'DE DAYANIŞMA GECESİ

10.3.1990 tarihinde Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de Filistin Demokratik Cephe'nin kuruluş yıldönümü vesilesiyle bir dayanışma gecesi gerçekleşti. Dayanışma gecesine Filistinli ve Kürdistanlı öğrencilerin yanısıra, diğer devrimci-demokrat çevrelerden de kalabalık bir kitle katıldı.

ERNK taraftarları olarak kardeş Filistin halkına gece şahsında dayanışma mesajını sunduk. Ayrıca sahneye davet edilen bir Ozan arkadaşımız Kürdistan'ın direniş türkülerini okudu. Bu esnada gece kitlesi hep bir ağızdan **"Yaşasın Kürdistan, Yaşasın Filistin"** sloganını haykırarak güzel dayanışma örneğini sergiledi. Kardeş Filistin halkına bu alandan seslenişimiz coşkuyla karşılandı.

Gece programı, Filistinli müzik ve folklor ekiplerinin coşkulu gösterilerinden sonra tamamlandı.

Bizler halkımızın PKK önderliğindeki bağımsızlık mücadelesinin sesini bu alanda, her zaman olduğu gibi, bundan sonra da daha güçlü bir şekilde duyurmaya devam edeceğiz.

-Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli olamaz!

-Halk demokrasisi yolunda ileri!

Budapeşte'den bir grup ERNK taraftarı

ERNK temsilcilerinin basın toplantıları

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK'nin beşinci kuruluş yıldönümü nedeniyle ERNK temsilcilikleri Brüksel ve Atina'da basın toplantıları düzenlediler. 21 Mart 1990.

Basın toplantısında basın mensuplarına yapılan açıklamalar özetle:

"Kürdistan halkı korku duvarını aşmıştır. Göç, baskı, sürgün ve katliamlara karşı halk sessiz kalmamakta; Silopi, Van, Nusaybin örneklerinde görüldüğü gibi sokaklara dökülerek düşüncelerini ve öfkesini en açık bir biçimde dile getirmektedir.

1990 şehirlerde kitle hareketinin, halk ayaklanmalarının yaygın bir biçimde yaşanacağı bir yıl olacaktır.

1989 yılındaki diğer bir önemli gelişme de; ERNK'nin askeri kolu olan ARGK'nin nicelik ve nitelik gücünün sömürgecilerin generallerince itiraf edilmesidir... ARGK kuvvetlerinin yalnız Botan'daki gücü tugay aşamasına gelmiştir ve her gün onlarca yeni savaşçı ARGK saflarına katılmaktadır.

Kürdistan'daki sömürge valisi Kozakçıoğlu, "Botan kontrolümüz dışında" diye itiraflarda bulunmaktadır. Bu, TC'nin devlet otoritesinin Kürdistan'da çözülmeye başladığını göstermektedir. Doğan bu boşluk, halk demokrasisinin temel taşları olan halk komiteleri ile doldurulmakta, ortaya ikili iktidar biçimi çıkmaktadır. Kürt halkı tarihinde böylece ilk kez kendi öz yönetimini inşaya başlamıştır.

Yine 1989, ERNK'nin, köylerin yanısıra şehirlerde de işçi, kadın ve gençlik birlikleri temelinde kitlesel örgütlenmesinin büyümesini sürdürdüğü yıl olmuştur.

Yine 1989 yılı içinde, geçmişte Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine olumsuz, hatta düşmanca yaklaşan pek çok Türkiyeli sol devrimci güç bu yanlış tutumlarını özeleştiri vererek terketmiş, dost ve ittifak ilişkileri içine girmişlerdir.

Bilindiği üzere, bugün bir katliamın da yıldönümündeyiz. Faşist Saddam rejimi, 16 Mart 1988'de Kürdistan halkına karşı kimyasal silah kullandı. Hiroşima'dan sonra dünyanın en büyük toplu katliamını yaparak 5000 Kürdü katletti. Bu katliama dünya seyirci kalmış, suskunluk içine girmiştir. Bu insanlıkdışı barbar katliamı bir daha lanetliyoruz. Kürdistan'da geliştirdiğimiz mücadele ile bu katliama en iyi bir şekilde yanıt verdiğimizi belirtmek isteriz.

Genelde emperyalizm, özelde ise FAC'ın, ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik sürdürdüğü saldırı önemli ölçüde bertaraf edilmiş, 9 tutuklu tahliye edilmiştir. Başlangıcından beri ölü doğan FAC-PKK davası iflas etmeye mahkumdur.

ERNK, 1990 yılında da savaşı kesintisiz sürdürecektir. Yaygın kitle eylemlerinin yanısıra kitle ayaklanmaları ve savaşın kitleselleşeceğine dikkati çekeriz. Bu gelişmelere karşı sömürgecilerin kimyasal silahlar da dahil her türlü araçla katliam uygulayarak cevap vermek isteyeceği açıktır. Yine cezaevlerinde uygulanmak istenen tek kişilik hücre sistemi nedeniyle işkence ve cinayet yoğunlaşacaktır. Zaten Türkiye'nin gündemine kontrgerilla tarafından tezgahlanan siyasi cinayetler vesilesiyle yeni bir darbe tartışması zoraki yerleştirilmiştir. Bütün bu gerçekler, Türkiye'deki demokrasi ve insan haklarının ne kadar sahte olduğunu göstermektedir.

Bu toplantı vesilesiyle siz basın mensupları aracılığıyla tüm dünyaya seslenerek, Kürdistan ve Türkiye'de yaşanan demokrasi ve insanlık düşmanı uygulamalara karşı sessiz kalmamaları çağrısında bulunuyoruz."

BERXWEDAN
Abone fişi

Adı, Soyadı: ....

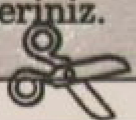
Adres: ....

6 Aylık	1 yıllık
Almanya içi:	Almanya içi:
DM 30 ❐	DM 60 ❐
Almanya dışı:	Almanya dışı:
DM 35 ❐	DM 70 ❐

Abone hesap numarası:
Bfg.-Bonn
Konto Nr.: 1205242100
BLZ: 380 101 11

Yazışma adresi:
Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

NOT: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukardaki yazışma adresine gönderiniz.

Impressum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickbron

Yazışma adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avusturalya	3.00 $
Avusturya	18.00 s
Belçika	60.00 bfr.
Danimarka	8.00 dkr.
Fransa	6.00 ff.
Hollanda	3.00hlf.
İngiltere	0.80 f
İsveç	6.00 skr.
İsviçre	2.50 sfr.
Norveç	10.00 nkr.

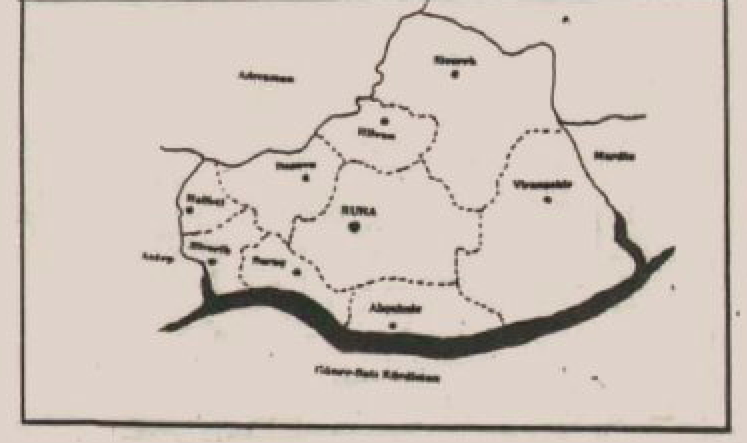
ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Tarihi eserleriyle zengin bir beldemiz;

RUHA

(URFA)

-III-

YERLEŞİM ALANLARI VE NÜFUS DAĞILIMI

Urfa, 18.584 kilometrekarelik yüzölçümü ile Kuzey Kürdistan'ın ikinci büyük toprak parçası üzerinde kurulmuş bir beldemizdir. Batıda Antep, kuzeybatıda Adıyaman, kuzey ve kuzeydoğuda Diyarbakır, doğuda Mardin ve güneyde Suriye'deki Kürdistan parçası ile sınırdır. Merkez ilçe ile birlikte toplam 10 ilçesi, 20 bucak ve 672 köyü bulunur.

Merkez ilçe: Beldenin nüfusça birinci, toprak bütünlüğünce ikinci büyük ilçesidir. Nüfusu 206.508, yüzölçümü 3.791 kilometrekare, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 32 kişi. Halfeti ve Birecik ilçeleri dışında, diğer tüm ilçelerle sınırdır.

Merkez İlçe'nin topraklarının ağırlıklı bölümü dağlar, plato ve dalgalı alanlardan oluşur. Harran Ovası buradadır.

Köyleri genellikle az nüfuslu olan Merkez'e bağlı 5 bucak ve 185 köy vardır.

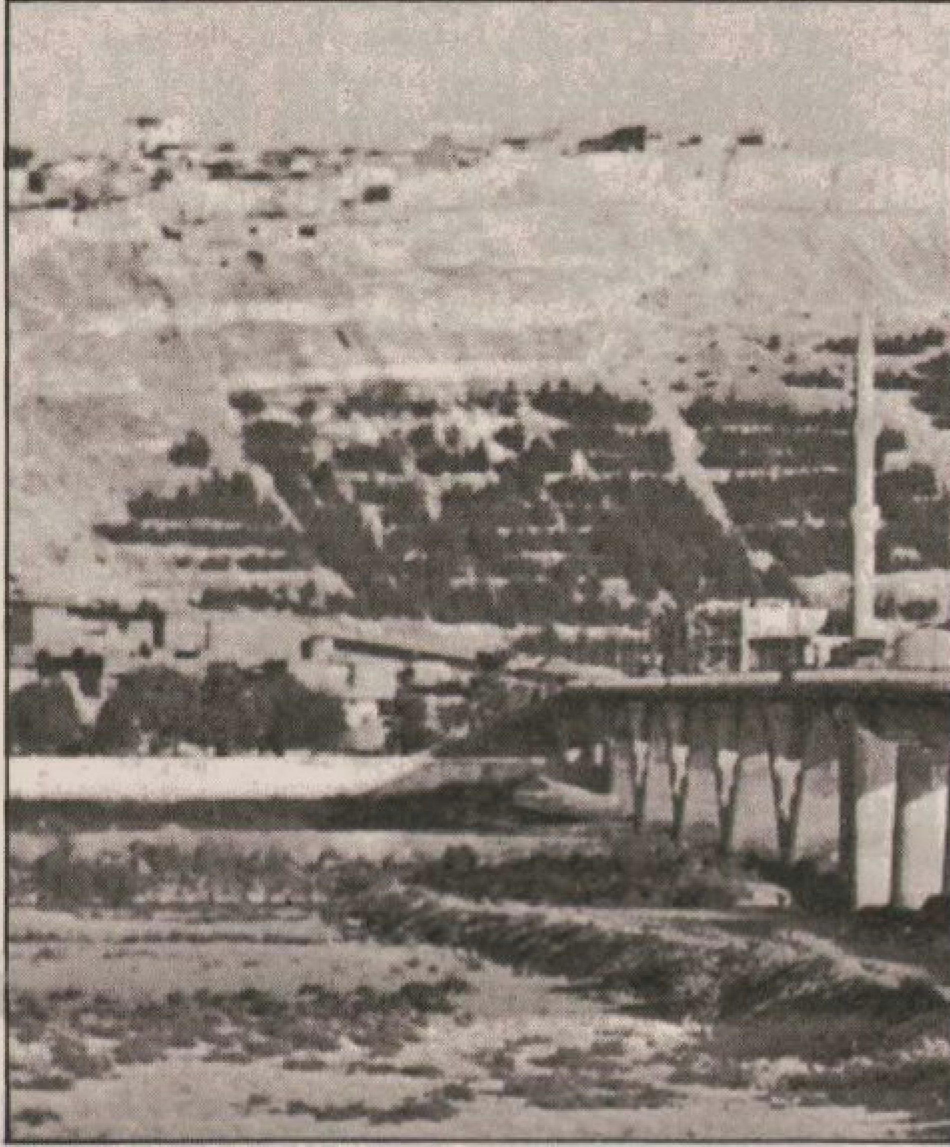
Akçakale: Beldenin güney sınırında kurulmuştur. Merkez, Viranşehir, Ceylanpınar ve Suruç ilçeleri ile sınırdır. Nüfusu 38.460, yüzölçümü 1.903 kilometrekare, nüfus yoğunluğu kilometrekare başına 20 kişi. İlçeye 2 bucak ve 115 köy bağlıdır.

Doğudan ve batıdan dağlarla çevrili olan ilçenin ovalık kesiminde tarımcılık ve dağlık kesiminde ise hayvancılık yapılır.

Sınırda kurulmuş olmasından dolayı, ilçe ekonomisinde kaçakçılığın da önemli yeri vardır. Yerleşim alanları genellikle birbirine yakındır. İlçe nüfusunun %71'i kırsal kesimde oturmaktadır. Tarihsel eserlerin de bulunduğu ilçe, Haydarpaşa-Bağdat Demiryolu üzerinde kurulmuştur.

Birecik: Beldenin güneybatısında yer alır. Antep'in Nizip ve Halfeti, Suruç ve Bozova ilçeleri ile sınırdır. Güneyde ise Güney-Batı Kürdistan'la sınırdır. Nüfusu 41.048, yüzölçümü 852 kilometrekare, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 48 kişi. İlçeye bağlı bir bucak ve 39 köy vardır. Nüfusun %51'i kırsal kesimde oturmaktadır.

Toprakları dalgalı olan ilçe güneydoğu, doğu ve kuzeybatıda dağlarla çevrilidir. Bu dağların eteklerinde zeytin, fıstık yetiştirilir ve hayvancılık yapılır. Birecik Ovası, Fırat Nehri'nin kollarını oluşturan akarsularca sulanır.

Birecik'ten bir görünüm

Bozova: Beldenin batısında yer alır. Halfeti, Birecik, Merkez, Hilvan ilçeleri ile kuzeyde Adıyaman'ın Merkez ve Samsat ilçeleri ile sınırdır. Nüfusu 36.390, yüzölçümü 1.550 kilometrekare ve kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 23 kişi. İlçeye 2 bucak ve 75 köy bağlıdır. Nüfusun %84.6'sı kırsal kesimde oturmaktadır.

Kuzey ve doğusu dağlık olan ilçenin toprakları genellikle engebelidir. Dağlık kesimde hayvancılık yapılır. Ayrıca fıstık ve meyvacılık da ilçe ekonomisinde yer alır. Başlıca el sanatı dokumacılıktır. İlçedeki konutlar genellikle taştan inşa edilmiştir.

Ceylanpınar: 1981 yılına kadar Viranşehir'e bağlı bir bucaktı. Bölgenin kuzeydoğusunda yer alır. Merkez Viranşehir ilçeleri, Güney-Batı Kürdistan ve Mardin'le sınırdır. Nüfusu 40.750, yüzölçümü 2.020 kilometrekaredir. İlçeye 47 köy bağlıdır. Nüfusun %86'sı kırsal kesimde oturmaktadır.

İlçe toprakları Habur Çayı'nın suladığı verimli düzlüklerden oluşur. Türkiye ve Kürdistan'ın en büyük çiftliği olan Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliği, ilçe topraklarının önemli bir bölümünü kaplar.

Halfeti: Beldenin batısında yer alır. Antep, Adıyaman beldeleri, Bozova ve Birecik ilçeleri ile sınırdır. Nüfusu 25.852, yüzölçümü 646 kilometrekare ve nüfus yoğunluğu 40 kişi. İlçeye 34 köy bağlıdır. Nüfusun %87.4'ü kırsal kesimde oturmaktadır.

İlçe ekonomisi hayvancılık ve bitkisel üretime dayalıdır.

Fırat kıyısında kurulan ilçenin Urfa merkezine uzaklığı 121 kilometredir. Beldenin alanca en küçük ve en az gelişmiş ilçesidir.

Hilvan: Beldenin kuzeyinde yer alır. Bozova, Merkez, Siverek ilçeleri ve Adıyaman'la sınırdır. Nüfusu 21.654, yüzölçümü 1.278, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 17 kişi. İlçeye 2 bucak ve 53 köy bağlıdır.

Batı ve kuzeybatı yönlerinde Fırat Vadisi ile çevrili olan ilçe bir plato görünümündedir. İlçe ekonomisi bitkisel üretim ve hayvancılığa dayalıdır.

Urfa merkezine 54 kilometre uzaklıkta ve Urfa-Diyarbakır yolu üzerindedir.

Siverek: Beldenin kuzey kesiminde yer alır. Alanca en büyük ilçe durumundadır. Viranşehir, Merkez, Hilvan ilçeleri ve Adıyaman, Diyarbakır beldeleri ile sınırdır. Nüfusu 82.022, yüzölçümü 4.314 kilometrekare, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 19 kişi. Hilvan'dan sonra, nüfus yoğunluğu en düşük olan ilçedir. İlçeye bağlı 6 bucak ve 59 köy vardır. Belde geneline göre köyleri çok nüfusludur.

İlçe toprakları dağlık kesimler dışında, hafif dalgalı platolar görünümündedir.

Belde merkezine uzaklığı 93 kilometredir. Urfa-Diyarbakır yolu üzerindedir. Eski bir yerleşim alanı olduğundan, ilçede çeşitli tarihsel yapıların kalıntıları bulunur.

Suruç: Güney-Batı Kürdistan sınırında ve beldenin güneybatısında yer alır. Birecik ve Merkez ilçeleriyle sınırdır. Nüfusu 50.664, yüzölçümü 799 kilometrekare, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 63 kişi. Suruç, Urfa'nın nüfus yoğunluğu en yüksek olan ilçesidir. İlçeye 1 bucak ve 72 köy bağlıdır. Nüfusun %62.7'si kırsal kesimlerde oturmaktadır.

Urfa merkezine 44, Mürşitpınar Sınır Kapısı'na 10 kilometre uzaklıktadır.

İlçe ekonomisi ağırlıklı olarak tahıl üretimine dayanır. Pamuk üretimi belde ekonomisinde önemli yer tutar.

Viranşehir: Beldenin doğusunda yer alır ve en gelişmiş ilçedir. Akçakale, Merkez, Ceylanpınar ilçeleri ve Diyarbakır, Mardin beldeleri ile sınırdır. Nüfusu 59.478, yüzölçümü 1.431 kilometrekare, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 42 kişi. Nüfusun %68.6'sı ilçe merkezinde oturmaktadır. Nüfusça, Merkez İlçe'den sonra beldenin en büyük yerleşim alanıdır.

Viranşehir, Urfa'nın en eski yerleşim alanlarındandır. Hititlerin kullandığı bir yerleşim alanıdır. İpek Yolu buradan geçtiği ve verimli topraklara sahip olduğu için önemli bir ilçe durumundadır.

Urfa merkezine uzaklığı 90 kilometredir. Transit taşımacılığın buradan geçmesi Viranşehir'in gelişmesinde rol oynuyor.

KÜLTÜREL YAPI

Urfa beldemiz, müzik ve folklor bakımından oldukça zengin bir bölgedir. Yöreden derlenmiş çok sayıda halk türküleri vardır. Müzik kültürü yaygın olan bir beldemizdir. Urfa'dan birçok müzik sanatçısı çıkmıştır. Tabii ki, var olan müzik kültürü, Türk sömürgeciliği tarafından demode edilerek özünden boşaltılmıştır. Bir İ. Tatlıses gibi sanatçılar, yalnız Urfa yöresinin değil, bütün Kürdistan müzik kültürüne karşı kullanılan birer maşa durumundadır. Devlet tarafından bizzat desteklenen bu sanatçılara önce toplumda hayranlık uyandırılmakta ve daha sonra ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik iftira demeçleri verdirilmektedir. Böylece sözümona bu ünlü sanatçıların hayranları mücadelemize karşı şartlandırılmak istenmektedir. Örneğin Ocak 1990'da Türk basınında çıkan bir haberde, güya Burhan Nart isimli bir PKK'li, içinde İ. Tatlıses'in de bulunduğu Kürt ses sanatçılarından haraç istediği belirtilmişti. Devlet tarafından kullanılan İ. Tatlıses, verdiği demeçte haberi doğrulamıştı. Tabii ki, bu demeci verdirten özel savaş yetkililerinden başkası değildi. Nitekim, 2000'e Doğru dergisinin 18 Mart tarihli sayısında Burhan Nart'ın yer alan bir mektubunda şunlar belirtiliyordu: *"... Polis, İ. Tatlıses'le anlaşarak kendi hazırladıkları senaryolarla ifadeler düzenledi. Ben kabul etmedim... Benim PKK ile hiçbir ilişkim olmamıştır..."*

Bu, Türk sömürgeciliğinin ulusal kültürümüze ve ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik çağdışı saldırılarına tipik bir örnektir.

Urfa'nın folklor oyunları çok çeşitli ve halay türündedir. Günümüzde Kürdistanlı yurtseverlerin, her türlü kutlama ve şenliklerinde oynamayı gelenekselleştirdiği **"APO Hate Hilvanê"** halayı Urfa beldemize aittir.

(Yazıda kullanılan istatistikler 1980'e aittir.)

SÜRECEK

Çıktığı gün toplatılan ve yazarı tutuklanan bir kitap:

"DEVLETLERARASI SÖMÜRGE KÜRDİSTAN"

"Halkların mahkum edildiği bir ülkede bütün doğruların yeri cezaevidir."

(Thoreau)

İsmail Beşikçi kimdir?

Araştırmacı-yazar ve sosyolog İsmail Beşikçi, 1939'da Çorum-İskilip'te doğdu. 1962'de AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Bitlis'te askerlik yaptı. 1964'te Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde sosyoloji asistanı olarak çalışmaya başladı. Kürdistan'ı ve Kürt toplumunu bu yıllarda yakından tanıma olanağı buldu. 1967'de yapılan "Doğu Mitingler"ine katıldı ve bununla ilgili, "Doğu Mitinglerinin Analizi" adlı bir çalışma yaptı. 1969'da "Doğu Anadolu'nun Düzeni, Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller" adlı kitabı yayınlandı. Hem kitabı 'sakıncalı' ilan edildi, hem de, bu kitabı yazdığı için Erzurum Atatürk Üniversitesi'ndeki görevine son verildi.

1971'de Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde çalışmaya başladı. Ancak aynı yıl tutuklandı, 1974'e kadar cezaevinde kaldı. 1974 affından yararlanarak tahliye oldu. Fakat bir daha Türkiye'nin hiçbir üniversitesine kabul edilmedi. Resmi ideolojiye karşı geldiği için "afaroz edilmişti."

Sonraki yıllar serbest araştırmacı olarak çalıştı. Bütün konularını, Kemalizmin Kürdistan'daki uygulamalarından seçti. Bu çalışmaları nedeniyle 1979'da tekrar hapse kondu. 1980'de cezaevindeyken, İsviçre Yazarlar Birliği Başkanı'na yazdığı mektup nedeniyle ve ayrıca diğer kitapları yüzünden 12 Eylül döneminde yeniden yargılandı. 1987'ye kadar toplam 6 yıl daha cezaevinde kaldı. Son kitabı "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" nedeniyle 1990 Mart'ında tekrar tutuklandı, şimdi cezaevinde bulunuyor.

İsmail Beşikçi'nin yukarda yazdıklarımız dışında yayınlanan yapıtları şunlardır:

Doğu Anadolu'da Göçebe Kürt Aşiretlerinde Değişme, (1968)

Doğu'da Değişim ve Yapısal Sorunlar, (Göçebe Alikan Aşireti). (1969)

Bilim Yöntemi, (1976)

Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama I, Kürtlerin Mecburi İskanı, (1977)

Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama II, Türk Tarih Tezi Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu, (1978)

Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama III, Cumhuriyet Halk Fırkası Tüzüğü ve Kürt Sorunu, (1978)

Yayınlandığını duyduğumuz ve merakla beklediğimiz kitabı henüz elimize ulaşmadan, değerli bilim adamı, sosyolog ve yazar İsmail Beşikçi'nin bu kitabı nedeniyle tutuklandığı haberi ulaştı. Kitabı henüz görmemiştik ama, bu habere hiç de şaşmadık doğrusu. Beşikçi Hoca'yı tanıyanlar için böyle bir haber sürpriz olmazdı zaten. Çünkü onun düşünceleri ve bilimsel tezleri karşısında güçsüz ve aciz kalanların başvurduğu yöntem öteden beri hep aynı oldu. Kitapları toplatılmak ve yasaklamak suretiyle düşüncesinin kitlelere ulaşması engellenmek istendi. Birçok kereler özgürlüğü gaspedilerek cezaevlerine kondu, çeşitli tehditlere ve işkencelere maruz bırakıldı, ağır cezalara çarptırıldı. Ama o, gerçek bilim adamı tavrından bir milim bile şaşmadı, mağrur ve başı dik olmasını hep bildi. Çağdaş bir Galile Galileo gibi en son kitabında da "Dünya dönüyor!" diye haykırıyor işte... Onu yeniden özgürlüğünden mahrum bırakan çağdaş tiranların gücü yetiyorsa, dünyanın dönmediğini kanıtlasınlar.

Bilimi, bilimsel yöntemi her şeyin üzerinde tutan, gerçek bir bilim adamı, yürekli ve onurlu bir aydın denince Türkiye'de akla ilk gelen isim İsmail Beşikçi'nin örnek kişiliği üzerine söylenebilecek ve söylenmesi gereken çok şey var. Ancak burada amacımız bu değil. Yalnızca son yayınlanan kitabından, her ilerici, demokrat ve yurtseverin mutlaka okuması gereken **"Devletlerarası Sömürge Kürdistan"**dan kısaca sözetmek istiyoruz.

Kitap esas olarak, "Kürt Kimliği ve Kürdistan Kimliği Üzerine Düşünceler" ve "Kürt Egemen Sınıfları Üzerine Düşünceler" başlıklı iki bölümden oluşuyor. Ve her bölüm de kendi içinde birçok başlıklar içermekte. Konular öylesine canalıcı noktalardan ve özlü bir anlatımla ele alınmış ki, gereksiz yere kullanılmış tek sözcük bile yok gibi. Girişte amacını şu sözlerle açıklıyor Beşikçi Hoca:

"Bu çalışma, Kürt toplumunun Türkiye'deki, Ortadoğu'daki ve dünyadaki konumuna daha yakından bakmayı amaçlamaktadır... Burada amaç, Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun nasıl sömürgeleştirildiğini veya sömürge bile olmayan bir konuma düşürüldüğünü açıklamak değildir... Bu çalışma sadece, bu konuların bazı boyutlarına dikkat çekmeye ve sonuçlar çıkarmaya çalışmaktadır." (s.10)

O, amacını böyle mütevazi sözlerle dile getiriyor ama, alçakgönüllü kişiliğini biraz yakından tanıyanlar Beşikçi Hoca'nın yine hangi sarsıcı gerçeklerin üzerine ve nasıl dobra dobra yürüdüğünü hemen tahmin ederler. Gerçi bilim adamı, çağını sorgulayan adam değil midir? İşte Beşikçi Hoca, dikkat çektiği konular kadar sorduğu sorularla da bunu yapıyor, çağı sorguluyor. Çağımızın bir trajedisi olan Kürdistan gerçeği karşısında takındığı olumsuz tavırlarıyla Birleşmiş Milletleri, Avrupa Parlamentosu'nu, İslam Konferansı'nı, reel sosyalizmi sorguluyor. Türkiye halkını, aydınlarını, işçi sınıfını sorguluyor. Kürdistan toplumunun kendisini sorguluyor, zaaflarının maddi temelleri üzerine önemli belirlemeler yapıyor. PKK hareketinin ortaya çıkışı ve Kürdistan tarihinde ne anlama geldiği konusunda isabetli görüşler ortaya koyuyor. Ve bütün bunları, gerçek bilim adamı sorumluluğu, objektifliği ve yürekliliğiyle yapıyor. Sözü daha fazla uzatmadan Beşikçi Hoca'ya bırakmalıyız.

"Kürdistan Sömürge Bile Değildir"

Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun siyasal statüsünü incelerken, Beşikçi Hoca, Kürdistan'ın klasik sömürgelerden farklı olduğunu belirtiyor ve son derece önemli bir hususa dikkat çekiyor. Şöyle diyor:

"Kürdistan'ın durumu tam sömürge ve yarı sömürge statülerinden hiçbirine uymamaktadır. Kürdistan sömürge bile değildir. Kürt halkı sömürge bile olamamıştır. Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun siyasal statüsü, sömürgeden bile çok aşağıda durmaktadır. Kürdistan'ın hiçbir siyasal statüsü, siyasal kişiliği yoktur. Kürtler, köleleştirilmek, kişiliksizleştirilmek, adıyla sanıyla, diliyle, kültürüyle tarihten ve yeryüzünden silinmek istenen bir halktır." (s.11)

Türk, Arap ve Fars sömürgecilerinin Kürdistan'da -1988 Halepçe örneği gibi- her türlü vahşeti pervasızca uygulayabilmesinde, Kürdistan'ın devletlerarası bir sömürge olma statüsünün önemli rolü olduğu vurgulanıyor. Kürdistan üzerinde emperyalist bölüşümün 1915-1925 yıllarında tamamlandığı belirtilerek, önemli bir hususa daha parmak basılıyor. Emperyalizmin böl ve yönet politikası... *"Böl-yönet politikasının hedefi olmak, bir ulusun tarihinde karşılaşabileceği en büyük felaketlerden biridir. Çünkü böl-yönet politikası ulusun beynini dağıtmaktadır, iskeletini parçalamaktadır."* Emperyalizmin bilinen klasik "böl-yönet" politikasının, Kürdistan'da "böl-yönet ve yok et" biçimine büründüğü ve bunun ise, dünya tarihinin en trajik olgularından biri olduğu ortaya konuyor.

Bu kabul edilemez durumu, tarihsel ve güncel birçok somut ve çarpıcı örneklerle açıklığa kavuşturan Beşikçi Hoca, burada çeşitli uluslararası kuruluşlara sesleniyor. Bu gerçekliği, *"İnsan haklarını korumayı ve geliştirmeyi amaçlayan Birleşmiş Milletler, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı gibi kurumların da anlaması gerekir"* diyor. Aksi halde, böyle bir sorunu görmezden gelmenin bu kurumları çürüteceğini, işlevsiz kılacağını hatırlatıyor. Ayrıca Kürt toplumunun bir islam toplumu olduğunu hatırlatarak, "Kürt sorununu görmezden gelmek için olağanüstü bir gayret içinde" olan İslam Konferansı'nı da aynı biçimde uyarıyor. Bulgaristan'daki Türk toplumunun haklarıyla ilgilenirken, örneğin bir Halepçe soykırımına sessiz kalma tavrını sorguluyor. Yine sosyalist ülkelerin Kürdistan sorununa yaklaşımının da ciddi bir yetersizlik içinde olduğu şöyle belirtiliyor:

"Ulusların kendi kaderini tayin hakkı gibi sosyalizmin temel prensipleri açısından... fiili durumlara bakıldığında, sosyalist ve komünist devletlerin politikalarıyla kapitalist devletlerin politikaları arasında önemli farkların olmadığı bilinmelidir. Örneğin, Güney Kürdistan'da Kürtlere karşı kimyasal silah kullanılmasına ABD'den, çeşitli Avrupa devletlerinden, cılız da olsa Irak'ı kınama tavırları gösterildiği halde, başta Sovyetler Birliği olmak üzere Doğu Bloku ülkelerinden en ufak bir protesto tavrı yükselmemiştir. Bir de FKÖ tarafından böyle bir protesto ve kınama tavrı ifade edilmemiştir. Bu da hüzün verici bir davranıştır." (s.16)

Aynı tavır başka bir yerde de şöyle sorgulanıyor:

"Şu sorular ise muhakkak sorulmalıdır: Sovyetler Birliği, Arnavutluk gibi devletler, Doğu Avrupa devletleri, neden ulusların kendi kaderlerini tayin ilkesi doğrultusunda, Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesinde yardımcı olmamışlardır? Kürdistan'ın bölünüp paylaşılması, emperyalizmin işine yaradığı halde, emperyalizmin politikasını ürettiği halde, neden bu devletler, Kürt sorunu karşısında, görmezden, duymazdan gelen bir tavır izlemişlerdir? Bu komünist ve sosyalist devletler, Kürtlere yardım etmek şöyle dursun, neden gerici, faşist, sömürgeci ve ırkçı devletleri silahlandırmaya çalışmışlardır?.. Bunlara benzer daha pek çok soru sorulabilir. Sorulmalıdır." (s.154)

"Kürdistan Artık Eski Kürdistan Değildir"

Tarihi ve toplumsal bütün olumsuzluklara rağmen, *"Günümüzde artık, çok şey değişmektedir"* diyor Beşikçi Hoca ve ekliyor: *"Kürdistan artık, eski Kürdistan değildir."*

Cezayir ulusal kurtuluş mücadelesinde yer alan zenci doktor Franz Fanon'un, "İlk kurşun teorisi" adıyla bilinen önemli bir tezine atfen şunlar söyleniyor: *"Sömürge ülkelerde halkı örgütlendirmek, silahlı mücadele düzeyine getirmek, son derece zor bir olaydır. Çünkü bu ülkelerde halk sindirilmiştir. Halk korku ve yılgınlık içerisindedir. Sömürgeci güç halktan, kendisinden korkmasını, kendi emirleri dışında hareket etmemesini istemektedir. Baskı, zor, zulüm, hakaret, horlama insanlarda ve yığınlarda derin bir ruhsal çöküntü yaratmıştır. Halk kendine güvenemez... Halk kendini küçük görür. Sömürgeci güçleri ise olağanüstü derecede büyük görür. Onlarla hiçbir zaman mücadele edilemeyeceğini düşünür."*

"Franz Fanon, böyle bir ortamda halkı örgütlendirmenin, sömürgecilerle savaş düzeyine getirmenin son derece güç olduğunu belirtiyor. Bu güçlüğün üstesinden gelmenin gerekliliği üzerinde duruyor. Bunun için yoğun, kararlı ve ısrarlı bir çabanın gerektiğini de belirtiyor. Ve şöyle devam ediyor: Bütün bu olumsuz koşulların üstesinden gelinip, herhangi bir kişi örgüte kazandırılabilir. Bu militan, sömürgeci ve emperyalist devlete karşı ilk kurşunu sıktığı zaman, aslında kendisini öldürür. Franz Fanon'a göre ilk kurşun, kişinin köle, sinmiş, sindirilmiş, devamlı korkuyu yaşayan ezik kişiliğini öldürüyor. İlk kurşunla birlikte kişi yepyeni bir insan olarak yeniden doğuyor." (s.45-46)

Franz Fanon'un bu görüşlerine katılan Beşikçi Hoca, Kürdistan açısından şunları ilave ediyor:

"15 Ağustos 1984'de Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla başlayan silahlı mücadele, ulusal bilincin uyanışında ve sömürgeciliğin kavranmasında çok önemli bir dönüm noktası olmuştur. Franz Fanon'un deyimiyle bu 'İlk kurşun' olarak değerlendirilebilir." (s.40)

15 Ağustos Atılımı ve sonraki süreçte gerilla eylemlerinin yarattığı bazı sonuçlara da şöyle işaret ediliyor:

"Kuzey Kürdistan'da, PKK tarafından 14-15 Ağustos 1984'de, Eruh-Şemdinli'de başlatılan gerilla eylemleri, iki şeyi köklü bir şekilde değiştirdi. Birinci olarak, gerilla kendi kendini değiştirdi. Korkuyu, paniği, yılgınlığı attı, mücadelede kararlı, ısrarlı ve bilinçli bir unsur, militan haline geldi. Kararlı, ısrarlı ve bilinçli tutumu onu, mücadelede önemli bir taraf haline getirdi. Bu, hem gerillayı hem de mücadeleyi kurumlaştırdı. Bugün mücadelede gerilla hareketi önemli bir taraftır. Kürt halk yığınları, Türk güvenlik güçleri karşısında ordu ve jandarma karşısında, PKK'yı bir taraf olarak değerlendiriyor." (s.51)

"Teslim ol, çağrısına karşı ateşle karşılık vermek, çatışmaya girmek, bu çatışmayı günlerce, haftalarca büyük bir kararlılıkla sürdürmek, gerillaların kendilerini değiştirdiklerinin en önemli göstergesi olsa gerektir.

Gerilla eylemleri, ikinci olarak çevredeki halkı değiştirdi. Halkın ruhsal yapısını değiştirdi. Korku içindeki, panik içindeki, yılgınlık içindeki halk, sinmiş, sindirilmiş, kendine güvenemeyen halk dirilmeye, ayağa kalmaya başladı, hakkını arar oldu." (s.52)

Bugün Nusaybin'de, Cizre'de,

Silopi, İdil, Diyarbakır, Kızıltepe, Midyat ve daha birçok yerde olup bitenlere tanık olduktan sonra, bu gerçekçi tezlere ilave edecek ne olabilir ki? Bu gerçeği gördüğü ve açıkça ifade ettiği için İsmail Beşikçi'yi hapse koymakla, kitabını yasaklamakla, sömürgeci-faşist rejim, Kürdistan halkının şahlanışını mı durdurabildi?

Kürdistan'daki sömürgeci uygulamalar karşısında Türk aydını, basını ve üniversitelerinin ibret verici tutumlarını da yerden yere vuran Beşikçi Hoca, bu konuda, Cezayir ulusal kurtuluş mücadelesinde Fransız aydınlarının, Vietnam savaşında ABD kamuoyunun tutumunu hatırlatıyor. Hatta günümüzde İsrail'de bile ilerici Yahudilerin, Filistin'de yapılanları protesto etmek için kendi devletlerine karşı tavır aldıklarını, gösteri ve mitingler düzenlediklerini belirtiyor ve Türkiye'deki utanç verici durumu şöyle ifade ediyor:

"Bu tutum ve davranışların örneğin, Türk üniversitelerinden ne kadar uzak olduğu açık bir gerçektir. Türk üniversitesi, yalana dayalı Türk resmi ideolojisini üreten ve yaygınlaştıran kurumların başında gelir. Türk üniversitesi, Kürdistan sorunu karşısında bir bilim kurumu gibi çalışmaz. Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi çalışır..."

"Türk basını için, Türk siyasal partileri için de aynı şey söylenebilir. Kürdistan sorunu sözkonusu edildiği zaman bu kurumlar da, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi çalışmaktadır. Örneğin köy okulları işkence merkezi olarak kullanıldığı zaman Türk basını bu olaylardan hiç sözetmemektedir. Köylünün tümünün kadın, erkek, çoluk-çocuk, genç-ihtiyar köy okullarına doldurulduğundan, buralarda herkese işkence uygulandığından hiç sözetmemektedir. Fakat bu işkence merkezlerine bir saldırı olursa, bu işkence merkezleri yakılırsa, 'PKK yine okul yaktı' diye kıyametler koparılmaktadır." (s.57)

"Kürt Egemen Sınıfları mı, Kürt Ajan Sınıfları mı?"

Beşikçi Hoca, son kitabında bu soruya, *"Egemen sınıf değil, ajan sınıf"* karşılığını veriyor. Şimdiye kadar yayınlanmış bulunan bütün kitapları ve araştırmaları Kürdistan ve Kürt toplumu üzerinedir. Ancak bu son kitapta ilk kez böylesine yakından ele aldığı Kürdistan'ın iç dinamikleri, çeşitli sınıf ve tabakaların özellikleri, Kürt toplumunun zaaflarının maddi temelleri vb. konularda da son derece önemli tespitler yapıyor. Hem tarihi süreç içerisindeki durumlarını inceleyerek, hem de güncel durumdan pek çok somut örnekler sunarak, Kürt egemen sınıfları hakkında şu yargıya varıyor:

"Türkiye'de, özellikle sol siyasal düşüncede kabul görmüş bir anlayış var; Türkiye, Türk egemen sınıfları ve Kürt egemen sınıfları tarafından birlikte yönetilmektedir... Bu anlayışın yanlış olduğu kanısındayım. Toprak ağaları, şeyhleri, aşiret reisleri gibi egemen sınıflar bloku içerisinde yer alabilecek kategorilere, egemen sınıf denemeyeceğini, bunların düşünce ve eylemlerinin ancak 'ajanlık' (sözcük dar anlamda kullanılmıyor-bn.) kavramıyla ifade edilebileceğini düşünüyorum. Ticaret, sanayi gibi sektörlerde uğraşanlar için de aynı şeyler söylenebilir. Bu, kısaca, ulusal kimliğini inkar ederek, bunun ötesinde de ajanlaşarak yaşamını ve fonksiyonlarını sürdürme faaliyetidir." (s.63)

Kürt asıllı milletvekili, bürokrat ve memurların durumları da benzer biçimde değerlendirilerek, aynı kategori içerisinde kabul ediliyor. Bunların durumları da şu sözlerle dile getiriliyor:

"... Kürt egemen sınıflarının ajanlaşması yanında, devlet bürokrasisinde yer alan Kürtler de aynı kategoride yer almaktadır. Fakat bunların çok büyük bir kısmı Kürdistan bölgesinde görev yapmadıkları için fonksiyonları, toprak ağaları, şeyhler, aşiret reisleri, ticaret ve sanayiyle uğraşanlar kadar açık değildir." (s.115)

Bu tespit, ajan bir yapının yöneticiliğinden hiçbir zaman sözedilemeyeceği gerçeğiyle birlikte değerlendirildiğinde, "devlet içerisinde Kürtler ve Türkler eşit haklara sahiptir" biçimindeki TC resmi iddiasının kof bir iddia ve bir yalan olduğunu açıkça sergilemektedir. Kitabın ikinci bölümünde, sözkonusu ajanlaşmanın nasıl gerçekleştirildiği incelenmekte ve bunun bazı sonuçlarına işaret edilmektedir. Bu çerçevede örneğin bir Kamran İnan'ın kimliği ustalıkla yerli yerine oturtulmaktadır. Bu kesimlerin, bugün PKK önderliğindeki mücadeleye karşı nasıl kullanıldığı, yine bu mücadeleye karşı dinin nasıl kullanıldığı ve bütün bunlara Türk solunun nasıl sessiz kaldığı hatta destek sunduğu ilginç örneklerle anlatılmaktadır.

Kürdistan'daki çeşitli sınıfların özelliklerine değinirken, PKK'nin başarısının, sınıfsal temeliyle ilişkisi olduğu şu sözlerle belirtiyor:

"PKK'nın çok dikkatli bir şekilde incelenmesi gerekir. 1970'li yılların ortalarında kurulduğu anlaşılan bu örgüt, çok kısa bir zamanda nasıl yaygınlaşabilmiştir. PKK hem mekanda yaygınlaşmış, hem de toplumsal sınıflar arasında derinliğine örgütlenebilmiştir. Bu, öteki Kürt örgütlerinin gerçekleştiremediği bir başarıdır. Öyleyse PKK üyelerinin sınıfsal tabanlarının incelenmesi önemli bir konu olarak belirmektedir." (s.122)

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yöneltilen "milliyetçilik" suçlamalarının haksız ve saçma olduğunu belirtirken şunları söylüyor:

"... 'Bağımsız Türkiye' diye slogan atmak devrimcilikti. Bunun devrimci bir düşünce ve eylem olduğu vurgulanıyordu. 'Bağımsız Kürdistan'dan söz edenler ise 'milliyetçi'ydiler. Halbuki 'Bağımsız Türkiye' sloganı, Kürdistan üzerinde, 1920'li yıllarda yürütülmüş emperyalist bölüşüm mücadelesini aynen benimsemek, kabul etmek anlamına geliyordu." (s.97)

Yine İsmail Cem, Uğur Mumcu, Bülent Ecevit gibi bazı sözümona demokrat kişilerin "azınlık ırkçılığı" kavramıyla nasıl kafa karışıklığı yaratmak istediğini ortaya koyarken, *"Kendi devletlerinin ve hükümetinin Kürt kişiliğini yok etmeye çalışan ırkçı ve sömürgeci politikalarına en ufak bir eleştiri yöneltmeyen bir gazetecinin, bir yazarın, Kürtlerin ulusal ve demokratik hakları konusundaki isteklerini ve bu uğurdaki mücadelelerini 'azınlık ırkçılığı' diye nitelemesi ibret verici bir olaydır"* diyor ve soruyor:

"Kürtlerin yok olmamak için mücadele etmeleri, ulusal kimliklerini korumak için, binbir türlü işkenceye göğüs germeleri neden 'ırkçılık' oluyor acaba? Kürtler, 'Bir Kürt dünyaya bedeldir' mi diyorlar? 'Ne mutlu Kürdüm diyene' mi diyorlar?.. Nedir Kürtleri ırkçı yapan? Kürtler, Arapları, Türkleri, Farsları asimile etmek, onları... Kürtleştirmek için kurumlar mı geliştiriyorlar? Böyle bir ırkçılığı ve sömürgeciliği hayata geçirmek için altyapı mı kurmuşlar? Radyo, TV sistemi, basın, eğitim kurumları, kamu yönetimi, ordu, polis, mahkeme, hapishane vs. Nedir Kürtleri ırkçı yapan?" (s.100)

Herhalde adı geçenlerde dürüstlüğün zerresi olsa bu sorulara yanıt vereceklerdir. Faşist rejimin bu denli rahat ve fütursuzca her türlü işkence ve katliamı uygulamasında, bu sözde sosyal demokratların onayının önemli payı bulunduğu gerçeğine de dikkat çekiliyor kitapta. Ve şunlar yazılıyor:

"Türk basını ile işkenceci yönetim arasında, sanki sessizce ve gizlice yapılmış sözlü bir anlaşma vardır. Yönetim işkence yapacaktır. Basın, yazarlar, bunu bilecek, fakat yazmayacaktır. Yönetimin Kürdistan'daki uygulamalarını genel olarak övecektir." (s.102)

Beşikçi Hoca'nın son kitabının birçok yerinde olduğu gibi, "Kürt toplumunun zaaflarının maddi temelleri" konusunda yazılanlar da, Berxwedan okuyucularının hiç yabancısı olmadığı görüşler. Örneğin şu pasajlar:

"Kürtlerin özgürlüklerine pek düşkün olduğu, özgür yaşamayı, bağımsız yaşamayı, başkalarına boyun eğmeden yaşamayı en temel amaç edindiği her zaman söylenir, tekrar edilir... Kürtler özgürlüklerini birbirlerine karşı koruyorlar. Fakat kendilerini yöneten devletlerin baskı ve zulümlerine karşı özgürlüklerini, ulusal onurlarını koruyabiliyorlar mı? Özgürlüklerini korumaları bir tarafa, bu devletlere karşı özgürlük istediklerini öne sürebiliyorlar mı?"

"...Örneğin bir kan davası olayını ele alalım. Bu olaylarda Kürtlerin ne kadar yiğit(!) ne kadar cesur(!) oldukları yakından bilinir. Taraflar birbirlerini göz kırpmadan rahatça öldürebilirler... Birbirlerine karşı aslan kesilen bu insanların asker veya polis karşısındaki tavır ve davranışları son derece zavallıdır, acıklıdır... Bu nasıl bir özgürlük anlayışıdır? Özgürlüğe, bağımsızlığa, onura, haysiyete düşkün olmak böyle mi olur?" (s.145)

Bü tür davranışın kaynağını araştırırken, Beşikçi Hoca, Kürtlerde bireysel özgürlüğün alabildiğine geliştiğini, aşiret yapısının, bireysel özgürlüğü korumanın bir aracı olduğu için bugüne dek korunduğunu vurguluyor. Ayrıca, Bireysel özgürlük ile ulus özgürlüğü, bağımsızlığı arasında bir çelişki bulundurduğunu söylüyor ve şunları ilave ediyor:

"Aşireti, bireysel özgürlüğü koruma o kadar güçlenmiştir ki, bu, giderek ulusun tamamen köleleşmesi sonucunu doğurmuştur... Bugün, Kürt toplumu köle bir toplumdur. Dünyada, nüfusu 30 milyonu aşkın olan fakat köleleştirilmiş, sömürge bile olmayan bir başka toplum daha yoktur." (s.146)

Aynı konu şu belirlemelerle devam ediyor:

"Kürtler şimdiye kadar ulusal özgürlükleri için, ulusal bağımsızlıkları için ölmesini bilmediler. Kan davalarında, devletler tarafından kışkırtılan kan davalarında birbirlerini kırıp geçirdiler. Fakat ulusal bağımsızlık sözkonusu olduğu zaman, bireysel özgürlüklerini düşünüp köleliğe boyun eğdiler. Aslında, ulusal bakımdan köle olanların bireysel özgürlüklerinin kalmadığı da besbellidir..."

"Kan davalarında ölmeyi bilmek hiç önemli değildir. Önemli olan ulusal özgürlük için, köle olmaktan kurtulmak için ölmeyi bilmektir.

***PKK'nın ortaya çıkışı, Kürtlerin tarihinde, Kuzey Kürdistanlı Kürtlerin tarihinde bu bakımdan da önemli bir dönüm noktasıdır. PKK, bize şunu öğretmektedir: Ulusal özgürlük için, ulusal bağımsızlık için ölmesini bilmek gerekir. Irkçı ve sömürgeci Türk devletini endişelere garkeden de, PKK'nın bu kararlı, bilinçli, bilgili tavrıdır.** (abç.)"* (s. 146-147)

Bu değerlendirmeyi okuyunca insanın aklına ister istemez, devrimcilik ve ulusal kurtuluşçuluk adına PKK direnişine yöneltilen saldırı ve küfürler geliyor. Hem de bu kararlı direnişi, İspanya'daki Frankocu faşistlerin 'Yaşasın ölüm' çığlıklarına benzetecek kadar aşağılık ve soysuz cinsten saldırılar... Ki bu tür saldırıların başta gelen sahipleri de, sözümona İsmail Beşikçi'ye en çok sahip çıkan Kürt küçük-burjuva çevreleriydi. Eeh, aslında buna da çok şaşmamak gerekir. Sömürge bile olmayan Kürdistan'dan daha ne ucube tipler çıktığını, Beşikçi Hoca da çok daha anlamlı ve trajik bir anısıyla ortaya koymuyor mu? Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde kendisine işkence yapan Kürt, öfkeyle şöyle bağırır: *"Ulan ben Kürdüm. Ben bu işlere karışmıyorum, sen Çorumlusun. Kürtlerle uğraşmak senin neyine gerek!"*

Kısacası **"Devletlerarası Sömürge Kürdistan"** kitabı, her yönüyle kendi toplumumuzu daha iyi kavramamıza olanak sağlayan çok değerli bir çalışma. Daha piyasaya çıktığı gün derhal toplatılan bu değerli çalışmanın içeriğine burada tümüyle değinme ne yazık ki olanaksız. Hiç sözünü edemediğimiz daha pek çok önemli konularda dikkat çekici belirlemeler var kitapta.

Sömürgeci-faşist Türk devletinin Kürdistan sorununa yaklaşımı biliniyor. İnkarcı ve katliamcı bir yaklaşımdır. Türk üniversitesi, basını ve aydınlarının tavrı da biliniyor. Ya devletin uygulamalarını alkışlayan, ya da gözünü ve kulağını gerçeklere kapatan bir sessizce onaylama yaklaşımıdır. Çok ilginçtir, İsmail Beşikçi olayına, onun, herbiri ayrı ayrı öneme sahip kitapları ve tezlerine yaklaşımda da, her iki kesim yukarıdakinin aynısı bir tavır sergilemektedir. Faşist yönetim, onu zorla ve işkenceyle susturmaya çalışıyor. Diğerleri de, en 'ünlü'sünden ünsüzüne kadar, ya mahkemelerde onun aleyhine tanıklık ve bilirkişilik yapıyorlar, ya da uğradığı baskıları görmemezlikten gelerek kafalarını kuma sokuyorlar. Tıpkı Beşikçi'nin tezlerine ve görüşlerine bilimsel bir yanıt verememenin ezikliğiyle gözlerini sımsıkı kapamaları gibi. Bu ise, kuşkusuz her iki kesim için de sadece ve sadece güçsüzlüğün ve acizliğin bir göstergesi olmaktadır.

Saygıdeğer bilim adamı İsmail Beşikçi'nin son kitabı üzerine burada şunları da söylemek gerekiyor: Eğer Türk üniversiteleri, gerçekten MİT'in bir şubesi değil de bilim yuvaları ise, demokrat geçinen basın, yine MİT'in bir şubesi değil de, birazcık onur taşıyorsa Beşikçi'nin ithamlarına yanıt verme cesareti gösterirler. En azından ellerindeki muazzam olanaklarla bu tezleri çürütür, yalanlarlar. Yine bu kitapta adları anılan Bülent Ecevit, Erdal İnönü, Prof. Mümtaz Soysal, Prof. Toktamış Ateş, Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, Uğur Mumcu, İsmail Cem, İlhan Selçuk gibi sözde sosyal demokrat ve ilericiler, eğer birer şarlatan değillerse Beşikçi'nin iddialarına ve kendilerine yönelik ithamlarına yanıt verme cesareti gösterirler. Ama hemen belirtelim ki, bu çevrelerden hiçbirinin buna cesaret edeceklerini sanmıyoruz; onlar yine çareyi, kafalarını kuma sokmakta bulacaklardır.

Türk aydınının yüz akı, Beşikçi Hoca!

Sizin de belirttiğiniz gibi Kürdistan artık eski Kürdistan değildir. Halkımız kendi gerçekliğini kavradıkça, sizin çaba ve çalışmalarınızın yeri ve önemini de daha iyi kavrayacaktır.

Onurlu mücadelenizi selamlıyoruz.

25 Mart 1990
Federal Almanya-PKK Davası'ndan bir tutuklu

Kürdistan Halkı, Direniş Tarihinin En Şanlı Dönemine Akıyor

Baştarafı 1. sayfada

Kurdistan)'nin komutanı ve PKK-MK Üyesi Mahsum KORKMAZ, Şırnak'ın Gabar Dağları'nda sömürgeci birliklerle girdiği çatışmada şehit düştü. PKK 1986 Ekim'inde gerçekleştirdiği III. Kongresi'nde 21-28 Mart arasını "Ulusal Kahramanlık Haftası" olarak Kürdistan devrim şehitlerine adadı.

Yine 16 Mart 1988'de faşist Irak rejimi tarafından gerçekleştirilen Halepçe Katliamı'nda katledilen 5 bin insanımızın intikamının alınması andı, Ulusal Kahramanlık Haftası'nın anlamını daha da derinleştiriyor. Bu kadar tarihi önemde anlamın birleştiği bir haftada, Kürt halkının ayaklanması kaçınılmazdı. Yine de ayaklanmaların başlaması için bir hazırlık ve çağrı gerekliydi. PKK öncülüğünde ERNK ve ARGK'nin siyasal ve askeri çalışmaları kitleleri hazır duruma getirmiş, PKK, değerlendirmeleriyle 1990 yılını kitle ayaklanmaları dönemi olarak seçmişti.

Her bahar Kürdistan halkı için umutların yeşerdiği dönem oldu. Kürdistan'da dağlar, ovalar yeşillenir, canlılar hareketlenir; Kürdistan gelinlik giyer, insanı, hayvanı ve bitkisiyle, taşıyla, toprağıyla kollektif hummalı bir kaynaşma başlar. Fakat bu defaki kaynaşma başkaydı. Halk daha bilinçli, daha örgütlü ve sömürgeciliğe karşı daha kinliydi. Ayaklanmaların ayak sesleri geliyordu. Daha 1989'da Nusaybin'de, Silopi'de, Şırnak'ta ayaklanmaların ayak sesi işitildi.

Türk sömürgecileri de gelişmeyi görüyor ve önlem alıyorlardı. Daha Mart ayının başından itibaren ilan edilmemiş bir savaşa başladılar. Binlerce askerin ve çetenin, özel timlerin katıldığı operasyonlar başlattılar.

Türk sömürgeci birlikleri 13 Mart'ta Savur'un Dengiza köyü civarında bir ARGK birliğini kuşattılar. Olaya bir hainin ihbarı neden olmuştu. Çatışma öğleden sonra başlayarak saatlerce sürdü. Düşman birlikleri sayıca çok üstündüler. Geri tepmesiz toplar kullandılar. Gerillaların şiarı belliydi; ölene kadar direniş. 50 civarında düşman askerinin öldürüldüğü çatışmada 12 özgürlük ve bağımsızlık savaşçısı, komutanları SALAH (Abdullah AVCI) ile birlikte şehit düştüler.

Şehit ARGK savaşçısı Kamuran DÜNDAR'ın cenazesine Nusaybin'de 5000 kişi katıldı. Kitlelerin sessiz yürüyüşüne tahammül edemeyen faşist-sömürgeci birlikler, halka ateş açtılar. Kitlelerden bir kısmı katledildi. Yaşı henüz 20 bile olmayan Şemsettin ÇİFTÇİ adlı yurtsever, annesi ve ablasının gözleri önünde önce dipçiklendi, dövüldü, arkasından kafasına kurşun sıkılarak katledildi.

Bu barbarlık karşısında halk ayaklandı. Esnaf kepenk kapattı. Öğrenciler okulları boykot ettiler. Çocuğu, kadını, işçisi, genci ve esnafıyla 70.000 kişilik Nusaybin cadde ve sokaklara döküldü. Barikatlar kurdu, sömürgeci barbarlığı lanetledi. Sömürgeci canileri taşladı. Bağımsızlık ve özgürlük sloganlarını attı.

Ayaklanmanın fitili ateşlenmişti: 16 Mart'ta Mardin'in kazaları olan Cizre, Silopi, İdil ve Midyat'ta esnaf kepenk kapattı. 18 ve 19 Mart'ta Cizre hazırlandı. Sabaha kadar komşular birbirine gidip geldi. Kadınlar ve çocuklar, kurye idiler. Dev örgüt sessizce ama dakik işliyordu. Köylüler, bir gün önceden Cizre'ye akın etmişti bile. 20 Mart'ta tüm Cizre ayaktaydı. Yürüyüş iki koldan oluyor, bağımsızlık sloganları atılıyordu. Binlerin oluşturduğu yürüyüş kolları şehir merkezinde birleşince, sömürgeci birlikler panzer ve özel timleri halkın üzerine sürerlerken, aralarında Abidin TUNCER (10 yaşında) adlı çocuğun olduğu en az 10 yurtsever katledildi, 100 civarında yurtsever de yaralanır, 350'si de tutuklanır. Cizre ayaklanmaya ara vermez. Sömürgeci kurumların tümü tahrip edilir. Atatürk'ün büstleri paramparça edilir. Her tarafta ERNK bayrakları dalgalanır. Sabaha kadar Newroz ateşi yanar. Tepeler kızıllaşır. Sokaklara sömürgeciler giremez. Halk silahını görmüştür, birlik ve direniş; inançla, taşla ve sloganla... Çocuklar, Türk gazetecilerine; "Biz Kürdistanlıyız, Cizre Kürdistan'dır, Kürdistan kurulacak; siz Türkiyeli misiniz" derler. Erkekler; "Kadınlarımız bizi eve bırakmıyorlar, direnmeden nasıl dağlalım" derler. TIR şoförleri, kornalarını çalarak ayaklanmayı kutlar. 20 Mart'ta bu defa 20.000'in üstünde Cizreli mezarlıktadır. Yine sloganlar atılmakta, zafer işareti yapılmakta, alkışlarla sömürgeciler protesto edilmektedir.

Cizre ayaklanmasını desteklemek amacıyla Silopi, İdil, Midyat; Derik, Gercüş, Kızıltepe ve Mazıdağı'nda esnaf, öğrenciler ve işçiler sivil genel grev yaparlar. 22 Mart'ta Kızıltepe'de çoğunluğunu çocukların oluşturduğu kalabalık bir kitle grubu yürüyüş yapar. Benzer yürüyüş Silopi'de de olur. Türk sömürgecileri, Kızıltepe'de 200, Mazıdağı'nda 100 kişiyi tutuklarlar.

25 Mart'ta tam bir askeri kuşatma altında olan Gever (Yüksekova)'da 5000'in üstünde yurtsever ayaklanır. Bir futbol maçını fırsat bilen kitleler sahada buluşurlar. Sömürgeci ordu, özel tim ve çeteler aleyhine slogan atan kitleler, hükümet konağı ve cezaevini kuşatırlar.

27 Mart'ta Diyarbakır'ın Çınar kazasında esnaf kepenk kapatır. 28 Mart'ta Silvan esnafı kepenk indirir. Farkin (Silvan) ARGK komutanı Mahsum KORKMAZ'ın doğum yeridir. Silvan halkı Ağit'i saygıyla anar. Akşam saatlerinde şehirde gösteri yapılır, sloganlar atılır, bildiriler dağıtılır.

Mardin'deki ayaklanmalar Kürdistan'ın önemli bölümünü ayağa kaldırmıştır. 16 Mart'ta

Kucaklayalım Mahsum'umuzu
Kucaklayın analar
Kardeşler kucaklayın Mahsum'umuzu
Sen yeni doğan Mahsum
Sen cevap vereceksin
dağların isyan çağrısına
Sen haykıracaksın
Sulardan devralıp intikam türküsünü
Sen vereceksin suyunu
çorak topraklarımızın...

Elazığ Fırat, Erzurum Atatürk, Adana Çukurova, Ankara Hacettepe, İstanbul, İzmir Ege ve Konya Selçuk üniversitelerinde öğrenciler Nusaybin ve Cizre ayaklanmasıyla dayanışma eylemini yaptılar. 17 Mart'ta Diyarbakır'da 3000 dolayında öğrenci ve halktan yurtseverlerin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. 28 Mart'ta Diyarbakır Lisesi öğrencileri "Mahsum KORKMAZ'ın ölüm yıldönümü nedeniyle boykot yaptılar. 26-27 ve 28 Mart tarihlerinde de Diyarbakır Dicle Üniversitesi'nden 6000 öğrenci 3 günlük boykot yaptı. Aynı üniversitede 28 Mart'ta 5000 öğrenci, Mahsum KORKMAZ'ı anma toplantısı yaptı. Bu toplantıda "ARGK-Botan Eyaleti"nin hazırladığı bildiri okundu.

21 Mart'ta Siirt Yüksek Eğitim Okulu öğrencileri gösteri yaptılar. 50 öğrenci tutuklanınca 200 öğrenci açlık grevine başladı. Aynı sürede Eruh, Şırnak, Van, Ergani ve Siverek'te de bazı yurtsever halk grupları ayaklanmalarla dayanışma eylemleri yaptılar. Aynı süre içinde Diyarbakır ve Antep Özel Tip cezaevlerinde kalan siyasi tutuklular, ayaklanmalarla dayanışma amacıyla açlık grevlerine girdiler. 26 Mart'ta İstanbul-Ümraniye'de bir okulda Atatürk büstü parçalanarak, duvara ayaklanmaları destekleyen pankart asıldı ve direğe çekilmiş TC bayrağı indirilerek, yerine PKK bayrağı çekildi. 21-28 Mart Ulusal Kahramanlık Haftası boyunca ARGK de eyleme kalktı.

Zaferle kapattığımız Ulusal Kahramanlık Haftası-1990'da henüz kitle ayaklanmaları bitmiş değildir. Sadece Kürdistan'da yarım milyonu aşkın yurtsever, ulusal kurtuluş ayaklanmalarına katılmıştır. Örgütlü ulusal kurtuluş ayaklanmaları, Kürdistan halkını bütünleştirmede büyük bir adım gerçekleştirmiştir. Ayaklanmanın ilk günlerinde Güney Kürdistan'ın Kamışlı kentinde 50.000'in üstünde yurtsever insanımız dayanışma mitingi yaptı. Atina (Yunanistan) ve Brüksel (Belçika)'de ERNK-Avrupa Örgütü basın toplantıları yaptı. Yurtseverler; Batı Almanya, Fransa, İngiltere, İsveç ve İsviçre'de Türk elçilik ve konsoloslukları önünde protesto eylemleri yaptılar, Türk bayraklarını yaktılar, bildiriler dağıttılar. Kürdistan Komiteleri, Avrupa kamuoyunu Kürdistan halk ayaklanmaları konusunda sürekli bilgilendirdiler.

Ayaklanma haftası boyunca 20 ARGK savaşçısı (14'ü Savur, 4'ü Pervari, 2'si Uludere'de), Cizre ve Nusaybin ayaklanmalarında en az 30 yurtsever şehit düştü, 100 dolayında yurtsever ise yaralandı. Cizre, Nusaybin, Kızıltepe, Çınar, Diyarbakır, Siirt, Elazığ, Mersin ve İstanbul'da 2000 civarında yurtsever tutuklandı.

Halkımız, Türk sömürgeciliğine karşı verdiği ulusal kurtuluş mücadelesi bu ayaklanma sınavından başarıyla geçti. Ayaklanmalar kitlesel ve halkçı karakterdedir. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar, öğrenciler, işçiler, esnaf tüm halk ayaklanmalara katılmıştır. Halk ayaklanmalarımız silahsız-siyasal ayaklanmalardır. Halk ayaklanmalarımız, ulusal kurtuluşçu ayaklanmalardır. Türk sömürgeciliği, tüm kurumları ve tüm işbirlikçileri hedeflenmiş; kitle oldukça bilinçli ve örgütlü olarak "Yaşasın bağımsızlık" sloganlarını atmış; "Kürdistan" kelimesi ilk defa bu denli açık ve kitlesel olarak söylenmiştir. PKK'ye, ARGK'ye ve ERNK'ye, Abdullah ÖCALAN yoldaşın önderliğine bağlılık yüzbinlerin ayaklanması ve eyleminde dile gelmiştir. Ayaklanmacı, savaş esiri, dayanışmacı öğrenci ve Avrupa'daki, Ortadoğu ülkelerindeki yüzbinlerce yurtsever "Ulusal bağımsızlık" sloganı etrafında birleşmiştir. Halk ayaklanmalarımız, dünyanın en meşru ve belki de en cesur kitlesel eylemleridir. Çünkü, dünyada Türk sömürgeciliği türünde barbar bir sömürgecilik kalmamıştır. Yine dünyanın hiçbir halkı, halkımızın üstündeki bu zor uygulaması kadar bir zorla yüzyüze değildir. İnsanlık Kürt halkının direniş ve ayaklanmasından daha meşru ve haklı bir ayaklanmaya şahit olmamıştı.

Ayaklanmalar bir başlangıçtı. Duraksayabilir, ama kesilmez. Çünkü koşulları vardır; çünkü halkın ayaklanma dışında çaresi kalmamıştır; çünkü halk korku sınırını aşmıştır, halk gücünün farkına varmış, mücadele yolunu öğrenmiştir; çünkü halkın bilinci ulusal kurtuluş için ayaklanmaların zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır; çünkü PKK öncülüğünde ERNK ve ARGK örgütlenmesi, halkı sürekli ayaklanmalara kaldıracak düzeye gelmiştir.

Önümüzdeki sayılarda ayaklanma pratiklerini detaylı inceleyecek, ortaya çıkardığı örgütsel, siyasal ve mücadele görevlerini irdeleyeceğiz. Fakat hemen şunu söyleyebiliriz: Halkın örgütlenmesini derinleştirme; ERNK örgütlenmesini gençlik, kadınlar, işçiler, esnaf, çocuklar, şehit aileleri içinde kurma; okulda, mahallede, fabrikada, camide örgütlenmek, şehirlerde topyekün halk örgütlenmesine varma; ayaklanmanın fazla potansiyelini ARGK'ye aktarma; halkımızın direniş sesini dünya halklarına aktarma; geniş bir dayanışma çemberi oluşturma vb. görevleri yerine getirme ivedidir.

Bunun yanısıra Kürt reformistlerine birkaç sözümüz var; halk onları reddetti. Halk son sözü söyledi: "Ya ulusal bağımsızlık, ya da ölüm!" İşçisi, aydını, köylüsü, küçük-burjuva yığınları, "Ulusal bağımsızlık" sloganı etrafında birleştiler halkımızın ayaklanma eyleminde bu durum çok nettir. Reformist gruplar, yıllardır halkımızın geleceğinden habersizler ve halkla bağlarını kesmiş durumdalar. Halk, ayaklanmalar boyunca PKK'ye bağlılığını sergiledi. Ayaklanmalar ERNK'nin eylemleridir. ERNK'nin sloganları, örgütlenme ve mücadele anlayışı, ayaklanmalarda hayata geçirilmiştir. ERNK'nin gençlik, kadın ve işçiler arasındaki öncü güçleri ayaklanmaları yönetmiştir. Ayaklanma tümüyle ERNK'nin inisiyatifi altında geçmiştir. ARGK'nin pratik direktifleri yığınlara yön vermiştir.

SÖMÜRGECİ TÜRK DEVLETİ "ŞİDDETLE ÇÖZÜM"DE DİRETİYOR

Kürdistan halk ayaklanmaları, Türk devletini hem suçüstü, hem de çaresiz bir durumda yakaladı. Çünkü, Kürdistan gerçekliği tüm çıplaklığıyla ve tüm ağırlığıyla, hem de milyonların yer aldığı bir kitlesellikle Türk devletinin karşısına dikildi. Kürdistan halkı taleplerini net koydu: **"Ulusal bağımsızlık ve halk demokrasisi", "Sömürgeci ordu Kürdistan'dan çekilmeli", "Kürdistan'da özel tim kalmamalı", "Çete birlikleri hemen dağıtılmalı", "Zoraki göç uygulamasına hemen son verilmeli", "Sömürgeci terör, işkence ve tutuklamalara son verilmeli."** Halk bunları hangi amaçla sağlayacağını da gösterdi. **"Parlamento ve reformist amaçlarla değil, direnişle, halkın meşru mücadele ve örgütlenmesiyle"** tüm taleplere varılacaktı. Halkın bu talepleri doğrultusunda örgütlenme ve mücadele düzeyi bir daha ortaya koydu ki; "Misak-ı Milli" politikası iflas etmiştir.

Türk sömürgeciliği Botan'a sıkıştırılan bir gerilla mücadelesine razıydı. Bu amaçla güçlerini düzenlemiş, özel timleri yerleştirmiş, çete birlikleri kurmuş, politikasını buna göre saptamıştı. Bu politika iflas etti. Halk ayaklanmaları şiddet politikasının, PKK'yi terörist gösterme çabasının, çeteciliğin, zorunlu göçün, köy boşaltmanın, özel tim terörünün çare olmadığını göstermiştir. Şiddet, daha fazla direniş doğurur.

Biz, halklarımızın çıkarına olduğuna inandığımızdan, Türkiye halkı üzerinde etkisi olan politikacıların, gazetecilerin, aydınların sağduyulu davranmalarını isterdik. İyi niyet talebimiz saflık değildir. Tabii ki sömürgeci-faşist rejimin askeri ve siyasal sözcülerinden iyi niyet beklemiyoruz. Fakat kendi kendilerini aldatmasınlar; inkar ve şiddet yolunda diretmeleri kendileri için felaket olur.

Türkiye burjuva basını gerçeği görmüş, belli yanlarıyla işlemiş, ancak gerçekçi davranmamıştır. Basın muhabirleri, özel timler tarafından otele kapatılmış, tehdit edilmiş, makinaları parçalanmış, hırpalananları ve tutuklananları olmuş, buna rağmen basın Genelkurmaylık kaynaklı haberlere itibar etmiştir. Ayaklanmaların kitlesel karakterini yazma, diğer yandan da ayaklanmaları "teröristlerin kışkırtması ve provokasyonu" olarak gösterme hangi ahlaki ilkeye sığar!.. Türk devleti, o denli acze düştü ki, "ayaklanmaları bir kadın teröristin(!) telsizle yönlendirmesine" bağladı. Üstelik bu iddiayı tam bir sefil ve aciz İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu açıkladı. Bu senaryoya uygun olarak sıradan bir kadın da tutuklandı. Türkiye burjuva basını, hiç tereddüt etmeden büyük manşetlerle bu iddiayı işledi. Böylesi ahlaksal düşkünlük ancak Türk basınında sergilenebilirdi. Halbuki bakan açıklamasını yaparken afişe edilen Kürt kadını savcılık tarafından serbest bırakılıyordu. Anlaşılan sömürgeciler gün kurtarıyordu.

Ne zaman Kürdistan sorunu ve ulusal kurtuluş mücadelesi çarpıcı örneklerle gündeme gelse, köşe yazarları hemen kaleme sarılırlar. Fakat bu defa suçüstü yakalandılar. Altan Öymen, M. Ali Birand (Milliyet), Taha Akyol, Nazlı Ilıcak (Tercüman), Oktay Ekşi (Hürriyet), Hasan Cemal, Uğur Mumcu (Cumhuriyet) ve Necati Zincirkıran (Günaydın)'a kadar olan tüm köşe yazarları ayaklanmaların kitlesel karakterini, "Misak-ı Milli"ye karşıtlığını ve PKK'nin ayaklanmalarındaki öncülüğünü inkar edemiyor. Tüm köşe yazarları "Misak-ı Milli elden gitti, yok mu kurtaracak" diye feryat ediyorlar. Ayaklanmaların meşruluk yanı, siyasal talepleri ortada olduğu halde, köşe yazarları halen "sorunun ekonomik ve sosyal reformlarla giderilebileceğini" ileri sürebiliyorlar. Bu bir çıkmazdır, Türkiye burjuva ideologları için. Kendileri de verilenle açıklıyorlar ki, "ekonomik ve sosyal kalkınma politikası" iflas etmiştir, kendilerinin "Doğu ve

Bir yurtseverin bacağındaki sömürgeci kurşunlar

Güneydoğu" dedikleri Kürdistan'da yatırımlar sıfır noktada seyretmektedir. Sömürgeci eğitim kurumları yarı yarıya kapalıdır.

Köşe yazarları felaket ekiyor ve devleti şiddete itiyorlar. Ya da Genelkurmaylığın talimatları doğrultusunda şiddetin propagandasını yapıyorlar. "Milli Birlik" çağrısı yapmayan köşe yazarı yok gibidir. Neyin milli birliği?! Faşist baskılarla yürütülen, bir halkın inkarı üzerinde yükselen bu sistem! Bu sistem yıkılmaya mahkum değil midir? Uğur Mumcu, 1925'i örnek veriyor, "tüm partiler birleşsin" diyor. Hasan Cemal, "hedef küçültülsün, hedef kapsamında kalan herkes ezilsin" diyor. Sadist köşe yazarı Yalçın Doğan (Milliyet), Carter'in İran Şah'ına önerdiği formülü öneriyor, "önce şiddetle sukûneti sağlama, sonra reform" diyor. Milliyet'ten Hasan Pulur, Hayri Kozakçıoğlu'nun buyruklarını belirleyici alıyor, "seyirci olmaz, herkes Misak-ı Milli vatandaşlığına" diyor. M. Ali Birand, korkmuş olacak ki, "sosyal ve ekonomik önlemleri" utangaç bir şekilde ileri sürüyor, "içte şiddete evet, dışta ise başarılı olamayacağı, Türk devletini teşhir edeceği için hayır" diyor. Milliyet'ten Derya Sazak "ABD, Türk devletini maceralara itebilir" diyor. Anlaşılan köşe yazarları ırkçı şovenizm ve saldırganlığı tek doğru çözüm görüyorlar. İstisnasız tümü nasıl ırkçı olduklarını, uydu olduklarını, anti-demokratik bir karakter taşıdıklarını sergiliyorlar. Örneğin, Hizbullah adlı bir örgütün Kürdistan'da ne işi var?! Böyle bir örgütün Kürdistan'daki varlığını ileri sürebilecek tek insan var olamaz. Kürdistan'da dinsel gericilik emperyalizm ve TC kaynaklıdır. Türk köşe yazarları ve özellikle Uğur Mumcu bunu çok iyi bilir. Kürdistan'ın müslüman yığınlar, hacısı, hocası da ulusal sloganlarla ERNK bayrağı altında ayaklanmıştır. Uğur Mumcu'ya bakılırsa "PKK, olmayan bir Hizbullah'la ittifak yapmaktadır, ayaklanmalara tarikatlar öncülük etmektedir."

Türk burjuva köşe yazarları, sözde demokrat, rejimin ideologları bunu iyi bilirler ki, yazdıklarıyla faşizmin kuyrukçuluğunu yapıyorlar, ırkçılık ve anti-demokratizmi yayıyorlar. Yaptıkları Özel Harp Dairesi'nin ajanlığıdır. Unutulmamalı ki, artık "Misak-ı Milli" yaşatılamaz. Kürdistan halkının ulusal hakları yadsınarak burjuva demokratı bile olunamaz.

Ayaklanmalara karşı alınan tutum, Türk burjuva politikacılarının da nasıl anti-demokratik, ırkçı ve faşizmin gölgesinde, generallerin emirleriyle çalışan yaratıklar olduğunu gösteriyor.

Parlamentoda yer alan Kürt milletvekillerinden sözde 'radikal' olanları Ahmet Türk, M. Ali Eren, Adnan Ekmen vd.'lerinin tutumu özel timlerin çekilmesini talep etmekten öteye geçmedi. Tehdit edilmiş olacaklar ki hemen sindiler ve ilk günkü açıklamalarını bile bir daha tekrarlama cesaretini gösteremediler. Dönemin en aşağılık milli hainleri Fuat Atalay ve Nurettin Yılmaz yine öne alınıyorlar. Bunlar "Misak-ı Milli"yi sömürgecilerden daha hararetli savunuyorlar.

Sözde, sosyal demokrat olan SHP başkanı Erdal İnönü, şovenizm ve anti-demokratizmde babasını bile geçti. Profesör bozuntusu, politikacılıktan çok generalliğe soyunuyor; "Ayaklanmalar halk hareketi değil, ayrılıkçı güçlerin eylemleri" diyor. "Misak-ı Milli birliği" için generallerin gölgesinde "milli koalisyon çağrısı" yapıyor. DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel bile üç burjuva partisinin ittifakını, "erken seçim" şartına bağlarken, Erdal İnönü buna bile gerek görmüyor. Babasının yöntemlerini savunuyor; yani anti-demokratik ve terörist düzenlemeleri getirecek "milli bir koalisyonu" savunuyor. DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit ayaklanmaları "kitle hareketi" olarak getirmekte, öte yandan "teröristlerin ezilmesini" önermektedir. Peki kimdir teröristler? Ayaklananlar kadını, çocuğu, yaşlısı ve genciyle milyonlardır. Askeri baskılarla ayaklanmanın yayılması önlenmişti. Her ayaklanan terörist ise, kitle kimdir?

Türk burjuva partileri tam bir ikiyüzlülük içindeler. Rejimleri sarsılıyor. Bunu gördükçe büsbütün sarsılıyorlar. Aslında tüm önerileri çıkmaz ve çaresizlikle-

➢

Halkımızın ayaklanma eyleminde; cephenin ne olduğu, mücadelenin ne olduğu net olarak sergilenmiştir. Bunlar üzerinde tartışma olamaz. Tabii ki, herkesten beklediğimiz ayaklanmaları destekleme tutumudur. Eğer, reformist gruplar bu duyguyla hareket ediyorlarsa, diyeceğimiz bir şey olamaz. Ama bu tutumun da siyasal ve mücadele pratiği olmalıdır. Ulusal kurtuluş cephesine gelinmeli, ulusal kurtuluş için mücadele edilmelidir. PKK'ye "terörist" deniyordu. Düşman da kabul ediyor ki, ayaklanmalara PKK öncülük ediyor. ERNK kabul edilmiyordu; Cizre ve Nusaybin'de ERNK binlerin eyleminde vücut buldu. PKK ve ERNK, mücadele yolunu gösteriyorlardı. Reformist gruplar ısrarla bu yolu reddettiler. Sömürgeci burjuvazinin gediklerine güvendiler.

Şimdi bir daha akla kara ayrılmıştır. Görüyoruz ki KOM-KAR, Peşeng, Rizgari vb. reformist, ilkel-milliyetçi gruplar, pişkince ve utanmadan ayaklanmaları sömürmek, bu yolla kendilerini yaşatmak istiyorlar.

Onlara sesleniyoruz: Biraz namuslu olun. Kürdistan çocuklarına, kadınlarına, şehitlerine saygılı olun. Eğer saygılıysanız, onların gösterdiği yoldan yürüyün. Yürümeye gücünüz yoksa, ayaklanmaları kemirmeyin. Çünkü aynısını faşist-sömürgeciler yapıyorlar.

Tüm yurtseverlerin, halk ayaklanmalarımızın kazanımlarını korumada titiz olması gerekir. Ayaklanmaları bastırmak için Türk sömürgecileri ve emperyalistler, en çok Kürt uşaklardan yararlanacaklardır. Şimdiden Türk burjuva gazeteleri bu tür çağrılarla doludur. Yurtseverler, reformist grupların demagojisine kanmamalılar, her yerde onları teşhir ve tecrit etmeliler. Çünkü, artık reformist ihanete tahammülümüz yoktur.

Türkiye sol gruplarından da devrimci tutum bekliyoruz. Ayaklanmalarımız, Türkiye emekçilerinin kurtuluş mücadelesi için de hayati önemde fırsat yaratmıştır. Türk burjuvazisinin ayaklanmaları bastırma yöntemi belli olmuştur. Burjuvazi şoven milli birlik çağrısı yapıyor, burjuva partileri ve basını birleşiyor, topluma şoven bir dalga yaydırılmaya çalışılıyor, Türkiye'deki anti-demokratik düzen ve uygulamalar daha da katılaşıyor. Nettir ki, Türkiye'de burjuva anlamda bile demokrasi, Kürdistan sorununun çözümünden geçer. Kürdistan halkı, kendi sorununu çözmenin yolunu bulmuş ve bunun mücadelesini vermektedir. Türkiye sol güçleri bu gelişmeye seyirci kalamazlar. Unutulmamalıdır ki, Kürdistan halkına vurulacak her darbe, Türkiye halkı üzerindeki baskı ve sömürünün daha da yoğunlaşmasını getirecektir.

Türkiye sol güçleri, bir bildiriyle yetinmesinler. Tutum net, devrimci ve pratik olmalıdır. Ayaklanmalarda PKK öncülüğü görülmelidir. Ayaklanmalara eylemsel olarak dayanışmalar geliştirilmelidir. Ayaklanmalara yüzeysel değil, özleri kavranarak yaklaşılmalıdır. Ayaklanmalar, ulusal bağımsızlığı hedefleyen, devrimci, yurtsever, demokratik, kitlesel siyasal başkaldırılardır. Ayaklanmaların bu gerçeğine ve bu gerçek içinde PKK'nin rolüne saygılı olunmalıdır. Burjuva şovenizmi ve ordunun terör ve katliamlarına karşı durulmalıdır. Türkiye sol güçlerinden beklediğimiz, yazılı, sözlü ve eylemsel olarak kendi burjuvalarına karşı durmalarıdır. Dayanışma yolu o kadar net ki ve dayanışma olanakları o kadar çok ki, bu görevler rahatlıkla yerine getirilebilinir.

Ve herkes şundan emin olmalıdır: Engeller ne olursa olsun; Kürdistan halkı faşist sömürgeciliği, reformist ihaneti ve sosyal-şovenizmi mutlaka yenecektir. Halk ayaklanmalarımız süreklidir. Kürdistan'da parola sürekli eylemdir; ulusal kurtuluşu sağlayıncaya kadar direniş ve ayaklanma!

rini yansıtmaktadır. Zaten fiilen tüm burjuva partileri ordunun gölgesinde ve onun buyruklarıyla çalışıyorlar. 1984'ten beri defalarca "Milli Birlik" gösterilerinde bulundular. Acınacak bir durumdalar. Gerçeklerle oynanmaz. Kürt halkının sömürgeci devlet ve partileriyle tüm bağlantıları yıkılmıştır. Burjuva partileri istedikleri kadar "Milli Birlik" yapsınlar, artık Kürdistan halkını durduramazlar, sarsılan sömürgeci rejimin ömrünü uzatamazlar.

Ayaklanma bölgesine giden sömürgeci partilerin ortak heyetinin roporu her şeyi ortaya koyuyor. Heyetin SHP'li üyesi Muğla parlamenteri Musa Gökbel, T. Özal'a ve parlamentoya sunduğu raporda şunları diyor; *"Eğer yüzdeye vurursak insanların %80'i bağımsız Kürdistan devletini düşünüyor. Video filmlerinden edinilen izlenim, halkın PKK'nın yanında olduğu izlenimiydi."* Aynı rapora göre, Kürdistan'da Türk devletinin adı "keriz" olmuştu. Peki, sömürgeci burjuva partilerinin liderleri "Milli Koalisyon"la neyi kurtaracaklar? Şimdiye kadar birlik değiller miydi?

Türk Genelkurmaylığı, halen mevcut politika ve yeni yönelimlerin yönetim kademesidir. Kararları Necip Torumtay ve ona bağlı Hayri Kozakçıoğlu veriyor. Nusaybin'de de, Cizre'de de Türk ordusu, silahsız halka saldırdı. Panzerler ve özel timler halkın üzerine sürüldü. Mardin, Siirt, Van ve Hakkari'nin tüm kazalarını kuşatma altına aldılar. Tüm ajan ve muhbirlerini harekete geçirdiler. Yeni ayaklanmaların olmaması için şehirlerde potansiyel öncüleri gece operasyonlarıyla tutukladılar. Bu şekilde tutuklanan insan sayısı birkaç bindir.

Türk devleti ateş yolunu seçmiştir. Mardin'e yeni askeri birlikler kaydırılıyor. Mardin'de resmi açıklanan asker sayısı 60.000 kişidir. Özel timler, çeteler, ajanlar, işkence uzmanları buna dahil değildir.

Genelkurmaylık kendi görüşlerini, tüm burjuva partilerine egemen kıldı. Ayaklanmalar, "devlete ihanet" olarak değerlendirildi. Köşe yazarları, özel tim zulmünü kınadıkları için Kürt kökenli parlamenterlere saldırtıldı. Onlara göre "herkes PKK'ye karşı birleşmeliydi." Türk devlet yetkilileri ve politikacıları, Antalya'da yapılan "Türkiye-Avrupa Topluluğu Karma Parlamento Komisyonu Toplantısı"nda topluluğun Akdeniz Bölge Sorumlusu Abel Matutes'in, *"Güneydoğu'daki olaylarda Türk askerlerinin sergilediği tutum Türkiye-AT ilişkilerini bozabilir"* şeklindeki konuşmasına bile tepki gösterdiler. Faşist devlete göre herkes kayıtsız-şartsız Türk devlet barbarlığını desteklemeliydi.

Necip Torumtay, yaptığı açıklamalarda "hükümetle hemfikir olduğunu ve ayaklanmaların şiddetle ezileceğini" söyledi. Gerçekte ortada hükümet ve hükümet inisiyatifi yoktu. Her şey askerlerde bitiyordu. Gerek Torumtay, gerek Kenan Evren, gerekse Recep Ergün yaptıkları açıklamalarda *"Yeni sıkıyönetimlere ihtiyaç yoktur, çünkü zaten olağanüstü hal yasası bu kapsamdadır, ayrıca sıkıyönetim ilanı dünyanın dikkatini Kürdistan'a daha çok toplayabilir"* görüşünü ileri sürdüler.

Faşist rejimin tüm yetkilileri "Milli Birlik" ve "liderlerin bir araya gelmesi" sloganlarına sarıldılar. 28 Mart 1990 günü Milli Güvenlik Kurulu toplandı. Toplantıya Cumhurbaşkanı Turgut Özal, Genelkurmay Başkanı N. Torumtay'ın yanısıra içişleri, savunma ve dışişleri bakanları, kuvvet komutanları, jandarma genel komutanı vd. faşist devlet ve ordu yetkilileri katıldılar. Bu toplantıda, ayaklanmaların kitlesel karakterli ulusal bağımsızlığı hedefleyen hareketler olduğu tespiti yapıldı ve 1925-40 döneminde olduğu gibi şiddetle ezilmeleri karara bağlandı. Bu doğrultuda siyasal parti liderleri arasında birlik öngörülüyor. Ordudan talimat alan Turgut Özal, parti liderlerine zirve için çağrı yaptı.

Toplantı kararlarını televizyonda yaptığı bir konuşma ile kamuoyuna açıklayan Turgut Özal, Kürt halkını teröristlikle suçladı ve katliamla tehdit etti. Faşist rejimin başı, terörizm demagojisiyle rejimi daha da katılaştırmak ve kendini meşrulaştırmak istiyor.

Toplantıda alınan kararlardan biri basına getirilen kısıtlamalar ve basına yüklenen görevlerdi. Buna göre PKK hakkında olumlu hiçbir şey yazılmayacak, ordu vahşeti gözlenecek, özel tim terörü övülecek, özel timler şirin gösterilecekti. Milliyet, Hürriyet vd. gazetelere bakılırsa bu konuda basın ahlakının ne kadar düşürüldüğü görülebilir.

Alınan kararlardan bir diğeri de orduya en geniş inisiyatifi vermekti. Kozakçıoğlu "tarafsızlık istemiyorum" talebi tüm uşakları için emir oldu. Asker azmış gibi, Trakya'dan Kürdistan'a ek birlikler aktarılmaktadır. Kendini "Kürdistan'ın kralları" ilan eden özel tim elemanlarına sınırsız yetki veriliyor.

Halka yönelik provokasyon ve sindirme politikası yoğunlaştırılıyor. Duvarlara propaganda ve "teslim ol" afişleri asılıyor, sessiz operasyonlarla yüzlerce insan gözaltına alınıyor. Mevcut durumda 21-28 Mart tarihleri arasında tutuklanan en az 2000 insanımız mevcuttur. Bunların önemli bir kesimi kadın ve çocuk yaşta gençlerdir. Boykot yaptıkları için Siirt'te tutuklanan 50 öğrenci ve halen yapmadıkları halde gösteri yapabilecekleri gerekçesiyle Kızıltepe'de tutuklanan 30 öğrenci de bu sayıya dahildir. Tutuklananlar Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne sevkediliyor. Dayak ve işkence altında mahkemeye çıkarılıyorlar. Cumhuriyet başsavcı yardımcısı yargılamalar için Diyarbakır'a yollandı. Esir yurtseverler "ateşli silahlar yasası, gösteri ve toplantı yasasına aykırı davranışlarda bulunmak, Kürtçe slogan atarak bölücülük propagandası yapmak, adam öldürmek(!), Türklüğe hakaret(!), Atatürk büstünü parçalamak ve Türk bayrağını yakmak" vb. suçlardan yargılanmak istenmektedirler.

Faşist-sömürgeci devlet, yeni bir "istiklal mahkemeleri" dönemi açıyor. Faşist terörle Kürt halkına gözdağı veriyor.

Yeni yönelimlerin bir parçası olarak, dışa yönelme planları çiziliyor. Bekaa ve Şam hedef yapılıyor. Suriye ve Lübnan'daki karanlık güçlere el atılıyor. İsrail'le ve Irak'la birlikte operasyon hazırlıkları yapılıyor. Basına yansıdığı kadarıyla CIA ve Pentagon da bu senaryonun içinde. Bu yolla dikkatler asıl sorundan dışarı çekilmek isteniyor.

Milli Güvenlik Kurulu'nda alınan kararlar doğrultusunda boşaltılan 500 köye ek olarak en az 1000 köyün daha boşaltılması, yaygın sürgün ve zoraki göçün hayata geçirilmesi planlanıyor.

Cezaevlerinde siyasal tutukluların hakları gaspediliyor. Siyasi tutuklular üzerine yeni ve daha baskıcı terör uygulamaları getiriliyor.

Bunlar yeni yönelimler ya da uygulamalar değildir. Son altı yıldır fiilen sömürgeci özel savaş tüm şiddet araçlarıyla sürdürülüyor. Ortaya çıkan net bir sonuç vardır. Türk sömürgeciliği şiddetle sonuç alamaz. Kürt halkının sömürgeci şiddetten de yılacak bir durumu yok. Çünkü, bıçak kemiğe dayanmıştır. PKK; programı, örgütlenmesi ve mücadelesiyle Kürt halkını bugünlere hazırlamıştır. Türk devleti, şiddetin her türlüsünü kullandı. Kürt halkı direnecek ve her yeni şiddet gösterisine tepkisi daha büyük olacaktır. Şoven "Milli Birlik" çabaları da sonuçsuzluğa mahkumdur. Çete denebilecek bu caniler grubu, Kürt halkı üzerindeki tüm otoritesini yitirdiği gibi, ergeç Türkiye emekçilerini de karşısında bulacaktır. Türk devleti, milyonların ayaklanmasına rağmen, halen "dış destek" uydurmasına sarılmakta, durmadan komşu halkları tehdit etmektedir. Bizce bu tehditler boştur. Hiçbir halk, faşist TC'nin saldırılarına ve terör eylemlerine karşı boş duracak değildir. PKK'nin kaynağı Kürdistan halkıdır. Başta Ortadoğu halkları olmak üzere dünya halklarının devrimci, yurtsever ve hümanist güçleri gittikçe daha artan oranda Kürdistan halkının kurtuluş mücadelesini destekliyorlar.

Faşist-sömürgeci rejim tıkanmıştır. Propagandayla tıkanmayı ve tükenişi aşamaz. Atacağı her yanlış adım onu kaçınılmaz sonuna yaklaştıracaktır. Masum insanların kanını dökmenin hesabını faşist-sömürgeci rejim fazlasıyla ödeyecektir.

Kurtuluş mücadelesini halk ayaklanmalarına vardıran Kürdistan halkı için daha çok şehit vereceğimizi biliyoruz. Fakat Türk sömürgeciliğini yeneceğimizden de eminiz. Halk olarak karşımıza çıkarılacak tüm sömürgeci engelleri aşacağız. Ayrıca Türkiye emekçileri ve öncü güçlerine bir daha çağrıda bulunuyoruz; sessiz kalarak sömürgeci-faşist cinayet şebekesinin cinayetlerine seyirci kalmamalılar. Aynı şekilde dünyanın tüm ilerici, devrimci ve yurtsever güçlerine, insan hakları ve devletler hukukundan yana tüm kurumlara çağrıda bulunuyoruz; Türk sömürgeci devletinin soykırım, katliam ve terörüne karşı durun.

DEVRİMCİLERE VE YURTSEVER HALKIMIZA!

PKK önderliğinde yükselen halkımızın onurlu davası, sayısız bedeller ödeyerek, çokça kan-ter dökerek, çok acılı ve çileli bir yaşamın dönemeçlerinden geçerek bugünkü görkemliliğine ulaşmıştır. Bugün her cephede devrimle karşı-devrim kıyasıya bir hesaplaşma içindedir. Halkımızın bizzat karar gücü olarak katıldığı ulusal kurtuluş savaşımız şehitlerimizin manevi komutasında, APO'nun yol göstericiliğinde, PKK'nin doğru devrimci hattında ileri yürüyüşünü aksatmadan sürdürüyor. Bugün düşman çaresizdir. Savaşı daha fazla sürdürmeye takatı kalmamıştır. İçine düştüğü çaresizlikle ne yapacağını bilememektedir. İflas etmiş silahları kullanmaktan başka çare bulamıyor. Bu nedenle etkisizleşen özel savaşı daha da derinleştiriyor. Buna ek tedbirlerle kendi insanlıkdışı vahşet uygulamalarına zemin yaratmaya çalışıyor. Yeni itiraf yasalarına sarılıyor. İhanete daha fazla ödül biçiyor. Halkı baskı ve katliamlarla sindirme provokasyonları geliştiriyor. Her gün birçok öldürme ve katliamlar gerçekleştiriyor. Halka zorunlu göçü dayatıyor. Bununla yaşam zindan edilmek isteniyor. Bin yıllara sığdırılan kan, vahşet, bugün birkaç yıl gibi kısa yıllara sığdırılarak uygulanıyor.

Bütün bunlar çaresizliğin, bitmişliğin, tükenmişliğin ürünüdür; son çırpınışlarıdır. İkiyaka katliamı, Nusaybin, Silopi, Van vb. yörelerde uygulanan katliamlar, bunun mesajıdır. Çünkü devlet karar gücü, emir gücü değildir artık. Halkımız, sömürgeci-faşist rejimin kararını tanımıyor. Emir gücü olan, karar gücü olan PKK'dir. PKK şahsında somutlaşan halkımızın kendisidir. Halkımız, bunun için ölümü kucaklıyor, sokaklara dökülüyor, dağlarda gerilla mevzilerinde savaşıyor. Direniş çağrıştıran zılgıt sesleriyle, şehit evlatlarına karşı son görevlerini yerine getiriyor. Sevgili evlatlarını Parti-Cephe-Ordu bayrağı altında savaşmaya gönderiyor. Kesk-û Sor-û Zer'le her yeri süslüyor.

Halkımızın bağımsızlık ve özgürlük çağrısı, Türkiye halkını ve işçi sınıfını da harekete geçiriyor. Grevler, öğrenci olayları, protesto eylemleri vb. kıpırdanmalar gibi büyük bir gelişme potansiyeli ortaya çıkıyor. Daha şimdiden savaşımız yeni dönem halk demokrasisi yürüyüşüyle zaptedilmez gelişmelerin sahibi oluyor.

1984 silahlı kurtuluş kuvvetlerimizin atılımıyla halkımız çektiği acı günlerin öfkesiyle, yitirdiği evlatlarının intikam hırsıyla ulusal kurtuluş davasında saflaştı. Maddi yardımla, savaşçı göndermekle, halk savaşının kıvılcımını yakıcı gür bir ateşe dönüştürdü. Bir kere tarihi fırsatı yakalamıştı. Parti-Cephe-Ordu gibi, güçlü-kuvvetli silahların sahibiydi. Bu güçlü kuvvetli silahlarla ayağa kalkmış, düşmanı sorguluyor ve yaptığı kötülüklerin hesabını soruyordu. Bu yıllarda silahlı kurtuluş kuvvetlerimizin başında **Mahsum KORKMAZ (Agit)** yoldaş, bu gelişmelerde belirgin bir rolün sahibi olarak öne çıkmıştır. **Agit** yoldaş önder rolüyle giderek kurtuluş kuvvetlerimizin sembolü haline geliyor; ismi, halk arasında ayağa kalkmanın çağrısı ve halkın direniş isteğini tutuşturan ateş oluyordu. 15 Ağustos atılımıyla bütünleşen **Mahsum**, düşmana korku ve telaşı yaşatan silahın adı olmuştu. Bu nedenle düşman, 28 Mart 1986'da Gabar Dağı'nda çıkan çatışmada, kendisine ecel teri döktüren **Agit** yoldaşı özel hedefleyerek şehit etti.

Böylece **Agit**'imiz 28 Mart 1986 yılında şehitler kervanına katılır. Kahramanlar kahramanı **Agit**'in kaybı, halkımızı derin bir üzüntüye ve kedere boğar. Halkımız bu büyük acının ızdırabı ile mücadele kinini daha da biler. **Agit**'in intikam hırsıyla, halk ulusal kurtuluş bayrağını daha da yükseltmek için and içti. Halkın kabaran öfkesi kısa sürede **Mazlum**'un ve **Mahsum**'un anısına 21-28 Mart günlerini Ulusal Kahramanlık Haftası ilanıyla bütünleştirerek bir şamar gibi düşmanın, hainin suratına indi. **Mahsum** adı, düşmana ölüm saçan makinadır. Halkımızın kurtuluşudur, inançtır, kararlılıktır, fedakarlıktır, disiplindir; Partiye ve Parti Önderliğine bağlılıktır. Kurtuluşu garantileyen yol gösterici direniş sembolüdür. 15 Ağustos atılımımızın mimarlarından halkımızın kurtuluş sembolü, kahramanlar kahramanı **Mahsum KORKMAZ (Agit)** yoldaşın izinde yürüyen halkımız, savaşı daha da üst merhalelere çıkararak yeni atılım ve kazanımlarla beslenmiştir.

Devrimciler, yurtseverler!

Mücadelemiz Mart dönemiyle yeni bir yürüyüşe geçmiş bulunuyor. Bu yürüyüş, halk demokrasisine doğru gerçekleşen bir yürüyüştür. Bu yürüyüş, bugün en üst noktasında atılıma geçiyor. Tüm savaş cephelerimiz yeni dönem yürüyüşünü ve 90 Bahar Atılımını gerçekleştirme göreviyle başbaşadır. Hepinizi, bugünün coşkusuyla göreve çağırırken, sömürgeci Türk vahşeti ve Irak faşist rejiminin binlere varan Kürt katliamını lanetliyoruz. Çağdaş KAWA **Mazlum DOĞAN** ve kahramanlar kahramanı **Mahsum KORKMAZ (Agit)** yoldaşların şahsında tüm şehitlerimizi, ulusal kahramanlık sevinciyle anıyoruz.

Ve bir kez daha PKK'ye, Başkan **APO**'ya, ERNK'ye, ARGK'ye ve manevi komutanlarımız şehitlerimiz, savaş esirlerimiz ve tüm ilerici insanlığa Ulusal Kahramanlık Haftası kutlu olsun diyoruz.

- Yaşasın Mazlum ve Mahsum yoldaşların şahsında somutlaşan 21-28 Mart Ulusal Kahramanlık Haftası!
- Biji Serok APO!
- Biji PKK-ERNK-ARGK!

PKK ve ERNK/Diyarbakır
28 Mart 1990

ABD PLANI NEWROZ'A ÇARPTI

Bu yılın yaşanan ilk üç ayında meydana gelen bazı politik olaylara kısaca bakalım. Ocak ayının son günü Ankara'da M. Aksoy öldürüldü. Belli bir süre sonra İstanbul'da da Çetin Emeç. Bu arada bazı öldürme olayları daha oldu. Emeç'in öldürülmesinin ardından, sözde Suriye'ye girişçıkış yaparken bazı kişiler yakalandı. Her olayın ardından PKK ve Suriye aleyhine tam bir propaganda bombardımanı başlatıldı. Günlerce ve haftalarca PKK ve Suriye'ye karşı cihad çağrıları yapıldı. Fırat ve Dicle suları da bahane edilerek bu durum zirveye çıkarıldı. Öyle ki, Ankara ve İstanbul'da birinin ayağı kayıp burnu kanasa, bunun ardında PKK ve Suriye aranır hale geldi. Bu temelde PKK'ye karşı psikolojik savaş en üst düzeye vardırıldı.

Bu psikolojik savaşa devletin ve düzenin bütün organları tüm güçlerini harcayarak katıldı. Mecliste "terör görüşmeleri ve terör ziveleri" yapıldı. Faşist ordunun Genelkurmayı, tehlikenin güneyden geldiğini ve ordunun güneye kaydırılacağını açıkladı. Özal, Suriye'yi kastederek, komşulara gereken dersi vereceklerini ilan etti. Düzenin bütün sözcüleri, "terörün dış kaynaklı olduğu ve dış güçlerden hesap sorulması gerektiği" üzerine hep bir ağızdan günlerce bağırdılar. Arada bazı güçler olaylarda islami hareket parmağı aramaya çalıştılarsa da, faşist-sömürgeci yöneticiler gerçekleri iyi bildikleri için, bu tür şeylere hiç iltifat etmediler. Onlar hedeflerini ve amaçlarını iyi biliyorlardı; ortaya atılan çatlak sesleri de susturmak istercesine, PKK'yi ve Suriye'yi hedef olarak gösterdiler. Böyle bir yönlendirmeye de kavuşunca, burjuva basını, "terörizm" üzerine teori üretmek, PKK ve Suriye'ye karşı cihad çağrıları yapmak konusunda birbiriyle yarıştı. Devrimci gelişmenin kitleler üzerindeki etkisini zayıflatmak ve kitleleri aldatabilmek için, birbirleri üzerinde üstünlük kurmaya çalıştı.

Kuşkusuz, Uğur Mumcu'nun diğerleri üzerindeki üstünlüğü tartışmasızdır. U. Mumcu, PKK'nin dış kaynaklı olduğunu gösterebilmek için; aklın sınırlarını bile zorlamaya çalıştı; elinin ulaşabildiği her yerden tutunarak bir şeyler bulmak istedi. "Ermeni terörü" üzerine ayrıntılı bilançolar çıkardı. Bu yetmeyince, en çok karşı olduğu İran İslam Cumhuriyeti kaynaklarına sarıldı, bunlardan bazı Kürt örgütlerinin arkasında ABD'nin olduğu aktarmalarını yaparak, PKK'nin de böyle olabileceğini ima etmeye yeltendi. Fakat, adı geçen örgütlerin PKK ile karşıt, ama TC ile dost olduğunu görünce, burada da umutları kırıldı. Bu kez TKSP ve KOMKAR kaynaklarına sarıldı; onlara dayanarak PKK'nin "dış güçlerin oyunu" olduğunu sözümona kanıtlamaya çalıştı. MİT raporlarındaki PKK kamplarını günlerce sıraladı. Hiçbirinde elle tutulur ve akla uygun bir şey bulamayınca, en sonunda "Suriye neden PKK'ye kucak açıyor" diyerek bunun tartışılması gerektiği sonucuna vardı. Bütün bunlara bakılınca, U. Mumcu'nun bilgisinin Kozakçıoğlu'dan daha fazla olduğu söylenebilir. Üstelik hem daha atak, hem de yorulmaz ve usanmaz bir yapıya sahip. Süper valilikte bir şansın da Mumcu'ya tanınması, bunlardan sonra artık onun hakkıdır.

Peki, neydi bütün bunlar? Hiç kuşku yok ki, ABD'nin yeni Ortadoğu planının ve bu plan içinde Türkiye'ye tanınan rolün adım adım uygulanmaya çalışılmasıydı. 1990 yılının ilk ayında Özal Amerika'ya gitmişti, ardından Fransa gezisi yaptı. O zaman bunlara, "emperyalizmin Ortadoğu'ya yönelik yeni planları doğrultusunda Özal'ın eğitilmesi" demiştik. Bunu takiben, bazı CIA uzmanları, başta Cumhuriyet olmak üzere burjuva basınında Türkiye'nin Ortadoğu ve islam alemi içindeki rolü ve önemi üzerine açıklamalar yapmaya ve böylece "aydın" kamuoyunu eğitmeye, ikna etmeye çalışmışlardı. Bu doğrultuda Başbakan Akbulut'un İran gezisi oldu; görünüşte ticari ilişkiler üzerinde durulduğu havası verilmeye çalışıldıysa da, gerçekte olan Kürdistan sorunu karşısında yeni bir Türkiye-İran anlaşmasının yapılmaya çalışılmasıydı. Yukarıda sıraladığımız olaylar da bu plan doğrultusunda gerçekleştirilmiş olaylardı. Bu biçimde Suriye'ye baskı ve şantaj yapılması, böylece korkutularak Türkiye ile ilişki ve anlaşmaya zorlanması amaçlanıyordu. Eğer bu başarılamazsa, bu yolla mevcut Suriye rejiminin yıkılması, yerine emperyalizme teslim olmuş ve bölge gericiliği ile birleşmiş bir yönetimin getirilmesi hedefleniyordu. ABD, Ortadoğu'da kendi dediğini yapmayan rejimlerin yıkılmasını artık gündemine koymuştur. Buna "domino taşı yöntemiyle yıkmak" taktiği deniliyor ve 1990 başından itibaren Ortadoğu'ya yönelik bu taktikler her türlü yolla uygulanmaya çalışılıyor. ABD'nin Lübnan üzerinden, İsrail ve Arap gericiliği aracılığıyla Suriye'ye yönelik baskı ve şantajı, Suriye rejimini emperyalizme teslim olmaya, bu olmazsa yıkılmaya götürmedir. ABD'nin bu alanda yürüttüğü çabaları, amaçlarını gerçekleştirmeye yetmedi. Suriye, bütün bunlara karşı direnmeyi ve bu tür çabaları boşa çıkarmayı bildi. Şimdi aynı şey Türkiye üzerinden, Türk faşizmi devreye sokularak ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi bahane yapılarak gerçekleştirilmek isteniyor. Bu mücadelenin gelişimi karşısında ölüm krizleri geçiren faşist-sömürgeci Türk rejimi böyle bir göreve zaten hazırdır ve bunu üstlenmiş bulunuyor. Türkiye üzerinden Suriye'ye yönelik savaş çığlıkları atılırken, Filistin sorununda ve İsrail ile anlaşmazlıkta ABD Suriye'ye anlaşma öneriyor; bu amaçla eski başkanlardan Carter Suriye'ye gezi yapıyor. Bir yandan baskı ve şantaj, diğer yandan anlaşma önerisi; ABD'nin Suriye rejimini teslim almanın, olmazsa zorlayarak yıkmanın yeni biçimi oluyor. Bu amaçla Türkiye'de bazı adamlar öldürülüyor ve bu olaylar bu doğrultuda kullanılmaya çalışılıyor. Emperyalizmin ve faşist Türk sömürgeciliğinin geldiği saldırganlık noktası işte böyledir.

ABD ve Türkiye ortaklığı; PKK, Suriye ve İran'a yönelik böyle bir faaliyet yürütürken, tam bu sırada İngiltere ile Saddam'ın arası açılıyor; öyle ki, adeta savaş düzeyinde bir gerginliğe ulaşıyor. İngiltere, Saddam'a muhalif olan güçleri yanına alarak ve bütün kapitalist ülkelerin desteğini peşine takarak Saddam'ı yıkmak istiyor; kapitalist-emperyalist sistem nezdinde Saddam'a karşı yaygın bir kampanya başlatıyor. Saddam'ın geçen yıllardaki en vahşi katliamlarına karşı ciddi hiçbir ses çıkarmayanlar, şimdi birdenbire Saddam karşıtı oluyorlar. Irak'taki mevcut rejime ve Saddam'a gerçekten karşı oldukları için mi? Hayır, Saddam'ın varlığı şimdiki amaçlarına uygun düşmediği için. Saddam Suriye ile düşman, bu durum hafifletilse bile, tam olarak giderilemiyor. En önemlisi de, Saddam var oldukça bir İran-Irak anlaşmasına ulaşabilmenin mümkün olmadığı artık kesinlik kazanmış bulunuyor. Yani, Irak'ı komşularıyla anlaşmalı hale getirebilmek için Saddam feda edilmek, Irak'a Saddam'sız bir yönetim oturtulmak isteniyor. İngiltere'nin ve diğer emperyalist devletlerin Saddam'a karşıtlığının nedeni işte bunlardır.

Emperyalizmin bütün bu planlı çabalarının hedefi nedir? Hiç kuşku yok ki, bir Türkiye-İran-Irak-Suriye dörtlü anlaşmasına ulaşmaktır. Bu, Kürdistan'ı sımsıkı bir çember içine alma operasyonudur. Kuşkusuz, böyle bir anlaşmanın birinci maddesi Kürdistan sorunu olacaktır. İşte Kürdistan'ın etrafındaki çemberin bu hale getirilmesi, buna dayanılarak Kürdistan'daki gerillanın ezilmesi ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin tasfiye edilmesi amaçlanıyor. 1988 yılında İran ile Irak arasında varılacak bir ateşkesle bu sonuca ulaşılabileceği, PKK'nin ve önderlik ettiği mücadelenin buna dayanılarak tasfiye edilebileceği umut edilmişti; ve bu, planlanarak hayata geçirilmişti. Ancak bu plan başarısız kaldı, artık Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini tasfiye etme amacı için yetmiyor. Bu nedenle, ABD ve Türk faşizmi şimdi ancak böyle dörtlü bir anlaşmanın, PKK'yi tasfiye edebilmek için etkili olabileceğini umut ediyor. Ve bunu planlayarak böylece uygulamaya koymuş bulunuyor.

Emperyalizmin "Kürdistan çemberi", Ortadoğu planının önemli bir halkasını oluşturuyor. Kuşkusuz hepsi bununla sınırlı değil, başka halkaları da var. Kürdistan'ın çevresinde bu tür çabalar harcanırken, aynı zamanda ABD-Libya ve Almanya-Libya ilişkileri yeniden gerginleşiyor. Bunun Kaddafi rejimini sıkıştırmak ve yıkmaya çalışmak olduğunu yadsımak mümkün değildir. Yine Afganistan'da başarısız bir darbe yaşanıyor; bununla da emperyalizmin bağını görmemek, emperyalizmin Afganistan'daki mevcut rejimi yıkma amacından vazgeçmediğini bilmemek körlük olur. Bir de İsrail'de yeni bir hükümet düzenlemesi ile Filistin sorununu "çözme" çabası arttırılarak sürdürülmektedir. İşte bütün bunlarla emperyalizmin Ortadoğu çemberi tamamlanmak, emperyalizmin karşıtı olan tüm güçler tasfiye edilmek ve bölgede dikensiz bir emperyalist-gerici egemenlik yaratılmak istenmektedir. Doğu Avrupa'dan sonra emperyalizmin Ortadoğu'ya yönelik planının yeniden böyle düzenlendiği açıkça ortaya çıkmaktadır. Kuşkusuz, emperyalizm ve bölge gericiliği, bu planı hayata geçirmeye çalışırken kendi amaçları doğrultusunda Kürt işbirlikçiliğini istediği gibi kullanacaktır. Fakat sonuçta Kürt işbirlikçilerin eline neyin geçeceği fazla belli değildir. Bunu, planın uygulanma durumu ve başarısı gösterecektir; en güçlü sonucun ise dörtdörtlük bir uşaklık ve ajanlık olacağı, bundan öte hiçbir şey elde edilemeyeceği şimdiden söylenebilir.

İşte her şey bu plan doğrultusunda 1990 yılı başından beri yürütülürken, olaylar gelip Nusaybin'e çarptı, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin Newroz atılımına takıldı; başta Nusaybin, Cizre, Silopi olmak üzere birçok ilçede büyük halk direnişi ve artan gerilla eylemliliğiyle plan parçalandı. Yoğunlaştırılan sömürgeci psikolojik savaş, Newroz'daki halk isyanı ile boşa çıktı; olaylar ve yapılan propaganda tersine döndü. Emperyalizmin ve sömürgeciliğin yeni saldırganlığı böylece etkisiz kılınmış oldu. Suriye ve İran'a yönelik politik çabalar Kürdistan'daki kitle direnişiyle etkisizleştirildi, bunların dayanaklarının yalan olduğu herkese gösterildi.

Nusaybin'den başlayan ve hızla yayılan bu gelişmelere özel savaş yönetimi ve onların öttürdüğü burjuva basını şaşkına döndü. Türkiye ve dünya kamuoyunun dikkati bütünüyle bu halk direnişi üzerinde yoğunlaştı. BBC Türkçe yayın servisi, Nusaybin'den konuşturduğu yöneticilere adeta "bunlar da mı terörist, bunlar da mı Suriye'de eğitilip gönderildiler" diye sorar ve yönetimin yalanlarıyla alay eder gibiydi. Günlük Türk basını, artık gerçekleri gizleyemez hale geldi; "intifada" başlıkları atarak, TC'nin nasıl bir tehlike ile yüzyüze olduğunu anlatmaya koyuldu. En ilginç durum ise gazetelerin isyan bölgelerine giden muhabirleri ile Ankara ve İstanbul'daki ünlü köşe yazarları arasındaki farklılıkta ortaya çıktı. Muhabirler "özel tim" denen sömürgeci savaş güçlerinin halka yönelik zulmünü yazarken, köşe yazarları "bölücü terörizmin vahşeti ve buna karşı mücadelenin yöntemleri" üzerine sayıklamalarını sürdürdüler. Bu konuda da yine Cumhuriyet gazetesinin üstünlüğü tartışılmazdır. İsyan bölgesindeki muhabirler sömürgeci savaş güçleri nezdinde kendilerinin adlarını "serseri mayınlar" olduğunu yazarken, Hasan Cemal ve Uğur Mumcu gibiler faşist yöneticilere akıl vermek ve açıktan askeri darbe övücülüğü yapmaktan geri durmadılar. U. Mumcu artık Suriye'yi tartışmaktan da vazgeçerek, 12 Eylül "demokrasisi"nin korunmasının zorunluluğu ve askeri darbelerin "haklılığı" üzerine kehanetlerini ortaya dökmeye başladı. Kuşkusuz bu. düşünceler U. Mumcu'nun her zaman taşıdığı temel düşüncelerdi; fakat geçmişte bunları maskeleyebiliyordu, halkın isyanı karşısında ise bu tür maskeler de yerle bir olarak gerçek cisimler bütün çıplaklığıyla ortaya çıktı.

Elbette Kürdistan'da yaşananlar ulusal kurtuluş mücadelesi açısından yeni ve çok önemli bir süreci ortaya koyuyor. Bu, gerilla ile kitle direnişinin birleştiği ve birlikte yürütüldüğü bir süreç oluyor. Emperyalizmin ve faşist sömürgeciliğin yeni planını bozguna uğratmak için, Kürdistan üzerinde örülmek istenen boğucu çemberi parçalamak için, özel savaşı daha büyük oranda yenilgiye uğratabilmek için, kasaba ve kentlerdeki halk direnişini yaygınlaştırmak ve geliştirmek gerekiyor. Bununla birlikte gerilla savaşında askeri sonuçlar alıcı eylemleri daha çok örgütleyip gerçekleştirmek gerekiyor. Emperyalizmin ve sömürgeciliğin yeni planını bozacak mücadele düzeyi budur. Ortaya çıkan gelişmeler bunu açıkça gösteriyor. Ulusal kurtuluş mücadelesindeki bu gelişmeye karşı sömürgecilik, daha çok askeri güç kullanma ve sürgünü yaygınlaştırma politikalarını izleyecek. Bu politikaların işlemezliği ortamında ise alternatif olarak bölge valiliğini yeniden düzenleme, bölgesel yönetim olarak daha geniş kurumlaştırma, bunlara Kürt ajanları görevlendirme ve dil serbestliği gibi uygulamalara yönelebilecektir. Bu tür aldatıcı politikalar karşısında halkı aydınlatabilmek ve yeterli güç oluşturabilmek, böylece bu tür olası yönelimleri de işlemez kılabilmek için Nusaybin'deki mücadele tarzının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması en doğru olanıdır.

Nusaybin ve Cizre örneği yeni bir mücadele biçimi olması açısından da son derece önemlidir. Geniş kitlelerin katılımını sağlayarak büyük eğitici etkisi olmaktadır. Ayrıca yeni ve çok çeşitli mücadele biçimleri bu uygulamalar içinde ortaya çıkacak ve kitleler tarafından uygulanacaktır. Hem kitlelerin örgütlenmesinin ve hem de gerillanın büyümesinin olanaklarını veren tarz artık ortaya çıkmış olmaktadır. Geçmişte mücadeleyi zorlayan durumları aşmanın yolu bulunmuş ve ilk çıkış başarılmıştır. Artık en önemli ve vazgeçilmez görev bu çıkışı tüm Kürdistan'a yaymak ve Türkiye'ye taşırmaktır; böylece faşist-sömürgeci rejime karşı geniş halk isyanını örgütlemek ve bunu hazırlamak olmalıdır.

Newroz ateşini büyütelim! Her yeri Nusaybin ve Cizre yapalım! Halk savaşını yükselterek sömürgeciliğin parça parça çöküşünü gerçekleştirelim!

25 Mart 1990

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi...

F. Almanya'da yayınlanan günlük "Frankfurter Rundschau" gazetesinin 3 Mart 1990'da yayınladığı (bir tam sayfa üzerinden) yazı:

Türkiye'deki Kürtlere karşı uygulanan gündelik gaddarlık üzerine

"Bizi insan dışkısı yemeye zorladılar"

İşkence ve insan hakları ihlallerine ilişkin bir haber

Türkiye'deki Kürtlerin ızdırabı (Kürtler, I. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'nin dışında Suriye, Irak, İran ve Sovyetler Birliği'ne de bölüştürülmüşlerdir) yeni bir zirveye doğru ilerlemektedir. Bağımsızlık mücadelesinde Kemal Atatürk'ün müttefiki olan Kürtler, bu mücadelenin zaferinden sonra onun asimilasyon politikasının kurbanı oldular. Bağımsız bir Kürt devletinin kurulacağı sözünde durulmayıp, 1925-38 arasındaki Kürt isyanları barbarca ezildiler. Bugünkü gibi, o zaman da geçerli olan Kürt kimliğini tamamen silmek amaçlanmıştı. "Kürt" kelimesi ve Kürt dili -Hindi-Avrupa dili grubundan olup, yabancı kelimelerin dışında Türkçe ile yakınlığı yoktur- yasaklandı. O zamanlar da her bir Kürtçe kelime için para cezası vardı. Bugün Türkiye nüfusunun hemen hemen dörtte birinin dili olan Kürtçe, yasalarca yasaklanmıştır. Birçoğu için tek anlaşma aracı olan Kürtçeyi inkar eden 19.10.1983 tarihli 2932 no'lu yasada; "Türkiye vatandaşlarının anadili Türkçedir" denmektedir. Kürtçe olan her türlü kitap, kaset, gazetenin yayınlanması veya bulundurulması karşılığında hapis cezası vardır.

Tutukluların yaptığı bir açlık grevinin etkilerinden dolayı M. Emin YAVUZ, 1988'in Şubat ayının 18'ini 19'una bağlayan gecesinde Diyarbakır'da öldü. Talepleri, tutukluluk koşullarının düzeltilmesinin yanısıra, tutukluların görüşme günlerinde Türkçe bilmeyen yakınlarıyla Kürtçe konuşma hakkının verilmesiydi. O ana kadar birbirlerinin karşısında suskun bir şekilde durmak zorunda kalmışlardı. Bu konuşma yasağı yasası nedeniyle savunmasını kendi anadilinde, yani Kürtçe yapmak istediğinden dolayı 1980'den beri cezaevinde bulunan Diyarbakır eski belediye başkanı Mehdi Zana'ya karşı bir dava açılmıştır. Türkçe bilmeyen 61 yaşındaki Saliha Şener, SHP'nin bir seçim mitinginde zamlara ilişkin "Kürtçe denen" dilden konuşma yaptığından dolayı Kasım 1989'da Diyarbakır'da yargılandı. Türkiye'nin Güneydoğusundaki ilkokullarda, Türkçe konuşamayan Kürt çocukları, 6 yaşından itibaren batıdan gelen öğretmenlerce zorla Türkçe ile asimile edilmektedirler. Kendi anadillerindeki kavrama ve düşünme yeteneğinin gelişmesi süreci kesilmekte ve kendi dillerinin değersiz ve yasak olduğunu öğrenmektedirler. Hakkari'nin bir köyünden Kürt çocuklar, 1989 yazında okula gittikleri sürece hangi tür ızdıraplara tahammül etmek zorunda kaldıklarını anlatıyorlar: Kollarından asılmak ve ayaklarından dövülmek. Okula gitmekten nefret ediyorlar. Son Kürt ayaklanması olan 1938 Dersim ayaklanmasının ezilmesiyle var olan mezar suskunluğunu, kısa dönemleri kapsayan yumuşamalar izlediyse de, bu bir askeri darbeyle son buldu. 12.09.1980 askeri darbesinin gayri-resmi sayılarına göre 15-18 milyon olup bir bölümü batıdaki metropollere göçen Kürt nüfusu üzerindeki etkileri, Korgeneral Altay Tokat'ın 1989 yazında yaptığı bir konuşmada; "Biz değil bir tek insanı, ot bile bırakmayacağız" sözleri ile net bir şekilde karakterize edilmektedir.

Kürtlerin ezilmesi yeni bir niteliğe kavuştu. SHP'nin Genel Başkanı Erdal İnönü'nün inandırmaya çalıştığı gibi, sorun, "artık kişisel hatalar" değil. Sorun, birkaç insan hakları ihlali değil, sorun bir bütün olarak Kürt nüfusuna karşı sistemli yoketme kampanyalarının geliştirilmesidir. Kırsal alanlardaki halk, ordunun özel birlikleri, polis ve köy milislerinin PKK (Kürdistan İşçi Partisi)'nin direniş örgütüne karşı olan eşitsiz mücadelesinde arada ezilmektedir. 1975'de kurulan ve 12.09.1980'de geniş çaplı tutuklamalara maruz kalan PKK, 1984'ten itibaren işbirlikçi köy korucuları ve ailelerine karşı geliştirdiği intikam mahiyetli katliamlardan dolayı kendisinden söz ettiriyor. (Düsseldorf'da 20 Kürt'e karşı sürmekte olan davaya da bakınız.) Suriye sınırlarından Türkiye'ye sızan, kendi açılarından Kürt halkının bağımsızlığı için bir kurtuluş hareketi olan, hükümet tarafından ise terörist olarak nitelenen PKK, öncelikle Türkiye'deki Kürt topluluğunun onlarca yıldan beri devlet terörüne maruz bırakılmasının bir sonucudur.

Öyle görünüyor ki, ordunun ve polisin keyfi uygulamalarına ve işkencelerine karşı tek alternatif olan PKK, köylerde gitgide daha fazla zemin kazanmaktadır. "Ya dağlara çıkarsın (yani PKK'ye gidersin) ya da şehre göç edersin" biçiminde açık tehdit savuruyorlar. Hükümete köy korucusu olarak kendi yurttaşlarına karşı silahlanmayı ve gerillayla ordu arasında şamar oğlanı olarak kalmayı reddediyorlar.

"Teröristleri" ortadan silmek için her türlü araç ve uygulama meşrudur: Köylere giriş çıkışların yasaklanması, köylerin boşaltılması, kalan ormanlıkların yasak bölge ilan edilmesi veya yakılması, suçsuz köylülerin katledilmeleri, okulların karakollara dönüştürülmeleri, toplu tutuklamalar. Bu bağlamda, Kürt direniş gruplarının bölünmüşlüğü ve tek tek aşiret ağalarının kendi aralarındaki çatışmaları hükümetin lehine işliyor. Böylece siyasi açıdan olayın çerçevesi tamamlanıyor. Geçen yılın Mayıs ayında "Sosyalist Enternasyonal"e alınan muhalefetteki SHP, sorunu artık tabu kabul etmeyen Kürt milletvekillerinden acilen kurtulmaya çalışıyor. 14 ve 15.10.1989'da Bayan Danielle Mitterrand'ın gölgesi altında Paris'te yapılan "Kürtler: İnsan Hakları ve Kültürel Kimlik" adındaki konferansa katıldıklarından dolayı 7 milletvekili, yurtdışından gelen birçok protestoya rağmen, kendi partilerinden ihraç edildiler.

II

Bu bölümde, 1989'da ortaya çıkan bazı olaylarla örneklendirerek, Avrupa İşkenceye Karşı Anlaşma ve Birleşmiş Milletler'in işkence veya değişik türden gaddar ve insanlıkdışı veya küçük düşürücü uygulama veya cezalara karşı anlaşmasına imza atmış olan Türk hükümetinin tutumu ortaya konmaya çalışılacaktır.

1- Belediye başkanının da tanıklık ettiği belirtilen Mardin'in Cizre ilçesinin Yeşilyurt köylüleri yemin ederek, "Bizi insan dışkısı yemeye zorladılar" dediler. 14.01.1989'da Cizre'de iki polisin öldürülmesi olayından dolayı teröristleri aramaya çıktıkları sırada Yeşilyurt köyü askerler tarafından kuşatılıyor, birçok erkek köy meydanına toplatılıyor, yere yatırılarak dövülüyor, tekmeleniyor ve komutan Cafer T. Çağlayan'ın emri üzerine çevreden toplatılan insan dışkısını yemeye zorlanıyorlar. 9 yıl baskılardan sonra tahammül etme sınırı aşılmıştır. Belediye başkanı, olayın açığa kavuşturulması gerekir diye dava açıyor. Bunun ardından aramalar, köy sakinlerinin tutuklanmaları ve işkenceye alınmaları devam ediyor. Baş sanık tutuklanmıyor.

Günay Aslan (bir Türk yazarı), olaydan sonra hemen hemen hepsinin tutuklandığı köy kadınlarını konuşturuyor: "Torunum Ahmet ve genç karısının dışında kimse yok" diyor Nure Oğlak. "Ahmet başka yerde inşaatta çalışıyor. Son olarak Antalya'da idi. Bize sürekli para ve mektup gönderiyordu. Bir gece, kapıyı kırarak içeri girdiler. Asker, polis, erkekler. Leyli ile ben yatıyorduk. Tekme, tokat giriştiler bize. Ondan sonra gözlerimizi kapattılar... Daha halen bizi neden götürdüklerini bilmiyorum. Yüzükoyun yere yatmak zorunda bırakıldık. Bizi tekmelediler, kaldırarak yere attılar. Ben kafaüstü yere düştüm ve açılan yaradan oluk oluk kan akıyordu.. Fakat bu neydi ki, Leyli'nin bağrışlarını duyuyordum." 17 yaşındaki Leyli'ye tecavüz edilmiş, işkence yapılmıştı. Komşular tarafından haber iletilen Ahmet üç gün sonra geldi. Kadınlar serbest bırakıldı.

Abdurrahman Tedal, iki polisin öldürülmesi olayından sonra tutuklandı. "Kocam suçsuzdur. Bunu kendileri de biliyor... İki polisin öldürüldüğü saatte kendisi burada evdeydi. Gerçek suçluyu bulamadıklarından dolayı, gelip onu götürdüler... Ben tutuklandığımda hamileydim, doğuma kısa bir süre kalmıştı. Kendilerine yalvardım, fakat nafile. Bana cereyan verdiler, üzerime soğuk su döktüler. Kocam bizi duydu. Az daha aklidengesini kaybedecekti. Ondan sonra tüm suçları üzerine aldı... Şimdi hapishanededir. Günün birinde suçsuz olduğu ortaya çıkacak, fakat o zaman da geç kalınmış olacak."

Türkiye İnsan Hakları Derneği, birçok milletvekili ve Uluslararası Af Örgütü'nün de içinde bulunduğu yabancı delegasyonlar tarafından çok yönlü olarak araştırılan dava, bugüne kadar sürüklenmiş. Avukatlar olayı Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na kadar götürdüler. Cafer T. Çağlayan ise görevi başında serbest. Türkiye İnsan Hakları Derneği'nin bu yılki insan hakları ödülü Yeşilyurt köylülerine verildi.

2- "Bu dağlarda teröristler var oldukları müddetçe, istediği her şeyi yakar, yıkar, bombalar." Bu, 1989 Temmuz'unda Siirt'in Şırnak ilçesi Belediye meclisinin köy muhtarlarından oluşan bir delegasyona verdiği cevaptır. PKK'ye karşı Cudi dağ silsilesinin uzandığı Mardin, Siirt, Hakkari üçgeninde yapmak istedikleri tatbikattan dolayı meraların yasak bölge ilan edilmesi, ve birçok köyün boşaltılması öngörülüyordu. Geniş çaplı orman yangınlarıyla da PKK'nin barınakları açığa çıkarılacaktı. Zaten fakir olan ve geçimini en zor koşullarda sağlamaya çalışan Kürt köylüler; en temel geçim kaynaklarından yoksun bırakılıyor: Tarlalar ekilemiyor, kömür ocakları bombalanıyor, ağaç kesilemiyor, besin maddelerinin getirilmesi dışarıdan kontrol ediliyor, karanlığın çökmesiyle birlikte evden çıkmanın ölüm tehlikesi var, askerler hareket eden her şeye ateş açıyorlar.

"Hayvanlarımız açlıktan ölüyorlar... Bu tür uygulamalarla halk bir ayaklanmaya doğru sürükleniyor..." diyor SHP milletvekili Cumhur Keskin. Meraların yasaklanması üzerine Siirt/Balveren ve çevre köylerden 5000 köylü protesto gösterisi yaptı. Yakıcı sıcak altında Şırnak-Uludere yolunda mekan kuruyorlar. Aynı anda köylerde tutuklanma dalgası var. Balveren'deki her ev bundan nasibini alıyor. 14 gün işkence ve soruşturmaya, 14 gün de yaraların iyileşmesine ayrılıyor. 1990 Ocak'ının başlarında gülünç bir olay oluyor: Köylerin giriş-çıkışlarının kapatılması nedeniyle ortaya çıkan açlıktan dolayı Hakkari'deki bir sınır köyünden 120 Kürt Irak'a kaçıyor. Irak ki 1988'in güzünde onbinlerce Kürt zehirli gaz saldırılarından dolayı kaçarak Türkiye'ye sığındılar.

3- Basını, çatışma haberlerinin yanısıra sonu gelmeyen saldırı manşetleri dolduruyor. Özellikle, hükümet tarafından desteklenen "Köy korucuları" korku ve dehşet yayıyorlar. Tehdit savuruyorlar, kız kaçırıyorlar, koyunları haraç olarak alıyorlar, evleri yakıyorlar ve öldürülen "terörist" için kelle parası alıyorlar. Savaş yaşanıyor. "Öldür ve daha sonra terörist olduğunu söyle" şiarı temelinde suçsuz köylüler PKK üyesi olarak askerlerce öldürülüyor ve her türlü izi kaybetmek için yakılıyorlar. Daha çocuk yaşta olan çobanlar vuruluyor, öldürülüyor. Cizre Devlet Hastanesi Başhekimi Dr. Abdullah Bolcal, bilmeden bir PKK üyesini tedavi ettiği için tutuklanıyor, işkenceye alınıyor ve bırakıldıktan sonra da görevinden alınıyor. PKK tarafından gerçekleştirilmişse bu terörizmdir; hükümet ordularının saldırıları ya hiç veya yapılsa da çok az bir şekilde cezalandırıyor.

Ekim başlarında 8 kişi beklenmedik bir biçimde 3 aylığına Siirt'ten sürgün ediliyor. Suçları: Kamu düzenini bozmak... Sürgün edilenler arasında 6 çocuk annesi Ayşe Karabulut ve Eruh'un Narlıdere köyü muhtarı Hasan Ertaş da bulunuyor. Köyünde bir piyade birliği yerleşmiş durumda. Köylerinde ne huzursuzluk ne de saldırı oldu. "Fakat askerler bizi sürekli dövüyor... Bize elektrik şoklarıyla işkence yapıyorlar." İnsan Hakları ile ilgilenen Avukat Zübeyir Aydar da sürgün edilenlerden birisi. "Ben çok fazla dikkat uyandırdım. Tehdit ettiler beni. Beni öldüremezlerdi, fakat tahammülleri de yoktu. Bundan dolayı beni sürgün ettiler." Sistematik işkencelere ilişkin bir soruya karşılık şunları belirtti: "Periyodik bir biçimde dönüp yine gelen tutuklama dalgaları var bizde: Yaz, kış, sonbahar ve ilkbahar tatbikatları... Bunun üzerine bir de polisin ve ordunun suçlamaları var. Yargılama nedeni: PKK'ye yardım ve destek sağlamak. İşkence sistematik ve uzmanca yapılıyor. Daha fazla acı, fakat iz yok. İnsanlar artık tutuklama ve işkencelerden dolayı şikayetçi olmuyorlar. Öldürüleceklerinden korkuyorlar. Bundan dolayı alanı terkedip kaçıyorlar." (Cumhuriyet, 5 Eylül 1989)

17.09.1989 tarihinde Silopi (Mardin)'nin yakınlarında bulunan Derebaşı köyünden 6 köylü pazara giderken yol üstünde tutuklanıyor ve öldürülüyor. SHP'nin bir araştırma komisyonu, bu 6 insanın kasıtlı olarak öldürüldüğünü tesbit ediyor. Hükümet partisi milletvekili Nurettin Yılmaz; "Olay açıklığa

kavuşturulmazsa, istifa ederim" diyor. Özal buna karşılık; "Kürt bölücülüğü yapan kimsenin, milletvekili dokunulmazlığı kaldırılacaktır" diye tehdit savurdu. Günay Aslan, Kasım 1989'da çıkan ve kısa bir zamandan sonra toplatılan "Yas Tutan Tarih-33 Kurşun" adındaki kitabında acı karşılaştırmalar yapıyor. Xrotel Kangölü ve Sefo Deresi olarak bilinen olayda, Haziran 1943'de 20 Kürt, 28 Temmuz 1943'de ise aralarında çocuk, genç, erkekler ve ihtiyarların da bulunduğu 33 Kürt İran sınırında keyfi olarak öldürülmüşlerdir. Sorumlu tutulan General Mustafa Muğlalı Paşa, o dönemde (1950), kendisini haklı çıkararak şu sözleri sarfediyor: "Kürtler için normal ölçü ve devlet normları geçerli değildir." Bugün de bir hükümet temsilcisi şunu söylüyor: "Siz hepiniz zaten teröristsiniz. Bugün öldürülmüyorsanız, yarın öldürülürsünüz. Ordu gerekli gördüğüne, ne zaman, nerede ve hangi köyde olursa olsun bombalar atacaktır." (Cumhuriyet, 21.06.1989) Politik birbirine geçmişlik nasıl değerlendirilse de, bu olaylara dayandırıldığında insan hakları anlayışında hangi tür bir değişiklik sözkonusudur?

4- Meralara girme yasağı döneminde, bu alanlarda muhtemelen kimyasal silahların kullanılacağına dair açıklamalar oldu. Buna temel teşkil eden, Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın bir el kitabında yayınlanan 25.02.1986 tarihli gizli talimattır. Zehirli gazın kullanılmasına ilişkin ayrıca şu yazılmaktadır: "Hedef dış düşman değil, yıkıcı ve bölücü unsurlardır." (...) "Bölücü teröristler yakalanmalı ve yokedilmelidirler." Kullanılan dil, tüm partilerdeki Kürt milletvekillerinde ürküntüye yol açtı.

Fakat, daha kolay ve yurtdışında daha az belli olan çözüm olasılıkları vardır. Kürtleri birbirine düşürmek yeterlidir. Eski feodal yapı kullanılarak aşiret ağaları, gerillaya karşı silahlanmaya zorlanıyorlar. Aşiret ağasına verilen silah sayısı oldukça iyi olan maaşı, kendine bağlı olan kır halkının sayısına bağlıdır. "Bizden taraf olmayan, bize karşıdır" şiarından hareketle, direnen aşiret ağaları yoğun bir baskıya maruz bırakılıyorlar. Uygulamalar her zaman aynıdır: Hapis, işkence, İkiyaka (Hakkari)'da 89 Kasım'ının sonunda yapılan katliam bu politikanın bir sonucu olsa gerek. Daha önceki olayların tersine, PKK her türlü sorumluluğu reddediyor. Basının olay yerine gitmesine müsaade edilmemekte, daha sonra araştırma yapan bir haber dergisinin bir sayısı toplatılıyor. Sözkonusu köylüler de, resmi tarafın "teröristleri" suçlayan açıklamalarını kuşkuyla karşılıyorlar.

5- Türk sosyolog İsmail Beşikçi, 1969'da yayımladığı "Doğu Anadolu'nun Düzeni" adlı tezleriyle, Kürt kelimesinden ibaret olan tabuyu yıkmaya cesaret etti. Erzurum Atatürk Üniversitesi'ndeki meslektaşlarınca tek başına bırakılan, üniversiteden atılan ve tutuklanan İsmail Beşikçi, bilimsel yayınlarından ve İsviçre Yazarlar Birliği'ne yazdığı hükümeti eleştiren mektuplarından dolayı 1971-1987 yılları içerisinde 10 yıl Türk hapishanelerinde yatmıştır. 1987'de Nobel Barış Ödülü için önerilenler arasında kendisi de vardı. Böylesi bir kaderi olan, halen de üniversite kütüphanelerine girmesi yasak olan, fakat yine de vazgeçmeyi veya yurtdışına çıkmayı düşünmeyen Beşikçi, çalışmalarına ısrarla ve yılmadan devam ediyor.

Bir dergiye yaptığı ve birkaç satırı kapsayan bir açıklamasına ilişkin yaptığı savunmasında Türkiye'de Kürdoloji araştırmasıyla ilgili görüşünü şöyle dile getiriyor: "... Türkiye'de hızlı bir toplumsal ve siyasal değişim gerçekleşmektedir. Bundan dolayı karara varma sürecinin ideolojilere dayanmaması, tam tersine somut toplumsal gerçeklik ve bilimsel düşünmeyi geliştirmesi gerekir. Ancak bu biçimde ülkenin uzun vadeli çıkarları sağlanabilir. Türkiye'de Türk halkının dışında başka bir halkın varlığını kabul etmek suç teşkil ettiği sürece, toplumsal ve siyasal değişikliklerin kanalları kapalı kalacaktır. Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde Arkeoloji, Sosyal Antropoloji ve Etnoloji kürsüleri vardır... Oralarda eski kültür ve uygarlıklar araştırılmaya ve canlı tutulmaya çalışılıyor. Kürt dili, kültürü ve uygarlığı araştırma konusu yapılmıyor, bu yasaktır. Devlet bu yasağın kalmasında ısrarlıdır. Halbuki Kürt dili canlı bir dil, Kürt kültürü canlı bir kültürdür. Binyıllarca eski olan dil ve kültürlerin araştırılmasına karşılık, yaşayan bir dili yoketmeye ve unutulmaya mahkum etmek bir aykırılığı teşkil etmektedir. Belli konular üzerinde araştırma yapma yasağı, bilimin kullanılmasını tehlikeye düşürmektedir. Böyle bakıldığında 'Kürtler kendi kimliklerine sahip çıkabilmektedirler' biçimindeki bir beyan, bir dava konusu yapılmalıydı."

6- Eskişehir'den Nazilli ve Aydın cezaevlerine nakledilen 312 Kürt tutukludan birisinin eşi olan bir kadın: "Yavaş ve gizli bir şekilde öldürülmeleri amaçlanıyor." 2 Ağustos 1989'daki nakil 2 tutuklunun ölümüne yol açtı. Şeker ve tuz verilmeyen açlık grevinin 34. gününde 15 saat zırhlı cezaevi aracıyla taşındıktan sonra tutuklulara öldürülünceye kadar işkence yapılmıştır. Diğerleri ölüm orucuna devam ettiler. Cezaevinin önünde, sürekli polis ve askerlerin saldırılarına uğrayan, çoğu kadın olan tutuklu yakınları bekliyordu. Nakil, tutukluların ailelerinden tecrit edilmeleri anlamına geliyor. Otobüsle Türkiye'nin batısına gitmek 24 saatten fazla süren bir yolculuktur. Yol ve geçim masrafları, uzun müddet sonra sağlanmaz. Fakat tutuklu yakınları arasındaki dayanışma büyüktür. Toplanan para paylaşılıyor ve üç hafta ekmek ve üzüm yiyerek idare ediyorlar. Bir kadın; "Ben cezaevi önünde asker ve polisle uğraşa uğraşa düzgün Türkçeyi öğrendim" diyor, "Son yılların zorlu durumuna belli oranda adapte olduk." 18 Ağustos 1989'da daha insancıl tutukluluk koşulları için yapılan açlık grevi; 52. gününde bitti. Tutukluların çoğu komadadırlar, hafıza ve kan kaybının acısını çekiyorlar. Üzerinde anlaşılan 55 noktadan oluşan listeye riayet edilmemesiyle huzursuzluklar beliriyor ve yeniden bir grevin başlama tehlikesi ortaya çıkıyor.

Washington'da yaptığı bir basın toplantısında Danielle Mitterrand şöyle diyor: "Oradaydım ve gördüm ki, kadınlar ve çocuklar insan haklarıyla bağdaşmayan koşullarda yaşıyorlar."

Ağustos 1988'de yapılan zehirli gaz saldırılarından kaçarak Türkiye'ye gelen Irak Kürtlerinden 36.000'i Irak sınırına uzak olmayan Mardin, Diyarbakır ve Muş'ta bulunan üç mülteci kampına yerleştirilmişler. Dikenli tel örgülerin arkasında olan, dışarıdan askerlerce sıkı bir şekilde denetlenen, içeride -yerli Kürt halkının girmesi yasaktır- aralarında Irak gizli polisinin de bulunduğu Türk gizli polisince bugüne kadar da iltica statüsü ve bununla bağlantı içerisinde olan hakları tanınmamış, bunun sonucunda ise, Birleşmiş Milletler'in yardım olanaklarının önü kesilmiştir.

Kamplarda sağ kalma olasılıkları oldukça azdır. Diyarbakır'da en dar yerlerde sıkıştırılarak yaşayan 30-35 insan 70-80 metrekarelik yerlerde kalıyorlar. Mardin'de mülteciler, kış soğuğuna ve kar fırtınalarına karşı yeterliliğe yakın bir korunması olmayan eski çadırlarda kalıyorlar. İlk dönemlerde az ve az vitaminli olsa da yeterli ölçüde verilen besin maddeleri, birçok kez azaltılmış, öyle ki kıtlık belirtileri ortaya çıkmıştır. Açlık var. Her şey eksik; besin maddeleri, giyecek, battaniye.

Buna rağmen, yerli insanların eşya ve maddi yardım yapmaları yasak. Diğer resmi yardımlar da kamplara ulaşmıyor. Kanalizasyonun bozulması Ocak 1989'a kadar Diyarbakır kampındaki kilerler merdivenlerin son basamağına kadar insan dışkısıyla doluydu ve içecek suyun kıt ve kirli olması, ishal ve salgın hastalıklara yol açıyor. Van'daki içme suyu o kadar kirliymiş ki, sıvı sabun katıldığında köpüklenmiyormuş artık. Tıbbi bakım tamamen yetersiz. Özellikle bebeklerin, çocukların ve ihtiyar insanların ölme durumları yüksektir. Yetkili Türk makamlarınca konulan haber yasağına rağmen, Haziran 1989'da Mardin'deki kampta 2.000 insanın zehirlendiği açıklandı. Kamp sakinlerinin verdikleri ifadelere göre, Irak ajanları, ekmeği getiren ekmek fabrikasıyla işbirliği içinde ekmeği zehirlemişler.

Fakat açlıktan, soğuktan, aşırı sıcaktan veya hastalıktan beter olan; kimliğinin yavaş yavaş çürümesi, kaybedilmesi ve kişiliğin yokedilmesiymiş: Geleceğe ilişkin hiçbir perpektifin olmaması, birbuçuk yıldan beri erkeklerin işsizliğe mahkum edilmeleri ve çocukların bakımsızlığı gitgide olumsuzluğa götürüyor. Peşmergelerin kendileri örgütleyerek Mardin'de çadırlarda, Diyarbakır'da kilerde verdikleri dersler, Türkler tarafından yasaklandı.

Mülteciler arasında feragat hakim. Kamptaki disiplin, çatırdamakla karşı karşıya. Bu biçimde Türk hükümeti amacına ulaşmış oluyor: Bu insanları yavaş yavaş açlığa mahkum ederek, onları, ülkeler de dahil, nerede olursa olsun göndermeye razı olma durumuna sokmak. Gerçekten de şu ana kadar birçok mülteci, kampları terketmiştir. Sadece 1989 Haziran'ı ile Eylül ayı arasında 4273 kişi "kendi istekleri üzerine" Irak'a geri dönmüşler; bunlardan 40 tanesi idam edildi. Şimdi de Irak, kaçakçı oldukları iddiasıyla, ileri gelen 138 peşmergenin iadesini talep ediyor. İade edildiklerinde tümünün idam edilmesi tehlikesi vardır. Buna karşılık, tahminlere göre, PKK'yi Irak bölgesinde takip etme müsaadesi üzerinde anlaşılıyor.

Kamplarda kalan 30.000 mülteci statüsü halen belli değildir. Birleşmiş Milletler'le yeniden girilen görüşmelerde, mülteciler için Orta Anadolu'da olan Yozgat'ın yakınında prefabrik evlerin yapılması üzerinde anlaşılmıştır. Yozgat, birçok eski MHP (Milliyetçi Hareket Partisi)'li faşistin kaldığı bir alan olup, Kürt mültecilerinin kontrol, tecrit edilmeleri ve asimilasyona tabi tutulmalarının sağlam bir alanı olarak görülüyor.

Ayrılırken bize şunu söylüyorlardı: "Biz buradan, bu kamptan çıkmak istiyoruz. Bizler mülteci olarak kabul edilmedik, bizler savaş esiriyiz. Biz yalvarmıyoruz ve merhamet dilemiyoruz. Fakat size anlattıklarımızı ve söylediklerimizi başkalarına duyurun."

D/R/S

Libération, 23.03.1990 (Fransa)

Kürt halkının intifadası

Şehitlerin yeni yıl günü kutlanırken, Kürtler Güney Anadolu'da gösteriler yaptılar. Bilanço: 5 ölü.

Bir hafta içinde 5 ölü, onlarca yaralı. Mardin bölgesi Kürtleri, Newroz gününü gergin bir hava içinde kutladılar. Bu arada Newroz vesilesiyle Kürtlerin temel örgütü olan (Marksist eğilimli) PKK, kitleleri harekete geçirip Ankara yönetimine darbeler vurmaya karar verdi. Gizli yayın organlarında da 21-28 Mart tarihlerini "sömürgeciliğe karşı halk mücadelesi" günleri olarak karar altına almıştı. Bu direktifleri yansımasını da buldu: Salı akşamından itibaren Güneydoğu'nun tüm şehirlerinde, halkın tümü gece saat 23-24'te lambaları söndürmüş, mumlar ışığında yasak olan Kürtçe kasetlerini dinliyordu. Ayrıca salı-çarşamba günlerinde gençler ve çocuklar geleneksel elbiselerini giymiştiler. Bu durumu Türk basını işgal topraklarındaki intifadaya benzetiyordu.

Olayın en şiddetlisi Cizre'de meydana geldi. Mardin'e yakın ve Kürtlerin çoğunluğunu teşkil eden bu yerleşim biriminde çıkan olaylar 4 kişinin ölümüne ve 9 kişinin yaralanmasına neden olduğu için, olağanüstü hal uygulanmıştı. Perşembe günü bu uygulama kaldırılmasına rağmen, mevcut durum gerginliğini korumakta; esnaflar ise olaylarda yakalanan 300 kişi serbest bırakılmadığı sürece işyerlerini açmayı reddetmektedirler.

Bugünlerde halkla güvenlik güçlerinin karşı karşıya gelmesi; 13 Mart'ta güvenlik güçleriyle girilen bir çatışmada öldürülen bir ayrılıkçının cenazesinin defnedilmesi sırasında meydana gelen olayda, 5 kişinin yaralanması, bir kişinin de ölmesinden ve Nusaybin'le dayanışma amaçlı izinli olmayan yürüyüşlerden kaynaklanmaktadır.

Perşembe gününden itibaren önceden kesilen telefon ve elektrikler işletilmeye başlandı. Asker ve polis güçleri kışlalarına çekilmesine rağmen, yer yer silah sesleri duyulmakta.

14 saati geçen sorgulamada bırakılan 2 kişi, özel polis tarafından gözleri bağlı olarak işkence gördüklerini ve dayaktan geçirildiklerini iddia etmektedirler. Cizre ve Nusaybin sakinleri, polis ve timin kaba hareketlerinden şikayetçi.

Land og Folk, 23.03.1990 (Danimarka)

Türk askerine karşı protesto gayet örgütlü

Perşembe günkü Hürriyet gazetesi Diyarbakır'da 301, Gaziantep'te 169 tutuklunun açlık grevine katıldığını yazıyor. Açlık grevleri halkın tutuklanmasını protesto içindir. Olaylar, 14 Mart'ta 13 ARGK gerillasının cenaze törenleri sırasında başladı. O günden bu yana 6-7 şehirde sokağa çıkma yasağı uygulandı. Olaylar Suriye sınırındaki Nusaybin'de başladı, 11 Kürt şehrinden bazılarına yayıldı.

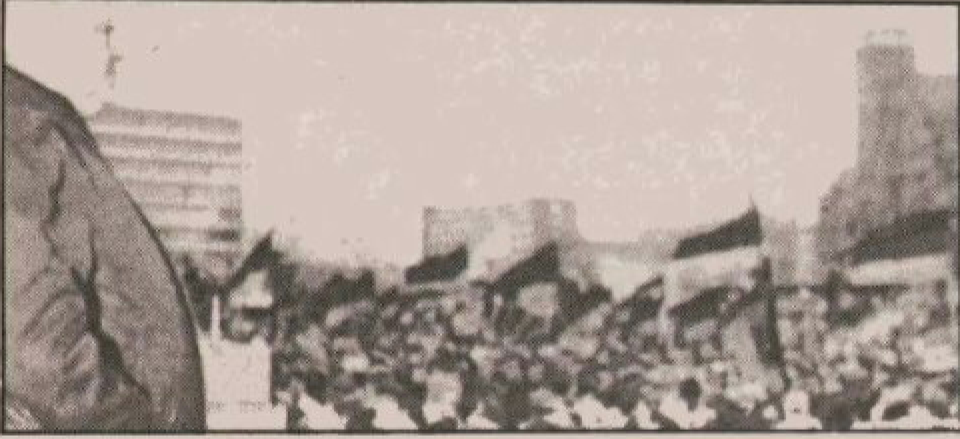
Hürriyet gazetesi kapağında çarşamba günü Cizre'de protestolar sırasında 4 kişinin öldüğünü, 9'unun yaralandığını yazıyor. Köln'deki Kürdistan Komite, protestocuların Cizre'de tutuklanan 300 kişinin serbest bırakılmasını istediklerini belirtiyor. Cizre'de sokağa çıkma yasağı perşembe öğleden sonra kaldırıldı... BBC, sokağa çıkma yasağının kalkmasına rağmen, yoğun askeri birliklerin devamlı olarak şehirde bulunduğunu belirtiyor. Bir grup ilgili, protestoların çok iyi örgütlü olduğunu söylüyor. BBC, protestolara katılanların çoğunun yaş ortalaması 20-35 arası olduğunu belirtiyor. Suriye'ye giden anayolun Cizre'den geçtiği ve günde 5000 tankerin buradan geçtiği belirtiliyor. Günaydın gazetesi, çarşamba günü protestoda bulunan 2000 kişinin **"Yaşasın PKK"** diye bağırdığını yazıyor. Protestoya katılanlar askeriyenin her şartta

Devamı 22. sayfada

Demokratik Almanya'da yapılan genel seçimleri sağ eğilimli CDU partisi kazandı

"Gorbaçov politikası" olarak anılan "Yeniden yapılanma ve açıklık politikası"nın sosyalist sistem içerisinde yol açtığı çalkantılı sürecin, Ekim-Kasım 1989 tarihinde Demokratik Almanya Cumhuriyeti (DAC)'ni de etkilemesiyle birlikte başlayan gelişmeler, 18 Mart 1990 tarihinde DAC'da yapılan genel seçimlerle yeni bir dönemeç noktasına ulaştı.

Seçime, son aylarda yeni kurulan partiler de dahil, daha evvel Ulusal Cephe içerisinde yer alan partilerle birlikte 24 parti katıldı. Seçimin tartışmasız galibi DAC-Hıristiyan Demokrat Birlik Partisi oldu. CDU, oyların %40,9'unu alarak 400 sandalyeli halk meclisinde 163 sandalye elde etti. Parlamentoya girmeyi başaran diğer partiler ise şu sonuçlara ulaştı: SPD, %21,8 (87); PDS (Eski hükümet partisi, Almanya Sosyalist Birlik Partisi program ve tüzük değişikliği ile kendine verdiği yeni isim Demokratik Sosyalizm Partisi), %16,3 (66); DSU (Alman Sosyal Birlik Partisi/Sağ-muhafazakar eğilimli), %6,3 (25); FDB (Hür Demokrat Birlik, üç liberal eğilimli partinin ittifağı), %5,3 (21); Bündnis 90 (Yeni Forum ve insan hakları örgütlerinin oluşturduğu ittifak), %12,9 (12); DBP (Demokratik Köylü Partisi), %2,2 (9); Yeşiller ve bağımsız kadın örgütü, %2,0 (8); DA (Demokratik Atılım), %0,9 (4); NDP (Ulusal Demokratik Parti), %0,4 (2); DFD (Demokratik Kadın Birliği), %0,33 (1); VL (Sol Birlik), %0,18 (1); AJL (Alternatif Gençlik Listesi), %0,13 (1).

1989 Ekim ayında Leipzig kentinde başlayan ve yüzbinlerin katıldığı kitle gösterilerinde bürokratik merkeziyetçiliği ve toplumsal gelişmeleri tıkanma noktasına getiren dogmatik-tutucu yönlendirme politikasının etkilerin karşı protestolar, DAC devlet ve parti yönetiminde önemli değişikliklerin yapılmasına yol açmıştı. Bu süreç içerisinde gittikçe genişleyen kitlesel protesto eylemleri, sosyalizmin genel sorunlarından ve DAC'ın içinde bulunduğu özgül koşullardan kaynaklanan ülkeyi terketme eğiliminin artışı, sorunların derinliğini ortaya koyarken, çözümün üstte bazı değişikliklerin yapılmasında olmadığını açıkça göstermişti. Yapısal değişikliklerin gereğini gören siyasi yönetim, önemli bazı kararlar alarak sorunlara yönelmeye çalıştı. Başta ülkenin kanayan bir yarası haline gelen ve nüfusun özellikle genç dinamik kesiminin kaybına yol açan göçü durdurmak için 9 Kasım 1989 tarihinde FAC ve diğer Batı Avrupa ülkelerine seyahat özgürlüğü tanındı. (Daha geniş bir yazıda ele alacağımız bu kararın soruna çözüm olmadığı kısa bir süre içerisinde ortaya çıktı.) Daha sonra ülkenin genel sorunlarına ortak çözüm getirmek ve seçime dek iş başındaki hükümete alınacak kararlarda yardımcı olacak bir yuvarlak masa oluşturuldu. Yuvarlak masaya ülkenin bütün etkili siyasi güçlerinden temsilciler katılmıştı.

Yuvarlak masa, bugüne kadar yönetimde olan ASBP'nin birçok hatalı uygulamaları üzerinde yoğunlaşarak, başta iç istihbarat örgütünün (STASI) faaliyetlerini araştırdı ve dağıtılması için hükümeti zorladı. Bu arada ülkedeki siyasal gerginlik iyice tırmanarak patlama noktasına ulaştı. Bu durumu değerlendiren Modrow hükümeti, Ocak 1990'da yeni bir önlem paketini oluşturdu. En başta da yuvarlak masada yer alan güçlerin birer temsilcilerine hükümet içerisinde görev vererek bir ulusal sorumluluk hükümetini oluşturdu.

Ulusal sorumluluk hükümeti, içerdeki sorunların yoğunluğu ve özellikle de dışardan oluşturulan baskı ortamı içerisinde başta ülkenin ekonomik politikasında önemli yapısal değişiklikler yaptı. Daha çok bir karma ekonomik sistem kurumlaştırılmaya çalışıldı. İşin başında önemli kazanımlar korunarak yabancı sermaye yatırımlarını teşvik eden bir çizgi izlenirken, başta FAC'ın açık müdahalesi ve iş başındaki hükümetin politikasını boykot etmesi, bu politikayı da kısa bir süre içerisinde çıkmaza sürükledi. FAC da işbaşında olan tekelci sermayenin siyasal yansımaların açık teşvikiyle göçler daha da arttı. DAC ekonomisi açıkça sabote edildi. Çıkmazın içinde çare bulamayan hükümet, sorunların daha uzun bir süre devam etmesi halinde ülkede bir iç savaşın çıkacağını görerek 6 Mayıs tarihi için belirlenen seçim gününü 18 Mart tarihine alarak bir "çözüm" getirdi.

Başta FAC'daki tekelci sermaye çevreleri olmak üzere, bir bütün olarak emperyalist güçler bunu bir fırsat bilerek DAC'ı ilhak etme hedefini önlerine koydular. Bunun için de "iki Almanya'nın birleşme sorunu" bir araç haline getirildi. Bu bağlamda iki Almanya birleşmezse DAC kaosa sürükleneceği imajı yaratılarak, insanlarda bir panik havası yaratıldı. Yine hiçbir zaman gerçekleşmeyecek vaadlerde bulunuldu. Böylece açık şantaj yöntemleriyle 18 Mart tarihinde yapılan seçimlerin sonuçları çok önceleri belirlendi. Öyleki kesin gözüyle bakılan birleşme planının ayrıntıları dahi FAC'da kararlaştırılıp DAC'a bu konuda söz hakkı bile verilmeyerek dayatıldı. Hükümet bir yönetim organı olmaktan çıkarılıp bir idare kurulu haline getirildi.

Seçim öncesi yapılan kamuoyu araştırmalarında SPD, seçimin galibi olarak belirlenirken, seçim sonuçları bu kanıyı doğrulamadı. Bunun arkasında en başta Kohl hükümetinin yürüttüğü açık şantaj ve müdahale politikası yatmaktadır. Yorumcular, CDU'nun en güçlü parti olarak çıkmasını, insanların iki Almanya'nın birleşmesine tüm umutlarını bağladıklarını gösterdiğini belirtirken, bunu en kısa yoldan başaracak gücün CDU olduğu kanısının ağır bastığı konusunda birleşiyorlar.

NAMİBYA BAĞIMSIZLIĞINI İLAN ETTİ

Dünyanın belli başlı klasik sömürgelerinden biri olan Namibya, 21 Mart 1990 günü bağımsızlığını ilan etti. Dünyanın en yeni devleti olan Namibya'nın bağımsızlığını kutlamak için başkent Windhoek'te büyük bir tören düzenlendi. Onbinlerce Namibyalının izlediği törenlere, dünyanın çeşitli ülkelerini temsilen çok sayıda yabancı temsilci katıldı.

Tören sırasında, 16 Mart 1990'da Namibya Cumhuriyeti'nin cumhurbaşkanı olarak seçilen Sam NUJOMA, bağımsızlığı, "Afrika'nın son sömürgesi, şu andan itibaren özgürdür" sözleriyle ilan etti. Aynı anda, 75 yıldır Namibya'yı egemenliği altında tutan sömürgeci Güney Afrika devletinin bayrağı indirilerek, bağımsız Namibya'nın kırmızı, yeşil ve mavi renklerden oluşan ulusal bayrağı göndere çekildi.

Eski bir Alman sömürgesi olan Namibya, 1915 yılında Güney Afrika tarafından işgal edildi. Ancak Namibya halkı, ne Alman sömürgeciliğini ne de Güney Afrika işgalini olduğu gibi kabullenmedi. Tam tersine, ilk günden ulusal kurtuluş savaşını başlatarak sömürgeci-işgalci güçlere karşı vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğü mücadelesini başlattı. Ve bu mücadele onlarca yıl sürdü.

1966 yılında şu anda iktidarda olan SWAPO (Güneybatı Afrika Halk Örgütü), ırkçı Güney Afrika sömürgecilerine karşı ulusal kurtuluş mücadelesini gerilla savaşı biçiminde yoğunlaştırdı.

Dünya halkları, Namibya halkının ulusal kurtuluş hareketi ve mücadelesine büyük destek sundu. Daha 1920'de Milletler Cemiyeti, Güney Afrika işgalcilerinin Namibya'yı terketmesi için bir karar çıkarttı. SWAPO kurulduktan sonra da, başta Birleşmiş Milletler Örgütü olmak üzere, tüm uluslararası kuruluşlar ve örgütler, SWAPO'yu Namibya halkının tek yasal temsilcisi olarak tanıdılar. Daha önce Angola halkının ulusal kurtuluş mücadelesini desteklemiş ve devrimin inşa yıllarında da gerekli dayanışmayı göstermiş bulunan Küba halkı, SWAPO'yu da askeri, siyasi, siyasal ve mali alanlarda destekledi.

1978 yılında Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, SWAPO ile Güney Afrika sömürgecileri arasında ateşkes yapılması, BM gözetiminde seçimlere gidilmesi ve bağımsızlığın ilan edilmesi doğrultusundaki 435 sayılı kararı kabul etti. Ancak bu karar, anında hayata geçirilemedi. Namibya, yılların bitmeyen savaşına rağmen, giderek tıkanan, güçlerin birbirleri üzerinde kesin üstünlük kuramadıkları bölgesel savaş alanlarından birini oluşturuyordu. Bu durum yıllar boyu devam etti. SWAPO, ırkçı-faşist Güney Afrika sömürgeciliğine ve dayanaklarına bütünüyle son veremedi.

Tıkanan Namibya sorunu, güçler arasında başlatılan görüşmeler sonucu dıştan müdahale yoluyla çözüme kavuşturulmak istendi. 1988'de SSCB, ABD, Küba ve Güney Afrika arasında yapılan bir anlaşma sonucu, Namibya'nın bağımsızlığı konusunda uzlaşma sağlandı. Bu anlaşmaya göre Küba askerleri, ABD ve SSCB gözetiminde Angola'dan çekilecek, Güney Afrika ise yapılacak bir genel seçim sonucunda yönetimi SWAPO'ya devredecekti.

Üzerinde uzlaşılan bu anlaşma, 1 Nisan 1989'da yürürlüğe girdi. 1989'un Temmuz ayında sürgünde bulunan 40 bin Namibyalı ülkelerine geri döndü. Kasım 1989'da ise Birleşmiş Milletler gözetiminde genel seçimler yapıldı. SWAPO, genel seçimden birinci parti olarak çıktı. Ve yönetimi devraldı. Böylece Namibya halkı, sömürgeci ve işgalci güçlerin egemenliğinden kurtuluyor ve kendi halk iktidarını kuruyordu.

Ama bu, Namibya halkı açısından bütün sorunların bittiği anlamına gelmiyor. Tam tersine önünde aşılması gereken çok ciddi sorunlar bulunuyor. Yeni yönetim, sömürgecilerin talan ettiği ya da hala mülkiyetinde bulundurduğu bir ekonomiyi devralıyorlar. Uzlaşmanın sağlanabilmesi için verdiği tavizlerden dolayı SWAPO, özel mülkiyeti serbest bırakmış durumda. Bu yüzden de sömürgeci ve emperyalist güçlere ait işletme ve çiftlikleri kamulaştıramıyor. Ekonominin temel direği durumunda olan kurumlar ise sadece küçük bir beyaz azınlığın elinde bulunuyor. Halkın tümünü oluşturan 1,5 milyonluk siyah nüfus da müthiş bir yoksulluğu yaşıyor. İşsizlik oranı %60. Yine, devletin çeşitli yönetim kademelerinde beyazlar da yer alıyor.

Bütün bunlar, uzlaşmanın birer sonuçlarıdır. BM Genel Sekreteri, Namibya'daki bu durumu, "yeni bir model" olarak adlandırıyor. Fakat ortada, tıkanmanın bir sonucu olarak uzlaşma da bulunsa bu, SWAPO ve Namibya halkının kendisinden kat kat üstün bir düşmana karşı verdiği boyuneğmez, anti-sömürgeci mücadelenin bir ürünüdür. Ve bu mücadele, bundan sonra daha değişik yöntemlerle de olsa devam etmektedir.

SWAPO, demokratik reform ve dönüşümleri de öngören programından vazgeçmiş değildir. Namibya halkının bu reformlara ve kendi ülkesindeki yeraltı-yerüstü tüm zenginlik kaynaklarına ihtiyacı var. SWAPO, eğer bunları kamulaştırabilirse ülkenin ciddi ekonomik sorunlarını da çözebilir.

Burada dikkat çekilmesi gereken bir husus var. Geçtiğimiz yıldan bu yana F. Almanya basın-yayın organları ve çeşitli kurumları kanalıyla SWAPO'ya karşı bir anti-propaganda kampanyası yürütmektedir. Bu kampanyada sözümona "SWAPO'nun insan haklarını çiğnediği, kendisinden ayrılanları tutuklayıp işkence yaptığı" iddia ediliyor. Bununla SWAPO yıpratılmak, daha fazla tavize zorlanmak ve içteki burjuva-feodal kesimler güçlendirilmek isteniyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin öncü gücü PKK'nin de Federal Almanya kaynaklı benzer iddialarla saldırıya uğraması bir tesadüf değildir. Bu, emperyalizmin ulusal kurtuluş hareketlerini yıpratma, bastırma ve hatta teslim alma taktiklerinden bir tanesidir.

Sonuç olarak; kendi koşullarında Namibya'daki model, bir "çözüm" olarak gösterilmek istense de gerçek bir çözüm değildir. SWAPO önderliğindeki Namibya halkının gerçek bağımsızlık ve özgürlüğe ulaşarak bu sahte çözüm yollarını aşacağı kesindir.

GÜNEY AFRİKA'DA IRKÇI FAŞİST TERÖR

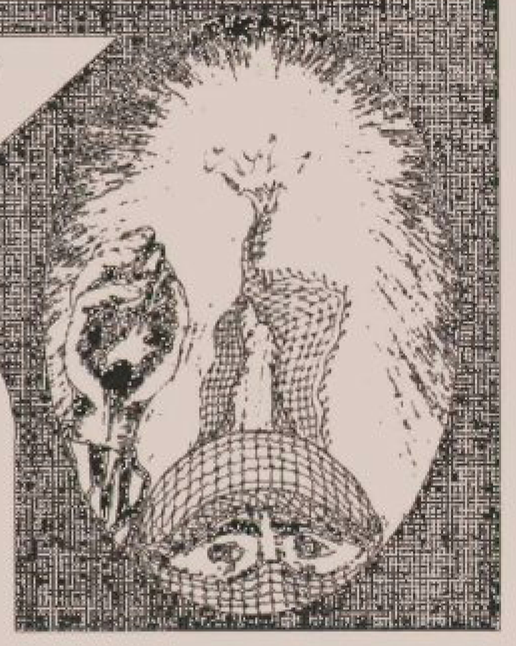
21 Mart, Dünya Irkçılıkla Mücadele Günü'nde Güney Afrika faşist rejiminin terörü daha da arttı. Polis, başkent yakınlarındaki Azanya Sebokeng gettosunda Güney Afrika'nın ırkçılık politikasını protesto eden binlerce göstericinin üzerine ateş açtı. Saldırı esnasında 10'un üzerinde siyah gösterici öldürülürken, 50'si de yaralandı.

Güney Afrika, bir yandan tecrit olmuşluktan çıkmak için bazı reformları açıklarken, diğer yandan da ırkçı terörü tırmandırıyor. Bu da Mandela'nın serbest bırakılması, ANC ve PAC gibi örgütlerin yasallaştıklarına dair devlet başkanı William de Klerk'in açıklamalarının birer manevradan ibaret olduğunu göstermektedir. Irkçı politikasından dolayı dünyada tecriti yaşayan Güney Afrika yönetimi, üstten ABD'den gelen baskının da bir devamı olarak inatçı tutumundan geri adım attı.

Fakat ANC ve PAC gibi direnişçi Azanya halkının örgütleri, silahlı mücadeleden vazgeçmek için koşulların henüz oluşmadığını açıklayarak yönetimin istemlerini şimdilik geri çevirdiler. Azanyalı halkın örgütleri, hayatın her alanında ırkçılığın ortadan kalkması için daha fazla eşitlikçi bir ortamı dayatıyorlar.

Nelson Mandela'nın serbest bırakılmasıyla yaratılmak istenen uzlaşma ve radikal muhalefeti pasifleştirme taktiğine rağmen, yerli siyah halkın ulusal, sosyal ve siyasal mücadelesi sürüyor. 21 Mart vesilesiyle ülke genelinde başlatılan protesto ve gösteriler hala da devam ediyor.

ZALİMLERİN ZULMÜ, MAZLUMLARIN İSYANI

Geçen sayıdan devam

2. PERDE
I. SAHNE

(Normal bir oda. Bir masa, bir sandalye. Masanın arkasında bir Atatürk posteri. Kapıda bir nöbetçi asker put gibi durmaktadır. Yüzbaşı Esat sandalyede oturmaktadır. Bir şeylere kızdığı belli olmaktadır. Öfkeli bir şekilde oturduğu yerden kalkar. Bir-iki volta atar. Kapıdaki nöbetçiye:)

ESAT: Bana blok amirini çağır. Çabuk!

(Asker, "Emredersin komutanım!" deyip dışarı çıkar. Bir müddet sonra bir asteğmen içeri girer, başıyla Yüzbaşıyı selamlar.)

ASTEĞMEN: Komutanım beni istemişsiniz?

ESAT: Evet seni istedim. Ne oluyor bu cezaevinde? Bu cezaevinde ne oluyor?

ASTEĞMEN: Komutanım, siz yeni geldiniz. Burada çok şey oldu. Bölücüler, hainler fesatlık ediyorlar. Yurdumuzu parçalamak istiyorlar. Evren'in diktatörlüğüne son vereceğiz diyorlar. 35. koğuş fitne-fesat yuvasıdır komutanım.

ESAT: *(Öfkelenerek)* Beni dinle! Ben buraya direkt Genelkurmay'ın emriyle geldim. Bana Esat Oktay Yıldıran derler. Ben Kıbrıs'ta Rum çocuğunu kesmiş, kanını babasının karşısında şarap niyetine içmiş adamım.

ASTEĞMEN: Koğuşlar arası ilişki var. 35. koğuş diğerleriyle ittifak halindedir komutanım.

ESAT: *(Kızarak)* Beni dinle. Ne konuşuyorum burada ben? İlişkileri keseceksin! Herkesi susturacaksınız! Ondan sonra benim işkence yöntemlerimi uygulayacaksın. Çin usulü, Rus usulü, ha, Türk usulü işkence yapacaksın. Bunlar fazla başımı ağırtmamalıdırlar. Bitireceksin bunları! *(Biraz durur)* Peki bitirmenin ne olduğunu biliyor musun?

ASTEĞMEN: Sizi dinliyorum komutanım.

ESAT: *(Parmağını kafasına götürür)* Kafa, kafa! Ne var bunun içinde?

ASTEĞMEN: Beyin komutanım.

ESAT: Aferin! Beyin! Her şey beyindedir. Bu adamların beyni oldukça bize rahat yoktur. Bunun için beyinlerini yoketmek gerekiyor.

ASTEĞMEN: *(Hayretle)* Ama komutanım, nasıl yapacağız?

ESAT: Kolay... Beyinsizleştireceğiz...

ASTEĞMEN: Ama nasıl, komutanım?

ESAT: Nasıl mı? *(Biraz düşünür. Asteğmene bakışlarını çevirir)* Beyinde ne var?

ASTEĞMEN: Düşünce.

ESAT: Düşüncesiz beyin bir işe yarar mı?

ASTEĞMEN: Hayır komutanım.

ESAT: O zaman anladın mı, beyinsizleştirmenin ne olduğunu?

ASTEĞMEN: Anladım ama, nasıl yapacağız?

ESAT: Kolay... Ben yöntemlerini biliyorum. Dinle beni ve anlattıklarımı bütün askerlere söyle. Tüm tutuklular beyindeki düşünceleri kusacak. O kusulan düşünceleri bana getireceksin. İnceleyeceğim.. Kusanın beyninde düşünce kalıp kalmadığını anlarım ben. Siz de izlersiniz. Tavır ve davranışlarını, beyninde düşünce kalıp kalmadığı belli olur. Hatta düşüncelerini tam olarak kusanları ayrı yerlere alırsınız.

ASTEĞMEN: Ya kusmazlarsa komutanım!

ESAT: *(Kızarak)* Ne demek kusmazlarsa? Kusmayanların kemiklerini kırın! Kafalarını parçalayın! Üstüste bindirip, piramitler, kuleler, koca tepeler yapın! Ciğerlerine verem mikrobu sokun. Suyu, havayı, ekmeği, soğuğu, sıcağı, güneşi, silah olarak kullanın. Yiyecekleri bok, içecekleri sidik olsun! Yapın, edin, beyinsizleştirin bunları. Günde birkaçını dediğim gibi yapın. Beyin istiyorum sizden. Günde en az birkaç beyin...

ASTEĞMEN: Emredersiniz komutanım! Günde birkaç beyin. *(Dışarı çıkar.)*

PERDE KAPANIR

2. SAHNE

(Yüzbaşı Esat'ın odası. Esat masada oturmakta, iki blok subayı hazırol vaziyette onu dinlemektedir. Bir subayın elinde bir tomar kağıt bulunmaktadır.)

I. ASTEĞMEN: Hepsini susturduk. İlişkilerini kestik. Kollarını, bacaklarını kırdık. Ama beyinlerini kusturamadık. 35. koğuşta Ali Erek'in midesini deldik. Midesini kustu ama, beynini kusmadı. Geberdi komutanım. Cemal Kılıç'ı, beynini kusması için zincirle duvara astık. Vurduk, vurduk, vurduk... Kusmadı beynini. Öldü komutanım.

II. ASTEĞMEN: Komutanım, benim blokta yavaş yavaş beyinlerini verenler çıkıyor. Hıdır Akbalık, Şahin Dönmez, Ali Gündüz beyinlerini kustular. Alın beyinlerini size vereyim. Ben inceledim. Tamamen kusmuşlar. Beyinlerinde düşünce kalmamıştır komutanım. *(Elindeki yazılı kağıtları yüzbaşıya verir.)*

ESAT: *(2. Subaya)* Beyinlerini kusan o kişileri görevlendireceksin. Onlar da başkalarını beyinsizleştirsinler. Bu işe hız verin. Bunlardan dolayı devletimizin başı ağrıyor. Bütün beyinleri istiyorum. İşkenceyi arttır! İşkenceye devam et! Haydi görev başına!

II. ASTEĞMEN: Emredersin komutanım. *(Topuk selamı verip dışarı çıkar.)*

ESAT: *(Asteğmene bakar)* Ne düşünüyorsun? Demek ki sustular ama beyin vermiyorlar.

I. ASTEĞMEN: Evet komutanım, sustular. Ama beyin vermiyorlar. Ölüyorlar ama beyinlerini kusmuyorlar.

ESAT: Biliyorlar, beyinlerini kusmanın ölümden kötü olduğunu.

I. ASTEĞMEN: Biliyorlar komutanım.

ESAT: Tamam, sen de git. Oturmayacaklar. Hep ayakta kalacaklar. Uyumayacaklar, hep uykusuz kalacaklar, hiçbir şey düşünmesinler. Sürekli marş söylesinler. İşkenceyi arttır. Senden beyin istiyorum.

I. ASTEĞMEN: Emredersin komutanım! *(Dışarı çıkar.)*

PERDE KAPANIR

3. SAHNE

(Bir cezaevi koğuşu. Dört-beş ranza. Hazırol vaziyette uyuyan tutuklular. Bir tutuklu, nöbetçi olarak koğuşun ortasında hazırol vaziyette volta atıyor.)

NÖBETÇİ: *(Saatine bakar, yüksek sesle)* Koğuş kalk. Koğuş kalk. Koğuş kalk. *(Kafalarını sıfır numara traşlı, üzerinde eşofman bulunan tutsaklar ayağa fırlayıp ayakkabılarını giyerler. Kendileri için belirlenen yere ikişerli sıraya geçerler. Ön tarafta bulunan tutuklu)* Yerinde say "Şanlı Ordu" marşına başla. *(Tutuklular askeri yürüyüş yaparak dizlerini mide boşluğuna kadar çeker, kollarını düzenli sallarlar ve hep bir ağızdan:)*

Ey şanlı ordu
Ey şanlı asker
Bir elde kalkan
Bir elde hançer
Serhade doğru
Ey şanlı asker.

(Karavana ile koğuş kapısına gelen gardiyan karavanayı yere bırakır.)

GARDİYAN: *(Yüksek sesle)* Marş kes. *(Tutsaklar düğmesine basılmış elektronik bir araç gibi sessizleşip hazırol vaziyete geçerler. Gardiyan kapının mazgal deliğini açar.)*

GARDİYAN: *(Yüksek, buyurucu bir ses tonuyla)* Kapıya yanaş lan!

(Tutuklular koşarak kapıya doğru giderler. Kapıya bir adım kadar yanaşan bir tutuklu yüksek sesle)

I. TUTUKLU: Ali Kaya, Mardin, emret komtanım. *(Tekmil veren tutuklu ayağını yarım metreden fazla kaldırıp topuk selamı verir.)*

II. TUTUKLU: Mehmet Yararbaş, Urfa, emret komtanım. *(Aynı şekilde topuk selamı verir.)*

III. TUTUKLU: Ahmet Kuş, Siirt, emret komutanım.

IV. TUTUKLU: Seyda Sayın, Hakkari, emret komtanım. *(Tutuklular kısa künyeleri peşpeşe yaptıkları için sesleri birbirine karışır. Mazgal deliğindeki gardiyan.)*

GARDİYAN: Kes lan. Si.... ha! *(Tutuklular hep bir ağızdan hazırol vaziyetlerini bozmadan yüksek sesle, emret komtanım.)*

GARDİYAN: Adam oldunuz mu lan?

TUTUKLULAR: *(Yüksek sesle)* Emret komtanım.

GARDİYAN: Vukuat işleyeni s...ker, götürür, hücreye atarım ha.

TUTUKLULAR: *(Yüksek sesle)* Emret komtanım.

GARDİYAN: Lan yavşaklar! Adam olacağız demediniz mi?

TUTUKLULAR: Emret komtanım.

GARDİYAN: Çorbayı al lan.

TUTUKLULAR: Emret komtanım. *(Bir tutuklu açılan kapıdan dışarı çıkar, karavanayı alıp içeri girer.)*

GARDİYAN: Son sayı beş lan. Yemeğini ye, sayım çalışmasına başla.

TUTUKLULAR: *(Hep birden)* Emret komtanım.

GARDİYAN: Tamam mı lan?

TUTUKLULAR: Emret komtanım.

GARDİYAN: Yemek duası oku lan.

TUTUKLULAR: Emret komtanım. *(Hep birlikte koğuşa dönerler. Diğer tutuklular tek sıraya girip, ellerini havaya kaldırıp dua vaziyeti alırken, elindeki karavanayı yere bırakan tutuklu diğer tutuklularla birlikte yüksek sesle)*

TUTUKLULAR: Bismillahirrahmanirrahim. Allahımıza hamd olsun. Ordu millet varolsun.

(Diğer tutuklular seslerini keserler. Karavanayı yere bırakan tutuklu, yüksek sesle emret komtanım.)

GARDİYAN: Zehir zıkkım olsun!

TUTUKLULAR: *(Yüksek sesle)* Emret komtanım.

(Tabaklar yere konur. Karavanadaki bir-iki kepçe çorba paylaşılır. Herkese çeyreğin çeyreği kadar ekmek düşer. İki-üç dakika içinde kahvaltı yapılır. Tabaklar, karavana toplanır. Belirlenen yerde ikişer sıraya geçilir. Ön safın başında bulunan tutuklu, başını sağa çevirip "bir" der, yere diz çöker, ikinci tutuklu "iki" deyip aynı hareketi yapar. Sıra böyle devam eder. Ön saftakiler sayınca sıra arkadakilere gelir. Onlar yalnızca saymakla yetinirler. Bu işlem bıktırıcı ve seri bir şekilde uzun süre yapılır. Koğuş kapısı açılır. Ellerinde kalaslarla gardiyanlar içeri girer. Biri elindeki kalası tutukluların göğsüne dürterek öğretilen biçimde sayım yapar. Gardiyanlar dışarı çıkarken)

KOĞUŞ GARDİYANI: Eğitime başla!

TUTUKLULAR: *(Yüksek sesle)* Emret komtanım.

(Bir tutuklu ranzasındaki Atatürk'ün söylevini alır, ikişerli ayakta dizilen tutukluların karşısına geçer. Yüksek sesle tekrarlar. kitabın bir kelimesini okur. Tutuklular yüksek sesle tekrarlar. Kitap okuma uzunca süre devam eder. Mazgal deliği açılır.)

GARDİYAN: Öğle yemeğini al ibneler!

(Bir tutuklu koşarak kapıya gider, kısa künye yapar, tekmil verir. Karavanayı alıp içeri gelir. Dua yüksek sesle okunur. Tutuklu emret komtanım dediğinde gardiyan: Ananızın ... olsun!)

TUTUKLULAR: Emret komtanım. *(Az miktarda yemek paylaşılır, yemekten sonra hemen ikişerli sıraya geçilir.)*

ÖN. S. TUTUKLU: Yerinde say, Mehter marşına başla!

TUTUKLULAR: *(Yerinde sayarak, yüksek sesle:)*

Neslin dedem
Ceddin babam
Hep kahraman Türk milleti
Orduların pek çok zaman
Vermiştiler dünyaya şan.

(Koğuş kapısı açılır. Eli coplu bir grup gardiyan içeri girer.)

GARDİYAN: Marş kes lan! *(Tutuklular yürüyüşü durdurup sessizleşirler.)*

GARDİYAN: *(Copu ile bir tutukluyu işaret eder)* Sen çık. Ses kontrolü var. *(Tutuklu sıradan ayrılır, gardiyanın karşısına geçer. Tekmil verir, kısa künye yapar. Ama günlerce yüksek sesle kitap okunduğu, marş söylendiği için sesi kısılmış. Dilsiz bir adam gibi konuşması boğazındaki hırıltı ve ağzını açıp kapamasıdır.)*

GARDİYAN: "Çırpınırdı Karadeniz" marşına başla lan.

TUTUKLU: *(Ağzını açıp kapatır. Marş söyler ama ses yok.)*

GARDİYAN: Lan ibne! Bu ne lan! Niye ses çıkmıyor lan yavşak?

TUTUKLU: *(Başını öne doğru eğer)*

GARDİYAN: Dayak düzeni al lan!

TUTUKLU: *(İki avucunu yan yana getirir, öne doğru uzatır. Gardiyan elindeki copla uzatılan ellere vururken)*

GARDİYAN: Ses çıksın ibne, ses çıksın.

(Uzun bir süre elleri dövülen tutuklu yerine gönderilir. Başka bir tutuklu sıradan çağrılır. Gardiyanın karşısında dikilen tutuklu yüksek sesle tekmil verir)

TUTUKLU: Ali Kaya, Mardin, emret komtanım.

GARDİYAN: "Çanakkale" marşına başla lan.

TUTUKLU: *(Yüksek sesle)* Emredersiniz komtanım.

Çanakkale içinde aynalı çarşı
Ana ben gidiyom düşmana karşı.

GARDİYAN: Kes lan ibne! Niye senin sesin düşmemiş lan?

(Tutuklu başını eğer.)

GARDİYAN: Yutar mıyım ibne, dayak düzeni al.

(Tutuklu dayak düzeni alır. Gardiyan yeterince döver. Henüz tutuklu yerine geçmeden...)

GARDİYAN: Ranza altı ol. Son sayı üç. Kaybolmayanın hiç şansı yok. *(Tüm tutuklular telaşla kendilerini yere atıp ranza altına girmeye çalışırlar. Gardiyan "bir, iki, üç" deyince kiminin kolu, kiminin kıçı, kiminin ayağı, kiminin bacağı dışarda kalmıştır. Tüm gardiyanlar ellerindeki coplarla tutukluların dı-*

Devamı 22. sayfada

Halkımız, 1990 Newroz'unda...

Baştarafı 4. sayfada

Bahar Atılımı'nın öncülüğünü yapan büyük komutan **Mahsum KORKMAZ (Agit)** yoldaş, tarihi hamlesini yaparken, 28 Mart günü şahadete ulaştı. 1986 yılı kitleleri örgütleme yönünde zemini açık hale getirme, bunun önündeki her türlü engeli aşma ve bu zemini örgütlü duruma getirmede en yüksek karar yılı olmuştur.

*"1986 Newroz'unda **Agit** yoldaş gibi büyük bir önder ve komutanın yüce uğraşlar içindeki şahadeti bu kararlılığın birinci büyük zirvesidir. O, kutsal kanını toprağa akıtırken Partimiz ve halkımız için Halk Ordulaşmasının yaratılmasını mümkün ve varlığımız açısından mutlaka gerekli bir emir haline getirmiştir. Bu emir, en geniş uygulama gücü haline -Parti tarihimizin belki de en büyük zirvesi olarak anılacak olan III. Kongre'de- gelmiştir. Partimiz, III. Kongresi, devrimci direniş çizgisinden, halkımızın kutsal kurtuluş savaşından ve bu davaya bağladığı sarsılmaz umut ve inançtan, direniş mücadelesi pratiğinden, yaratılan direniş değerlerinden, ölçülemez değer olan direniş şehitlerinden ve **Agit** yoldaşın emrinden aldığı güçle, Parti içinde ve dışındaki her türlü tasfiyeci ve gerici yaklaşımları bertaraf ederek, PKK'yi örgütlü bir halk yapacak olan Ulusal Kurtuluş Cephesinin ve Halk Ordusunun örgütsel inşasını gerçekleştirmiştir."* (PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN, Seçme Yazılar Cilt III, sayfa 76).

Agit yoldaşın anısına böylesine büyük bir hamleyle cevap veren Partimiz III. Kongre'de 21 Mart-28 Mart tarihleri arasını Kahramanlık Haftası olarak ilan etti. Artık bundan böyle Newroz, **Mazlum** ve **Agitlerle** bütünleşerek Kahramanlık Haftası'yla birlikte anılmaya ve kutlanmaya başlandı. İçiçe geçen bu olgular en iyi temsilini ERNK'de buldular. Sonraki Newroz'larda halkımız çok büyük umutlarla bahara açıldı. Halkımız, özgür yaşama her Newroz'da biraz daha yaklaştı. Böylece Türk sömürgeciliğinin yandaşlarıyla birlikte Kürdistan'daki dayanakları zayıfladı. Bu yüzden TC, her Newroz yıldönümünde büyük korku ve telaşa kapıldı, sarsıldıkça sarsıldı. 1990'ın Newroz'unu ve ERNK'nin 5. kuruluş yıldönümünü kutladığımız bu günlerde Türk egemenlik sistemi tarihinin en büyük korku ve darbeleriyle karşılaştı. Bu nedenle TC, Newroz'dan haftalar önce ordusunu, ARGK'den gelecek darbeler karşısında savaş durumuna geçirdi. Fakat darbeler iki yönden oldukça sert geldi. Bir yönüyle silahlı kuvvetlerimiz ARGK isabetli ve etkin vuruşları gerçekleştirirken, diğer yönüyle halkımız, ERNK bünyesinde örgütlenerek gerillanın etrafında intifadayı başlattı. Nusaybin'de başlayan halk ayaklanması Silopi'den, Kızıltepe'den Kürdistan'a adım adım yayılırken, Cizre'de şiddetlendi. Savur direniş kahramanlarının anılarına bağlılık sonucu başlayan intifadayla halkımız, Newroz şafağında ERNK'nin 5. kuruluş yıldönümünü selamladı. 1990 Newroz'u halkımızda salt özgür yaşam bilincinin kökleşmesiyle yetinmedi, onu faşist Türk sömürgeciliğine karşı isyana kaldırdı.

Halkımızın bu tarihi eylemi, çağdaş anlamda bir ulusun taşıması gereken ortak tepki ve davranış özelliklerini açığa çıkardı. Çünkü bir ulusun içine girmesi gereken en insani özellik, ortak dava olan yurdun kurtuluşu ve savunulması sorununda aynı anda harekete geçmesidir. Fakat bizim toplumumuzu bırakalım ortak eyleme kalkışı, vatan sorununda üç kişiyi yan yana getirmek bile mümkün değildi. Kürt insanı ülkeden kaçışı neredeyse meslek haline getirmişti. Bir zamanlar kendi kimliği olan Kürtlüğü bile inkar ediyordu. Böyle bir toplumda kurtuluşa yönelmek için isyana kalkmasına bir mucize olarak bakılıyordu. 90 Newroz'unda başta Kürdistan olmak üzere dünyanın dörtbir yanına savrulmuş halkımızın ruhu, halk ayaklanmamızda isyana kalktı. Gösteriler yapıldı, eylemler geliştirildi, geliştiriliyor. Bu temelde unutulan halk gerçekliğimiz kendi çözümünü dünyaya da dayattı. Ulusal birliğimiz bütün olumlu yönleriyle önemli oranda kendini örgütlemeye ve eylem sahasına döktü. Bunun karşısında barbar ve vahşi Türk rejiminin katliam tehditlerine milyonlar artık aldırmıyor. TC'nin gerici şiddeti ve öldürme gücü de işlevini oynayamıyor. Halkımız ölüm korkusunun duvarını aşma bir yana, ölümün üzerine yürüdü, yürüyor. Düşmanın hiçbir dayatmasını kabul etmiyor; yaptırımlarına uymama biçiminde itaatsizliğini ortaya koymaya başladı. Böylece sömürgeci sistem, Kürdistan'da ayakları havada kalan gereksiz ve defedilmesi gereken bir olguya dönüştü. Bin yıllık Türk egemenlik sistemi, Kürdistan'daki varlığının en zayıf dönemini yaşama durumuna geldi.

Açık ki, halkımızın bağımsız ve özgür yaşam tutkularının ayaklanması, bugüne kadar yürütülen kurtuluş savaşıyla gerçekleşti. Halkımızın ortak kurtuluş kararlılığına girişi, Partimiz PKK'nin engin savaş pratiğinin bir sonucudur. Bu anlamda gelinen nokta Parti çizgimizin ve onun yol göstericiliğinde savaşan halkımızın zaferidir. Bunun için 90 Newroz'u ve 6. mücadele yılına giren Cephemiz ERNK'nin kuruluş günü çok daha anlamlı ve büyük değerlerle yüklüdür. Bununla halkımız ne kadar onurlansa da azdır. O halde kurtuluş mücadelemiz, 90 Newroz'unda yeni ve daha büyük hamleler içinde girmiştir. Bu, adım adım sömürgeciliğe karşı isyana kalkma ve halk demokrasisini köklü inşa dönemidir. Yeniyi, güzeli ve iyiyi yaratma mücadelesinde her dürüst ve namuslu Kürdistanlıya büyük görevler düşmektedir. Çağdaş ulusal kurtuluş hareketi bütün haşmetiyle özgürlüğe doğru yürüyor.

Barbar Türk egemenlerini, yerli uşaklarıyla birlikte ülkemiz Kürdistan'dan söküp atmak için; görevler her zamankinden daha yakıcı. Bu görevleri yerine getirmek, her Kürdistanlının en büyük emeli durumundadır. Şartlar oldukça lehimize ve kazanımlarımız büyüktür. Yeni Newroz'larda bağımsızlık ve özgürlüğe daha da yaklaşmak için günümüz Dehak'larına karşı başkaldırıyı yükseltmek vazgeçilmezdir. Ulus ve halk varlığımızı korumak ve özgür yaşama ulaşmak için sonuç alıcı savaşa girmek, hepimizin kutsal amacıdır. Düşmanı tanımamak, onun her türlü kural ve dayatmalarını reddetmek en büyük şeref payesidir. Yurtsever Kürdistanlı; en ilkelinden en gelişkinine kadar eline geçirdiğin silahı düşmana karşı kullanmaktan çekinme! Haine, zalime, barbara ve sömürgeciye saldır! Bu, Kürt olmanın en büyük görevidir. Bu temelde ERNK'nin otoritesi altında savaş! **Newroz Pirozbê!**

Yeni şafakların ölümsüz...

Baştarafı 2. sayfada

iyi kanıtı olmaktadır.

Akademi dönüşü, ailesi **Battal** yoldaşın kişiliğindeki devrimci dönüşümü farketmiştir. O'nun uzun zaman mücadele içinde yaşaması, devrimimize büyük değerler yaratabilecek biri olduğunu düşünerek; *"Aman Salih kendini iyi koru. Zira sen bugün de, yarında bu ulusa lazım olacaksın"* der. Bunun üzerine Salih yoldaş; *"Bu bir eğitim meselesidir. Bu konuda Parti, imkanlarını her peşmergeye açtığı gibi, bana da açtı ve bunu değerlendirdim. Ancak öldüğümde sakın üzülmeyin. Benim iki oğlum var; Serxwebûn, benim yerime SALİH olur, Agit ise zaten ismi üzerindedir. Onu da AGİT'in yolunda hazırlayın"* der.

Böylece vasiyetini de en yalın tarzda ortaya koyan yoldaşımız, 9 Ekim günü komutasındaki gerilla birliği ile Ömeriyan Dağları'nda binlerce sömürgeci güce karşı çok güçlü bir muharebe ortamında birliğini üstün bir yetenekle yönetti. O'ndaki güçlü komuta yetenekleri sonucu düşmana büyük darbeler indirildi. Kendisi de 3 yoldaşıyla birlikte fiziki olarak aramızdan ayrılarak ölümsüzleşti. Artık O, mücadelemizin manevi komutanları safına katılarak, sürekli "İLERİ!" komutunu veriyor.

Bir mücadele arkadaşı A.

Zalimlerin zulmü...

Baştarafı 21. sayfada

şarda kalmış organlarına vururlar. Bir feryat, bir bağırtı, bir figan kopar. Tutukluların çığlıkları birbirine karışır.)

GARDİYAN: Son sayı üç. Yürüyüş koluna geç.

(Tutuklular ranzanın altından çıkarak aynı telaşla ama bitkin bir halde tek sıraya girerler. Yüzlerinde hüzün var.)

GARDİYAN: Kocatepe kulesi kur.

(Tutuklular yerde üstüste can telaşıyla kuleyi oluştururlar.)

GARDİYAN: Kalk...

(Tutuklular kalkıp tek sıraya geçerler.)

GARDİYAN: Oğlum, koğuş içinde konuşmayı yasaklıyorum. Tek kelime konuşanı s...m. Sessizlik olacak, anlaşıldı mı?

TUTUKLULAR: Emret komtanım.

GARDİYAN: Oturmak yok. Sessizlik olacak. Anlaşıldı mı? Sessizlik.

PERDE KAPANIR

4. SAHNE

(Mazlum DOĞAN tek başına bir hücrede beklemektedir. Kendi kendisiyle konuşur.)

MAZLUM DOĞAN: Nedir bu sessizlik? Bu kararsızlık neden? Niye bu hücreler, bu tecrit, bu cezaevi bir mezar kadar sessiz? Neden dinmek bilmiyor bu zulüm kasırgası? Bir ben mi uyanığım bu gece? Bu zulme karşı bir ben mi Mazlum'um? Ne oldu? Ne oldu böyle bize? Bu karanlıkta bir ışık lazım değil mi hepimize?

Esat bize iki yol dayatmış. Acı çekerek ölmek, düşüncelerimizi kusmak! Bizim de önümüzde iki yol vardır: Ya düşüncelerimizin yaşaması için bedenimizi feda etmek, ya da bedenimizin yaşaması için düşüncelerimizi kusmak. Ortayol kesinlikle yoktur. Düşüncelerini bedenine feda edenlerin sayısı gün geçtikçe çoğalıyor. Esat, her gün birkaç kişinin beynini boşaltıyor. Beynini kusmayanları öldürüyor. Kemiklerini kırıyor, yüzlerce genci ya beyinsizleştiriyor, ya sakatlıyor, ya da öldürüyor. Kimse buna dur demiyor? Herkes birbirine bakıyor. Herkes bir başkasının önce karşı koymasını istiyor. Kimse karşı koymada öncülük yapmadığı için gün geçtikçe itirafçıların, sakatlananların, ölenlerin sayısı artıyor. Bu da korkuyu büyütüyor, korku duvarlara sığmıyor. Diyarbakır'a Mezopotamya'ya yayılıyor. Korku ışıkları söndürüyor. Karanlıkları çoğaltıyor. Milyonlarca insan bu karanlıkta bir ışık arıyor? Ama kimse ışık olamıyor.

(Kolundaki saate bakar, biraz düşünür, kendi kendine söylenir.) Bu gece, 21 Mart gecesi. Demirci Kawa'nın Dehak'ın sarayını ateşe verdiği gece. Ben de hep bu geceyi bekledim.

Ateş... Ateş... Ateş... *(Düşünür)* Karanlıkları dağıtır ateş. Evet, ben ve biz karanlıktayız yine.

(Cebinden bir kibrit kutusu çıkarır, içinden üç kiprit çöpü alır.) Size and içerim ve derim ki; bu koyu karanlığın ortasında ilk ışık ben olacağım! Korkmayacağım! İmha edilen gençlerin başı için ve bütün zulüm altındaki halklar için ateşimi elden ele dolaştıracağım. Nerde zalim, nerde zulüm, nerde karanlık, nerede korku varsa orada ateşimi yaktıracağım.

(Üç kiprit çöpünü hırsla yakar ve parmaklıklardan dışarı zafer işareti yapmış gibi uzatır. Kipritler sönmeden perde kapanır.)

PERDE KAPANIR

5. SAHNE

*(Dört kişi daire halinde oturmuş, yas havasında kafalarını avuçlarının arasına almışlardır. Teyp'den **"Mayıs'ın Onsekizi'nde"** marşının müziği çalınır. Kendilerine gelen kişiler, müziğin ritmine göre halay çeker. Ceplerindeki kiprit kutularını çıkarır, ellerini birbirinin omuzuna atarlar. Herbiri üç kiprit çöpünü kutudan çıkarır. Müzik ritmine göre başlarına neft döküyor ve kibrit çakıyorlar gibi yaparlar. Aynı müzik ritmiyle yanar ve yere yatarlar.)*

(Diyarbakır Cezaevin'nin 33. koğuşunda Dörtlerin kendilerini yakmasının figürlerler anlatımı)

PERDE KAPANIR

(Cezaevindeki direnişi anlatan bir şiir okunur.)

6. SAHNE

*(Bir otobüs, bir kaç sandalye, birkaç yolcu, Esat, oğlu, karısı ve onun arkasında oturan adam. Otobüs durakta durur, yaşlı bir kadın biner. Esat yerini kadına verir. Esat'ın arkasında oturan adam, Esat'ın "insancıllığına" hayret kalır. Kendi kendine, **"Bir yanlışlık olmasın"** der. Ayağa kalkar, önünde oturan Esat'ın oğlunun şapkasındaki Yıldıran'ı okur. Tam emın olur. Belindeki tabancayı çeker.)*

MİLİTAN: Esat!

ESAT: *(Ani bir refleksle geri bakar. Namluyu görünce gözleri büyür.)*

MİLİTAN: Seni, katlettiğin bütün gençler ve mazlum halklar adına Mazlum'un ateşiyle ölüme mahkum ediyorum.

(Tabanca patlayınca Esat can havliyle öne doğru fırlar.)

MİLİTAN: Bir daha. Bir daha. Bir daha. Üç tane yeter sana...

PERDE KAPANIR

Selim Çürükkaya

Türk askerine karşı...

Baştarafı 19. sayfada

herkese PKK'li gözüyle baktığını belirtiyor...

Öğrenciler çarşamba günü Ankara, İzmir ve İstanbul'da protestolarda bulundular. Türk gazetelerinin olayları duyurmaması perşembe günü aşıldı ve yazılıp çizilmeye başlandı. Parlamentodaki her parti ikişer delegesini bölgeye gönderdi.

Eski SHP üyesi Salih Sümer, Türk ordusunun bölgede İsrail ordusunun rolüne sahip olduğunu söyledi.

İsveç Türkçe radyosu, Diyarbakır'da tıp öğrencisi Zekiye Alkan'ın kendisini yaktığını belirtiyor. Zekiye'nin yarası ağır, doktorlar yaşama şansının az olduğunu söylüyorlar.

Türk Cumhurbaşkanı, perşembe günü tüm bakan ve generallerle ve MİT şefiyle 2,5 saatlik uzun bir toplantıyı yaptı. Bölgede sıkıyönetim uygulanmayacağını açıkladı.

1987'de Ankara'dan özel bir vali atandı ve askeri mahkemeler hala görev yapıyor, 11 şehir için özel kanunlar geçerlidir.

DI BAHOZ Û BAGERA NEWROZA SALA 1990'AN DE DEWLETA TIRK ŞAŞ Û MITALE MA

Têkoşina me ya rizgariya netewî, bi hilgavtina bihara 1990'an, kete nava domaneka nuh. Ev, hilpişkîn û hilgavtineke gelekî pêşketiye, ku pişta xwe dide şerê pêşmergeyî yê salên bihurî û serketinên gelê me. Gelê me bi şêweyeke berfireh û tund hîm da şerê pêşmergeyî û ev rojên niha li ser vê bingehê derketine holê. Sistema doliwgeriya Tirkan nekarî xwe li hemberê hilpişkînên me û lêdanên me bi hesanî li ser lingan bigire. Ev sistema dagirker, hema hema hat ber keviya rûxînê. Di nava armancên lêdana me de, bi lez derxistina dewleta Tirk ji Kurdistanê heya niha bi tevayî nebû. Armanc heya niha tenê ew bû, ku em bikaribin hilpişkînekê pêkbînin, xwe hindekî biavêjin pêş û dewleta Tirk hindekî biceribînin. Me, karîn û jêhatîbûna şerê gelê xwe di karvaniyê de ceriband û di şerê gelî de me xwe gihand koçberekê. Ji xwe armanc jî di vê çarçivê de hatibûn danîn. Lê encamên derketine holê, heya bê gotin buha, bi nirx û dewlemend in. Jêhatîbûna şerî ya gelê me, heya bê gotin pêşketî û afirandkar e. Li hemberê vê, hemû bikaraninên hov ên doliwgeriya Tirkan, bê poside mane. Ji hemû aliyan ve derkete holê, ku doliwgerên hezaran salan, çendî bê-hîm û çare ne. Fêrên ku serihildanên me yên gelî derêxistine ronahiyê, xwediyê nirx û buhatiyeka bê pîvan in. Lewma divê rewş ji gelek aliyan ve bê lêgerîn û encam werin derxistin. Di dema pêşin de, ev wê bibin pirsên pêşemîn ji bo me, ku em xwe bi wan mijûl bikin.

Lê di vir de rewşa rejîma Tirk ji bo me nimûneyeka yekaneye, ku di nava bêmecaliyê de dihele û diçe. Dewleta Tirk bûye weke werdekeke gêjik, ku nezanibe çi bike. Tirsa ji vê gêjbûnê, ji devê Serokê Gişteyî yê partiya DYP Süleyman Demirel, bi vî rengî hate zimên: *"Bûyerên li vê êrdimê, dengê lingê bahozekê ne."* Paşê gotinên xwe weha domand, *"Bûyer gav bi gav xwe digihînin wê xalê, ku ez jê ditirsiyam. Sibe ji bînî em nikarin ji bin vê pêşveçûnê xwe rizgar bikin. Hinde rêkxistinên, ku di sala 1980'an de li êrdimê hebûn, digotin, 'em dikarin xwe ji dewletê derbas bikin an ne.' Piştî bêdengiya li dûv salên 1980'an, ev rêkxistin, biryara xwe dan, ku dikarin li hemberê dewletê rabin. Niha êdî alîkariya gel jî distînin"* (Rojnameya "Tercüman", roja 29. Adarê 1990)

Belê, pêşveçûnên li Kurdistanê dengê lingê bahozekê ne. Ev deng, ew deng e, ku meşa pêşmergeyan û meşa gel dengê xwe dane berê yek hedefê û bi hevpareyî, bi berdewamî li vê hedefê dixin. Ev gelê, ku ji aliyê doliwgerên Tirk ên vegirtkar û xwînrij bi tevayî hatibû tirsandin û bêdeng-kirin, bi şêweyeka ku ew bi xwe jî bawer nedikiran, serihildanê pêkanî. Gelê me bi dûrişmeyên weke, "An niştimaneka azad an jî neman!" êrişî saziyên dewleta Tirk dike. APOgirî, ji mirovên heft salî heya heftê salî, di mejiyê û dilê hemû Kurdistaniyan de cihê xwe çêkiriye û hêlîna xwe daniye. Li ser vê bingehê, hema hema çi cudahiyek di navbera pêşmergeyê li çiyan û mirovê di bajaran de nemaye; herdu jî li hemberê dagirkeriya Tirkan giyana serihildanê vedijin. Pêşemîn ev pêşveçûn digihe naverokeka bi watetir, ji ber ku raperîn û rewşa serihildana li Kurdistanê, di rojên cejna Newrozê de pêkhatin. Ev rewş, ji aliyekê ji pêwîstiya serpêhatina serihildana Newrozê di dîroka me de danî holê. Geşbûn û zindebûna li Kurdistanê bi Newrozê destpêdike, niwandiniya xwe ya pêşketî û xwedi-derketina li vê serpêhatinê ji berziman kirin. Di dîroka Partiya me de jî, pêwîstiyeke mezin ji bo vê rojê hatiye dayîn û pejirandin. Partiya me, ji bo vê rojê bêhtir bi naverokan bixemiline, pişta xwe da hemû karînên xwe yên mirovî û lewma hebûnên me yên bi nirxtir, di vê rojê de bi fizîkî ji nava me çûne, ango şehîd ketine. Ji xwe Partiya me jî, hilgavtinên xwe yên xurttirîn, di rojên Newrozê de biserdixe û lewma jî, domaneka lehengiya nuh afirandiye. Niha gelê me jî di karvaniya xwe de bersiva van pêşveçûnan bi gernasî dide. Û di Newroza 1990'an de gelê me, domana serihildanan da destpêkirin. Ev jî dihê wê wateyê, ku çiqasî PKK rast û bi naveroka zinde ya sosyalîzma zanyarî li dîroka me û reseniya gelbûna me nêriye û pêşengiyeka rast kiriye hebûna xwe. Di van pêşveçûnên dawiyê de ev rastî, bi tevayî gihaye delîlên xwe. Lewma yên biserketine PKK û gelê Kurdistanê yê di bin pêşengiya PKK de ye. Bi vî rengî bûyereka nuh di rûpelên dîroka gelên jêrdest û mirovatiya pêsveçûyî de, hate nivîsandin.

Nûçeyên weke, "Xweda, ma me wê serihildana kêrîkaran jî bidîta?" û "Ev çi rojên reş in!" hilimîn rojnameyên burjuwaziya Tirk. Ev nûçe rewşa dewleta Tirk danîn pêşiya çavan. Bi vî rengî şaşî, helezî û mitaleyên dijminê me, herweha gêjiya wî gelek baş derketin holê. Dagirkerên Tirk bi gotinên xwe yên weke, "Me giyana Kurdîtiyê kuşt, me kire goristanekê û betonê lêkir. Ew rih êdî bê giyan e, miriye" baweriya xwe xweş anîbûn. Lê vê rojê ev gel, zindeye, ser xwe ye. Li ser lingên xwe ye û li hemberê wan rawestiyaye. Hisaba hovîtî û koledariya hezaran salan dipirse û dixwaze. Ev gelê dîrokî, li hemberê komên taybetî, leşker, polîs û toreyên welatfiroşiyê cerdevanên bi navê "parêzkarên" gundan ên ji hezaran kes û hêzên, ku bi navgînên nûjen ên teknikî hatine kemilandin, li ber xwe dide; berxwedana xwe bi navgînên yekta, kevir û daran birêvedibe û dijminan ji ber xwe direvîne. Dûrişmeyên nola, "Bijî PKK!", "Bijî Kurdistan!", "Bijî Serok APO!" di çiya, kevir, av û deştên Kurdistanê de çingînî didin. Helbet dewleta Tirk wê weke mirişkan gêjbibe û ji tirsa xwe mîna pisingekê (kitikekê) xwe bike enişkekê û çep û rasta xwe bide ber qermûçan.

Nemaze, bi destpêkirina serihildana gelî, Serleşkeriya Tirkan jî pejirand, ku têkoşîna me ya rizgariya netewî kete doman û hengameka nuh. Di raporekê de, ku Serleşkeriya Tevgera Taybetî ya Tirkiyê amadekiriye û pêşkêşî Serleşkeriya Gelemperî ya Tirkiyê kiriye, hatiye nivîsandin, ku têkoşîna me ya serxwebûnê ji koçbera parastina stratejîkî derbasî rewşa wekheviya stratejîkî bûye û di dema pêşin de wê derbasî koçbera êrişa stratejîkî bibe. Li ser vê pirsê kovara "Tempo" pirsekê ji komutanê girêdana awarte yê kevin, orgeneralê tekawut bûyî, Nevzat Bolûgiray dike û ew jî wusa bersiva pirsê dide: *"Rast e. Ji xwe ev, ew stratejî ne, ku rêkxistinên terorê di domaneka normal de bikardihênin. Di sala 1982'an de li dora tixûbên me qempên xwe avakirin û xwe rêkxistin kirin. Bi destpêka sala 1984'an jî navçeya Dihê destpêkirin û livbaziyên xwe pêşvebirin. Ev tev, ji bo rabûneka tevayî di dema pêşin de, livbaziyên amadekirinê bûn ji bo tevgerandina êrdimê. Pêşî livbaziyên xwe bi sê yan pênc kesan çêdikiran, lê niha bi komên digihin sedan livbaziyên xwe çêdikin. Ev di terminalojiya leşkerî de, hêzên di mezinahiya bolûkan in. Heke raporeka vê nolê pêşkêşî Serleşkeriya Gelemperî kiribin, ev riya mejiyekî rast e û di raporê de navdaneke rast hatiye danîn."* (Kovara "Tempo", rojên 25-31. Adarê 1990)

Weke ji vê bersivê jî dihê fahmkirin, ketina şerê me ê gelî nava domana serihildanan, dewleta Tirk bê-tixûp tirsandiye û hejandiye. Heya niha pişta xwe dida artêşa xwe ya li Kurdistanê û bê-dawî baweriya xwe bi artêşa xwe dihanî, lê artêşa wê ya hov û bêbextiya li Kurdistanê bi erdê re bûne yek û dihilweşin. Gelê Kurdistanê, li dijî van garanên cerdevan û talanê, bi bêzî, bi hers û rikeke bê-dawî, bi lehengî ditêkoşe. Ew baweriya, "Ji dewletê re dewlet pêdiviye", êdî hatiye malîştin. Hima resen a gelê me, di bin pêşengiya PKK de, di nava rêzên ARGK û ERNK de, ziviriye hîm û quwweteke herî mezin. Diyare, ku ev, ji bo hemû hebûnên çinên doliwgeriya Tirkan li welatê me, destpêka dawiyê ye. Dewleta Tirk palaftineke (tasfiye) bi lez jiyan dike, her rojê bêhtir li Kurdistanê dihele û tune dibe.

Li ser bingeha rûxîna dewleta Tirk, li Kurdistanê jiyaneke nuh avadibe. Ev jiyan, li gora prensîb û hoyên serbixwe û aza, xwe digihîne formulasyon û naverokekê. Ev jiyan zinde ye, şînbûyî ye, candar e, dînamîk e û li ser bingeha nepejirandina û prensîba li dij-rabûna her babêt û cure koletî û dildariyê serê xwe bilind dike û sîmbîl dide. Ev jiyan bi naverok û bi rûmet e. Ev jiyan, jiyana me ye û berhemê ked û xebatên me yên pîroz e. Nexwe, da em leztir xwe bigihînin vê jiyana nuh û aza, em hemû karînên xwe yên mirovî bibezînin; bi teviya gelê xwe rabin kar û xebatê. Ji bo rizgarîbûna ebedî ji vî dijminê bi lanet û gemar, em êrişî vî dijminê har bikin; çi bikeve destê me, çi navgîn di destê me de hebe, em bi wan êrişên xwe pêşvebin. Em tenê yek prensîb û şerta vî dijminî nepejirînin û îtaat nekin, em li hemberê tevan rabin. Ji bo em dûrişmeya "An niştimana azad an jî neman!" bikin filozofiya jiyana her Kurdistaniyekî bi namus û dilsoz, her dem pêş ve!..

Li Mazra neh berpirsiyarên talanê yên dewleta Tirk bi mirinê bersiv girtin

Li êrdima Mazra lêdaneka din a xurt li talana dagirkerî hate xistin. Di nava wan de Midurê Desgeha "Şark Ferro Krom" ya girêdayê "Eti-Bank" Metin Çakir jî, neh pisborên dewleta Tirk ên pêwîst, bi mirina xwe bersiva xwe girtin. Çar navgînên wan ên mîna mekîneyên derêxistina dewlemendiyên binerdî jî, hatin tune kirin.

Bi armanca piştgiriya serihildana gelî ya li Kurdistanê û pîrozkirina cejna Newrozê, ji aliyê yekeniyeke pêşmergeyên ARGK livbazî hat pêkanîn. Roja 22'ê Adarê 1990'an, piştî nîv-rojê, li derdorên Çiyayê Rut, dorhêla "Kovancilar" gundê "Kayaonû" navçeya Palî êrdima Mazra, pêşmerge rê birrîn. Hemû mekîne û tomofîlên diçûn û dihatin rawestandin û kontrola kesaniyê çêkirin. Belavok belavkirin. Di navbera 200 heya 300 mirovî kombûn. Pêşmerge, li ser serihildana gelî, li ser wate û naveroka cejna Newrozê û li ser koçbera şerê me yê şoreşgerî, ji bo koma mirovan, bangeşî (propaganda) çêkirin. Di wê navberê de, encumana talanê ya dewleta Tirk tevlî çar mekîneyan, ji desgehên "Ferro Krom" hat. Pêşmerge kontrola kesaniya wan jî kirin û paşê, li pêşiya mirovên kombûbûn, rola van kesan di talankirina kehniyên binerdî yên Kurdistanê de, hat ronahî kirin û gotin. Herweha eşkere kirin, ku di nava hedefên şerê rizgariya Kurdistanê de, kesên xebatên bi vê nolê dikin jî, hene. Paşê neh mihendisên dewleta Tirk ji ber berikan hatin derbas kirin û bi mirinê hatin ceza kirin.

Dagirkerên Tirk, ji ber lêdana giran a girtin, ketin nava bê-çaretiyê û berê xwe dan bombardimana bangeşiyê. Sernivîsên weke, "Qirkirin... sivîlên bê-guneh bûn" bi rojan ji rojnameyan kêm nebûn. Herweha serî dan derewên weke, "Kargêriya berê bi dizî komir dida PKK û PKK jî komîran difirot û bi pêrên wan çek dikirrî." "Kargêriya nuh jî -kesên bi mirinê hatin cezakirin- vê yekê rawestandiye, lewma hatine kuştin"(!) Ev gotinên derew û bê-bingeh, ji devê nûnerên dewleta Tirk ên bilindtir, ji devên wezîrên dewleta Tirk derketin. Weşan û rojnameyên di bin fermana şerê taybetî jî, van gotinên mîna hevokên salatê, bi şêweyeka berfireh anîn rûpelên xwe. Bi van keferatan xwestin rastiyan berevajî bikin û biqulibînin. Lê êdî tenê yek jî van derew û bervajî kirina rastiyan jî, nema digihê armancên xwe. Ji ber ku tav nikare bi heriyê bê seyandin. Lewma hemû derew û demagojiyên dewleta Tirk jî encamekê nabînin û nema dibînin.

Dema pêkhatina livbaziyê heya bê gotin hilbijartî bû. Di rojên cejna Newrozê de û di dema serihildanan de pêkhat. Ji aliyê din lêdana ku li dijmin ketî jî, gelekî mezin bû. Ev tev şanî dikin, ku livbazî xweş gihaye armancên xwe. Ev rewş dilxweşî û şahî dagerand nava gelê me. Ji ber ku, kesên hatin cezakirin, di talana dewlemendiyên me yên binerdî de, rola jî pîvana yekemîn dileyizin. Nemaze bi rengê encumanekê çûbûn hûrkolîn û lênêrînan, pîlanên talanê danîbûn û vedigeriyan bajêr. Li ser suc û tewanên xwe hatin girtin û toleya mafkiribûn, girtin.

Berî her tiştî, divê ev rast bê dîtin û fahmkirin: Her tiştê dagirkeriya Tirkan li Kurdistanê, di nava hedefên şerê me yê rizgariya netewî de ne. Di rêzkirina van hedefan de, hêzên şerê taybetî yen Tirkan rêza yekemîn digirin, lê di rêza duwemîn de hedefên aborî cih digirin. Xebatên aborî yên dewleta Tirk li Kurdistanê, pişta xwe didin du bingehan. Yekemîn; talankirina dewlemendiyên binerdî û serêrdî, mijandina hîma me ya kedkarî. Kurdistanê, tevlî mirovan şelandin û li ser vê bingehê jî, koçberkirina gelê me û valakirina welatê me ji mirovên Kurd. Nemaze, di encama vê ramyariya aborî ya dewleta Tirk de, gelê me dikeve ber keviya birçîbûnê û riya koçberbûn û penahiyê bi vî rengî dihê vekirin. Bi milyonan mirovên me, ji welat dihên qutkirin û li çar aliyên cihanê dihên belavkirin û reşandin. Ev tişt, bi firehî bûye jî. Duwemîn; di encama vê talanê de dewleta Tirk digihe xenîmetên dewlemendiyê û şerê xwe yê taybetî li Kurdistanê fînanse dike. Dewlemendiyên li Kurdistanê di destê dewleta Tirk de dizivirin çekan û disa vedigerin Kurdistanê ji bo qirkirina gelê me. Kin bê gotin, rejîma Tirk xebatên xwe yên aborî li welatê me û ramyariya xwe ya di vê pirsê de, weke perçeyeke şerê taybetî fahmdike û bikardihêne. Lewma, kesên di desgehên aborî yên dagirkeran de dibin berpirsiyar, li gora ramyariya şerê taybetî dihên hilbijartin. Heke hinde kesên li derveyî ve rewşê hebin jî, hema hema ev kes tev, weke perçeyên şerê dagirkerî ne.

Ev kes li Kurdistanê, heke bi nezanîbe jî, di karvaniyê de xizmeta şerê taybetî dikin. Bi taybetî neh kesên hatin cezakirin, xizmeta ji bo dewleta Tirk bi zanabûn hilbijartine. Pêşmerge, agahiyên standibûn xweş nirxandin, livbaziya xwe baş pîlan kirin û li hedefa xwe rast xistin. Livbazî, xwediyê taybetiyeke wusaye, ku gelek kes bizanibin, divê xwe ji karên wusa dûrbigirin, dawî bi xizmeta xwe ya ji bo dewleta Tirk binin. Dawî: Ev livbazî berê xwe daye rawestandina xebatên aborî yên dagirkeran, lewma lêdaneke mezin e, ku li dewleta Tirk ketiye. Ji xwe tiştê ku dijminê me har dike jî, ev bi xwe ye.

Pêşmerge, riya di navbera Mazra û Çewlik anîn bin kontrola xwe

Yekeniyeke pêşmergeyên ARGK riya Mazra û Çewlikê birrî. Hemû otobûs, tomofîl û mekîneyên dihatin rawestandin. Di nava rêwiyan de bi firehî belavok hatin belavkirin. Riya Mazra û Çewlikê li derdorên gundê "Sarican" çar saetan girtî ma. Pêşmerge hinde panqart jî daleqandin.

Ev livbazî roja 25'ê Adarê biserket. Pêşmerge, dora saet 10.30'an dest bi livbaziya xwe kirin. Kontrola kesbûna rêwiyan hat çêkirin. Bi giranî bangeşî li ser serihildana gel hat kirin. Paşê mekîneyeka belavkirina rojnameyan a şirketa "GAMEDA", otobûsek û qemyonek hatin şewitandin û dawî bi livbaziyê hat.

Li Berwarî komên taybetî ketin nava tengasiyê

Li nêzîkî gundê "Sariyaprak" navçeya Berwarî êrdima Sêrtê, hêzên dijmin operasyonên leşkerî birêvedibiran. Di navbera wan û pêşmergeyan de şerekî dijwar derket. Şer roja 15'ê Adarê çêbû û bi saetan doma. Bi hejmareka bilind, endamên komên taybetî, leşker û "parêzkarên" gundan ên cehş di vî şerî de cih girtin. Lê disa jî bi dehan mirî û birîndarên dijmin çêbûn. Dijmin nekarî xwe ji lêdanan rizgar bike. Lê dijmin, di daxweyaniyên xwe de got, "cendirmeyek miriye, parêzkarek jî birîndar ketiye." Ji yekeniya pêşmergeyên ARGK jî, du pêşmerge di têkoşîna gernas de şehîd ketin.

Roja 16'ê Adarê jî, di encama giliyekê de, yekeniyen şerê taybetî yên Tirkan, li nêzîkî gundê Osyan (Doganli) navçeya Berwarî êrdima Sêrtê, li derdorên bi navê "Saritepe", operasyoneka leşkerî pêkanîn. Li dora serê beyanê pêşmerge ketin nava çembera dijmin. Di navbera pêşmergeyan û hêzên dijmin de, şerekî dijwar destpêkir. Dijmin bi berdewamî lêdan xwar û rastî hundabûnên mezin bû. Hejmara miriyên ji rêza dijmin her diçû zêde dibû, lewma hêzên têkûziyê yên nuh anî êrdima şerî, lê disa jî nekarî birawestîne, ku lêdanên dijwartir negire. Ji dijmin gelek mirî û birîndar çêbûn, lê pejirand ku tenê leşkerek hatiye kuştin. Bilî hêza dijmin a hejmarbilind, pêşmerge bi jêhatîbûna xwe ya manevrayî, karîn çembera dijmin bişikînin. Di domana şikandina çemberê de du pêşmerge bi lehengî têkoşîn û şehîd ketin.

Piştî vê livbaziyê bi du rojan, li nêzîkî zivinga "Karamîk" gundê Osyan navçeya Berwarî, pêşmerge dafek vedan pêşiya komeka taybetî, ku dixebitî rê ji berfê paqij bike. Pêşmerge koma taybetî xistin nava reşandina berikên ji çep û rastê. Tu kes ji koma taybetî xilas nebû, tev hatin kuştin. Berpirsiyarên şerê taybetî daxweyan kirin, ku "du endamên koma taybetî mirine û sisê ji birîndar ketine." Bi vî rengî xwestin hejmara kuştiyên xwe veşêrin. Pêşmerge bê hundabûn vegeriya baregeha xwe.

Roja 22'ê Adarê, disa li nêzîkî gundê Osyan, yekeniyeke ARGK êrîşek bir ser şantiyeka çêkirina riyan. Dozereka, ku di çêkirina riyan de dihat bikaranin, hat şewitandin. Paşê pêşmerge bi karkerên di şantiyê de axifin û wan li ser têkoşîna me ya rizgariya netewî ronahî kirin.

Piştî vê livbaziyê, êdî peşmergeyên ARGK, baş dizanin ku wê yekeniyên artêşa dijmin werin cihê livbaziyê, lewma dafekê ji vedan. Ji yekeniyên dijmin, ku ketin dafê, du endamên hêzên taybetî hatin kuştin û sisê ji birîndar ketin. Agahî gihan me û ji radyonan ji belav bûn, ku ev şer geleki dirêj domaye û balafir û helikopterên cengê yên dijmin ji tevlî şerî bûne. Herweha balafir û helikopter bi berdewamî li ser êrdima şer firrîne. Herweha helîkopter leşkerên dijmin ên birîndar kişandina nexweşxaneyên li bajarên Sêrtê û Amedê.

Lêdaneke mirinê li cehşên gundê "Daxdoşû" ket

Roja 13'ê Adarê pêşmerge, êrîşek birin ser "parêzkarên" li gundê "Daxdoşû" navçeya Dihê êrdima Sêrtê. Ji birîndar ket.

Gava yekeniya ARGK xwe paş ve dikişand kete dafa dijmin û disa şer derket. Pêşmergeyê birîndar û pêşmergekî din şehîd ketin.

Bi kuştina sixurê dagirkeran ê li êrdimê xurttir, komên taybetî û cerdevan har bûn. Êrişî mala têkoşerekî ARGK li gundê "Hîlal" kirin. Du zarokên keç, yek ji wan yek-salî û ya din neh-salî, bi hovitî kuştin. Kesên din ên di xênî de, bi xedarî birîndar ketin.

Emê vê bûyerê di hejmara pêşîn de firehtir biweşînin

Li Lîcê sîstema perwerdeyî ya dagîrkerî lêdan girt

Dibstanên li gundên "Tuzluca", "Çeper" û "Kiralan" navçeya Licê êrdima Amedê, ji aliyê pêşmergeyan hatin şewitandin. Pêşmerge agir berdan wan û rûxandin. Şeva 24'ê Adarê, yekeniyeke pêşmergeyên ARGK çû gundê "Tuzluca." Benzin dakir ser dibistana gund û lojmanên dibistanê û wan da ber agirî. Paşê sixurê dewleta Tirk "mamhosta" Tahir Çivrî bi mirinê hate cezakirin. Paşê yekeniya ARGK çû gundên "Çeper" û "Kiralan" ji. Agir berda dibistanên van herdu gundan ji.

Roja 26'ê Adarê ji, pêşmerge li gundê "Zûmrût" û li zivinga vî gundî "Koçik" navçeya Licê, agir berdan du dibistanan. Bi dakirina benzine wan şewitandin. Bi vî awahî, di navbera sê rojan de, pênc dibistanên asimîlasyona dagirkerî hatin tune kirin.

Ji aliyê din, li navçeya Bismilê êrdima Amedê ji, sê vagonên tijî cebilxaneyên leşkerî (çek û berik), ji aliyê pêşmergeyên ARGK hatin şewitandin. Agahiyên di vê barê de gihane rojnameya me, lê agahiyên berfireh hîna berdestê me nebûne. Ev livbazî roja 23'ê Adarê çêbûye û dijmin rastî hundabûnên daringî (maddî) yên mezi bûye.

Gilîdan çêdibin. Bi taybetî şerên li dora Çiyayê Gilîdan ê Piçûk, ji rojan vir ve berdewam dikin. Pêşmerge di van şer û pozberiyan de rokêtavêt ji bikardihênin. Weke nûçeyên digihin me, dijmin rastî lêdanên mezin dibe û gelek endamên dijmin hatine kuştin. Lê dewleta Tirk, hem hejmara kuştiyên xwe, hem ji şerên li derdorên Serhedan û Gilîdan, bi serhişkî vêşartî dihêle. Ji ber ku dijmin çûyin û hatina van êrdiman xistiye bin kontrola xwe, derengî dikevitê, heya nûçe digihin derve. Herweha dijmin dixebite, da nûçeyên rast belav nebin.

Pazarcik wê bibe goristana dewleta Tirk

Hêzên dijmin ên giliyekê ji xwe re nirxandin, roja 12'ê Adarê li nêzîkî gundê Abbasiyan qopaniya "Caxlayan Cerit" navçeya Pazarcik êrdima Mereşê, operasyoneka leşkerî pêkanîn. Yekeniyeke pêşmergeyên ARGK li vê dorhêlê bû. Dijmin, bi hêzên xwe yên ji sedan leşker, yekeniya ARGK xiste çemberê. Di navbera hêzên dijmin û pêşmergeyan de şerekî dijwar derket. Şer geleki dirêj doma. Di encamê de pêşmerge çembera dijmin şikandin. Gava çember dihat şikandin, lêdanên mezin li hêzên Tirkan hatin xistin. Gelek kuştî ji nava rêzên dijmin çêbûn. Gava şer giha encama xwe, hejmara mirî û birîndarên dijmin ji, gihabû hejmara bi dehan. Lê disa dewleta Tirk riya kêm şanikirina hejmara mirî û birîndarên xwe, ji xwe re hilbijart. Daxweyan kir, ku "tenê astsubayek û du leşker xedar birîndar ketine." Herweha, gava pêşmerge çembera dijmin dişikandin, çar têkoşerên xwe yên gernas ji şehîd dan. Piştî şerî, garanên talanê yên Tirk, operasyona xwe domandin û şerên nuh derketin. Disa dijmin lêdanên jidil girt.

Roja 29'ê Adarê dora êvarî, pêşmerge avêtin ser gundê "Cennet Pinar" qopaniya Narli navçeya Pazarcikê. Pêşmerge berê xwe dan dibistana gund û agir berdan dibistanê. Sixurê dewleta Tirk "mamhostayê" bi navê. Hanifî Çakillioxlu ji bi mirinê hat cezakirin. Ji bo bersiva ajaniya xwe û ji ber gunehên xwe, ji ber berikan hat derbas kirin. Bi vî rengî kehniyeka din a asimîlasyonê hate zuwa kirin.

Mekineyên TIR ên li ser riya Girgê Amo û Cizira Botan hatin şewitandin...

deh cehşen li vî gundî sisê deliv girtin û ji gund revin. Heft cehşên din ketin destê pêşmergeyan. Sisê ji wan ji bo çarekê hatin berdan, lê ji wan re hate gotin, ku xebata bi navê dijmin welatfiroşiyê û bersiva welatfiroşiyê ji mirine. Hersê sund xwarin, ku nema vî karê gemar dikin. Lê suc û tewanên çar "parêzkarên" din gelek giran bûn. Lewma pêşmerge wan ji bo pirsyariyê tevlî xwe birin.

Li Qilaban terora komên taybetî û cerdevanan, û livbaziya şoreşgerî

Roja 26'ê Adarê, li navçeya Qilaban êrdima Çolamergê, pêşmergeyên ARGK lêdaneka mezin li navendeka cerdevanên xurttir, li cehşên "parêzkarên" gundan, li cerdevanên Mala Beyrê xistin. Li gundê Şî (Onbudak) serekê çetan axayê bi navê Evdilmecidê Evdê hate kuştin. Pêşmerge dest danîn ser heft çekên cerdevanan ên G-3, ku dewleta Tirk dabû wan. Di şerê derketî de têkoşerekî ARGK

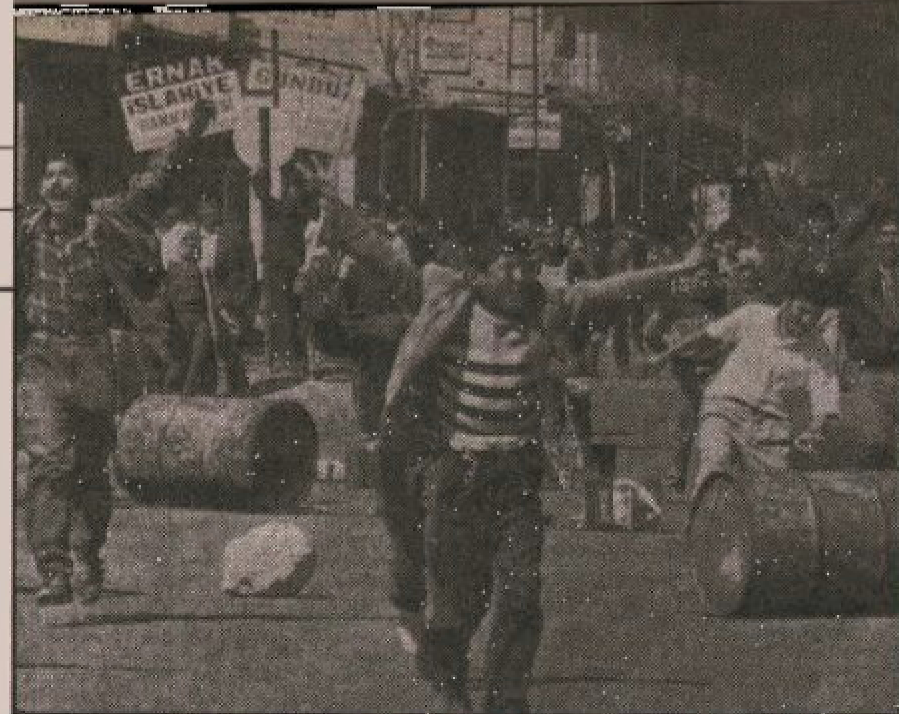
Li Gilîdan bilî hemû veşartinan, dewleta Tirk binkeftî bûye

Roja 22'ê Adarê, yekeniyeke ARGK êrîşek bir ser gundê "Yukarî Güngoren" navçeya Bazidê êrdima Gilîdan (Agrî). Pêşmerge pêşî bi gundiyan re civînekê çêkirin û paşê ji agir berdan dibistana gund. Pêşmerge benzin dakirin ser dibistanê û bi tevayî şewitandin. Bi vî rengî hêlîna dagirkeran a li gundê "Güngoren", ku jehre kemalist disist seriyan, hat tune kirin. Kehniya jehrê hat zuwa kirin.

Agahî digihin me, ku ji destpêka nîvê-duwemin a meha Adarê pêve, di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dijmin de, şerên berdewamî û gelek berfireh çêdibin û hîna ji didomin. Şerên dijwar bêhtir li dora Çiyayê Gilîdan (Ararat) û navçeyên

* * *

Di serî de li êrdimên Mêrdîn û Botanê, li çar aliyên Kurdistanê û li hemû êrdiman, pêşmerge civînên gundan û bajaran bi berfirehî didominin. Di civînan de li ser serîhildanên me yên gelî radiwestin. Yekeniyên ARGK di van civînan de rewşa têkoşîna me û bi taybetî ji rewşa serîhildanên gelî ronahî dikin. Li ser encamên pêşveçûnan diaxifin. Bang li gel dikin, da têkoşîna xwe û berxwedana xwe xurttir bilind bikin. Bi sedan xort û keçên ciwan xwe tevlî hêzên ARGK dikin.

BIREK JI KRONOLOJIYA SERÎHILDAN Û LIVBAZIYÊN NEWROZA 1990'AN

— Roja 12'ê Adarê 1990'an li nêzîkî navçeya Stewrê êrdima Mêrdînê, şerek di navbera yekeniyeke pêşmergeyên ARGK û yekeniyên artêşa dagirkeran de çêbû. 13 pêşmergeyên ARGK şehîd ketin.

— Roja 15'ê Adarê bêhtirî 10 hezar welatparêz tevlî rêveçûna şina şervanê azadiyê şehîd **Kamuran DÜNDAR** bûn, ku li Stewrê şehîd ketibû. Rêveçûn di navenda navçeya Mistbînê de pêkhat û dûrişmeyên serxwebûnê hatin bangin. Di domana xwepêşdanê de dijmin êrişî gelê me kir. Welatparêzê bi navê **Şemsettin ÇÎFTÇÎ** û zarokeka keç hatin kuştin. Di navbera 700 û 750 welatparêz ji aliyê dagirkeran hatin girtin. Bi dehan mirov birîndar ketin. Destkarên Mistbînê dikkanên xwe girtin. Hemû xwendekar dibistanan boykot kirin û neçûn dibistanan.

— Roja 16'ê Adarê bi armanca hevkariya serîhildana Mistbînê, li navçeyên Cizira Botan, Girgê Amo, Hezex, Midyad; kin bê gotin li hemû navçeyên êrdima Mêrdînê, li hinde navçeyên Ruha, Amed, Sêrt, Çolamerg û teviya Botanê destkar dikkanên xwe girtin. Xwendekar neçûn dibistanan. Xwepêşdanên girseyî yên mezin çêbûn. Li başûrê-rojavayê Kurdistanê li bajarê Qamişlo û li Dêrika Endiwerê bi armanca hevkariya serîhildanan xwepêşdan çêbûn. Li Qamişlo bêhtirî 50 hezar welatparêz tevlî rêveçûnê bûn. Di zaningehên Mazra, Stanbol, Ege, Çukurova, Meletî, Amed û Ankara de, bi armanca protestokirina qirkirina Helebçe û hevkariya serîhildana Mistbînê, livbaziyên curbecur çêbûn. Bi sedan xwendekar hatin girtin.

— Roja 17'ê Adarê li bajarê Amedê dora 3 hezar welatparêz rêveçûneke protestokirina qirkirina Helepçe û hevkariya serîhildana Mistbînê pêkanin. Gelek welatparêz hatin girtin. Dora 400 diliyên şer, ku di girtigehên Amed û Dilûkê de ne, bi armanca hevkariya serîhildana Mistbînê berxwedaneke xwebirçîhiştinê pêkanin.

— Roja 20'ê Adarê bi têkiliya 10 hezar welatparêzan xwepêşdaneke mezin çêbû. Di qadên bajarê Cizira Botan de agirê Newrozê hat dadan. Dijmin dagirker berik û bombe barand ser girsên welatparêzan. Dora deh kesan hatin kuştin, bêhtirî 100 kesi birîndar ketin. 350 welatparêz ji hatin girtin. Her di vê rojê de li Cizira Botan welatparêzan, saziyên dewleta Tirk ên mina saziya komiran (TKÎ), saziya karê avê (DSÎ), saziya zireatê (ZDK) şewitandin. Hemû bankan dan ber keviran. Xaniyê Nurettin Yilmazê xulamê dagirkeran hat hilweşandin û tomofîla wî hat şewitandin. Avahiya partiya ANAP hat şewitandin. Peykerê (heykelê) Atatürk hat şikandin. Alên dewleta Tirk hatin şewitandin û li şûna wan, alên ERNK li baniyan hatin pêldan. Pêşmergeyên ARGK ji riya Cizira Botan û Girgê Amo birrin, 6 TIR (komyonên dirêj) şewitandin. Bi şev, li hemû gir û çiyayên li derdorên Cizira Botan, Girgê Amo û Şirnexê agirê Newrozê heya beyanê hat dadan.

— Roja 21'ê Adarê bi têkiliya bi hezaran xwendekarên zaningehên Stanbolê, Ankara, Ege, Eskişehir, Çukurova, Dicle-Amed, Erzirom û geleki din, cejna Neworzê hat pîroz kirin. Bi sedan xwendekar hatin girtin. Her di vê rojê de bi hezaran welatparêzên Kurdistanê yên li derveyî welat, li gelek bajaran hebûna û qirkirina dagirkeriya Tirk li Kurdistanê protesto kirin. Li pêşiya sazî û avahiyên balyozxaneyên dagirkeran xwepêşdan pêkanin. Tenê li Almanya Rojava li pêşiya balyozxaneyên bajarên Bonn, Koln, Düsseldorf, Hamburg û Frankfurt pênc livbazî di vê rojê de biserketin.

— Di rojên 21 û 22'ê Adarê de li Cizira Botan, Mistbin, Girgê Amo, Şirnex, Hezex, Midyad û hinde bajarên din, destkar dikkanên xwe girtin. Xwendekar neçûn dibistanan. Livbazî mina greveke gelemperî doman.

— Roja 22'ê Adarê disa, bêhtirî 200 xwendekarên Dibistana Perwerdeyiya Bilind li bajarê Sêrtê, ku girêdayê zaningeha Dicle ya Amedê ye, bi armanca berdana hevalên xwe yên hatibûn girtin, derxistina polisan ji dibistanê û protestokirina qirkirinên dagirkerên Tirk, dest bi berxwedana xwebirçîhiştinê kirin. Li bajarê Kosarê tevlî zarokên temenê wan di navbera 9 û 12 salan de, bi hezaran ciwan bi armanca protestokirina dagirkeriyê û hevkariya serîhildanên gel ên li Cizira Botan û Mistbine, hinde livbaziyên rêbirêz pêkanin. Rêveçûnekê ji birin serî. Dibistana gundê Güngoren navçeya Bazide bajarê Agirî ji aliyê pêşmergeyên ARGK hate şewitandin. Yekeniyeke ARGK, li nêzîkî gundê Osyan navçeya Berwarî êrdima Sêrtê, avêt ser şantiya çêkirina riyan. Dozerek hat şewitandin. Du endamên hêzên taybetî hatin kuştin û bi kêmasî sisê ji birîndar ketin. Welatperwerên Kurd li pêşiya avahiya parlamento û saziya televîzyona Swêdê xwepêşdanek çêkirin. Bêdengiya hikûmet û televîzyona Swêdê li hemberê qirkirina dagirkeriya Tirkan li Kurdistanê, protesto kirin.

— Roja 23'ê Adarê destkarên navçeyên Kosar û Dêrika Çiyayê Mazî ji tevlî livbaziya girtina dergehên dikkanan bûn. Piştî nîmêja înê, li Cizira Botan bêhtirî 20 hezar welatparêz, miting û rêveçûneke geleki mezin pêkanîn. Zarokekî 10 salî bi navê **Abidin TUNCER**, ku roja 20'ê Adarê li Cizira Botan mabû bin panzerê û birîndar ketibû di vê rojê de, li nexweşxaneya Amedê şehîd ket. Bêhtirî 500 xwendekarên zaningeha Dicle li Amedê bi xwepêşdanekê kuştina **Abidin TUNCER** protesto kirin. Li pêşiya balyozxaneya dagirkerên Tirk li bajarê London welatê Îngiltere weltaperwerên Kurd livbaziyekê pêkanin. Komek ji welatperweran ji, li London bûroya Riyên Asmanan vegirt, hebûn û qirkirina dagirkeran li Kurdistanê hatin protesto kirin.

— Roja 24'ê Adarê dibistana gundê Tuzla navçeya Licê êrdima Amedê, ji aliyê pêşmergeyên ARGK hat şewitandin. Di vê rojê de serîhildana gelî belavî teviya Mêrdîn û Botanê bû. Li bajarên weke Cizira Botan, Mistbin, Şemrex, Kerboran, Midyad, Gercews, Hezex, Kosar, Serê Kehnî, Dêrika Çiyayê Mazî, Sêwrek, Çinar, Bismil, Êlih, Farqin, Amed û her wekî din, destkar livbaziya girtina deriyên dikkanan domandin. Xwendekar neçûn dibistanan. Xwepêşdanên protesto yên berfireh hatin dirust kirin.

SERLEŞKERÊ SERÎHILDANÊN CIZÎRA BOTAN Û MISTBÎNÊ PARTIYA KARKERÊN KURDISTAN E

Bingeha her serîhildanekê tîrêjeke destpêkê ye

Roja 12'ê Adarê şereki dijwar di navbera yekeniyeke Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan-ARGK û yekeniyên dagirkerên Tirk de, li dora navçeya Stewrê êrdima Mêrdînê, derket. 13 têkoşerên azadiyê şehîd ketin. Ev bûyer bû destpêka serihildana gelî, bû gava bilindkirina çireya raperîna cejna Newrozê.

Destpêkirina serîhildanê li Mêrdînê ne ji ber xwe ye

Pêşveçûna serihildanê li êrdima Mêrdînê, li navçeyên Mistbîn û Cizîra Botan, encameke xebatên rizgariya netewî û hebûna zanabûn û hişyariya rizgariya netewî li vê êrdimê ye. Taybetiyên êrdima Mêrdînê bi gelemperî dijbihin taybetiyên êrdimên Kurdistanê yên din, lê hinde taybetiyên bi serê xwe ji li vir hene. Gelê êrdimê bi welatparêziya xwe ya diroki û sixletên xwe yên raperin û serihildanê dihê nasin. Mêrdin, di hemû serîhildanên gelê Kurdistanê de cih girtiye û ji bo hemû serîhildanan bûye êrdimeki hevkarî û piştgiriyên xurt û aktîf. Eşîrvanî heya pivaneke pêwîst li Mêrdînê belav bûye. Dubendî û nakokiyên çînî yên di navbera gundiyên xizan, girsên bajaran, axan û serekên eşîran heya bê gotin kûr in. Axa û serekên eşîran bi piranî komprador in û pişta xwe didin dagirkerên Tirk. Zêdebûna hejmara şênî, bê-axî û bê-karî, bûne sedema ji gundan daketina bajar û metropolan. Li ser vê bingehê penahberiyeke mezin derketiye holê. Di demeke geleki kin de, birên niv-proletar, bireki şênî yê pêwîst avakirine. Gava li kêleka faktorên bê-karî, zêdebûna hejmara şênî û bê-erdî, faktorên weke pikoliya feodalan, yekeniyên artêşa dijmin, komên şerê taybetî û cerdevanên bi navê "parêzkarên" gundan ji derketin holê, rewşeke nuh ji xwe serdest kir. Di encama zordarî û nîra yekeniyên dagirkeran de, pêşemin di van salên dawiyê de, şêniyê bajarên mezin ên mina Mistbîn, Midyad, Hezex, Cizîra Botan, Kosar, Girgê Amo û hwd., du-car zêde bû. Di navenda bajaran de bê-karî, zordarî û çandeke bêsinc û dejenerasyonî derkete pêşiya girsên, ku ji gundan daketibûn bajaran. Bi vî rengî li êrdima Mêrdînê çi cudahiyek di navbera gund û bajaran de nema. Bajar zivirin volkanên, ku ji bo peqînê avis û amade ne.

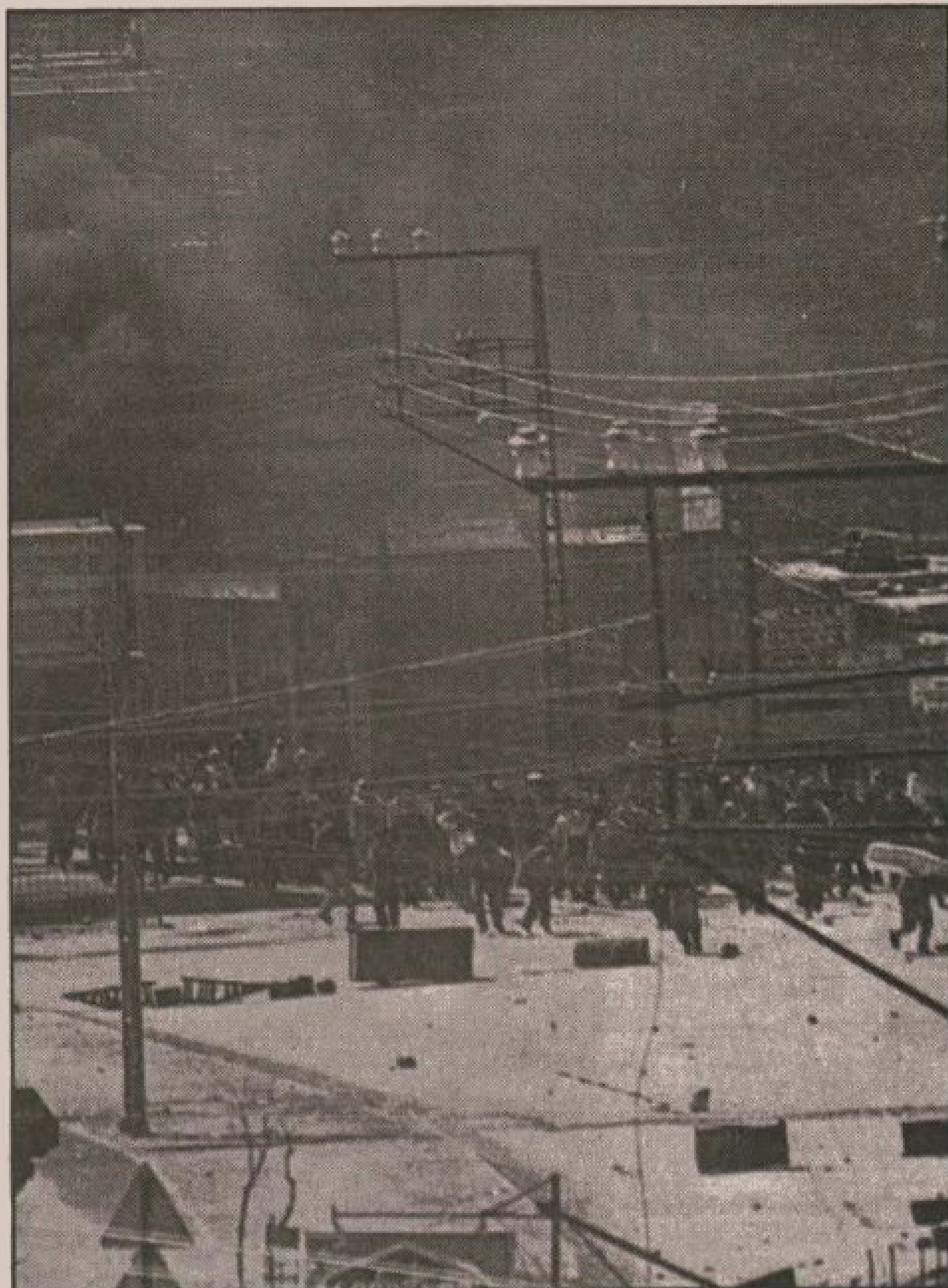
Ev guhartina bi lez û bez û koçberiya şênî li êrdimê, li kêleka xebatên PKK ên ramyarî û rêkxistinî serbiseri pêşve çûn. Berî sala 1980'an êrdima Mêrdînê bû keleheke PKK. Yek gund tenê jî nema ku PKK neçûbû wir. Yek cih nema ku PKK li wir negihe bingeheki girseyî. Têkoşina rizgariya netewî xwe gihand wê xalê, ku serîhildanên çekdarî yên gundiyên xizan li dijî dagirkeriyê û feodalan dijwar bibin. Kevneperestên netewî yên Kurdî û komen burjuwaziya piçûk, ku bi diroki li êrdimê xurtbûn, guhartinên civakî û ramyarî tênegihiştin an jî nexwestin rastiyê bibînin. Ev hêz alîkariyên dagirkeran ên nerastûrast jî standin û bi komployên çekdarî xwestin pêşveçûna PKK birawestînin. Lê di dawiyê de PKK biserket.

Di domana bi destpêka sala 1980'an de, li êrdima Mêrdînê ji hemû hêzên Kurdistanî tenê PKK li ser lingan mabû. Xebatên PKK ên ramyarî û rêkxistinî li êrdimê, di rastiniyê de, tu caran nesekinin. Di dema xwe-paşve-kişandinê, xwe-ji-nuh-ve-civandinê û ji-nuh-ve-vegerîna welat de, êrdima Mêrdînê di xebatên rizgariya netewî de barên girantir hilda ser milên xwe. Hilpişkîna Rizgariya Netewî ya 15'ê Tebaxê 1984'an, biqasî li êrdima Botanê, li Mêrdînê ji posîdeyên ramyarî û rêkxistinî afirand. Teviya êrdima Mêrdînê pêşî ji bo Hêzên Rizgariya Kurdistan-HRK û paşê ji ji bo ARGK bû qada livbaziyan. Ciwanên gundî yên niv-proletar li êrdimê, bûn kehniyên şervan jî bo yekeniyên pêşmergeyan. Mirovên Mêrdînê ne tenê li welat xwe tevlî ARGK kirin, her weke Mêrdîniyên li derveyî welat jî, li Libanané, li Libyayê, Li Tirkiyê û Ewrupa, xwe tevlî têkoşînê kirin. Girsên Mêrdînî tevlî şerî bûn û li dora şerê rizgariya netewî xwe civandin. Ne tenê li gundan, li hemû navçeyan jî rêkxistinên rizgariya netewî hatin avakirin. Hêzên dijmin ên li bajaran bûn armancên êrişên têkoşîna me. Di navbera salên 1984 û 1990'an de, Mistbîn, Hezex, Cizîra Botan, Girgê Amo, Kosar, Midyad, Dêrîka Çiyayê Mazî, Gercews, Mehsert û Stewr bi caran bûn qadên livbaziyên ARGK ên ramyarî û leşkerî.

Mêrdîn warê berxwedan û şehîdên Kurdistanê ye

Gava gotina Mêrdînê dihê bi lêv kirin, pêşî berxwedan û şehîd dihên bîra mirovî. Her çiya yan gundek navê xwe daye berxwedanekê. Li ser van berxwedanan ji gelek destan û stranên ji devan derbasî devan dibin hatine hunandin. Ma em kijanê bihejmêrin? Şikestun, Bloka, Gap, Bagok, Dêrîka Çiyayê Mazi, Stewr... Ma bosteki axa Mêrdînê maye, ku xwîna şehidan li ser nerijiya ye? **Ahmet KURT, Salman DOGRU, Mahmut GÜDEN** heya bigihe **Ferhan İL, Darar AKAY, M. Emin ASLAN, Gani ERKAN, Veli YAŞAR, Abdurrahman MOTOR, Abdullah AVCI...** Belê şehîdên berxwedanê, ku navên xwe didin bi hezaran zarokên nuh çavên xwe li ser jiyanê vedikin. Çendê xwîna şehidan rijiya, hindê ji axa Mêrdînê bû xêr û bêra berxwedana rizgariya netewî.

Dewleta Tirkên dagirker xwest bi methodên (azîneyên) leşkerî li Mêrdînê bibe serdestê rewşê. Êrdim bi hêzên artêşî û komên taybetî hat dagirtin. Wê avahiya serekên eşîran, ku miribû, dîsa çekdar kirin û xwestin vejînin. Dewleta dagirkerên Tirk, bi destpêka sala 1984'an, êrdimê weke êrdimeke şer û cengê danezane kir. Têkoşîna rizgariya netewî ku li Mêrdînê di sala 1979'an de destpêkiribû, piştî sala 1984'an gihand koçbereke nuh. Dagirker hemû saziyên xwe zivirandin hêlînên lêdan û hingavtinan. Bi koteké û azîneyên hov, ji gundiyan xwestin, ku cehşitî û cerdevaniyê bipejirinin. Her rojê ji avahiyên leşkerî, qerekolên polis û cendirman cendekên mirovên me derdiketin, ku di hingavtinan de hatibûn kuştin. Komên taybetî, her mirovê derket pêşiya wan, kuştin. Li êrdimê teroreke dewletî ya dagirkeran hat gerandin û ev bû xweşiya dilê dagirkeran. Li hemberê berxwedana bi hedar a gelê me, dagirker bêhtir har bûn û şerî dan bikaraninên çavsor. Li gundê Cinibrê gu bi mirovan dan xwarinê. Li gundê Girê Çolan (Derebaşî) gundiyan dan ber qirkirinê. Navginên weke tomofilan li ser riyan ji aliyê leşkeran hatin rawestandin û mirovên me bi hovî dan ber berikan.

Encam zelal û eşkere ne. Koteka dagirkerî li çi deran nedikarî biserkeve. Hêrsa gel wê dijwar bûbûya û dereng an zû wê biziviriya peqinekê. Nemaze gelê êrdimê bi serhişkî piştgiriya pêşmergeyên ARGK kir. Gundî, bili mirina xwe, li hemberê cerdevaniyê li ber xwe dan. Rêkxistinên ERNK hem li gundan û hem ji li bajaran xwe bi cih kirin. Nêzikî dawiya sala 1989'an li navçeyên Girgê Amo û Mistbînê gelê me xwe ji bo serîhildanan cerîband. Her livbaziyeke pêşmergeyan, her şehîdeki me, serihildanên gelî hindekî din nêzik kirin.

Her serîhildanek encamê amadekariyeke taybetî ye

Heke em bixwazin baş serîhildanên Cizîra Botan û Mistinê bizanibin û têbigihijin, divê em çavên xwe li ser xebatên rêkxistinî yên PKK bigerinin, ku li êrdimê bi salan bûne û bi xwîna şehidan pêşveçûne. Ger ev nebe, sira serihildanan ji nikare bê têgihiştin û zanin. Ji serî heya niha PKK, bi wê zanabûnê xwe tevgerandiye, ku Mêrdin êrdimeke serihildanan bi xwe ye. Gava di sala 1985'an de ERNK dameziri, ji her deverê bêhtir li êrdima Mêrdînê giha bersiva xwe ya rêkxistinî. Piştî Kongreya PKK a Sewemîn di sala 1986'an de, êrdima Mêrdînê bû eyaleteka şerê li Kurdistanê. Ji hingê heya niha pilanên li ser êrdimê berê xwe didin serihildanên gelî. Nemaza di salên 1987, 1988 û 1989'an de, hem li gundan û hem ji li bajaran, rêkxistiniya rizgariya netewî xwe gihand pêşveçûnên girseyî. Dagirker ji di van salan de hêzên xwe li gora şikandina serihildanan sazendî kirin. Bê rawestan hêzên xwe kişandin êrdimê û xwe têkûz kirin. PKK, sala 1990'an weke livbaziyên gelî zanî. Hemû hêzên Partiyê û hêzên ARGK-ERNK, li gora serîhildanan bi cih kir. Girêdayî bi têkoşîna pêşmergeyên li çiyan, armanca serihildanên li bajaran danî pêşiya xwe. Mêjûya Newroza sala 1990'an weke mêjûyeke destpêkirina serihildanan pejirand. Serihildan, divibû girsên bajaran rake livbaziyên ramyarî; divibû gel otoriteya dagirkeran êdî nepejirandibana; divibû gel terora faşîstên dagirker paşvebibira û serihildan hima pêşmergeyan xurttir bikira. Ji ber taybetiyên rêdayî û baş, bajarên êrdima Mêrdînê, weke cihên bilindkirina livbaziyên girseyî hatin hilbijartin. Ji demeke dirêj bû, yekeniyên ARGK ên li êrdimê û rêkxistinên ERNK ên li bajaran, amadekariyan dikiran ji bo rabûna gel û pêkanîna livbaziyên ramyarî. Heke niha berxwedana Stewrê bûye tîreja destpêkirina serihildana gelî, bê guman, rola hêzên ERNK ji pir mezin e, ku li bajaran dest bi tevgera xwe kirine.

Daxwazên serîhildanan ne refomîst, şoreşger in

Girsên gel di domana serihildana ramyarî de, dûrişmeyên weke "Bijî PKK!", "Bijîn serxwebûn û azadî!", "Bimire koledarî!" û "Bimire zilma cerdevan û komên taybetî!" bangin. Rêz bi rêz tevlî alên ERNK meşiyan. Ji baniyan alên dagirkerên faşîst anin xwarê. Tevlî xwendina helbest û xweşxaneyan, tevlî tililiyên serfiraziyê, alên sor, alên ERNK ên sor, kesk û zer kişandin jorê û li baniyan dan pêldan. Li kêleka sazî û avahiyên leşkerî, êrişî sazî û avahiyên aborî, çandî, ramyarî û civakî yên dagirkeran kirin. Piraniya wan şewitandin û rûxandin. Hedefa girsên gel, teviya doliwgerî û banduriya dagirkeran bi xwe bû. Livbaziya girsên gel ji û dûrişmeya wan jî zelal e. Li canê dagirkeran xistin. Çi têkiliyeke hêzên rêformîst di vê serîhildanê de, ji binî tune ye. Serîhildan bi xwe, rabûneke li dijî ixaneta reformist e û lenatê li ser reformistan dibarine. Sembolê reformxwazên hevxebatkar li Kurdistanê Nurettin Yilmaz e. Nurettin Yilmaz berpirsiyarê koma bi navê "TEVGER" bi xwe ye, ku di dewleta Tirk de cihê xwe girtiye. Girsên gel; jin, zaro, kal û ciwan êrişî vî bêbextî kirine. Mala wî û tomofila wî dane ber agir û keviran. Bi livbaziya xwe ya çûyî ser Nurettin Yilmaz, lanet barandin ser komên xulam, hemû komikên refomist. Militanên Yekîtiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan- YXK, ji serî heya dawiyê, pêşengî û rêberiya serîhildanê kirin. Di serihildanê de, di pêkanîna livbaziya serîhildanê de, rola mezintir leyistine.

Livbaziyâ serîhildanê bi xwe, hişyariya girsên gel û daxwazên serîhildanê, gelek û gelek ji reformxwaziyê derbas dibin. Ger mirov bixwaze bibe layiqê serîhildanên Mistbin û Cizîra Botan, divê mirov ji bo daxwazên van serihildanan xwe bike yek û ji bo wan bitêkoşe. Ev jî yekîtiya bi navê enî ye, şerê ji bo serxwebûna netewî ye. Li derveyî van, mafê tu kesî tuneye, ku gotinekê ji li ser serihildanan bike. Gotina dawî ji devê gelê me derketiye. Gelê me, wê azadiya zimanê xwe jî û wê mafên xwe yên demokratikî jî, di berxwedanê de bi destê xwe ve bîne. Ji ber ku, tiştên ne bi hişyarî û zanabûna girsan û livbaziya girsan bi dest ve ketibe, herweha gava dijmin bixwaze dîsa dest deyne ser wan bi buhatiya mirinê neyin parastin, ne xwediyê çi buhatî û nirxekê ne. Li gora vê, îxaneteke geleki mezin e, gava ku hinek bixwazin van serîhildanan weke ji ber xwe bûne bidin şanikirin, gava ku hinek bixwazin daxwazên serihildanan teng bikin, gava ku hinek bixwazin derfetên serihildanan ji bo sûdên xwe yên refomist û egoist bikarbinin û gava ku hinek bixwazin rêberiya ramyarî, birdozî û rêkxistinî ya PKK di van serîhildanan de nebînin û înkar bikin. Divê êdî hemû çavên kor û şaş, rastiyan xweş bibinin.

Ji welat dûr, avakirina yekitiyên xulam ên mina "TEVGER", xwe xwedikirina van bi parsiyên imperyalizmê, ne çareye ji bo reformistan. "Bi-cih-kirina hucreyên pêşmergeyan li Kurdistanê" bi jehra imperyalizmê, li hemberê rastiya gelê me ya serihildide, tengezariyeke mezin û xebateke îxanetê bi xwe ye. Li Mistbin û Cizîra Botan gelê me, banga yekitiya ji bo serxwebûnê hildaye û ev jî mina tîrêjên rojê zelal e.

Her serîhildanek ji pîlanên xwe yên rêkxistinî derbas dike

Di serîhildana gelî ya Mistbin û Cizîra Botan de jî ev rastî hat dîtin. Serihildan şêweyên mekanîkî, tixûbên pêşî hatibûn danîn napejirinin û ji wan derbas dibin. Ger li Mistbînê û ger jî li Cizîra Botan ev rastî xwe da şanikirin. Protestoya gel bi rêkxistinî hatibû amadekirin. Ciwan li pêşiya rêzên rêveçûnê, bi sazendî rêz bûbûn û kortejên xwe avakiribûn. Êrişên yekeniyên dagirkeran ji serî hatibûn hisab kirin. Ciwan, li pêşiya rêveçûnê bi biryarî meşiyan. Gava rastî êrişên dagirkeran û barandina agir û berikên wan bûn, bi rêkxistinî xwe paş ve kişandin. Kolan û şeqem bi bidon û lastikên vêketî hatin asêkirin û girtin. Bi bidon û keviran barikat hatin danîn. Di demeke geleki kin de, hemû kolan û taxên bajêr zivirin kozên cengê. Gava yekeniyên dagirkeran ketin kolanan, bersiva xwe bi barandina kuç û keviran girtin. Jinan dawên xwe tijî kevir kirin û ji ciwanan re keviran kişandin. Bi qêrîn û tililiyên xwe hevkariya ciwanan kirin. Generalên serihildanê bûn zaro û ciwan. Bi kevirên xwe û darên xwe, li hemberê panzerên dijmin û barandina berikan ji aliyê komên taybetî yên dijmin rawestin û xweragirtin. Ciwan, taktikên serihildanê di karvaniyê de bikaranîn. Bi teviya cihanê dan nasin, ka şoreşger û rizgarixwazên netewî yên çawan in. Girsên gel, tevlî zaro, kal,

jin, ciwan, destkar, gundî û karkeran, bi girsên bi hezaran, bûn mamhostayên serîhildana gelî li Kurdistanê. Livbaziyên serîhildanê curbecur û şêwereng in; Li Mistbîn û Cizîra Botan, ji boykotkirina dibistanan heya girtina dergehên dikkanan, ji danîna barîkatan heya şewitandina sazî û avahiyên dagirkeran, ji kevir barandina ser hevxebatkaran heya gevizandina peykerên Atatûrk li erdê û şikandina wan, ku ev xwînxwarê Kurdan sembolê dagirkerên faşîst e, gelek cure livbazî hatin pêkanîn. Îşaret û remza serfiraziyê, ku bi du tiliyan dihat çêkirin, ji bo hemû mirovên serîhildanê yên ji 7 salî heya 70 salî, bû sembola serîhildanê. Serîhildêr serfiraziya xwe piroz kirin. Çekên serîhildanê jî curbecur û şêwereng in; kulm in, kevir in, merbend in, berkehnîk in, lastîkên vêketî ne, tilîlî û dûrişme ne û hwd. Li Cizîra Botan û Mistbînê ev çek tev, bi hev re hatin bikaranîn.

Serîhildanên me yên gelî yên li Mistbîn û Cizîra Botan, şanî kirin, ku çawa Kurdistan ziviriye volkaneka ji serîhildanan re avis e. Dilê teviya Kurdistanê li Mistbîn û Cizîra Botan lêxist û qûrijî. Dûrişmeyên serxwebûnê û tilîliyên serfiraziyê xwe belavî hemû aliyên Kurdistanê kirin. Girgê Amo, Hezex, Midyad, Kerboran, Gercews, Şemrex, Kosar, Mehsert, Stewr, Dêrîka Çiyayê Mazî, Çinar, Bismil, Farqîn, Sêwrek, Êlih, Şirnex, Qubîn, Amed, Hezo, Licê, Sêrt, Gever, Şemzînan, Qilaban, Berwarî, Pîran, Mazra, Çewlik, Pazarcik û hwd., bi boykotên xwendekaran, bi livbaziyên girtina dergehên dikkanan û bi gelek livbaziyên din, gotin serîhildêrên Mistbîn û Cizîra Botan, em bi we re ne û mesaja xwe gihandin wan. Qamişlo, Dêrîka Endiwerê û gelek gund û bajarên başûra-rojavayê Kurdistanê rabûn ser xwe. Welatparêzên li Êlihê kerwanan çêkirin û serdanên serfiraziyê pêkanîn. Gel dizane xweş biafirîne û hilbirînan rake. Her derfetekê nirxand û bi rêkxistinkirina derfetan, wan zivirand livbaziyên hevkariyê. Serîhildan posideyên xwe ne tenê gihand derdorên nezîk; li Amedê, Mazra, Stanbolê û hwd., li gelek bajarên Kurdistanê û Tirkiyê bersiva xwe bi livbaziyên girsan girt. Tenê di navenda bajarê Amedê de, hema li hemû taxan, bi sedan livbazî birêvekêtin. Navçeyên Farqîn, Çinar, Sêwrek, Hezo û Bismilê rabûn ser xwe. Ev pêşveçûn hîna jî didomin.

Serîhildana me ya gelî, ji bo pêşveçûna tevgera gelî ya şoreşger û demokratîkî li Tirkiyê, bû bangeke xurt û ji bo vê derfetên nuh afirand

Ji bo li paş hiştina pasîfîzmê li Tirkiyê, derfetên ji vê serîhildanê mezintir tu caran nikarin derkevin holê. Pîlana dewleta Tirk a ji bo bi terorê perçiqandina hêlwesta (opozisyona) ramyarî û civakî, ji bo şêlokirina rewşa ramyarî bi destê "Daireya Şerê Taybetî", bi serîhildanên gel ên ramyarî li Kurdistanê, hat rûxandin û hilweşandin. Hêzên Tirkiyê yên çep û rewşenbîrên Tirkiyê yên demokrat divê êdî vê rastiyê baş bibînin; hişyarî û zanabûna gundiyekî, şivanekî, zarokekî li Kurdistanê, meyla wan a demokratîkî û berpirsiyariya wan a civakî, herweha livbaziyên wan, gelek ji yên hêzên çep û rewşenbîrên demokrat ên Tirkiyê derbas bûne. Heke niha hinde derfet ketibin destê komên çep, şaxên weşanan, rewşenbîran û heya ramyarîzanên burjuwazî yên Tirkiyê, divê di vir de paya xwîna Kurdan jî baş bibînin.

Tevgereke li pêşiya serîhildanan li Tirkiyê ya baş, pivaneke ji bo şoreşgerbûyînê, rewşenbîrbûyînê û demokratbûyînê. Eve eşkereye; siyonîstên Îsraîl di serîhildanên Filistiniyan de berikên lastîk bikardihênin. Lê artêşa Tirk, bi panzeran diçe ser gelê bêçek, bi agirê komên taybetî êrişî gelê me dike. Bêdengiya li pêşiya vê rastiyê, nizmkirina nirxa mirovatiyê ye; dihê wateya erzankirina mirovahî bi destê xwe. Dema derbasbûyî em li hêlekê bihêlin; hêzên çep û rewşenbîrên Tirkiyê deliva 15'ê Tebaxê sala 1984'an ji destê xwe derxistin, lê em dibêjin, hema vê carê delivê ji destê xwe nerevînin! Bêriya ji bo tevgerên demokratîkî li cîhanê, li Tirkiyê nikare bigihe bersiva xwe. Bi vî rengî karên pêşveçûna ji ber xwe li Tirkiyê niha tu caran xwe şanî nakin. Li Tirkiyê demokrasî, bi rijandina xwînê û têkoşînê, dikare nêzîk bibe. Ne li dûriyan, nêrîna li Kurdistanê pêdiviye; ji vir hinkar dikarin bên hildan. Burjuwaziya Tirk disa xwe diavêje bextê çiroka "Yekbûna Netewî." Welatparêziya Tirk divê guhê xwe nede vê dûrişmeye regezperest û nijadperest. Şoreşgerî, demokratbûn, welatparêzî bi liva karvanî eşkere dibin, ku di rojên û kêliyên weha de xwe dide şanî kirin.

Hêzên Tirkiyê yên çep, bila bizanibin, ku di ditina rojên pêşîn de, ji gelek aliyan ve, li şûn serleşkeriya Tirk a faşîst mane. Berî her tiştî, inkarkirina pêwistiya serîhildanan, xwedi-ne-derketina li delametên ku ev serîhildan wan afirandine û di serî de jî inkarkirina rola PKK di van serîhildanan de, zivirandina berê potansiyela serîhildanan ber bi qadên refomist ve, wê bibe şaşiyeke dîrokî. Serleşkeriya Tirkên faşîst serîhildanan weke "livbaziyên terorîst" bi nav dike. Kesên û hêzên xwe bikin hevkarê vê binavkirinê, tu caran nikarin wê şovenîzma reş û gemar ji ser xwe biavêjin.

Serhîldanên me yên gelî, carek din ramyariyên dagîrkerên Tirkên faşîst, rûxandin û şikandin

Dewleta Tirk kotekê, lêdanê, qirkirinê, cerdevaniyê, zilma komên taybetî û koçberiyê dagerand ser gel û van azineyan hîna jî dipaline. Armanc, dûrgirtina gel ji PKK ye. Ev ramyarî çewt meşî, li erdê ket. Bila dijmin baş bizanibe, bi zor û kotekê nikare xwe bigihîne armancên xwe! Gel, li ser riya armancên xwe, dibeze ser mirinê. Mekanîzmeya dagirkerî tevlî hemû partiyên xwe, vê encamê dipejirîne. Dewleta dagirker dixwest têkoşîna rizgariya netewî ya çekdarî di nava tixûbên teng de asêbike. Di van çar salên dawiyê de bera xwe dabû vê taktîkê. Hêzên xwe li gora vê daxwazê sazendî dikir. Ev pîlan kete nava avê û heliya. Tevlî çiyan, gund û bajar jî bûn qadên şerê serxwebûn û azadiyê. Niha dagirker êdî neçare ne, ku li kêleka çiyan û gundan, serê kolanên bajaran jî bigirin. Niha dagirker êdî neçare ne, ku li kêleka gundiyên Kurdistanê, hemû ciwan, zaro, jin, kal, xwendekar, karker û destkarên li bajaran jî bigirin. Ji ber ku, ji bo dagirkeran, êdî her miroveki Kurdistanê "terorîstekî" objektîf û potansiyele.

Dagirkerên Tirk li ser suc û diziya xwe hatin girtin. Ji bo serîhildanan dibêjin "tevlîhev-kirina terorîstan." Sucê dîsa bi bê-bingehî dixin stuyê Surî, Iraq û Îranê. Kada alîkariyên van dewletan ji bo "terorîstan" dikin. Serekwezîrê Tirkan navê "ne dadî ne" dide serîhildanên gelî. Bi vî rengî serî dide daxweyaniyên li derveyî jidiliyê. Lê gava rewşê ji ber çavan derbas dikin, ew bi xwe, baweriya xwe bi nirxandinên xwe naynin. Ji ber ku, teviya cîhanê, taybetiyên serîhildanan yên netewî, gelêrî, girseyî û bê-çekdarî ji nêzîk ve dişopîne. Dewleta Tirk dixwaze serîhildanên gelî bi logîka (mejiyê) sala 1925'an bişikîne. Ji xwe li êrdima Mêrdînê li ser 100 hezarî leşker, komên taybetî, cehş û cerdevan, panzer, helîkopter, polîs, pisborên lêdan û pirsyariyan ên dijmin hene. Bi şiyandina leşkerên nuh dagirkerên Tirk wê bigihin kîjan encamê? Pîlana şikandina serîhildana Şêx Seîdê Pîranî di sala 1925'an de Atatûrk, Îsmet Înonû, Feyzî Çakmak û Kazim Karabekîr bi hev re amade kiribûn. Di wê demê de "Yekbûna Peymana Netewî= Misak-i Millî" bi hesanî pêkhat. Niha jî Necip Torumtay, Turgut Ozal, Erdal Înonû û Süleyman Demirel, her çar bi hev re, dixwazin pîlana şikandina serîhildanên gelî amade bikin. Lê zor û koteka kor û tazî nikare biserkeve. Rejîmeke ku tankan biajo ser jin û zarokan, hilweşandina xwe jî dihêne pêşiya çavên xwe. Bilî vê jî, eşkereye, ku gelê Tirkiyê jî pîkolî û talanê bizdaye. Ma dewleta Tirk dikare çiqasî, hevkariya gelê Tirkiyê ji bo qirkirinên xwe peyda bike? Ma dikare çiqasî gelê Tirkiyê razî bike? Ma gelê Tirkiyê bi xwe, ji bo peqînên mezin ne avis e? Cîhan tev Kurdistanê dişopîne. Ma çima li pêşiya dagirkeriya Tirk a hov û barbariya wê bê-deng bimine? Kurdistan jî, êdî ne Kurdistana sala 1925'an e. Serîhildanên gelî yên niha jî, ne serîhildanên sala 1925'an in. Dagirkeriya Tirkan bêçare û tengezar e. An wê serî bide kotekeke dijwartir, -ev jî dihê wateya serîhildanên xurttir- an jî wê seriyê xwe biçimine. Bilî van, çi riyeki din ji bo dagirkerên Tirk, tuneye.

Serîhildanên me yên gelî, koçbereka nuh a têkoşîna me ya rizgariya netewî ne

Di vê koçberê de, serîhildanên girseyî dibin encameka wê rastiyê, ku têkoşîna pêşmergeyên li çiyan xwe bi rabûnên ramyarî yên girsên bajaran girêdide û serîhildan xwe digihînin taybetiyên berdewamî. Di vê domanê de, ARGK wê xwe bigihîne artêşbûnê û ERNK jî wê teviya gel ber bi himbêza xwe ve bîne. Nemaze, serîhildana me ya gelî li Mistbînê, bi îşareta gerîllayên ARGK destpêkir û serîhildana li Cizîra Botan jî bi koordîneya livbaziyên gerîllayên li çiyan, û li kêleka wan, pêşveçû. Serîhildan, pêşmergeyan jî rabirrinê (tecrîtê) rizgar kirin. Serîhildan jî bo gundiyên Kurdistanê bûn hevkariyeke moralî û daringî, ku jî salan vir ve bêhtirin barê şerê taybetî yê dagirkeran li ser pişta xwe dikişandin û ketibûn nava cefayên giran. Ji niha û pêve gundî kom bi kom wê xwe bigihînin pêşmergeyan û wê xwe amadeyê serîhildanên gelî yên çekdarî bikin. Serîhildana girsên bajaran, hêzên dijmin di bajaran de asêkir. Tevgera pêşmergeyan û serperiştiya (însiyatîfa) livbaziyan berfirehtir kir. Serîhildanên gelî yên niha, ne ew serîhildan in, ku hema bi lez serîhildanên çekdarî destpêbikin û êrdimên rizgarbûyî bên avakirin. Ev serîhildan, livbaziyên domana serîhildanê ne. Livbaziyên rawestandina cerdevaniyê, terora komên taybetî û girtinan in; dixwazin lêdan û hingavtinan birawestînin, serbestiya tevgerê û xwe-livandinê biafirînin, dijmin berû-paş ve bibin; dixwazin birekî pêwîst jî potansiyela serîhildanê bigihînin pêşmergeyan; dixwazin di dibistanan de, di taxên bajaran de, di dezgehên karê de, di malan de rêkxistinên rizgariya netewî avabikin û serîhildanan bigihînin sixletên berdewamî. Ev serîhildan, livbaziyên gav bi gav damezirandina banduriya gelî ne. Lêdana mezin wê jî destê pêşmergeyan û êrdima Botanê derkeve. Dagirker jî haydarê vê rastiyê ne. Lewma derdorên Şemzînan, Qilaban, Elkê, Şaxê, Çalê, Şirnex, Dihê, Girgê Amo, Cizîra Botan, Gever û Berwarî bi leşkerên xwe bi xurtî zivirandine.

Serîhildan bi hemû buhatiyên xwe û girsbûna xwe didomin. Eşkereye, ku ev nivîsa me jî, nekarî leza pêşveçûnan bigire û li şûn dimîne. Lê delametên ku jî van serîhildanan derdikevin zelal û berçavî ne. Rêkxistina me ya rizgariya netewî ERNK, divê di nava hemû birên civakê de, bi lez bê avakirin û xurttir kirin. Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan-YJWK û Yekîtiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan-YXK di serî de, hemû yekîtiyên eniyê, li pêşiya wê delametê ne, ku girsan ber bi himbêza xwe ve bînin û wan di livbaziyan de bitevgirînin, di livbaziyan de pêşengiya wan bikin. Kin bê gotin, delameta rêkxistinbûneke seranserî li hemû bajaran û di nava hemû birên civakê de, bûye delameteka bi lez û bez. Roj bi roj mezinbûna girsên têkoşer, bingeha vê pêşveçûnê jî bi xwe re aniye. Di pirsa livbaziyên girsan de, êdî em ne bê tecrube ne. Girsên gel xwe jî dîwarên tirsê derbas kirine. Pirtir û dewlemend-kirina şêweyên livbaziyên weke, boykotan, girtina dergehên dikkanan, danîna barîkatan, bilî çembera dijmin peydakirina derfetên agahî û gihandina saloxan, revandina şehîd û birîndarên xwe, nedana destura girtina mirovan jî aliyê dagirkeran, êdî bûne delamet û vatiniyên bingehîn. Çêtir avêtina kûç û keviran, pêşvebirina navgînên bi vê nolê, bangîna dûrişmeyên deng-bilindtir û bi awazî êdî bûne delamet û vatiniyên bingehîn. Gilikar û sixurên di nava bajaran de, ku xwîn bi girsan didin verişandin, êdî divê bersivên xwe yên mafkirine bigirin. Di nava gel de, êdî divê yek giyakî kuvî û jehrî jî nemîne. Gelê başûrê Efrika, lastîkên vêketî dadikişine stuyê kesên nabin mirov û nayîn ser riya rast û dadî. Ceza baştirîn jî bo sixurekî, divê ev be. Di bin kijan navî be bila be, divê yek partiyeke burjuwaziya dagirkeran jî, li welatê me nemîne. Divê tenê yek partiya me, yek rêkxistina me bimîne. Ew jî ERNK ye. Li bajarên me, êdî divê tenê yek ala dijmin jî bi daran ve nemîne. Divê deliv bên peydakirin, da bi berdewamî ala ERNK bê pêldan. Berî her tiştî jî, peykerên Atatûrk tev, divê bên şikandin û hûrkirin. Divê dijmin êdî nekaribe tenê yek cejna xwe jî piroz bike. Divê hemû cejn û xwepêşdanên dijmin, bizivirin xwepêşdanên rizgariya netewî. Bê guman, divê em cendeka her şehîdekî xwe, bi destê xwe rakin û her şinekê bizivirînin livbaziyên girseyî. Li dora malbatên şehîdan, divê bi lez, rêkxistinên hevkariyê bên pêşvebirin û avakirin. Divê cejnên olî û nimêjên rojên înê, bibin rojên civîn û xwepêşdanên me. Cejnên me yên serdemî, weke "Roja 27'ê Mijdarê, roja sersaliya damezirandina PKK", "Roja Hilpişkîna 15'ê Tebaxê" û "Roja 21'ê Adarê, roja Newrozê" bê guman, bi tevlîbûnên mezin bên pîrozkirin û bigihin serpêhatinên berdewamî. Divê her sersalek, peqîna girseyî biafirîne. Her kuştin û qirkirineke dagirkeran, divê li pêşiya xwe protestoya gelî ya girseyî bibîne. Dîwar, xanî û dikkan, divê bi wêneyên şehîdan û dûrişmeyên rizgariya netewî bên xemilandin. Divê leşkerên dijmin, êdî nekaribin bikevin kolanên me. Bi kevirên xwe, bi dûrişmeyên xwe, em wan hezar carî poşman bikin, ku hatine nava bajar û kolanên me.

Serleşkerên têkoşer zarokên me, ciwanên me yên mîlitan, dayîkên me, kalên me, hemû hêzên me yê serîhildêr, riya me ya rast şanî me kirine. Hêviya hezaran salan, dibe hêviya rast. Ew tovên serxwebûn, demokrasî û sosyalîzmê, ku ji aliyê PKK di axa Kurdistanê de hatibûn çandin, êdî şîn bûne û serî hilda ne. Serîhildanên gelî afirandine. Em li ku derê cîhanê bin, delametên me welatparêzên Kurd, zelal û ronahî ne. Divê em bersiva banga serîhildêrên xwe bidin û xwe bi wan ve girêbidin. Pêşemîn welatparêzên karker, jin û ciwan ên li derveyî welat, divê xwedî li delametên xwe derkevin. Li gora vê delametê, divê em tevgera vegerîna niştiman û xwegihandina şerê rizgariya netewî bilezînin. Çi sûdeke (feydeyeke) biryarên bi derengî bên dayîn, nîn in. Divê em malbatên xwe, zarokên xwe jî têkoşînê dûr negirin; li çewtî vê, divê em rê şanî wan bikin, da bi lez tevlî têkoşînê bibin. Li cihên niha em dimînin, bêhtir em xwe bidin delametên eniya xwe û yekîtiyên xwe. Divê em rêkxistiniya xwe pêşvetir bibin; xurttir û zindetir em tevlî civînên yekîtiyên xwe, xwepêşdanan, livbaziyan û hwd. bibin. Em hemû hîmên xwe yên giyanî û daringî (maddî û manevî) bê tirs, pêşkêşî têkoşînê bikin; rojên kirîna van tiştan, ev roj bi xwe ne.

Dagirkerên Tirk, bi tank û panzerên xwe diçin ser livbaziyên girseyî yên dadî û bê-çek. Artêşa xwînxwaran baş dizane ku bi van kirinên xwe nikare tişteki bi destê xwe ve bîne, lê disa jî bi zanabûn qirkirinên xwe zêdetir dike. Gihandina dengê gelê me, da teviya cîhanê vî dengî bibihîse, li ser me dikeve, barê li ser milên me ye. Serîhildan derfetên ramyarî yên nuh vekiriye û derêxistiye holê. Mirovatiya pêşveçûyî li kêleka me ye. Hemû komên gelî yên şoreşger, demokrat û mirovperest (humanîst), divê dengê azadiya gelê me bibihîsin; em vî dengî bigihînin wan. Divê çembera hevkarî û piştgiriyê bê berfirehtir kirin. Divê em bikaribin dagirkerên Tirk bi çembereke û ablukayeke ramyarî bizivirînin. Gunehkar hatine pişange kirin. Li hemû deran, bi yekîtiyên xwe, bi bangeşiya xwe ya kesanî, bi xwepêşdanên xwe, bi civînan, bi protestoyan, bi belavokan, em bimeşin ser dagirkerên faşîst. Çendê em xwe çêtir rêkxistî bikin û girsbûna xwe mezin bikin, hindê jî em delametên xwe bi rûmetî bi cih dihênin û emê bikaribin bi cih bînin.

Niha em di xaleka dîrokî ya rizgariya netewî de ne

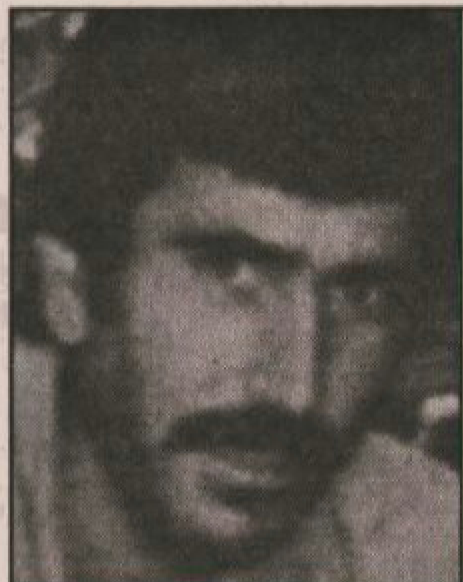
Xelekên dildariya hezar salan perçe-perçe dibin. Ger neteweyek ji bo serxwebûn û azadiyê rabe ser xwe, çi hêzekî cîhanî nikare wî neteweyî birawestîne. Pêtên serîhildana gelî yên pêşemîn ketin nava Mistbînê, paşê xwe gihandin Cizîra Botan, derbasî Hezexê, Girgê Amo, Kosar û hwd., bûn. Niha berên xwe dane Êlih, Farqîn, Şirnex û Amedê... Kêlî bi kêlî pêşvetir diçin. Çi hêzek nikare vê pêşveçûnê bisekinîne. Gelê me ê din hovîtiya dagirkeran dizane, meyla Kawa'yê serdemî **Mazlum DOGAN** û lehengê lehengan **Mahsum KORKMAZ** stand. Agirê serîhildana Newrozê wusa vêxist, ku disa tu caran venemire. Gelê me, di "Hefteya Lehengiya Netewî"de, di "Rojên 21 û 28'ê Adarê" de, lehengiya gelê girseyî afirand. Pêşveçûnên li Farqînê (Silîvan) delîlên vê rastiye ne. Dûrişmeya me jî, bila bibe hilgavtin û hilpişkîneke di hevkariyê de, di rêkxistinbûnê de û di livbaziyê de.

Em seriyên xwe bi hirmet li pêşiya şehîdên xwe yên serîhildanê diçemînin û wan dihênin bîra xwe. Serfiraziya têkoşerên xwe piroz dikin. Sunda girêdana bi wan re careka din dixwîn. Ji bo gerandina çireya serîhildana li Mistbîn û Cizîra Botan destpêkiribû, li teviya Kurdistanê, em sund dixwin, ku bi hemû him û hebûna xwe, serîhildanan xurttir bikin û di vê riyê de xwe bidin pêş!

SERÎHILDAN XWE DAGERAND KURDISTAN

PÊŞMERGEYÊN ARGK AGIRÊ SERÎHILDANA NEWROZÊ VÊXISTIN

Roja 12'ê Adarê 1990'an li nêzîkî navçeya Stewrê êrdima Mêrdînê şerekî gelek dijwar, di navbera yekeniyeke ARGK di bin serleşkeriya rehevalê bi nirx **Abdullah AVCI (Salah)** û yekeniyên artêşa dagîrkeran de derket, ku ji aliyê daringî û teknîkî gelekî tekûztir û xurttir bûn. Yekeniyên artêşa dagirkeran ji asmanan bi helîkopterên xwe û ji erdê ji bi topavêtên xwe bombe barandin ser qada şerî. Di vî şerî de, bi kêmasî 50 leşkerên dijmin hatin kuştin. Ji serleşkerên bi nirx ên ARGK rêheval **Abdullah AVCI** û 12 hevalên wî, têkoşerên azadiyê ji şehîd ketin.

Ev têkoşerên ARGK ên gernas, bi şehîdbûna xwe, banga yekitî, serihildan û berxwedanê li gelê me kirin. Di pêşeroja serpêhatina yekitî, serihildan û berxwedanê-cejna Newrozê de, ev bang bilind bû û ji vê bangê bi naveroktir bangek nebû, ku bê hildan. Têkoşerên ARGK ên şehîd ketine, li êrdima Mêrdînê xebatê dikiran. Hinek ji şervanên azadiyê yên şehîd, lawên êrdima Mêrdînê bûn.

Gelê me guhê xwe da bangên berxwedan û serihildanê yên lawên xwe, serleşker û têkoşerên xwe yên gernas û rabû ser xwe. Bi xwepêşdana şîna şehîdê berxwedana Stewrê **Kamuran DÛNDAR** li navçeya Mistbinê, serihildana gelî destpêkir. Di demeka kin de, mina agirê ketî pûş û qirşikan, ev serîhildan xwe gihand hema hemû bajarên êrdimê û berfireh bû. Li navenda bajaran de, dilê dijminê faşîst û dagirker soht, ku tu caran bawer nedikir, tişteki wusa wê bi sere wî de were.

Paşê serihildanên gelî pêşvetir çûn û bi berdewamî berfireh bûn. Ala serîhildanê ku pêşemin li êrdima Mêrdinê navçeya Mistbinê bilind bûbû, paşê ji aliyê gelê Cizîra Botan hat bilindkirin û dûv re ji xwe gihand Kosar, Dêrika Çiyayê Mazî, Girgê Amo, Hezex, Çinar, Farqîn, Şemrex, Amed û gelek bajarên din. Niha em dixwazin serîhildanên gelî, ku di van hefteyên dawiyê de tund bûn û bi têkiliya girsên mezin pêkhatin, herweha xwepêşdanên protestoyê, livbaziyên girtina dergehên dikkanan û hwd., dîsa pêşveçûnên ku li dora van bûyeran ji gelek aliyan ve birêveketin, pêşkêşî xwendevanan bikin.

Mistbîn bû xeleka girêdana şerê gerîlla bi serîhildana girsên bajaran re

Roja 15'ê Adarê 1990'an, serê beyanê, dagirker tarmê têkoşer **Kamuran DÛNDAR**, ku roja 12'ê Adarê li nêzîkî navçeya Stewrê gundê Girê Siran şehîd ketibû, dan malbata wî ya li navçeya Mistbinê. Beyana 15'ê Adarê, gelê me yê welatparêz li Mistbinê, bi şêweyeke bêdeng, lê weke fermana bangekê bi cih bine, ji bo binaxkirina tarmî, li goristanê xwe civand. Hemû xwendekarên Mistbînê neçûn dibistanan û dest bi boykotekê kirin. Hemû destkarên Mistbînê dergehên dikkanên xwe anîn xwarê û dikkanên xwe venekirin. Tevlî karkeran, destkaran, xwendekaran, bi kêmasî 10 hezar ciwan, kal, jin û zaro; girseki gel a mezin, mina yek-kulmî

xwe li goristanê gihandin hevûdu.

Piştî ku tarmê têkoşerê şehîd **Kamuran DÛNDAR** dan axê, tevlî tilîlî û dûrişmeyan, girsên gel berê xwe dan navendê bajêr. Dora wan ji aliyê hêzên dijmin hat zivirandin. Hêzên dagirkeran ên ji hezaran leşker, komên taybetî û polîsan, dora bajêr pêçandin. Derketin û hatina bajêr qedexe kirin. Ji helikopterên leşkerî û navginên leşkerî bang li gel kirin, da mirov belav bibin û vê daxwaza xwe bi serhişkî palandin. Gelê me yê welatparêz pêşî bi kutana çepikan û tililiyan bersiva tehdîtên dijminê dagirker da, ku di bin navê "bangê" de birêvedibir. Û gelê me, bi yek dengî, dûrişmeyên weke, "Bimire dagirkeriya Tirkên hov!", "Bijî Kurdistan!" û "Bijî PKK!" bangî û rêveçûna xwe domand.

Biryardariya bêhtirî 10 hezar welatparêzan, dijmin xist nava tirs û bizdanê. Leşkerên dagirkeran û komên taybetî yên dagirkeran, bê cudahî di navbera jin, zaro, kal û ciwanan bikin, destpêkirin, ku berikan bibarinin ser girsên gel û ki bikeve pêşiya wan bi binkên çekan xwe li wî bixin û wan dagirin navginên bi navê CMS (cemse). Gava CMS têrî wan nekirin, vê carê ji dest danin ser otobûsên belediyê û li şûna CMS'yên leşkerî wan bikaranin. Bi êrişên hov ên hêzên dagirkeran, di nava wan de jin û zaro ji, bi kêmasî 20 mirovên me yên welatparêz, bi lêdanên berikan û binkên çekan birîndar ketin. Bêhtirî 500 welatparêz ji aliyê dagirkeran hatin girtin. Di vê navberê de welatperwerê bi navê **Şemsettin ÇİFTÇİ** şehîd ket. Leşkerên dagirkeran wî pêşî bi binkên çekan birîndar kirin û li erdê xistin, paşê ji endamekî komên taybetî yên faşîst, ku neçirvanên mirovan in, berikekê siste serê wî. Keçeki zarok ji, di nava lingan de ma, di nava lingan de perçiqî û şehîd ket.

Êrişa hêzên dagirkeran û bi barandina berikan dest bi qirkirinên komî kirina dagirkeran, hêrs û bêziya gelê me mezintir û dijwartir kir. Girsên gel ên ku heya hingê tevlî rêveçûna şînê nebûbûn ji, li hemberê êrişên hov ên dijmin, êdî nekarîn xwe bigirin û daketin şeqem û kolanan. Girsên gel, di nava kolanan de barikat avakirin. Bi keviran, daran û her tiştê ketî destê wan, bersiva êrişên dijmin dan. Di şer û pozberiyên destpêkê de, hinde polisên dagirkeran ji birîndar ketin. Gelek mekîne û navginên dagirkeran hatin rûxandin û şewitandin.

Hêzên dagirker derketina kolanan qedexe kirin û vê biryara xwe danezane kirin. Ji bajarên Mêrdîn û Amedê yekeniyên dagirkeran ên nuh ji bo alîkarî û têkûziyê şiyandin Mistbînê.

Kolanên Mistbînê bi leşkeran, komên taybetî, tank û panzeran tijî kirin. Helîkopterên wan ji asmanên Mistbînê firîn, çûn û hatin, weke ku hima xwe şanî didan.

Dagirker, da serihildana gelê Mistbînê berfirehtir nebe, tarmê welatparêz **Şemsettin ÇİFTÇİ**, bi dizî ji malbata wî û girsên gel binax kirin, ku berî wê bi rojekê bi xinizî kuştibûn.

Destur nedan, ku malbata wî ji li goristanê amade bibe. Rojnamevan û wênekêş xwestin vê rewşê binirxînin û wêneyan bikişînin. Komên taybetî bi dijun û lêdanan dest danîn ser mekîneyên wan ên fotoxrafan, fîlmên wan ji wan bi kotekê standin.

Bi armanca protestokirina kuştina **Şemsettin ÇİFTÇİ**, bi lez berdana kesên hatibûn girtin û pîrozkirina roja yekitî, berxwedan û serîhildanêcejna Newrozê, ku nêzîk dibû, destkarên Mistbînê bi rojan dergehên dikkanên xwe venekirin. xwendekar neçûn dibistanan û dest bi boykotê kirin, bi hezaran mirov mirina xwe anîn ber çavên xwe û otorîteya dijmin nepejirandin, mirov daketin kolanan û xwestin serîhildanê bidomînin. Di dawiyê de, vê daxwaza xwe, bi xurtî biserxistin.

"Yekîtiya Ciwanên Şoreşger û Welatparêz" li Mistbînê, di berfirehkirina serîhildanê de, roleki mezin leyist. Rojnamevaneka Almanî ji bo şopandina serîhildanê çûbû Mistbînê. **"Yekitiya Ciwanên Şoreşger û Welatparêz"**, vê nameya li jêr dabû rojnamevana Almanî:

"Ji ber 'Rambo'yan em nikarin rast û rast bi te re bipeyivin. Lewma me di vê nameya xwe de nivisiye, ka bûyerên li vir, çawa pêşveçûne.

"Diho, roja 15.3.1990'an, di serê beyanê saet 6'an de, em çûn nexweşxaneyê, da em cendekê têkoşerê xwe yê şehîd** Kamuran DÜNDAR **bistînin. Hina em gihabûn wir, hêzên dewletê pêşiya me girtin û xwestin me birawestînin. Komên taybetî, ji mêj derketibûn nava bajêr. Tehdîtên xwe li me dikiran. Gotin me, 'heke hun evindarê jiyanê û zarokên xwe bin, li malên xwe biminin.' Hinek ji rast û rast gotin me, 'divê hun bawer bikin, ku em berendin asman û baniyan.' Bilî hemû tehdîtan, bi şêweya girsekî mezin, em çûn û me şehîdê xwe anî. Gava me dixwest em şehîdê xwe bixin goristanê, bi berdewamî komên taybetî me tehdît dikiran û dijunan li me dikiran. Lê me guhên xwe nedan wan. Piştî dayîna axê, girsên gel xwestin, biçin serdana malbatên şehîdan. Girsekî gel a geleki mezin bû. Lê em gelek bi bizmîtî (dîsîplîn) bûn û bi bê-dengî di nava bajêr de rêvediçûn. Hîna em kîlometreyek nemeşiyabûn, leşkeran pêşiya me girtin. Bi biryardarî me dixwest em bimeşin û me vê biryara xwe parast. Me got leşkeran, 'em dixwazin tenê herin serdana malbatên miriyên xwe û ev ji ne sedemeke ji bo derketina pevçûnekê.' Lê leşkeran guhdariya me nekirin û li dora me çembereke avakirin. Paşê ji, ji hemû aliyan ve êrîşî girsên gel kirin. Pêşî bi coyan dest bi lêdanê kirin û paşê ji rast û rast dest bi agirê berdana berikan kirin. Biqasî me dikarî, bi kevir, dar û her tiştê keti destê me, me xwe parast. Şer giha navenda bajêr û berfireh bû. Li kolanan, li şeqeman û li serê banên xaniyan, bi dirêjahiya pênc saetan me têkoşina xwe ajot. Ji Amedê yekeniyên leşkerî yên nuh hatin. Di wê navberê de helîkopter û panzer ji hatin. Komên taybetî ji helîkopteran rast û rast daketin nivê bajêr. Ji wê kêliyê pêve, destpêkirin, ku bi hovîtî li girsên gel bixin. Kî diket pêşiya wan bi korî lê didan û digirtin. Kesên dihatin girtin, wan ji erdê dixişxişandin û didan destê polisan. Polisan ji lêdana xwe didomandin. Piraniya kesên hatibûn girtin ciwan û zarokên diçûn dibistanan bûn.

"Roja bûyeran a duwemin e niha. Em dibînin, ku weşan û rojnameyên Tirkan rastiyan nanivisinin. Nimûne; gava leşker ji me xwestin em herin malên xwe, ne rast e, ku me xwepêşdanek çêkir û keviran avêt wan. Provokasyon ji leşkeran (eskeran) hat. Herweha, ne rast e, ku leşkeran dergehên dikkanên me girtine. Ev girtina deriyên dikkanan, tevgereke protestoyê bû, ji aliyê gelê me.

"Yekitiya Ciwanên Şoreşger û Welatparêz ji gelê Mistbînê."

Ev name, bûyerên di roja yekemin a serîhildanê de, dide naskirin.

Di roja serîhildana gelê Mistbînê ya duwemin de birayê şervanê azadiyê **Abdulrezzak TEMEL**, ku li Stewrê şehîd ketibû, yê bi navê Abdulkerim Temel, çû Mêrdînê da tarmê birayê xwe yê şehîd bistîne. Xwedi-derketina gelê me li şehîdên şerî û vê yekê weke naskirina sedemeke serîhildanê, dijminî gelek tirsandibû. Hoyê binax-kirina cendekê şehîdê me **Abdulrezzak TEMEL** li derveyî Mistbînê avêtin pêş. Welatparêzên me vê hoya dijmin nepejirandin û li ber xwe dan, da tarmê wî li Mistbînê, di axa wî de bikin gorê.

Dijminê dagirker derketina kolanan qedexe kiribû, lê bivbaziyên protesto yên girseyî roja duwemin ji doman. Weke roja pêşemin, yekeniyên dagirkeran berdewam kirin, ku berikan bibarînin ser gel û kî bikeve pêşiya wan bigirin. Girsên serîhildêr, dîsa ji banên xaniyan, kolanan û malan berxwedana xwe domandin. Dagirker ji hoperlorên belediyê bang û tehdîtan dikiran, lê destkar netirsiyan, girtina dergehên dikkanên xwe domandin.

Mebusê partiya burjuwaziya dagirkeran, mebusê SHP, Fuat Atalay û mebusên bê partî Ahmet Türk, Adnan Ekmen, Mehmet Kahraman, Tevfik Koçak û Sekreterê Gelemperiya Partiya Sosyalist Yalçin Büyükdaxli, ji ber sedema serîhildana gelî, hatin Mistbînê. Mebus xwestin, biçin serdana malbata welatparêzê şehîd **Şemsettin ÇİFTÇİ**. Dagirkerên ku li pêşiya xanî barikat danîbûn, destur nedan wan.

Yekeniyên dagirkeran, mîna parlamenteran destur nedan rojnamevanan ji, ku navê "mayinên serserî" dane wan. Pêşiya wan ji girtin û dijunan li wan kirin. Bi taybetî êrîşî rojnamevaneka Almanî kirin, mekîneya wê ji wê standin û wê dan ber zilleh û şeqaman. Wê û çend rojnamevanên Tirk girtin. Ji ber ku hinek rojnamevan ji, bê destura komên taybetî wêne kişandibûn, fermana girtina wan hat derxistin.

Di roja duwemin a serîhildana Mistbînê de, tirêjên berxwedanê pekîn navçeyên ciran û derdorê. Li Cizîra Botan, Girgê Amo û Hezexê ji destkar dergehên dikkanên xwe girtin. Xwendekar neçûn dibistanan. Her di wê rojê de, roja 16'ê Adarê, li bajarê Qamişlo, ku bi Mistbînê ve girêdayî ye û bajareki başûrê-rojavayê Kurdistanê ye, bi hezaran welatparêz, bêhtirî 50 hezar kesî, rêveçûneke hevkariyê ya mezin çêkirin, wusa, ku dengê dûrişmeyan ji Mistbînê bên bihîstin. Welatparêz hatin heya ber têlên tixûban û meyla êrîşkirinekê şanikirin.

> *Biryara berpirsiyariya ERNK li erdima Botanê-navçeya Cizîra Botan, ji bo gelê Cizîra Botan:*
>
> ## GELÊ CIZÎRA BOTAN Ê LEHENG...
>
> Li hemberê bikaranînên pîkolî û derî-mirovahî yên dewleta Tirk a faşîst û dagirker, ku ji sedan salan vir ve didomîne, weke yek-laşî me li ber xwe da û me dengê xwe gihand teviya cihanê û qirand, ku em neteweyeki bi ser xwe ne û mirov in.
>
> Pêtiyên agirê SERÎHILDAN'ê wê belavî teviya Kurdistanê bibin û bidomin. Heya em bigihin hatineke azad û serbixwe, ev domandin wê hebe. Gelê me, tu caran di berxwedanê de naweste û agirê raperinê wê bêhtir geş û gurr bibe.
>
> Ji bo her heyîna SERÎHILDAN'ê, bila gelê me bi sere xwe hereket neke. Bila gelê me neyê komplo û provokasyonên dijmin. Gelê me, mîna yek-laşî, divê li gora fermanên ERNK xwe bitevgirîne.
>
> Deriyên dikkanan, ku ji roja 20'ê Adarê vir ve girtîne, bila werin vekirin. Lê ev, bila neyê wê maneyê, ku dev ji livbaziyê hatiye berdan. Heke di demeke kin de mirovên me yên hatine girtin dîsa neyin berdan, gelê me wê bersiva pêdivî bide.
>
> - **Bijî SERÎHILDAN'a gelê Kurdistanê!**
> - **Bijîn Serxwebûn û azadiya Kurdistanê!**
> - **Bijî cejna Newrozê!**
> - **Bijî Serokê me APO!**
>
> **Berpirsiyariya ERNK**
> **li Botanê-navçeya Cizîra Botan**

Agirê serîhildana gelî pekî Cizîra Botan

Amadekariyên serîhildana gelî li Cizîra Botan hîna di 15'ê Adarê de destpêkiribûn. Roja 20'ê Adarê ji, livbaziyên boykotê û girtina dergehên dikkanan zivirîn serîhildaneke gelî ya seranser. Bi destpêka saetên beyanê yên zû, bi tevlîbûna gundiyan ji, girsekî gel a ji hezaran kesan, tevlî ciwan, kal, jin û zarokan ji du milan rêzbûn. Li pêşî û dawiya rêzan de, ala ERNK pêldida. Mileki girsên gel ji şeqema Mistbînê û milê din ji, ji şeqema Hezexê dest bi rêveçûnê kirin. Girsên gel tevlî bangina dûrişmeyan dimeşin. Herdu lehiyên mirovan di navenda bajêr de gihan hevdû. Bêhtirî 10 hezar mirovan, bi şahiyeke mezin, dûrişmeyên weke, "Bimire pîkoliya dagîkerî!", "Bimire dagirkerî!", "Bijîn serxwebûn û azadî!" û "Bijî PKK" bangîn. Lastîkên tomofîlan dan ber agirî û li çar aliyên bajêr, agirê berxwedana Newrozê gurr kirin.

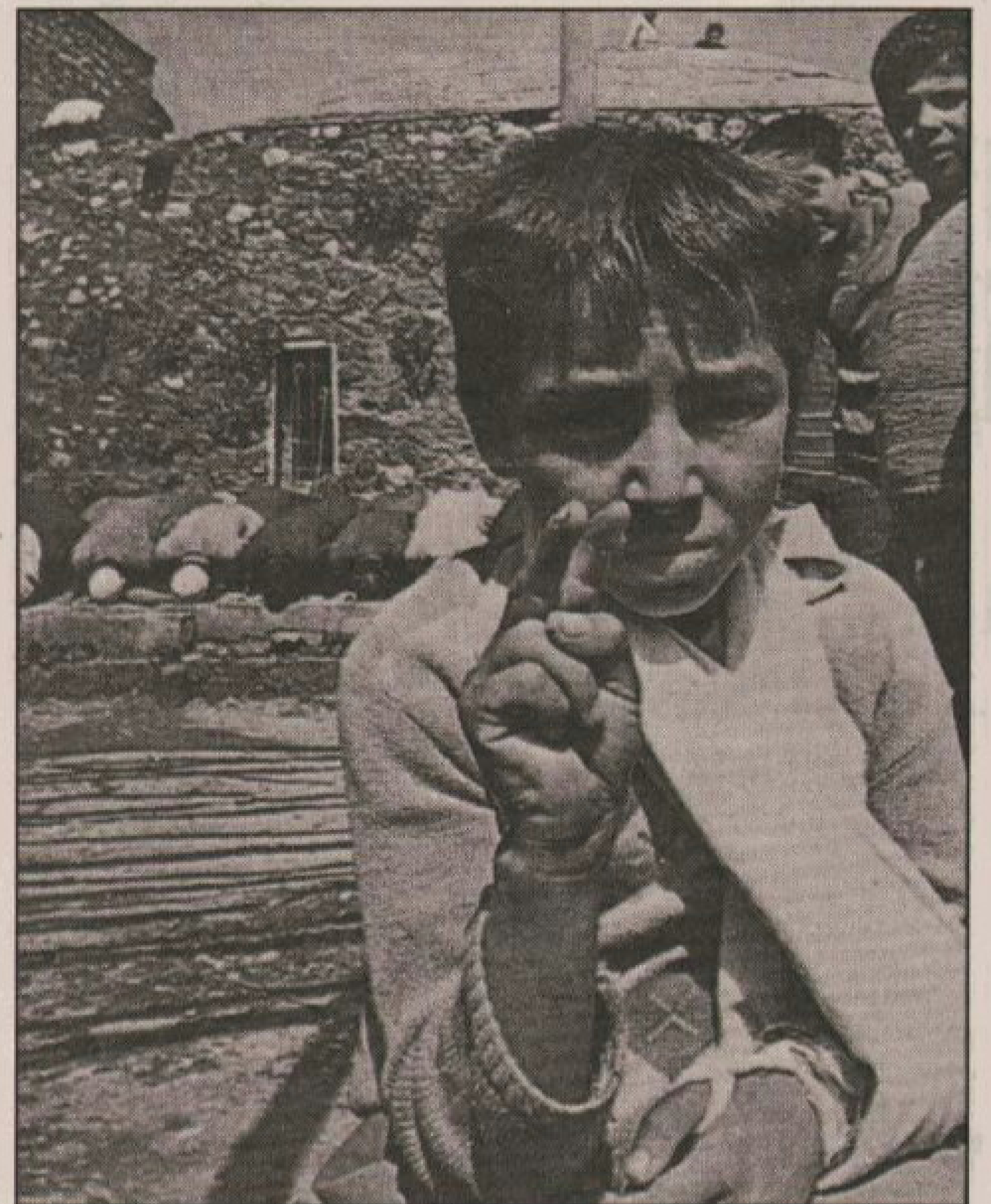
Weke li Mistbînê, li Cizîra Botan ji, yekeniyên artêşa dagirkeran û komên wan ên taybetî girsên gel dan ber barana berikan. Bi tank û panzeran êriş kirin. Hîna di agir û berik barandina pêşemin de welatparêzên bi navên **Emin GÜN** (15 salî), **Salih ELÇİOGLU** (55 salî, bavê 6 zarokan), **Yusuf ŞAHİN, Mehmet YILMAZ** û gelek welatparêzên din, ku navê wan ji aliyê me nayin zanin, şehîd ketin. Nezîki 100 welatparêz ji, ji ber berikan û lêdana dagirkeran bi xedarî birîndar ketin. Nîvê birîndaran jin û zaro ne. Bêhtirî 350 welatparêz ji hatin girtin. Dagirker girtiyan dan ber lêdana berdewamî û wan li erdê kişkişandin. Ji porên wan digirtin û li dûv xwe wan dikişandin.

Ev qirkirina duwemin a dagirkerên hov, hêrsa girsên gel gihand baniyan. Hema hema hemû şeqem û kolanên Cizîra Botan bi agirberdana bidonên benzînê, ji bo panzeran hatin girtin. Bi bidonên vêketî û lastîkên dişewitîn, di kolanan de, barikat hatin avakirin. Ji ser banên xaniyan bi avêtina keviran bersiva êrişên yekeniyên dijmin hat dayin.

Dagirker, panzerên xwe ajotin ser zarokan. Zarokek di binê panzeran de ma. Leşkerên dijmin jinan ji dan ber berikên xwe. Ji ber van pêşveçûnan, hêrsa gel bi tevayî germ û mezin bû. Êdî hedefên girsên gel bûbûn hemû avahî û saziyên dagirkeran. Li Taxa Kelehê piraniya saziyên dijmin hatin hilweşandin. Dezgeha Komirên Tirkiyê (TKİ), Saziya Xurtkirina Ziraetê (ZDK), Karên avê yên Dewletê (DSİ), Avahiya Partiya ANAP liqê Cizîra Botan hatin şewitandin. Avahiya Sporê hat şewitandin. Welatparêz hemû bankan dan ber keviran. Tomofîl û xaniyê Nurettin Yilmazê xulam dan ber agirî û hilweşandin. Peykerê Atatürk hat perçekirin. Alên dewleta Tirk li kêleka bangina dûrişmeyan hatin sohtin. Alên ERNK dakişandin baniyan û pêldan. Gelê Kurdistanê, ji hezaran salan vir ve, cara yekemin bû, ku didît ala wî bi delalî li baniyan pêldide. Şahiya wê bûyerê di kûriya dilê xwe de jiya.

Gava pozberî li Cizîra Botan didoman, yekeniyên dagirkeran ên alîkariyên têküzî girtibûn, bajar zivirandin. Lê serîhildan ji mêj derketibû dêrveyê tixûbên bajêr. Pêşmerge riya Cizîra Botan û Girgê Amo birrîn. Lêdanên mezin li dijmin xistin. Şeş TIR (mekîneyên dirêj) tevlî tiştên di wan de şewitandin.

Serokên komên taybetî, serleşkerên artêşê, kaymakam û sawcî, bi hev re pîlana şikandina serîhildanê bikardihanin. Nehiştin, ku rojnamevan herin nava gel û bi miroveki re ji bipeyivin. Daxwaza belediyê ya ji bo belavkirina nanî nepejirandin, da bi riya birçîbûnê ji bikaribin serîhildanê bişikînin. Pîlanên wê çendê sadîst ji danîbûn pêşiya xwe. Gelek birîndarên ku dikarin ji mirinê xilas bikin, bi hiceta birina nexweşxaneyê ji navenda bajêr dûrkirin û wan kuştin. Ji ber ku neçîrvanên mirovan komên taybetî, ji bo serê her Kurdeki, yadigar û xelat distandin. Ger ev mirov zaro yan jinek ji ba, ferq tune bû. Pêwîst ew

bû, ku serî, serê Kurdekî be.

Ji ber ku gel vê rewşe dizanî, xebitî ku, mirî û birîndarên xwe ji destê dijmin derxine, û berneda destê dijmin. Gel, guhdariya qedexekirina dijmin a ji bo derneketina kolanan, nekir. Şeva 21'ê Adarê, li hemû gir û çiyayên li dora Cizîra Botan agirê Newrozê hat dadan. Dora deh şehîdan hebûn, lê disa jî gel serî hildabû. Serîhildana xwe biserxistibû û serfirazî bi dest xwe ve anîbû. Gelê me serfiraziya xwe pîroz dikir.

Rojên 21 û 22'ê Adarê li Cizîra Botan dikkan û dibistan venebûn. Hemû kolan û xanî ji bo yekeniyên dagirkeran girtî hatin hiştin. Li hemû navçeyên ciran xwepêşdanên protestoyê bilind bûn. Hevkariya serîhildanê bi livbaziyan xurttir bû.

Roja 23'ê Adarê, piştî nimêja înê, dora nivrojê, nêzîkî 1.000 welatparêz ji mizgeftê derketin û tev bi hev re çûn goristanê. Li ber tirbên şehîdên serîhildanê rawestîn, kulmên xwe hildan baniyan û sunda girêdana bi şehîdan re xwarin. Bi du tiliyên xwe işaretên serfiraziyê çêkirin. Hîna jî goristanê dûrneketibûn, hejmara wan bi yek carê zêde bû. Di dawiyê de hejmar giha bêhtirî 20 hezar kesan.

Ji goristanê bêhtirî 20 hezar mirov ber bi navenda bajêr ve meşiyan. Tevlî dûrişmeyên weke, "Bimire Tirkiye!", "Bijî Kurdistan!", "Bes e lêdan!", "Komên taybetî herin ji vir!", "Bijî PKK!" û "Bijî Serok APO!" livbaziya xwe domandin.

Li serê kolanan û di nava kolanan de, li hemû deran panzerên dijmin hatibûn bi cih kirin. Neçîrvanên mirovan tevlî tank û yekeniyên çekên giran xwestin provokasyonan derxinin. Lê girsên gel, heya bê gotin bi bizmitî xwe dilivandin û lewma hêzên dijmin di provokasyona xwe de biserneketin.

Livbaziya protesto, ku bêhtirî 20 hezar welatparêz tevlî bûbûn, piştî sê caran gerîna li dora bajêr, dawî bû. Berî ku welatparêz ji qadên xwepêşdanan dûrbikevin, wusa gotin: *"Niha emê tev herin malên xwe. Em naxwazin, ku li kolanan şer û pevçûn çêbibin. Lê heya girtiyên me disa azad nebin, emê livbaziyên xwe bidomînin. Kolan, şeqem û qadên Cizîrê yên me ne, cihên livbaziyên me ne."*

Dora saet 13'an, girsên gel, bi şêweya komên piçûk belavî nava taxan bûn. Heya ketin hundurê xaniyên xwe, dûrişmeya "Bijî Kurdistan!" dibangin. Di wê navberê de, ajotkarên tankêran, ku ji Cizîrê derbas dibûn, demekê li cihên xwe rawestîn û pipîkên (korne) tankerên xwe dan xwendin. Bi vî rengî tevlî livbaziya gel a protestoyê bûn, piştgiriya gel kirin. Girsên di nava kolanan de belav bûbûn, camên hemû saziyên dagirkeran şikandin, avahiyên wan hilweşandin. Li ser ker û çehşikan dûrişmeyên weke, "Parêzkarên Gundan - Komên Taybetî" nivisandin û berdan nava bajêr.

Hemû tomofîl û navgînên diçûn Cizîra Botan û ji bajêr derdiketin, ji aliyê komên taybetî yên dagirkeran hatin rawestandin û wan sehkirin, li wan geriyan. Hemû kolan ji aliyê "Rambo"yan paşê hatin dagirtin û vegirtin.

Pikoliyên li ser rojnamevanên li Cizîra Botan jî doman. Dest danîn ser nivîs û wêneyên rojnamevanan. Wan disa venegerandin. Telefona Cizîra Botan bi rojan hate birrîn û hemû xet hatibûn qutkirin.

Weke me nivîsî, roja 20'ê Adarê, yekeniyên dagirkeran li Cizîra Botan tev bi xwe li panzerên xwe ajotibûn ser gel. Bi çekên otomatîk berik barandibûn ser mirovan. Zarokekî 10 salî bi navê **Abidin TUNCER** mabû bin panzeran û bi xedarî birîndar ketibû. Roja 23'ê Adarê **Abidin TUNCER** li bajarê Amedê di nexweşxaneya zaningehê de şehîd ket.

"Doktorên" ku hevparên tewanên deri-mirovahî yên dagirkerên Tirk in û şirîkên qirkirina gelê me ne, di rapora mirina **Abidin TUNCER** de nivîsîn, ku di bûyereka trafîkê de miriye û bi vî rengî xebitîn, qirkirina dagirkeran veşêrin. Gava bavê **Abidin TUNCER** çû tarmê lawê xwe yê şehîd bistîne, "doktoran" jî wî xwest, ku rapora bi vî rengî îmze bike. Li ser vê yekê bavê şehîdê me got, ku heya rastî neyê nivîsandin, ango neyê nivîsandin, ku di bin paletên tankên dagirkerên Tirk de hate perçiqandin û kuştin, cendekê lawê xwe ji nabe.

Gava cendekê **Abidin TUNCER** ji nexweşxaneya zaningeha Amedê hat derxistin, bêhtirî 500 xwendekarên zaningehê, dest bi xwepêşdaneka protestoyê kirin. Dûrişmeyên weke, "Bijî têkoşîna gelê Kurdistanê!", "Kurdistan wê bibe goristana faşîzmê!" û hwd. bangin. Heya cendek ji wir dûrketi, xwepêşdana xwe domandin.

Serîhildana gelî li Cizîra Botan wê berdewam bike. Gelê Cizîra Botan, da xweya kirin, ku heya girtî neyin berdan û nêçîrvanên mirovan komên taybetî ji Cizîrê dernekevin, wê livbaziyên xwe yên mina girtina dergehên dikkanên xwe bidomînin.

Serîhildana me ya gelî berfireh dibe

Bi armanca hevkariya serîhildana gelî li Mistbin û Cizîra Botan, protestokirina qirkirina dewleta Tirk a faşîst û dagirker, paşê li çar aliyên Kurdistanê livbazî bilind bûn. Di serî de li navçeyên Şirnex, Hezex, Girgê Amo, Midyad, Kosar, Şemrex, Sêwrek, Dêrika Çiyayê Mazî, Gercews, Çinar, Bismil, Êlih, Farqîn û bajarê Amedê, li gelek navçeyên Mêrdîn, Sêrt, Ruha, Amed, Wan û Çolamergê, xwepêşdanên protestoyê çêbûn. Hemû destkar deriyên dikkanên xwe girtin. Xwendekar dibistanan boykot kirin. Xwepêşdanên girseyî û rêveçûn çêbûn.

Pêşveçûn şanî kirin, ku li derveyî Mistbin û Cizîra Botan, li navçeyên Mêrdînê yên din jî, meyla serîhildana gelî xurt e. Berê pêşveçûna serîhildana gelî, bi vê meylê, xweş derkete ronahiyê. Berê serîhildanê ji Kosarê xwe da aliyê rojava, ji Cizîra Botan xwe da teviya Botanê, ji Midyadê xwe da Êlihê, ji wir derbasî Farqîn û Amedê bû. Her çû ber bi aliyê navîna bakurê Kurdistanê ve berfireh bû û xwe gihand hemû êrdimên bakur.

Roja 22'ê Adarê li navçeya Kosarê, piştî nivrojê, komeka zarokan a mezin ku temenê wan di navbera 9 û 12 salan bû, tevlî ciwanan, bi hezaran mirov, ji bo protestokirina qirkirinên dagirkeran ên li Mistbin û Cizîra Botan û protestokirina girtinan xwepêşdanek bikaranîn. Ji bo rawestandina xwepêşdana zarok û ciwanan, hêzên faşîst û dagirker disa bi hovîtî êriş kirin.

Piştî vê bûyerê, roja 23'ê Adarê, bi destpêka serê beyanê, destkarên Kosarê, bi armanca protestokirina êrişên dijmin ên hov, dergehên dikkanên xwe anîn xwarê. Ev livbaziya girtina deriyên dikkanan, li dora nivrojê, zivirî xwepêşdaneka mezin, ku bi hezaran mirov tevlî bûbûn.

Livbaziyên protesto û girtina deriyên dikkanan li Kosarê, di rojên dûv re jî doman.

Livbaziyên protesto li navçeyên Mêrdînê yên din

Bi armanca hevkariya serîhildana gelî li Mistbinê û protestokirina qirkirinên dagirkeran, roja 16'ê Adarê li navçeya Girgê Amo, livbaziya girtina deriyên dikkanan destpêkir û bi rojan doma. Xwendekar neçûn dibistanan. Cih bi cih xwepêşdanên protesto yên girseyî pêkhatin.

Roja 21'ê Adarê jî, li navçeya Midyadê, bi armanca hevkariya serîhildanên Mistbin û Cizîra Botan, livbaziya girtina deriyên dikkanan destpêkir. Li navçeyên Hezex, Dêrika Çiyayê Mazî, Gercews, Şemrex, Mehsert û hinde gundên mezin jî, destkar tevlî livbaziya girtina deriyên dikkanan bûn. Xwendekar dibistanan protesto kirin. Xwepêşdanên girseyî û rêveçûn pêkhatin.

Li bajarê Amedê xwepêşdanên girseyî

Roja 17'ê Adarê, li navenda bajarê Amedê, bi armanca protestokirina qirkirina Helepçe û qirkirina dagirkerên Tirk li Mistbinê, bi beşdariya bêhtirî 2.000 welatparêzan, xwepêşdanek çêbû.

Welatparêz, xwe li pêşiya postaxaneya navendî ya Amedê civandin. Qirkirina bêhtirî 5 hezar mirovên Kurd di Adara sala 1988'an de ji aliyê rejîma Saddamê faşîst û dagirker û hovîtiya dagirkerên Tirk li Mistbinê protesto kirin. Dûrişmeyên weke, "Bimire Saddam!" û "Bimire faşîzm!" hatin bangin. Gelek mirovên li derdorê jî, tevlî xwepêşdanê bûn. Hêzên dagirker êrişî girsên welatparêz kirin. Li dora 100 welatparêz ji aliyê dagirkeran hatin girtin.

Gava ku welatparêzên hatibûn girtin, nehatin berdan, malbatên girtiyan û mirovên wan, tevlî 1.000 kesî çûn avahiya Partiya Sosyalîst a li Amedê û dest bi livbaziyeke xwebirçîhiştinê kirin. Malbat û merivên girtiyan bi lez berdana girtiyan xwestin û livbaziya xwe çend rojan domandin.

Her di wan rojan de, bêhtirî 300 diliyên şer endamên PKK ên di girtîgeha Amedê de, bi armanca protestokirina qirkirina Helepçe û êrişên hov ên dagirkerên Tirk li Mistbinê dest bi livbaziyeka xwebirçîhiştinê kirin. Her bi van armancan, diliyên şer endamên PKK ên di girtîgeha Dilûkê de jî dest bi livbaziyeka xwebirçîhiştinê kirin. Agahiyên berfireh li ser van livbaziyan hîna negihane me.

Xwendekara tendurustiyê keça Kurd a welatparêz Zekiye ALKAN şehîd ket

Bi armanca protestokirina dagirkeriya Tirkên faşîst û bang li gel ji bo serîhildanê bike, li bajarê Amedê, xwendekara Fakûlteya Tendurustiyê (Tip), ku di sala xwendina xwe ya şeşan de bû, keça Kurd **Zekiye ALKAN** panqertekê daleqandibû û xwe sohta bû. Niha jî ev keça Kurd a leheng di nexweşxaneyê de şehîd ket.

Keça Kurd **Zekiya ALKAN**, roja 21'ê Adarê cejna Newrozê, serî dabû livbaziya xwe şewitandinê. Li derveyî goştê lingê wê, teviya bedenê wê şewitîbû û bi xedarî birîndar ketibû. Dagirkerên Tirk, ji bo rawestandina protestoya gel, hema piştî livbaziyê, keça Kurd a welatparêz **Zekiye ALKAN** birin bajarê Ankara nexweşxaneya zaningeha Hacettepe. Lê ev liva wan, sextekariyeke gelekî mezin bû; ji ber ku **Zekiye ALKAN**, piştî livbaziya xwe şewitandinê bêhna xwe ya dawî dida û mirî dihat hesibandin. Helbet mirina keça Kurd a bêtirs li pêşiya çavê gel, wê ne li hisaba dagirkeran bihata.

Zekiye ALKAN bi sohtina canê xwe, agirê serîhildana gelê me geşkir. Weke livbaziçêkareka SERÎHILDAN'a Kurdan, tu caran nayê jî bîr kirin.

Roja 22'ê Adarê, li navenda bajarê Amedê, xwendekareka zaningehê welatparêza bi navê **Zekiye ALKAN** benzîn bi serê xwe ve dakir û bi armanca protestokirina qirkirinên dagirkerên Tirk, agir berda canê xwe. Jina Kurd, welatparêza bi navê **Zekiye ALKAN** vê bangê li gel kir; "Ji bo Newrozê êdî dar û êzing ne bes in, divê em canên xwe bizivirînin pêtên agirê Newrozê" û pêşî wê bi xwe bersiva vê bangê da. Bi şêweyeka birîndar wê rakirin nexweşxanê, lê piştî çend rojan, ew jî şehîd ket. Di domana livbaziya xwe de, dûrişmeyên weke, "Bijî Kurdistan!" û "Bijî PKK!" dibangî.

Xwendekarên welatparêz, ku di Dibistana Perwerdeyî ya Bilind li Sêrtê dixwînin û dibistana wan girêdayê zaningeha Dicle li bajarê Amedê ye, bi armanca protestokirina qirkirina Helepçe û qirkirina dagirkerên Tirk û dagirkeran bi xwe, xwe pêşdanek pêkanîn. Di encama êrişa polisên faşîst, komên taybetî û leşkerên dagirkeran de, gelek xwendekar hatin girtin.

Lewma, ji bo girtî hema bi lez bên bardan, polis ji dibistanê bên derxistin, hevxebatkariya kargêriya dibistanê û polisan bê rawestandin û protestokirina qirkirin û êrişên hov ên dagirkerên Tirk, bêhtirî 200 xwendevan dest bi livbaziyeka xwebirçîhiştinê kirin. Greva xwebirçîhiştinê ya xwendekarên welatparêz çend rojan doma.

Hinde gotinên serîhildêran

Welatparêzek: *"Armanca me tenê azadiye. Di şevan de diavêjin ser malên me. Li cem jinan li me dixin. Li jinên me jî dixin. Dijûnan li jin û dayikên me dikin. Bila ev zilm êdî dawî bibe. Niha, bi şev, wê bên me disa kombikin û bibin. Wê me jî lêdanan derbas bikin."*

M. Alî Gürel (12 salî, ji ber serîhildanê hatibû girtin): *"Min birin qereqola navendî. Li wir gelek jin û zaro jî hebûn. Jinan kiribûn çavikeka avahiya qereqolê. Jin digiriyan. Leşker li wan dixistin. Bi jopan li min jî xistin. Paşê min razandin erdê û dan ber pihînan."*

Ajotkareki TIR: *"Ji ber pirseka diravan ez çûbûm hotelekê. Bi yek carê çek peqîn. Jin, zaro, ciwan kevir diavêtin leşker û polisan. Min carekê dît, ku di destê du kalan de çek hene û berdidin baniyan. Bêhtirî 2.000 kes hebûn. Digotin, 'Bimire dagirkerî' û diqîriyan. Serîhildêr bidonan digindirandin kolanan û barikatan avadikirin. Li hemberê leşkeran radibûn. Piraniya birîndaran jin bûn. Rews, Libnan dihanî bîra min."*

Ramazan Muştak (Gundiyekî Cinibrê): *"Ji xwe ew dibin sedema bûyeran. Berî Newrozê bi çar rojan, da di roja Newrozê de tiştek nebe, ki didîtan digirtin û dibirin."*

Xortekî Cizîrî: *"Ez ne mîlîtan im. Ez tevlî livbaziyên çekdarî jî nebûme. Lê ez piştgirê stratejîya PKK a ramyarî me... Em ne dijminê gelê Tirk in. Serê her nexweşiyê dewleta Tirk e... Dewleta Tirk êdî pir dereng maye. Gelê me êdî piştgiriya PKK dike... Heya berî du salan, me dixwest mafên ziman û çand jî me re bên pejirandin. Lê niha êdî em dixwazin dewleta xwe avabikin. Çi xêrek ji Tirkiyê ji me Kurdan re nayê. Dereng an zû wê Kurdistan avabibe. Ez bi vê xweş bawerim... Em jî dizanin, artêşa dewleta Tirk wê were ser me. Wê serî bide qirkirinên mezin. Lê disa jî emê têkoşîn û livbaziyên xwe bidomînin. Heya dewleta Tirk jî me aciz bibe, emê ve xebata xwe bidomînin. Livbaziye me yên girseyî wê berfirehtir bibin. Di dawiyê de dewleta Tirk wê li hemberê xwe ne tenê pêşmergeyan, wê gel jî bibîne. Mecbure, ku li pêşiya daxwazên gel seriyê xwe biçemine..."*

LIVBAZIYÊN HEVKARIYA SERÎHILDANÊN GELÎ DI ZANÎNGEHAN DE

Zaningeha bajarê Stanbolê-Fakûlteya Mafdariyê: Roja 16'ê Adarê, li dora 1.000 xwendekarî, li pêşiya avahiya fakûlteyê xwe civandin. Qirkirina rejîma Saddamê faşist û dagirker, ku bi çekên kimyavî qirkirinekê li Helepçe pêkanîbû û bûyerên 16'ê Adarê yên li Mistbînê protesto kirin. Di domana xwepêşdana xwe de, qirkirina dagirkeriya Tirkan a li Mistbînê bi dijwarî protestokirin. Axiftinên bi Kurdî û Tirkî hatin kirin. Di axiftinan de hat gotin, ku serîhildana gelî li Mistbînê berxwedaneka PKK a bi rûmet û piroz e. Alikarî û hevkarî ji bo berxwedanê hat diyar kirin. Xwepêşdan bi dûrişmeyên ji yek devî yên mina, "Lêxe pêşmerge lêxe, Kurdistanê avake!", "Hisaba 16'ê Adarê wê bê pirsîn!", "Kurdistan wê bibe goristana faşizmê!", "Bimire şovenizm!", "Bimire diktatoriya faşist!" û hwd., giha dawiya xwe.

Her di vê rojê de, li bajarê Stanbolê taxa Odakule li nêzîkî Galatasarayê, komek ji welatparêzan xwepêşdanek çêkir. Qirkirina rejîmê Saddamê faşist û dagirker li Helepçê jî hat protesto kirin.

Zaningeha Ege-Fakûlteya Ziraet û Mihendisiyê: Roja 16'ê Adarê, li dora 700 xwendekar li pêşiya avahiya fakûlteyê xwe civandin. Qirkirina Helepçe û êrişên hov ên dagirkeriya Tirkan li Mistbînê hatin protestokirin. Piştî axiftinekê xwendekar, dûrişmeyên weke, "Azadî ji bo Kurdistan", "Kurdistan wê bibe goristana faşizmê!" û "Saddamê xwînrij!" bangin. Hevkarî û piştgiriya xwe ji bo têkoşîna rizgariya netewî ya gelê Kurdistanê anîn zimên.

Polisên Tirk ên faşist xwestin xwepêşdanê birawestînin. Êrişî xwendekaran kirin. Lewma şerekî bi kevir û daran derket. Gelek xwendekar birîndar ketin. Bêhtirî 50 xwendekar jî hatin girtin.

Zaningeha Cukurova: Roja 16'ê Adarê, gelek xwendekarên fakûlteyên girêdayê zaningeha Çukurova dest bi xwepêşdanekê kirin. Qirkirina Helepçe, qirkirinên 16'ê Adarê û qirkirin û êrişên hov ên dagirkeriya Tirkan li Mistbînê protesto kirin. Polis û "Hêzên Çalakî" êrişî xwendekaran kirin. Gelek xwendekar birîndar ketin. Behtirî 15 xwendekar jî hatin girtin.

Zaningeha İnonû li Meletî: Roja 16'ê Adarê, komek ji xwendekaran, bi armanca protestokirina qirkirina Helepçe xwepêşdanek çêkir. Xwendekar bi dûrişmeyên weke, "Bimire Saddam!", "Bimire faşizm!" û "Qirkirin bila birawestin!" dawî bi livbaziya xwe anin.

Zaningeha Selçuk li Konya-Fakûlteya Mimarî û Mihendisiyê: Roja 16'ê Adarê ev zaningeh jî bû qada livbaziyên protesto yên xwendekaran. Xwendekar qirkirina Helepçe û hovitiya dagikerî li Mistbînê protesto kirin. Axiftineke bi zimanê Kurdî hat pêşkêş kirin. Di axiftina xwe de hevkarî û piştgiriya xwe ji bo têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan anîn zimên. Polisên faşist xwestin vê xwepêşdanê jî birawestînin û xwendekaran belav bikin. Gelek xwendekar hatin girtin.

* * *

Bi hezaran xwendekarên, ku di zaningehên li Tirkiyê û Kurdistanê de dixwînin, cara yekemîne, roja me ya yekîtî, serîhildan û berxwedana netewî-cejna Newrozê, bi vî rengî girseyî piroz dikin. Bi him û dilêriya, ji serîhildanên li Mistbînê û Cizîra Botan girtine, ji serîhildanên gelî yên li Kurdistanê berfireh dibin girtine û ji livbaziyên xurt ên pêşmergeyên ARGK li çiyan girtine, vê salê Newroza xwe bi şahî û dilxweşî piroz kirin û hem jî bi rengekî girseyî.

Roja 21'ê Adarê, xwendekar di van zaningehan de, di yek demê de, bi xwepêşdanan cejna Newrozê pîrozkirin: **Zaningeha Stanbolê, Zaningeha Teknikî li Stanbolê, Zaningeha Ankara, Zaningeha Ege, Zaningeha Eskişehirê, Zaningeha Anadolu, Zaningeha Çukurova, Zaningeha Dicle li Amedê, Zaningeha Atatürk li Erziromê û Zaningeha Feradê li Mazra.**

Zaningeha Stanbolê: Li dora 2.000 xwendekarên welatparêz, li qada bi navê Beyazid Newrozê piroz kirin. Xwendekarên welatparêz, wêne û posterên **Mazlum DOGAN** û şervanê azadiyê şehîd **Kamuran DÜNDAR**, ku roja 12'ê Adarê li gundê Girê Sîran navçeya Stewrê êrdima Mêrdînê şehîd ketibû û şehîdbûna wî li Mistbînê bûbû sedema serîhildaneka gelî, hilgirtibûn. Herweha xwendekarên welatparêz alên ERNK jî pêldan û li baniyên xwe gerandin. Li qada Beyazidê, agirekî Newrozê yê mezin dadan. Herweha panqartên, ku li ser wan, "Mafê cudabûnê ji bo gelê Kurd!", "Bimire dagirkerî!", "Bijî Newroz!" û "Bijî hevkariya têkoşîna gelên Tirk û Kurd!" hatibûn nivisandin, hilgirtibûn. Wan panqartan paşê daleqandin dîwarên hewşa zaningehê. Xwendekarên welatparêz, di hewşa zaningehê de, piroziya Newrozê domandin. Di hewşa zaningehê de dîsa agirê Newrozê vêxistin. Hinde axiftin çêkirin û dûrişme bangin. Hevkarî û piştgiriya xwe ji bo têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan anîn zimên.

Zaningeha Teknikî li Stanbolê-Kampûsa Ayazaxa: Li vir jî piroziyên Newrozê çêbûn. Xwendekar agirekî Newrozê yê mezin vêxistin, ku weke sembolê berxwedanê pejirandibûn. Hinde axiftin çêkirin û bi axiftinên xwe xweya kirin, ku piştgiriya serîhildanên gelî yên li Mistbîn û Cizîra Botan dikin.

Zaningeha Ankara: Xwendekarên ciwan ên **Fakulteya Mafdariyê, Fakûlteya Agahiyên Ramyarî û Fakûlteya Ziman-Dîrok û Erdnigarî** jî, tevlî piroziyên Newrozê bûn. Polisên faşist, ji bo rawestandina piroziyên Newrozê, êrişî xwendekaran kirin. Şerekî bi kevir û daran derket. Paşê jî li dora 40 xwendekarî hatin girtin.

Zaningeha Hacettepe li Ankara: Bi armanca protestokirina qirkirina Helepçe, protestokirina êrişên hov ên dijmin ku li Mistbînê çûbûn ser gelê me û pirozkirina Newrozê, xwendekar xwepêşdanek çêkirin. Di domana livbaziyê de 21 xwendekarên Zaningeha Hacettepe hatin girtin.

Kampûsa Zaningeha Ege: Bi sedan xwendekarên xwe komkiribûn, serpêhatina me ya yekîtî, serîhildan û berxwedanê-cejna Newrozê piroz kirin. Piştî axiftinên bi Kurdî û Tirkî li pêşiya avahiya **Fakûlteya Wêjevaniyê** agirê Newrozê dadan û li dora agirî govend kişandin. Xwendekar, dûrişmeyên piştgiriya têkoşîna me ya rizgariya netewî û protestokirina dagirkeriyê bangin û paşê dawî bi livbaziya xwe anîn.

Zaningeha Atatürk li Erziromê: Xwendekarên welatparêz en ciwan, cihê xwe di piroziyên Newrozê de girtin. Xwendekar panqartên piştgiriya têkoşîna me ya rizgariya netewî daleqandin darên li pêşiya avahiya **Fakûlteya Ziraetê**. Li ser dîwaran jî, dûrişmeyên rizgariya netewî nivisandin.

Zaningeha Anadolu li Eskişehirê: Li gelek fakûlteyê vê zanîngehê, bi sedan xwendekar, xwepêşdanên pirozkirina cejna Newrozê çêkirin. Polisên faşist, ji bo rawestandina piroziyên cejna Newrozê êrişî girsên xwendekar kirin. Di encama şere derketî de, 13 xwendekar hatin girtin.

Zaningeha Çukurova-Kampûsa Balcalî li Edene: Bi sedan xwendekar, bi vêxistina lastîkan dest bi piroziyên Newrozê kirin. Ji bo biranîna şehîdên şoreşê xwendekar rawestin silava hirmetê. Piştî axiftinên li ser pêşveçûnên li Kurdistanê, tev bi hev re dûrişmeya "Bijî Kurdistan!" bangin. Di wê navberê de xwendekarên welatparêz hinde panqart daleqandin, ku li ser wan dûrişmeyên, "Bijî berxwedana gelî ya li Mistbînê!", "Cejna Newrozê pîroz be!" û "Bijî Newroz!" hatibûn nivîsandin. Piroziya Newrozê nîv-saetê doma. Paşê polisên Tirk ên faşist ketin kampûsa zanîngehê. Tevlî leşkeran êrişî xwendekaran kirin. Gelek xwendekar hatin girtin.

Zaningeha Dicle li Amedê: Li dora 2.000 heya 3.000 xwendekarên welatparêz, cejna Newrozê bi bangina dûrişmeyên weke, "Lêxe gerilla lêxe, Kurdistanê avake!" û "Bijî Kurdistan!" piroz kirin. Xwendekarên welatparêz li dora agirê Newrozê, ku vêxistibûn, tevlî stran û xweşxaneyên Kurdî, govendên netewî kişandin. Herweha belavokan bi balonên kesk, sor û zer ve girêdan û berdan asmanên Kurdistanê.

LIVBAZIYÊN HEVKARIYA SERÎHILDANÊN GELÎ LI EWRUPA

Serîhildana gelî ku li Mistbînê li ser banga lehengên berxwedana navçeya Stewrê destpêkiribû, di demeke gelekî kin de xwe gihand gelek navçe û bajarên Kurdistanê û teviya Kurdistanê xiste bin posideyên xwe. Serîhildan posideyên xwe li welatparêzên Kurdistanê yên li derveyî welat jî kir û wan rakir livbaziyan. Kedkarên welatparêz ên li biyaniyê, bi hinde livbazî û xwepêşdanan piştgiriya pêşveçûnên li Kurdistanê kirin.

Hinde saloxên livbaziyan ku gihane rojnameya me ev in:

Roja 17'ê Adarê, li bajarê Stuttgart welatê Almanya Rojava, kedkarên welatparêz li pêşiya balyozxaneya Tirkan, bi armanca piştgiriya serîhildana Mistbînê xwepêşdaneka bê destur pêkanin. Li dora 150 piştgirên ERNK, bi dûrişmeyên xwe kin û hêrsa xwe li dijî dagirkeriya Tirkan qirandin. Berprisiyarên balyozxaneya Tirkan ketin nava tirs û bizdanê. Hemû derî û şebakeyên avahiya balyozxaneyê bi hişkî girtin. Tev xwe di hundurê avahiyê de veşartin. Welatparêz di axiftinên xwe de hovitiya dewleta Tirk pişange kirin û qiriyan, ku çi suc û tewanek bê bersiv namîne. Paşê tevlî qêrîna "tolehildan, tolehildan, tolehildan..." ala Tirk hat sohtin û dawî bi livbaziyê hat.

Roja Newrozê, roja 21'ê Adarê, li pêşiya balyozxane û avahiyên dewleta Tirk ên li Almanya Rojava, li gelek bajaran, xwepêşdanên protestoyê çêbûn. Tevlî zaro û jinan gelek welatparêzên Kurdistanê, kom bi kom çûn pêşiya balyozxaneyên dewleta Tirk ên li bajarên Bonn, Düsseldorf, Hamburg û Frankfurtê. Li pêşiya avahiyên balyozxaneyan, hebûna dagirkeriya Tirk li Kurdistanê protesto kirin. Di şerî de qirkirinên li Mistbîn û Cizîra Botan, hemû qirkirinên wan ên li Kurdistanê protestokirin. Herweha alên dewleta Tirk jî şewitandin.

Roja 21'ê Adarê, roja cejna Newrozê, berpirsiyariya ERNK li Ewrupa li bajarê Brûksel welatê Belçîka û bajarê Atîna welatê Yewnanistanê, du civîn jî bo endamên weşanan çêkir. Di civînên ji bo rojnameyan de, berpirsiyarên ERNK, agahî li ser serîhildanên gelî yên li Kurdistanê, li ser cejna Newrozê, qirkirina Helepçe û rewş û armancên têkoşîna me ya rizgariya netewî, dan awira gelemperî.

Roja 22'ê Adarê, welatparêzên Kurd li pêşiya avahiya parlamentoya Swêdê û li pêşiya avahiya weşanên navendî yên televizyona Swêdê du xwepêşdan pêkanin. Hikumeta Swêdê û saziya televizyona Swêdê protestokirin, ji ber ku li pêşberê qirkirinên dagirkeriya Tirkan li Kurdistanê bêdeng man. Liv û tevgera wan a nebaş hat pişange kirin.

Roja 23'ê Adarê, komek ji welatparêzên Kurdistanê, li pêşiya avahiya balyozxaneya dewleta Tirk li bajarê London welatê İngiltere, xwepêşdanek pêkanî û qirkirinên dagirkeriya Tirkan ên li Mistbîn û Cizîra Botan protesto kir.

Her di vê rojê de, komeka welatparêzan a din jî, li bajarê Londonê, avahiya Riya Asmanan a Tirkiyê vegirt û qirkirinên dagirkeriya Tirkan protesto kir. Livbaziya vegirtinê çend saetan doma.

Bi armanca hevkariya serîhildanên li Kurdistanê destkar li Frense bajarê Parîsê deriyên dikkanên xwe girtin

Roja 23'ê Adarê li Parisê dilxwazên ERNK û rêkxistina bi navê "İşçinin Sesi" li pêşiya avahiya balyozxaneya Tirkan xwepêşdaneka bê destur pêkanin. Li dora 60 kesan beşdarî xwepêşdanê bûbûn. Dûrişmeyên weke, "Bijî serîhildana Cizîra Botan!" û "Li Cizîra Botan raperîn!" bi awazî hatin bangin. Di domana livbaziyê de ala Tirkiyê û karikatureki Turgut Ozal jî hatin sohtin.

Roja 28'ê Adarê li Parisê, destkarên ji Tirkiyê û Kurdistanê deriyên dikkanên xwe anin xwarê. Bi armanca piştgiriya serîhildana gelî ya li Kurdistanê, hevkariya livbaziyên girtina deriyên dikkanan ên li Cizîra Botan, Girgê Amo, Mistbîn, Hezex, Dêrika Çiyayê Mazî, Şemrex, Kosar û hwd., û biranîna lehengê netewî **Mahsum KORKMAZ (Egîd)**, ku 28'ê Adarê sala 1986'an de şehîd ketibû, destkarên li Parisê jî deriyên dikkanên xwe girtin. Di vê rojê de destkar li taxa "Strasbourg St. Denis", ku cihên kar ên mirovên ji Tirkiyê û Kurdistanê pir in, dest bi livbaziya xwe kirin. Tevlî jin û zarokan li dora 1.500 kesan, bi bangina dûrişmeyên awazî, bi rêzên sazendî ber bi aliyê "Opera" ve meşiyan. Mirovên li derdorê, bi baldarî rêveçûnê dîşopandin. Di domana rêveçûnê de car caran livbazikar tev bi hev re li çepikan dixistin. Ev jî şahî û zindebûnê xurttir kir. Livbazîkar paşê xwe gihandin avahiya "Opera." Li vir, ji bo biranîna şehîdên şoreşê kêliyek li silavê rawestin û paşê, ji ber ku livbazî gihabû armancên xwe, dawî pê anîn.

Her di vê rojê de, du livbaziyên vegirtinê jî biserketin. Ji ber ku şaxên weşan û rojnameyên Frensî li pêşiya qirkirin û hovîtiyên dewleta Tirk a faşist û dagirker bê-deng diman û agahî neweşandin, herweha li pêşiya serîhildanên li Kurdistanê bê-alaqe mabûn, bi armanca protestoyê du livbaziyên vegirtinê di yek demê de pêkhatin. Yekemîn; televizyona welatê Frensî "Antenna 2" hat vegirtin û welatparêz ketin hundurê avahiyê. Livbaziya vegirtinê bi beşdarbûna bêhtirî 60 welatparêzan pêkhat. Hinde nivîs, li ser armancên livbaziyê, welatparêz dan berpirsiyarên saziya televîzyonê. Duwemîn; li dora 60 welatparêz bûroya rojnameya "Liberation" vegirtin. Li vir jî welatparêz hinde nivîs li ser armancên livbaziyê dan berpirsiyarên rojnameyê. Di domana herdu livbaziyên vegirtinan de, hevdîtin bi berpirsiyaran re çêbûn. Liva şaxên weşanan li pêşberê pirsa Kurdistanê hat protesto kirin. Piştî ku berpirsiyar soz dan, ku wê livbaziyên vegirtinan û pêşveçûnên li Kurdistanê bigihînin şaxên weşanan ên din jî, dawî bi livbaziyan hat. Ji aliyê din, bi ber bê-dengiya awira gelemperiya li Frensî li pêşiya pêşveçûnên li Kurdistanê, Komîteya Hevkariya Gelê Kurdistanê jî, daxweyaniyekê belav kir û rewşê bi dijwarî rexne kir.

Li kêleka piştgirên ERNK, hinde rêkxistinên ji Tirkiyê jî tevlî livbaziyên hevkariya serîhildana Kurdan bûn, ku li Parisê bi berfirehî pêkhatin. Hêzên hevkarî bi cih anin ev bûn: Dilxwazên Sosyalist, Dilxwazên THKP-C (Acilciler), Dilxwazên DKP, Dilxwazên TKP (B), Dilxwazên TKP/ML (TİKKO), Dilxwazên Partizan, Dilxwazên TKP/ML Hareketi, Dilxwazên Kurtuluş Hareketi.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku bi cewherên xwe yên binerdî navdar e

MAZRA

- II -

REWŞA ERDNÎGARÎ
LI ÊRDIMA MAZRA

Piraniya erdê êrdima Mazra dikeve ber qirexên Ava Feradê. Ji aliyê rojhilat bi êrdima Çewlikê ve, ji aliyên rojava û başûrê-rojava bi êrdima Meletî ve, ji aliyê bakurê-rojava bi êrdima Erzinganê ve, ji aliyê bakur bi êrdima Dêrsimê ve û ji aliyê başûr ji bi êrdima Amedê ve hatiye zivirandin û tixûbên xwe bi van êrdiman re heye.

Mazra li ciheki avabûye, ku ji bo ciwarbûnê heri rêda û destdayî ye. Êrdim, ji aliyên rojhilat û başûr ve bi şaxên rojava yên Çiyayên Torosên Rojhilat ve, û ji aliyên bakur û rojava ve ji bi newalên Ava Miradê û Ava Feradê hatiye zivirandin.

Li êrdima Mazra çiya û plato cihekî pêwist digirin. Erdên deştî ji geleki kêm in. Ji sedî 84 ji axa êrdimê bi çiyan û platoyan û ji sedî 15 ji bi deştan niximiye. Ji sedî 92 axa êrdimê ji bo çinandinê baş e, lê disa ji tenê di erdekî ji sedî 28'an de çinandinî dihê kirin.

Ji aliyê bakurê-rojava ji, şaxên başûr ên Çiyayên Munzurê, xwe dirêjî tixûbên êrdima Mazra dikin û bilindahiya van çiyan ber bi aliyê êrdima Mazra ve, her diçe nizmtir dibin. Êrdima Mazra herweha, ji aliyên rojhilat, başûr û rojava bi şaxên rojava yên Çiyayên Torosên Rojhilat mina hêkekê hatiye pêçan û zivirandin. Çiyayên Torosên Rojhilat, ji axa di nava tixûbên êrdimên Meletî û Mazra de destpêdikin û bi dirêjahiya başûrê Ava Miradê, Deşta Mûşê û Zîreya Wanê xwe dirêj dikin.

L xala ku li wir Torosên Rojhilat destpêdikin, navçeya Baskîl êrdima Mazra avabûye. Çiyayê Hesenan, çiyayê mezintirin e li êrdimê. Cihê bilindtir ê vî çiyayî, 1.864 metran bilind e. Çendî ev çiya xwe ber aliyê rojava ve dirêj dike, hindê ji car-caran bilindahî disa xwe zêde dike. Li başûrê Deşta Mazra, li derdorê bi navê Meyreman, cihê bilindtir 1.490 metran bilind e. Li hawirdorên cihê bi navê "Beydoxmuş" bilindahiya Çiyayê Meyreman dadikeve 1.724 metran. Ev çiya xwe dirêjî heya derdorên kortik ên Avbenda Kebanê dike. Ji vir ber bi aliyê rojava ve diçe, pêşî Çiyayê Eskeran avadike û paşê ji li rojhilatê navçeya Pali Çiyayê "Gokdere" avadike û ji aliyê bakûr ve vedibe û tixûbên Mazra û Çewlikê dixêze. Xalên bilindtir ên Çiyayên Qereboxa ku li vir bilind dibin, diminin di nava tixûbên erdê êrdima Mazra de. Şaxê Çiyayê Qereboxa yê Başûr, ku dimine li bakurê Newala Miradê, bi navê Çiyayê Qere-Emeran, bilindî 2.477 metran dibe.

Torosên Rojhilat, piştî derdorên "Yolçatî" xwe dirêjî navçeyên Gola Hezar û Madenê dikin. Li vir ji Çiyayê Hezar û Çiyayê Madenê hene. Li bakurê Gola Hezar ji, Çiyayê Mesterê bilind dibe. Ev rêzeçiya, li başûrê Newala Miradê, xwe digihine Çiyayê Sipî. Ev çiya ji, di nava tixûbên êrdima Çewlikê de didome. Cihê bilindtir ê vî çiyayî 2.620 metran bilind e. Ev bilindahî dimine di nava tixûbên êrdima Mazra de û di êrdimê de xalê bilindtir ê çiyan e.

Çiyayên Munzurê ji bilind in û weke rêzên rast ji êrdima Dêrsimê xwe direjî tixûbên Mazra dikin. Ji rojavayê Ava Feradê ev çiya, dikevin nava axa êrdimê û ber bi aliyê başûr ve, bilindahiya wan kêmtir dibin. Şaxên Çiyayên Munzurê yên li ser axa Mazra, mina platoyên pêl bi pêl xweya dikin.

Piştî ku derdorên kortik, bi tiştên avê aniye tijî bûne, deştên Mazra ji çêbûne. Deştên Mazra yên piçûk gelekî bi xêr û bêr in. Pêwistiya van deştan di çinandiniya êrdimê de gelekî mezin e. Deştên Mazra yên pêwist ev in:

Deşta Xarpitê: Deşteki piçûk e, ku bajarê Mazra li ser avabûye. Erdekî ji 36 kilometran bûye ev deşt. Deşt, di navbera 1.000 û 1.050 metran de, ji deryayê bilind e. Ber bi aliyê başûr ve ev deşt, xwar ve diçe û bi meyl e. Çar aliyên deştî bi çiyan hatiye pêçandin. Newalekî fireh ku ji vir ber bi aliyê başûrê-rojhilat ve vedibe, vî deştî bi Deşta Bilind ve girêdide. Ava Qesrikê ku ji rojhilat ve diherike û Çemê Sûrsûrê ku ji rojava ve ji derdorên Çiyayê Meryeman ber bi jêr ve dihê, li aliyê başûr di gihên hevûdu û ji Rêbaza Xirxirikê diherikin Deşta Bilind. Ji ber ku di mehên havînê de ev av, ji bo zeviyên fêkiyan ên di Deşta Xarpitê de dihên bikaranin, xwe nagihinin Deşta Bilind.

Deşta Bilind (Deşta Mela Kendi): Deşta berfirehtirin e, li êrdima Mazra. Deşt bi Çiyayên Qereqaya hatiye pêçan. Çiyayên Qereqaya ne gelekî bilind in. Deşt bi xwe ji, weke rêzên şikestî dirêj dibe. Li aliyê başûr ev deşt, ji Çiyayên Çîlemek, "Devebo-yu" û Mester, herweha ji kortika Gola Hezarê vediqete. Ber aliyê bakurê-rojhilat ve xwe dirêjî heya Avbenda Kebanê dike. Pivana deştî, 325 km^2 ye, dirêjahî 56 kilometre û firehî ji 15 kilometre ye. Ji nivê deştî, Ava Xaringêd derbas dibe. Ev av, xwe digihine gelek çem û seqlanan, ku bi avên kehniyên li derdorê xurt dibin û ava xwe ji wan digirin. Ji ber ku di mehên havînê de Ava Xaringêd di karê avdanê de dihê bikaranin, berî ku xwe bigihine Avbenda Kebanê zuwa dibe. Gundên Deşta Bilind, karê rezvaniyê dikin. Karê bax û bexçan ji xurt e. Li vî deştî bi piranî genim, ceh, misir, pembû, birinc, silkê şekirî, kuncî, "burcak", baqil, fix û şinahî dihê çinandin û hilanin.

Deşta Kuzê: Ji aliyê bakur ve Çemê Cipê diherike û paşê xwe digihine Çemê Munzurê. Deşta Kuzê ji dimine li herdu aliyên Çemê Cipê. Deşta Kuzê ber bi aliyê bakur ve fireh dibe û deşteki dirêj e. Pivana deştî biqasî 110 km^2 ye. Di navbera 900 û 1.000 metran de ji deryayê bilind e. Deşt hindekî pêl bi pêl e. Girên piçûk di deştî de hene. Deşt bi axê "alûyalî" niximiye, lewma bi xêr û bêr e. Ava Çemê Cipê, ku ji nivê deştî diherike, hindik e. Bersiva avdanê nade. Ji pêkanîna debara avê, di vî deştî de Avbenda Cipê hatiye avakirin û herweha gelek birên avê ji hatine kolandin. Li vî deştî bi piranî çinandiniya genim, ceh, misir, birinc, kuncî û baqilan dihê kirin.

Deşta Behremazan: Li herdu aliyên Çemê Behremazan dimine, ku dikeve navbera navçeya Hezar û Çiyayên Hezarê. Çendê ev deşt nêzikî Gola Hezar dibe, hindê ji firehtir dibe. Ber bi aliyên bakur û başûr ve dirêj dibe. Ev deşt ji bi axê "alûyalî" niximiye û bi piranî genim, ceh, misir dihên çinandin.

Deşta Pali: Dikeve rojavayê navçeya Pali. Li cihê ku Çemê Miradê diherike Avbenda Kebanê, ev deşt ji çêbûye. Gelek tiştên ku Çemê Miradê tevlî xwe aniye, li vî deştî kombûne. Deşt bi axê "alûvyalî" niximiye. Genim, ceh, misir û baqil dihên çinandin û hilanin.

Li êrdima Mazra, li derveyî van deştên pêwist, hinde deştên din ên piçûk ji hene. Li van deştan tevan, nohk, ceh, genim û "burçak" dihên çandin.

Piraniya axa êrdima Mazra bi çiyan û platoyan niximiye, lewma komên zozanan ên pêwist ji nin in. Zozanên hene, tenê ji sedî 1,1'ê, ji hemû erdê êrdimê. Derdorên zozanî bêhtir, li derdorên Çiyayên Qereboxa û hawirdorên "Gokdere" û Çiyayê Sipî hene, ku ev ji tixûbên êrdima Mazra û êrdima Çewlikê avadikin.

Di nava tixûbên erdimê de hinde newal û gelî ji hene, lê gelek sûd ji van nayê standin. Êrdima Mazra, ji aliyê kehniyên avên sererdî ve, dewlemend e. Bi piranî newalên hene, teng û kûr in. Ji bo avdanê ne gelekî rêda û destdayî ne. Li derveyî newalan, hinde rêbazên newalî ji hene. Ev ji bi piranî bi çiyayên bilind û kendalan ji hev vediqetin. Newalên êrdimê yên pêwisttirin ev in: Newala Feradê, Newala Miradê û Newala Ava Reş.

Li ser erdê Mazra, li kêleka Ava Feradê ku li bakurê Kurdistanê ava mezintirin e, hinde av, çem û rûbarên din ên pêwist ji hene. Av, çem û rûbar ji, bi piranî şaxên Ava Feradê ne.

Ava Feradê: Ava Feradê, li bakurê navçeya Kebanê xwe digihîne Çemê Miradê û Çemê Ava Reş, ku ji xwe şaxên Feradê ne. Ji vir pêşî ber bi aliyê başûr ve, paşê ji ber bi başûrê-rojava ve diherike. Li derdorên Dummu navçeya Kebanê paşê kevanekê dixêze û tixûbên êrdima Meletî û êrdima Mazra çêdike. Paşê xwe digihine heya tixûbên Mazra û êrdima Amedê. Doşeka Feradê ya fireh dimine di nava tixûbên Meletî de. Ji ber vê yekê ji, li derdorên birê doşeka Feradê ya dimine di nava tixûbên Mazra de, derdorên deştî tune ne. Newala Feradê ya li vir, ji ber ku geleki kûr e, ji bo avdanê ji nikare bê bikaranin. Şaxên Feradê yên mina Keydan û Pêşebiran, ku piçûk in, diminin di nava tixûbên êrdimê de.

Çemê Miradê: Heya Avbenda Kebanê, li cihê ku tevlî Ava Feradê dibe, dirêjahiya Çemê Miradê 600 kilometre ye. Şaxê Ava Feradê yê pêwisttirin e. Erdekî ji pivana 42.000 km^2 avdide. Kehniyên xwe yên pêşemin ji derveyî tixûbên erdimê, ji kendalên bakurê Çiyayê Sipî ku dikeve bakurê Zîreya Wanê, digire. Paşê li Zozana Gulîzarê gelek avên diherikin, tevlî xwe dike. Ji navçeya Dara Hênê êrdima Çewlikê derbas dibe û dikeve axa êrdima Mazra. Ji vir, bi berdewamî ber bi aliyê rojava ve diherike û xwe digihine navçeya Pali û dirije Avbenda Kebanê. Di nava tixûbên êrdima Mazra de, ji newalekî teng û kûr diherike. Lewma li vê derdorê çi deşt ji tune ne. Li navçeya Pali, Çemê Miradê di navbera 860 û 870 metran ji deryayê bilindtir e. Li vî cihî, di kêliyekê de 220 metre-kûp av diherike.

Çemê Peri: Şaxê pêwisttirin ê Çemê Miradê ye. Çemê Peri ji Çiyayên Çewlikê zadibe. Di kêliyekê de ji 100 heya 120 metre-kûp av diherikine. Li bakurê navçeya Depê, weke tixûbên Çewlikê bixêze, ber bi aliyê rojava ve diherike. Li cihê ku êrdimên Çewlik, Dêrsim û Mazra digihin hevûdu, paşê ber bi aliyê başûr ve diçe. Li derdorên "Nisankaya" derdikeve derveyî tixûbên êrdima Mazra. Çemê Peri, paşê xwe digihine Çemê Munzurê, ku ji kendalên Çiyayê Munzurê zadibe. Di nava tixûbên êrdimê de Çemê Peri, tevlî Çemê Munzurê dibe.

Çemê Xaringêd: Çemê êrdima Mazra yê duwemin e, ku pêwist e. Çemê Xaringêd, ji derderên çiyagêr yên li rojavayê Gola Hezar zadibe. Paşê dikeve erdê Deşta Bilind. Li çiyayên tazî yên li bakurê bajarê Mazra, Çemê Perçenç zadibe. Ev çem ji tevlî Çemê Xaringêd dibe. Ji doşekeke ne kûr diherike û li derdorên "Altinkuşak" dirije Çemê Miradê.

Li êrdima Mazra, bili Gola Hezarê, çi goleki dinê tuneye.

Gola Hezarê: Bi nêzikahî 25 kilometran ji bajarê Mazra (Xarpitê) dûr e. Biqasî 15-16 kilometran dirêj e û cihê firehtirin ji biqasî 5 kilometran e. Bilindahiya Gola Hezarê ji deryayê 1.223 metran e. Erdekî bi pivana 70 km^2 digire. Kûrbûn ji, di navbera 200 û 250 metran diguhure. Di sala 1957'an de tunelek hate avakirin û bi vê tunelê berê avê dane Deşta Bilind. Bi vî rengî av ji jor ve ber bi jêr ve dihê herikandin û enerjî dihê peyda kirin. Elektrika derdorê ji vir dihê derxistin. Li dora Gola Hezarê hinde cihên qemp û seyranê ji avabûne. Roj bi roj pêwistiya turistikî ya Gola Hezarê mezintir dibe.

Avbenda Kebanê

Avbenda Kebanê, avbendeke mezin e. Di sala 1965'an de dest bi avakirina Avbenda Kebanê hatibû kirin. Li nêzîkî navçeya Kebanê, 10 kilometran dûr ji cihê ku Çemê Ava Reş û Çemê Miradê digihin hev, li rojavayê vî cihî, di rêbazekê de hatiye avakirin. Ji bin 210 metran, ji binê newalê ji 167 metran bilind e. Rûyê avê bi nêzikahî 845 metran ji deryayê bilind e.

Ji aliyê dagirkerên Tirk, ji bo peydakirina enerjiya elektrikê, hatiye avakirin. Ava Avbenda Kebanê, ji bo avdanê rastûrast nayê bikaranin. Di sala 1974'an de çar "ûnite"yên Avbenda Kebanê hatin şixulandin. Di salê de 5 milyar kilowat-saet, enerjiya elektrikê hate peyda kirin. Çar "ûnite" ji di sala 1982'an de dest bi kar û peydakirina enerjiyê kirin. Bi vî rengî, bi nêzikahî 7,5 milyar kilowat-saet enerji dihê peyda kirin.

Li gora dirêjahiya Newala Miradê, dirêjahiya Avbenda Kebanê ji, 12 kilometre ye. Avbend bi du şêweyan hatiye avakirin. Aliyê rastê bi teht û keviran hatiye dagirtin û aliyê çepê ji bi betonê hatiye dagirtin.

Dagirkerên Tirk, heya bê gotin sûd û berjewend ji Avbenda Kebanê distinin. Li hemberê vê ji, mirovên me yên li derdorê û hawirdorê ciwar in, an gelek kêm an ji hiç sûd û berjewend ji vê avbendê nastinin.

SERÎHILDAN XWE DAGERAND KURDISTAN

Raman ji Berxwedan

SERÎHILDAN

Roja 12'ê Adarê li nêzîkî gundê Girê Sîran navçeya Stewrê şerên dijwar di navbera yekîniyeke ARGK û yekeniyên dagîrkerên Tirk de derketin. 13 pêşmergeyên ARGK şehîd ketin. Şehîdbûna wan bû tîrejeke sor ji bo serîhildanên li bakurê Kurdistanê. Ev şer di rojên cejna Newrozê de çêbûn, rojên ku ji bo gelê Kurd rojên yekîtî, raperîn û berxwedanê ne. Şerekî wusa, di domana Newrozê de, bû bingeha serîhildana gelî li dijî dagîrkeriya Tirkan.

Roja 14'ê Adarê gelê Mistbînê yê welatparêz xwedî li şehîdên berxwedanê derket û serî hilda. Bi kûç û keviran barîkatên berxwedanê avakir û dûrişmeyên weke, "Bimire pîkoliya dagîrkerî!" û "Bijî PKK!" bangî. Mîna yek-kulmî li hembere hêzên dagîrker li ber xwe da.

Li navçeyên Cizîra Botan, Girgê Amo, Hezex, Kosar û gelek cihên ciwarbûnê yên mezin, xwendekar, karker, destkar... teviya gel, rabûn ser xwe. Bêzî û berxwedana li dijî dagîrkeriyê, li teviya Kurdistanê zivirî evîneka gelê Kurd.

Roja 20'ê Adarê gelê me yê welatparêz li Cizîra Botan, tevlî karkeran, gundiyan, destkaran, xwendekaran, jinan, zarok û kalan, bi armanca pîrozbayiya cejna Newrozê, bîranîna şehîdên rizgariya netewî û protestoya hovîtiya dagîrkeran, meşî. Li pêşî û dawiya rêveçûnê alên PKK û ERNK hatin pêldan. Dûrişmeyên weke, "Bimire pîkoliya dagîrkerî!", "Bimire dagîrkerî!", "Bijîn serxwebûn û azadî!", "Bijî PKK!" û "Bijî Newroz!" hatin bangîn. Li çar aliyên bajêr, li kolan û şeqeman agirê Newrozê hat dadan. Rêveçûna gel zivirî serîhildanekê. Mirov êrîşî saziyên dagîrkeran kirin û agir berdan wan.

Roja 23'ê Adarê piştî nîmêja înê bêhtirî 20 hezar mirov li Cizîra Botan rêveçûneke nuh pêkanîn. Jin, zaro, kal û ciwan tevlî ve rêveçûnê bûn.

Berxwedana gelî li Mêrdînê û Botanê gihabû koçbereke nuh. Li hemû bajarên van herdû êrdîman, mîna navçeyên Girgê Amo û Hezexê xwendekar neçûn dibistanan, destkar dergehên dikkanên xwe girtin. Paşê serîhildan xwe avête gelek navçeyên Ruha, Amed, Sêrt û Çolamergê.

Li kêleka serîhildanên Mistbîn û Cizîra Botan, li êrdîmên Mêrdîn, Çolamerg, Sêrt, Mazra, Mereş, Dêrsim, Ruha, Serhedan, Wan, Amed, Çewlik û Botanê livbaziyên pêşmergeyên ARGK çêbûn. Lêdan li ser lêdanê li dijmin ketin. Li Amed, Mazra, Sêrt û Qamişlo sed-hezar Newroz pîroz kirin, xwepêşdanên hevkariya Cizîra Botan û Mistbînê çêbûn.

Her bajarekî Kurdistanê hatiye ber keviya peqîn û serîhildanê. Dagîrker ji hemû aliyan ve tengezar ketine. Hovîtiya dagîrkeran ji bo serîhildanê, ji bo agirê raperînê bûye benzîn...

Ev serîhildan, hîma girseyî ya PKK di têkoşîna rizgariya netewî de, xweş şanî dikin. Tevgera pêşmergeyên li çiyan, xwe bi tevgera gelî ve ya li bajaran bi tevayî girêdaye û bi serîhildanên gel ev çêtir ronahî bû. Serîhildan şanîkirin, ku PKK gelê Kurdistanê bi xwe ye. Serîhildan, serîhildana gelê me ya resen e, ku di nava rêzên ERNK de cihê xwe girtiye. Serîhildana gelê Kurdistanê li dijî dagîrkeriyê bi xwe ye, ku ji aliyê ERNK hatiye bilind kirin.

Serîhildan destpêkek, tîrejeke nuh bûn. Mistbîn û Cizîra Botan berxwedana xwe didomînin. Girgê Amo, Farqîn, Sêwrek, Hezex, Kosar, Amed, Êlih, Licê, Hezo û bi dehan bajarên Kurdistanê amadeyê raperînê ne. Raperîn dagîrkeran tengezar dikin. Dagîrker nema dikarin ji bajaran derkevin. ERNK, bi rabûna girsên gel, xwe çêtir avakir. ARGK, di nava hilpişkînên berdewamî de ye.

Di Newroza sala 1990'an de, em serbilindtir in, zindetir û xurttir in. Berbangên şoreşa Kurdistanê bûne jiyana me. Hemû çiya, gund û bajarên Kurdistanê, ketine nava domana serîhildanên rizgariya netewî yên berdewamî. Şehîdên leheng dibin çireyên serîhildanên xurttir û mezintir.

Êdî rawestan tune ye! Hevkariya serîhildanan bikin, hemû hebûnên xwe bidin pêş! Li hemberê hovîtiya dagîrkeran berxwedan û dengê xwe bilindtir rakin!

Hezar silav ji bo şehîd, birîndar, dîliyên serîhildanê, jin, zaro, kal û şervanên me yên raperînê!

Diho dûrişmeya me ev bû: **"Carek din Mistbîn!", "Ji bo banduriya gelî ber bi serîhildanên mezintir ve!"**

Çend roj derbas bûn, niha em dûrişmeya xwe bi dengê bilindtir bi vê nolê diqîrin: **"Di her bosteka axa Kurdistanê de, ji bo serîhildanên gelî, pêş ve!"**

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

BIJÎ SERÎHILDANA ME YA GELÎ

Cizrîra Botan qêrîn û banga xwe hilda:

"Bimire zilma dagîrkerî!" / "Bijî Kurdistan!" / "Bijîn serxwebûn û azadî!"

DIE HEFTEYA LEHENGIYA NETEWÎ DE GELÊ ME LI MISTBÎN û CIZÎRA BOTAN SERIYÊ XWE RAKIR

BI DEH-HEZARAN MIROVÊN ME ÇIREYA NEWROZÊ, PÊTÊN YEKÎTÎ, BERXWEDAN û RAPERÎNÊ XURT û GEŞKIRIN

- **STEWR**: *Şer di navbera pêşmergeyên ARGK û yekeniyên dagîrkerên Tirk de. 13 têkoşerên azadiyê şehîd ketin.*
- **MISTBÎN**: *Bi hezaran welatparêz tevlî şîna şehîdê ARGK bûn. Yekeniyên dagîrkeran berik barandin ser gelê me. Gelek mirovên me hatin kuştin an birîndar kirin. Protestoya gel zivirî serîhildaneke girseyî.*
- **CIZÎRA BOTAN**: *Carek 10 hezar û carek ji 20 hezar welatparêz hovîtiya dagîrkeran protesto kirin. Panzerên dijmin berik û bombe barandin ser gelê me. Gelek mirov hatin kuştin an birîndar ketin. Xwepêşdanên gel zivirîn serîhildana gelî. Sazî û avahiyên dagîrkeran bûn weke kavilan. Ala ERNK li baniyan hat pêldan.*
- **GIRGÊ AMO, HEZEX, MIDYAD, GERCEWS, DÊRIKA ÇIYAYÊ MAZÎ, KOSAR, FARQÎN, ÊLIH, ELKÊ, ŞEMREX, CIZÎRA BOTAN, MISTBÎN, MEHSERT, BERWARÎ, QUBÎN, DIHÊ, ŞIRNEX, ÇINAR, BISMIL, STEWR, SÊWREK, LÎCÊ, HEZO, AMED**: *Hemû dikkanên destkaran hatin girtin. Hemû xwendekar dibistanan boykot kirin. Bi dehan rêveçûn û xwepêşdan pêkhatin. Bi hezaran belavok hatin belavkirin. Bi hezaran afîş hatin daleqandin. Bi sedan civînên gelî çêbûn. Bi sedan livbazî bi ser ketin.*
- **AMED, MAZRA, ERZÎROM, SÊRT, MELETÎ, ANKARA, İZMÎR, KONYA, BURSA, ESKÎŞEHÎR, STANBOL, MERSÎN, EDENE**: *Ciwanên xwendekar livbaziyen hevkariyê yên girseyî pêkanîn. Bi dehan civîn pêkhatin.*
- **HÊNÊ, DARA HÊNÊ, FARQÎN, LÎCÊ, ÇINAR, BAZÎD, GILÎDAN, BISMIL, RUHA, PAZARCIK, MAZRA, ÇEWLIK, ŞIRNEX, DIHÊ, WAN, ŞEMZÎNAN, QILABAN, ÇALÊ, GEVER**, *li gelek deverên* **MÊRDÎN Û BOTANÊ**: *Yekeniyên pêşmergeyên ARGK livbaziyên leşkerî yên jêhatî pêkanîn. Bi dehan kes ji hêzên dijmin hatin kuştin. Gelek sazî hatin hilweşandin. Bi milyaran Lîrên Tirkî zirar gihan dijmin.*
- **BERWARÎ**: *ARGK dozerên dijmin şewitand. Gelek leşkerên dijmin mirin û birîndar ketin.*
- **GIRGÊ AMO**: *Li ser riya "İpek"ê 6 TIR hatin şewitandin.*
- **MAZRA**: *Li derdorên gundê "Kovancilar" neh mihendisên dagîrkeran bi mirinê hatin ceza kirin. Hinde navgînên dijmin hatin şewitandin.*
- **BAZÎD, LÎCÊ, PAZARCIK**: *Gelek dibistanên dijmin hatin şewitandin. Depoyeka avê hat tunekirin. Hinde mamhostayên sîxur bi mirinê hatin cezakirin.*
- **ÇEWLIK, MAZRA**: *Li ser riya herdu bajaran xwepêşdanên ramyarî û livbazî çêbûn.*
- **BOTAN**: *Li hemû gundên Botanê civînên ramyarî didomin.*
- **QAMIŞLO**: *Bi hezaran welatparêz xwepêşdaneke hevkariya serîhildana Mistbînê pêkanîn. Bêhtirî 50 hezar mirov tevlî rêveçûnê bûn û êrîşî tixûp kirin.*
- **EWRUPA**: *Li welatên Îngîltere, Almanya Rojava, Frense, Swêd, Swis, Holland, Belçîka, Norweç, Avusturya, Danimark û Yewnanîstanê, welatparêzên Kurdistanê li pêşiya avahiyên balyozxane û saziyên dagîrkerên Tirk, livbaziyên protesto bilind kirin.*
- **DILÛK, AMED**: *Girtiyên ramyarî yên di girtîgehan de, bi armanca hevkariya serîhildanan grev û berxwedanên xwebirçîhiştinê pêkanîn.*